

2^e Voortgangsrapportage

2022

Raadsversie; 19-10-2022

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave	2
Algemeen.....	3
Voorwoord.....	3
Hoofdpijnen	4
Leeswijzer.....	12
Programma's	13
0. Bestuur en ondersteuning	13
1. Veiligheid	28
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	32
3. Economie	40
4. Onderwijs.....	48
5. Sport, cultuur en recreatie	54
6. Sociaal domein.....	65
7. Volksgezondheid en milieu	83
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	95
Financiën.....	102
Algemeen	102
Overzicht financiële effecten ze voortgangsrapportage	103
Financieel meerjarenbeeld	120
Overzicht van baten en lasten	124
Monitoring bezuinigingen	126
Bijlagen.....	141
Overzicht activiteiten collegeprogramma	141
Investeringsoverzicht	143
Overzicht begrotingswijzigingen tot de ze voortgangsrapportage	146

ALGEMEEN

VOORWOORD

Inleiding

Hierbij bieden wij u de 2e voortgangsrapportage 2022 aan. Met deze voortgangsrapportage informeren wij u over de stand van zaken betreffende de realisatie en uitvoering van de meerjarenbegroting 2022-2025. Het gaat over het beleid, de planning, de uit te voeren activiteiten en de daarvoor beschikbaar gestelde middelen. Deze rapportage biedt u de mogelijkheid om bij te sturen in activiteiten, prioriteiten en middelen.

Wij hebben de voortgangsrapportage binnen de kaders van de financiële verordening opgesteld. Als wij u via andere kanalen over ontwikkelingen en voortgang (denk bijvoorbeeld aan de rapportages over de grondexploitatie) hebben geïnformeerd, doen wij dat in deze rapportage niet nogmaals. Over dergelijke zaken informeren wij u als er nieuwe ontwikkelingen zijn.

Als gevolg van de gemeenteraadsverkiezingen en de onderhandelingen daarna over een nieuw coalitieakkoord en vorming van een nieuw college, wijkt de planning van de P&C documenten in 2022 af van de gebruikelijke gang van zaken. Dit is besproken met de auditcommissie en nader toegelicht door de voorzitter van de auditcommissie in de raadsvergadering van 23 februari 2022 en in de raadinformatiebrieven 2022-021 en 2022-048.

De peildatum van de rapportage is 1 augustus 2022.

Opbouw

De opbouw van deze voortgangsrapportage is gebaseerd op de begroting 2022-2025. De bezuinigingen maken integraal onderdeel uit van de begroting. In deze voortgangsrapportage vindt u daarom ook een monitoring van bezuinigingsmaatregelen.

Deze 2e voortgangsrapportage vormt met de nog op te stellen jaarrekening onderdeel van de bestuursperiode (2018-2022) en de jaarschijf 2022. Met deze rapportages worden de bestaande activiteiten van de afgelopen bestuursperiode afgesloten.

In het collegeprogramma 2022-2026, heeft het college de hoofdlijnen uit het coalitieakkoord "Het moet anders, het gaat anders, samen!" vertaald naar resultaten. In de nieuwe P&C-cyclus voor 2023 en verder worden deze resultaten voor de bestuursperiode 2022-2026 verwerkt.

Deze nota is zoals gebruikelijk ingericht op basis van de zogenaamde 3 W-vragen (Wat willen we? Wat doen we? Wat kost het?). De tussentijdse verantwoording over het collegeprogramma maakt integraal onderdeel uit van deze rapportage. In de bijlage vindt u een totaaloverzicht van de activiteiten uit het collegeprogramma. Zo krijgt u in één oogopslag een compleet beeld van de stand van zaken.

HOOFDLIJNEN

BESTUURLIJKE HOOFDLIJNEN

We leggen met deze rapportage verantwoording af over de voortgang van de begroting, ook geven wij u een prognose van het resultaat over 2022. Met deze rapportage heeft u ook mogelijkheid tot (bijsturing).

Wereldwijde ontwikkelingen zoals de COVID-19 pandemie en de oorlog in Oekraïne hebben grote impact op de samenleving en de economie. Dit merken wij in 2022 ook in ons gemeentelijk beleid en we zien de maatschappelijke en economische effecten terug in deze rapportage.

De Nederlandse economie is sterk uit de coronacrisis gekomen. Dit geldt ook voor onze lokale financiële positie. We zien een positief resultaat voor 2022 en verder. Het rijk heeft veel compensatiemaatregelen getroffen, ook op het gebied van de jeugdzorggelden. De schaarste op de huizenmarkt blijft onverminderd groot. De arbeidsmarkt is krap. Er is werk, maar een tekort aan arbeidskrachten in bijna alle sectoren. Dit laatste geldt ook voor de invulling van vacatures binnen onze ambtelijke organisatie. Het vinden en behouden van personeel in vaste dienst wordt een steeds grotere uitdaging. Dit is een risico voor de uitvoeringscapaciteit van ons ambtelijke apparaat en daarmee voor de voortgang en uitvoering van onze gemeentelijke taken.

Na de vorming van een coalitie in juni dit jaar zijn we gestart met de doorvertaling naar resultaten in een collegeprogramma en doorvertaling naar de meerjarenbegroting 2023-2026. De effecten hiervan ziet u daarom niet terug in deze rapportage. Deze worden gepresenteerd in de meerjarenbegroting 2023-2026. Het jaar 2026 wordt gezien als een "ravijnjaar", de verwachting is dat in dat jaar de bijdragen van het rijk en andere financiële ontwikkelingen zullen leiden tot een negatief resultaat. Ondanks het positieve resultaat van 2022 en de positieve prognose van deze rapportage blijft er reden om terughoudend te zijn in ons financieel beleid.

Als gevolg van de oorlog ontstond een grote vluchtelingenstroom van Oekraïners die hun land ontvluchten. Het menselijk leed is groot. Ook Zevenaar levert een bijdrage aan de noodopvang in de eerste maanden na het uitbreken van het conflict en recentelijk door bijvoorbeeld het realiseren van een opvanglocatie aan de Vliegenwaard in Spijk. Het rijk biedt compensatie voor de opvang en dit verwerken wij budgetneutraal in de begroting.

De oorlog veroorzaakt een verslechtering van de economie. Schaarste aan grondstoffen veroorzaakt stijgingen in de prijzen van brandstoffen en voedsel. Dit heeft een sterke prijsinflatie tot gevolg, dat ondanks het ingrijpen van centrale banken nog niet afzwakt. Door de gestegen energieprijzen en voedselprijzen komen huishoudens financieel in de problemen. Het is nog afwachten of er dit jaar nog rigoureuze koopkrachtherstellende maatregelen worden genomen door de regering.

Dit alles vraagt ondanks onze gunstige financiële positie om terughoudendheid in ons financieel beleid.

FINANCIËLE HOOFDLIJNEN

Inleiding

In dit hoofdstuk geven wij u op hoofdlijnen inzicht in het verloop van de begroting en de actuele financiële ontwikkelingen. In het hoofdstuk Financiën vindt u een uitgebreide specificatie van de financiële effecten van deze ze voortgangsrapportage. Bij de ze voortgangsrapportage zijn alle effecten boven de € 25.000 in beeld gebracht.

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Primitieve begroting 2022-2025	1.571	1.051	1.625	1.903
1e Voortgangsrapportage 2022	-1.230	-118	724	-249
Wijzigingen tot de 2e VGR 2022	0	0	0	0
Stand tot de 2e VGR	341	933	2.349	1.654
1. Autonome ontwikkelingen	2.238	4.830	8.288	10.294
2. Actualisatie bestaand beleid	-1.604	-135	-216	72
3. Nieuw beleid	-115	-25	-30	-30
Totaal mutaties 2e VGR	519	4.670	8.042	10.336
Saldo 2e Voortgangsrapportage 2022	860	5.603	10.390	11.990

Toelichting financieel meerjarenbeeld op hoofdlijnen

Het saldo in de primitieve begroting 2022 was € 1.571.000 positief. Na de begroting 2022-2025 is ook de 1e voortgangsrapportage 2022 vastgesteld met een negatief effect van € 1.230.000. De mutaties die volgen uit de 2e voortgangsrapportage komen in 2022 uit op een voordeel van € 519.000. Dit leidt tot een nieuw positief begrotingssaldo voor 2022 van € 860.000. De jaren daarna loopt het positieve saldo verder op. Dit is grotendeels het gevolg van de meicirculaire (algemene uitkering rijk).

Twee wijzigingen binnen het sociaal domein ('budget jeugdzorg naar realistisch domein' en 'inhuurverplichtingen sociaal domein') verlagen de ontwikkeling van het begrotingssaldo.

In het meerjarensaldo in deze 2e voortgangsrapportage zitten zowel incidentele en structurele baten en lasten. Het structurele begrotingssaldo presenteren we in de meerjarenbegroting 2023-2026, die u later ontvangt. Als we daar de uitsplitsing maken tussen de incidentele- en structurele baten en lasten leidt dat in de meerjarenbegroting tot een positief effect op het (structurele) meerjarensaldo.

De monitoring van de bezuinigingsmaatregelen is opgenomen in deze voortgangsrapportage. Ten opzichte van de laatste rapportage eerder dit jaar zien wij geen grote wijzigingen.

Overzicht van de mutaties boven de € 100.000

Hieronder vindt u een overzicht van de mutaties met een budgettair effect op de begroting van meer dan € 100.000.

Bedragen x € 1.000				
Mutatie omschrijving	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Overzicht van de mutaties >= € 100.000				
1. Autonome ontwikkelingen	2.351	4.814	8.259	10.265
Aanpassen bijdrage BVO DRAN leerlingenvervoer	133 V	0 V	0 V	0 V
Aanpassing rente grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven	236 V	0 V	0 V	0 V
Actualiseren budgetten uitkeringslasten/-baten (ontwikkelingen BUIG)	-325 N	0 V	0 V	0 V
Afwaarderen boekwaarde actief Rijnark te Lobith	-192 N	0 V	0 V	0 V
Budget jeugdzorg naar realistisch niveau	-1.000 N	-1.000 N	-1.000 N	-1.000 N

Energietoeslag huishoudens met een laag inkomen	-1.608 N	0 V	0 V	0 V
Meicirculaire 2022	3.521 V	5.377 V	8.562 V	9.508 V
Renteaanpassingen 2022	181 V	0 V	0 V	0 V
Stelpost extra inkomsten jeugdzorg door rijksmaatregelen	0 V	0 V	260 V	1.320 V
Vrijval stelpost indexatie 2022	938 V	0 V	0 V	0 V
Vrijval stelpost salarissen 2022	467 V	437 V	437 V	437 V
Wet Open Overheid (Woo)	0 V	0 V	0 V	0 V
2. Actualisatie bestaand beleid	-1.918	194	-148	131
Actualisatie bezuiniging vastgoed	119 V	54 V	-54 N	0 V
Actualisatie investeringen bedrijfswagens	115 V	117 V	8 V	5 V
Actualisatie investeringen onderwijshuisvesting primair onderwijs	135 V	9 V	0 V	0 V
Actualisatie investeringen vervoer	149 V	8 V	-1 N	-1 N
Actualiseren corona-effecten 2023	0 V	740 V	0 V	0 V
Afkoop recht op pacht	-485 N	0 V	0 V	0 V
Eigen bijdrage Wmo hulp bij het huishouden	0 V	0 V	0 V	227 V
Inhuur derden wegens ziekte	-100 N	0 V	0 V	0 V
Inhuurverplichtingen sociaal domein	-1.550 N	0 V	0 V	0 V
Integraal beleidsplan openbare ruimte	0 V	0 V	-101 N	-101 N
Lagere kosten gemeentehuis	130 V	0 V	0 V	0 V
Rechtmatigheidsverantwoording	100 V	-100 N	0 V	0 V
Suppletie omzetbelasting 2021	-277 N	0 V	0 V	0 V
Uitvoeringskosten klimaatakkoord	0 V	-294 N	0 V	0 V
Wachtgeldverplichting voormalig college	-594 N	0 V	0 V	0 V
Warmtetransitie: warmtenet stad Zevenaar fase 4 en verdere uitrol	340 V	-340 N	0 V	0 V
Totaal mutaties >= € 100.000	433	5.008	8.111	10.396

(V = Voordeel; N = Nadeel)

Toelichting bij de mutaties met een financieel effect van € 100.000 of meer:

Kosten oorlog Oekraïne

budgettair neutraal

In verband met de vluchtelingenstroom vanuit Oekraïne maken wij kosten. Bij de 1e voortgangsrapportage van dit jaar hebben wij een bedrag van € 1.000.000 als eerste indicatie opgenomen. Op basis van de huidige inschatting van aantal vluchtelingen en opvangplekken ramen wij aan kosten € 1.600.000 extra. Daar tegenover ramen wij hetzelfde bedrag ook bij aan inkomsten (rijkscompensatie). Daarnaast ramen we nu ook een bedrag voor het eerste halfjaar van 2023 (€ 3.000.000). Ook dit bedrag verwerken we budgettair neutraal in de begroting.

Aanpassen bijdrage BVO DRAN leerlingenvervoer	133.000 V
De bijdrage aan de BVO DRAN wordt aangepast aan de gewijzigde meerjarenbegroting 2022 van de BVO DRAN. De bijdrage voor het leerlingenvervoer daalt in 2022 met € 133.000. Dit voordeel is ontstaan doordat bij het leerlingenvervoer flinke besparingen zijn gerealiseerd door de aanbesteding in 2021 en door besparingen in de uitvoering door de vervoerder.	
Aanpassing rente grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven	236.000 V
De ramingen van de grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven zijn aangepast op basis van de herziene grondexploitatie per 1 januari 2022 zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 6 juli 2022. Door een minder gunstig verloop van de boekwaarde wordt meer rente toegerekend aan deze grondexploitatie wat een voordeel betekent voor het begrotingssaldo.	
Actualiseren budgetten uitkeringslasten/-baten (ontwikkelingen BUIG)	325.000 N
Op basis van de prognose van de Regionale Sociale Dienst van de te verwachten uitkeringslasten en de te verwachte specifieke uitkering (BUIG - nader voorlopig budget) van het rijk worden de ramingen van de lasten/baten geactualiseerd. Per saldo verwachten wij een nadeel in 2022 van € 325.000.	
Afwaarderen boekwaarde actief Rijnark te Lobith	192.000 N
De grond op locatie Rijnark te Lobith is niet aan te merken als "warme gronden" op grond van de BBV. Om die reden moet afwaardering plaatsvinden naar landbouwwaarde. Dit betekent een nadeel van € 192.000.	
Budget jeugdzorg naar realistisch niveau	1.000.000 N
Uit de cijfers is gebleken dat het aantal cliënten in de jeugdzorg redelijk stabiel blijft. Wel zien we een grote stijging ten opzichte van 2020, mede door complexere zorgvragen en langere duur van de zorg. In de 'coronajaren' 2020 en 2021 en de onzekerheid die daarmee gepaard ging, zijn de jeugdzorgbudgetten onvoldoende bijgesteld. Wij vragen daarom om het jeugdzorgbudget structureel met € 1.000.000 op te hogen. We bereiken dan een realistisch niveau waarin volume en zorgduur voldoende zijn meegenomen. Tegelijkertijd worden in deze voortgangsrapportage ook de bestaande budgetten voor corona voor 2023 naar o teruggebracht.	
Energietoeslag huishoudens met een laag inkomen	1.608.000 N
Het wetsvoorstel eenmalige energietoeslag lage inkomens is ingediend bij de Tweede Kamer. Hiermee krijgen gemeenten de bevoegdheid om dit jaar via categoriale bijzondere bijstand een eenmalige tegemoetkoming voor de gestegen energieprijzen toe te kennen aan huishoudens met een laag inkomen. Voor de uitvoering en uitgifte van de eenmalige aanvullende tegemoetkoming heeft het kabinet in 2022 een eenmalig budget beschikbaar gesteld. Het, via de algemene uitkering aan gemeenten verstrekte, bedrag voor Zevenaar bedraagt afgerond € 1.608.000. Per saldo is dit een budgettair neutrale wijziging.	
Meicirculaire 2022	3.521.000 V
In 2022 groeit de algemene uitkering met € 5 miljoen. Dit bedrag loopt op tot € 14 miljoen in 2025 om daarna te zakken naar € 7,8 miljoen. Van deze groei van het gemeentefonds hebben wij een aantal posten apart gezet voor inflatie, groei en diverse taakmutaties. Per saldo resteert een nettoresultaat in deze begroting door de algemene uitkering van € 1,8 miljoen in 2022, € 5 miljoen in 2023, € 8,7 miljoen in 2024, € 11 miljoen in 2025 en € 3,6 miljoen in 2026.	
Renteaanpassingen 2022	181.000 V
Wij hebben de omslagrente 2022 aangepast. Door de lagere rente kort geld en de toevoeging (rente over de boekwaarde) aan de verliesvoorziening grondexploitaties is een voordeel ontstaan van € 181.000.	

Stelpost extra inkomsten jeugdzorg door rijksmaatregelen financieel voordeel vanaf 2024
Het rijk heeft in de meicirculaire 2022 een extra korting op de compensatie voor de tekorten in de jeugdzorg aangekondigd van € 260.000 in 2024 en € 1.320.000 vanaf 2025. Deze extra korting is conform afspraken tussen rijk, VNG en de provincies verwerkt op programma o bij de algemene uitkering. De verwachting is dat het rijk een eigen bijdrage in de jeugdzorg gaat invoeren om de extra korting voor gemeenten te gaan compenseren. Daarom hebben wij voorlopig op het product jeugdzorg een stelpost voor extra inkomsten geraamd.

Vrijval stelpost indexatie 2022 938.000 V
In de meicirculaire 2022 (o.b.v. raming maart 2022 van het CPB) is de compensatie voor een hogere inflatie via de algemene uitkering verder verhoogd met 2,2% naar 4,1%. Hiervoor hebben we een stelpost opgenomen, specifiek bedoeld ter dekking van kostenstijging (inflatie). Dit is aanvullend op de structurele indexatie die we al hebben opgenomen in de meerjarenbegroting 2022-2025. De stelpost indexatie 2022 hebben we in deze 2e voortgangsrapportage ingezet als dekking voor de stijgende gas- en brandstofkosten. Het restant van de stelpost kan nu vrijvallen omdat we ervoor gekozen hebben om niet alle budgetten in de begroting over de hele linie opnieuw te indexeren. Dit hebben we immers bij de begroting 2022-2025 al gedaan en doen we opnieuw bij de begroting 2023-2026. Tevens verwachten we dat we op basis van de septembercirculaire 2022 een nieuwe stelpost voor indexatie op kunnen nemen. Deze gebruiken we aan het eind van het jaar voor de overschrijdingen. De vrijval van de stelpost (€ 938.000) brengen we nu ten gunste aan het resultaat. Deze vrijval is in 2022 incidenteel. In de meerjarenbegroting 2023-2026 verhogen wij de budgetten met de extra inflatie van 2022 (2,2%) en de inflatie van 2023 (2,3%).

Vrijval stelpost salarissen 2022 467.000 V
In de septembercirculaire 2021 (€ 437.000) en in de meicirculaire 2022 (€ 340.000) is in totaal € 777.000 compensatie ontvangen voor salarisstijgingen in 2022. Hiervan is € 310.00 nodig als dekking voor gestegen salarissen in 2022. Het restant (€ 467.000) laten wij nu vrijvallen. Deze vrijval komt voornamelijk doordat in de begroting 2022-2025 (ten laste van het resultaat) al rekening was gehouden met hogere salarislaster (€ 360.000). In feite is nu compensatie ontvangen voor een nadeel dat al in de begroting was verwerkt.

Wet Open Overheid (Woo) financieel nadeel vanaf 2026
De uitgaven voor de Woo worden gecompenseerd via de algemene uitkering. Vanaf 2026 gaat het om een structureel bedrag van € 111.000. Daarnaast ontvangen we € 67.000 incidenteel in 2026. Deze bedragen ramen we via deze wijziging.

Actualisatie bezuinigingen vastgoed 119.000 V
Ontwikkelingen op de locatie Reisenakker 14 en 14a Zevenaar hebben invloed op het verkoopproces waardoor de opbrengsten vermoedelijk pas in 2024 haalbaar zijn. Daarnaast is de verkoopopbrengst van het pand aan de Kerkstraat 16 Zevenaar geactualiseerd en zijn de afschrijvingslasten voor deze locaties aangepast. Per saldo resulteert dit in 2022 in een voordeel van € 119.000.

Actualisatie investeringen bedrijfswagens 115.000 V
In 2021 is een aanbesteding gehouden voor het vervangen van meerdere bedrijfsvoertuigen. Door de problemen die ontstaan zijn bij de levering van grondstoffen en halffabricaten verwachten wij dat de levering van deze voertuigen niet eerder zal plaatsvinden dan eind 2022/ begin 2023. Voorzichtigheidshalve hebben wij deze investeringen één jaar later geraamd. Dit leidt in 2022 tot een eenmalig voordeel van € 115.000.

Actualisatie investeringen onderwijshuisvesting primair onderwijs 135.000 V
In verband met fasering zijn de ramingen voor investeringen (renovatie) in de onderwijshuisvesting (primair - onderwijs) geactualiseerd. De fasering leidt tot een eenmalig voordeel van € 135.000 in 2022 en € 9.000 in 2023 door incidenteel lagere afschrijvingslasten.

Actualisatie investeringen vervoer

149.000 V

We hebben de parkeerbeheer, verkeersbeleid en wegen gerelateerde investeringen nagelopen en een aantal investeringen opnieuw geraamd. De fasering leidt tot een eenmalig positief resultaat van € 149.000 in 2022 en € 9.000 in 2023 door incidenteel lagere afschrijvingslasten. Verder stellen we voor de investering voor de verkeerskundige aanpassingen voor de Sterrenschool met € 42.500 te verhogen. Dit leidt tot een stijging van de kapitaallasten van € 1.100.

Actualiseren corona-effecten 2023

financieel voordeel in 2023

In 2020 hebben we als gemeente een inschatting gemaakt van de financiële gevolgen in verband met de coronapandemie. We hebben toen met name bij de zorgkosten een raming opgenomen tot en met 2023. Nu de maatschappij weer is geopend en corona onderdeel is geworden van de nieuwe macro-economische ontwikkelingen is het specifiek herleiden van corona en andere effecten nog moeilijker geworden dan voorheen. Wij ramen de verwachting af, maar monitoren en verantwoorden de corona specifieke kosten nog wel. We veranderen dus van systeem. Waar we eerst een goede inschatting raamden, verantwoorden we nu de aantoonbare werkelijke 'schade' achteraf. Met deze begrotingswijziging actualiseren wij de raming voor coronaschade bij vrijwel alle zorgonderdelen en inkomensvoorzieningen van € 740.000 naar € 0.

Afkoop recht op pacht

485.000 N

Op 17 maart 2022 heeft een bedrijf voor een kavel op 7Poort de erfpacht afgekocht en is tot de aankoop van de kavel overgegaan. Met deze wijziging verlagen wij de pachtopbrengsten. Door de lagere pachtopbrengsten wordt in 2022 € 485.000 minder rente toegerekend. Binnen het onderdeel rente en afschrijving ontstaan hierdoor echter voordelen. Daarnaast ramen we de opbrengsten van de grondverkoop en schrijven we de grond ineens af. Dit gaat om een eenmalige bedrag van € 20.347.000.

Eigen bijdrage Wmo hulp bij het huishouden

financieel voordeel vanaf 2025

De regering heeft in haar coalitieakkoord opgenomen dat dit kabinet werkt aan een aanpassing van de eigen bijdrage voor de huishoudelijke hulp in de Wmo. De komende periode wordt deze maatregel met cliënten, gemeenten en het Centraal Administratie Kantoor (CAK) uitgewerkt. Vanaf 2025 wordt de algemene uitkering gekort. Uitgangspunt is dat de gemeente wordt gecompenseerd via de eigen bijdrage en dat het daarmee een budgettair neutraal effect heeft.

Inhuur derden wegens ziekte

100.000 N

De prognose van de ontwikkeling van het budget ziektevervanging ziet er ongunstig uit. Met name de vervanging van een aantal langdurig zieke medewerkers vraagt veel van het budget. We ramen in 2022 incidenteel € 100.000 bij.

Inhuurverplichtingen sociaal domein

1.550.000 N

Het aantal consultants binnen het sociaal domein blijkt structureel te laag. Dit wordt opgelost door het inhuren van externe expertise. In 2022 zal dit leiden tot een tekort van € 1.550.000. Bij de begroting 2023-2026 komen wij bij u met een vraag om de formatie structureel op te hogen.

Integraal beleidsplan openbare ruimte

financieel nadeel vanaf 2024

Het integraal beleidsplan openbare ruimte (IBOR) bevat de doelstellingen van de gemeente Zevenaar voor het beheer, onderhoud en vervanging van de openbare ruimte voor de komende tien jaar. Daarvoor is het noodzakelijk dat de basis op orde is. Dit betekent dat er voldoende middelen moeten zijn voor het uitvoeren van regulier en groot onderhoud en voor het plegen van vervangingsinvesteringen.

De stijgende kosten groot onderhoud en de organisatiekosten dekken we in 2022 uit de stelpost groei. Daarnaast onttrekken we eenmalig € 2.250.000 uit de algemene reserve om de in het verleden ontstane onderhoudsachterstanden bij groen en wegen in te halen. Tenslotte leiden de toenemende vervangingsinvesteringen vanaf 2024 tot een financieel nadeel.

Lagere kosten gemeentehuis

130.000 V

Wij verwachten dit jaar op het klein onderhoud van het gemeentehuis minder uit te geven. Daarnaast vallen de belastingaanslag voor de OZB en de gas- en elektriciteitskosten lager uit. De lagere belastingaanslag is een structureel voordeel. Deze nemen wij op in de meerjarenbegroting 2023-2026. Dit geldt echter niet voor de gas- en elektriciteitskosten. Wij verwachten dat deze vanaf volgend jaar zullen stijgen. Per saldo verwachten wij een eenmalig voordeel van € 130.000.

Rechtmatigheidsverantwoording

100.000 V

Het reeds eerder beschikbaar gestelde bedrag van € 100.000 schuiven wij in de tijd door naar 2023. Vanaf het verslagjaar 2023 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de rechtmatigheidsverantwoording. Dit was eerder 2022. Dit budget is bedoeld voor de organisatieontwikkeling om met name het procesmatig werken gericht op de verplichte rechtmatigheidsverantwoording door te ontwikkelen.

Suppletie omzetbelasting 2021

277.000 N

Uit de jaarlijkse herrekening van de omzetbelasting is een te betalen suppletie naar voren gekomen van in totaal € 277.000.

Uitvoeringskosten klimaatakkoord

financieel nadeel vanaf 2023

Het kabinet heeft met het nationale klimaatakkoord een centraal doel: het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen in Nederland met 49% ten opzichte van 1990. Het kabinet pleit in Europa voor een broeikasgasreductie van 55% in 2030. Om de gemeenten in de uitvoering van het bestaande klimaatbeleid in 2022 en 2023 te ondersteunen en om een versnelling teweeg te brengen is in de meicirculaire 2022 voor de gemeente Zevenaar een bedrag van € 294.000 beschikbaar gesteld. Wij ramen hetzelfde bedrag aan uitvoeringskosten. Deze richten zich met name op gedragsverandering, urgentiebesef en communicatie.

Wachtgeldverplichting voormalig college

594.000 N

Voormalige wethouders hebben onder bepaalde voorwaarden recht op wachtgeld. De totale wachtgeldverplichting uit de bestuursperiode 2018-2022 hebben we berekend op € 594.000. Het is gebruikelijk dat we ten behoeve van de wachtgeldverplichtingen een voorziening vormen voor de gehele periode 2022-2025. Gedurende de periode kunnen wijzigingen optreden omdat voormalig wethouders eigen inkomsten gaan verdienen. De voorziening valt in dat geval vrij ten gunste van het resultaat.

Warmtetransitie: warmtenet stad Zevenaar fase 4 en verdere uitrol

340.000 V

In 2020 is samen met de woningbouwcorporatie en de provincie het plan van aanpak (fase 3A) opgesteld om tot een intentieovereenkomst te komen (fase 3B). We verwachten de intentieovereenkomst eind 2022 vast te stellen. Hierna gaan we door met fase 4: het komen tot een samenwerkingsovereenkomst. Voor dit proces is in de kadernota 2022 een budget beschikbaar gesteld van € 190.000. Doordat fase 3B vertraging heeft opgelopen, stellen wij voor om het bedrag door te schuiven naar 2023.

Ook het vervolg van de 'Wijk van de Toekomst' en het onderzoek naar de betaalbaarheid van het uitfasen van aardgas hebben vertraging opgelopen. Wij stellen voor om de middelen die hiervoor in de kadernota 2022 beschikbaar zijn gesteld (beide onderdelen € 75.000) door te schuiven naar 2023. In totaal een bedrag van € 340.000.

Corona-effecten

Hieronder presenteren wij een tabel met de corona-effecten per programma en taakveld na de actualisatie in deze 2e voortgangsrapportage. In de kolommen 'Begroot 2022 (was)' en 'Begroot 2023 (was)' staan de ramingen zoals deze waren. In de kolommen 'Begroot 2022 (nieuw)' en 'Begroot 2023 (nieuw)' staan de ramingen zoals deze nu zijn na bijstelling in de 2e voortgangsrapportage.

Bedragen x € 1.000						
Prg	Taak veld	Taakveld omschrijving	Begroot 2022 (was)	Begroot 2022 (nieuw)	Begroot 2023 (was)	Begroot 2023 (nieuw)
0	0.2	Burgerzaken	64	64		
0	0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-263	-263		
1	1.2	Openbare orde en veiligheid	42	42		
6	6.2	Wijkteams	150	150	100	0
6	6.3	Inkomensregelingen	569	319	340	0
6	6.5	Participatiebudget re-integratie	105	105		
6	6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	230	230	115	0
6	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	325	325	165	0
6	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	35	35	20	0
Eindtotaal			1.257	1.007	740	0

Wijziging huidige jaar

Bij de inkomensregelingen was aan corona-effecten € 569.000 begroot. De bedragen die hierin zijn opgenomen voor minimabeleid (€ 156.000) en schuldhelpverlening (€ 163.000) blijven ongewijzigd. Het bedrag voor uitkeringslasten BUIG was geraamd op € 250.000, maar blijkt niet meer nodig en is dus bijgesteld naar € 0. Het totaal van het taakveld 6.3 inkomensregelingen daalt daarmee naar € 319.000. De corona-effecten die we hebben begroot op de andere taakvelden blijven ongewijzigd.

Wijziging toekomstige jaren

Voor 2023 hebben wij alle ramingen in verband met corona bijgesteld naar € 0. In 2020 hebben we als gemeente een inschatting gemaakt van de financiële gevolgen in verband met de coronapandemie. We hebben toen met name bij de zorgkosten een raming opgenomen tot en met 2023. Nu de maatschappij weer is geopend en corona onderdeel is geworden van de nieuwe macro-economische ontwikkelingen is het specifiek herleiden van corona en andere effecten nog moeilijker geworden dan voorheen. Wij ramen de verwachting af, maar monitoren en verantwoorden de corona specifieke kosten nog wel. We veranderen dus van systeem. Waar we eerst een goede inschatting raamden, verantwoorden we nu de aantoonbare werkelijke 'schade' achteraf. Mocht dit het geval zijn, dan komen wij daar bij u op terug in een volgende voortgangsrapportage.

LEESWIJZER

Inleiding

Wij hebben deze voortgangsrapportage opgebouwd volgens de inrichting van de kadernota en begroting 2022-2025.

- Algemeen

Na het voorwoord krijgt u inzicht in de bestuurlijke en financiële hoofdlijnen. Hier staan de belangrijkste bestuurlijke, beleidsmatige en financiële ontwikkelingen.

- Thema's (alleen in de webversie zichtbaar)

In ons collegeprogramma hebben wij de belangrijkste onderwerpen vastgelegd. Deze thema's en de activiteiten die wij over deze onderwerpen uitvoeren, monitoren wij gedurende onze collegeperiode. Wij hebben ze daarom een plaats gegeven in de reguliere planning & control-instrumenten. Het gaat om de volgende thema's:

1. participatie
2. sociaal domein en leefbaarheid
3. economie en vrijetijdseconomie
4. duurzaamheid
5. mobiliteit en bereikbaarheid
6. verbeteren bestuurscultuur

Bij de programma's zijn alle activiteiten opgenomen. In het fysieke boekwerk hebben wij de thema's niet opgenomen. In onze digitale voortgangsrapportage presenteren wij de thema's en de activiteiten.

- Programma's

Bij de programma's komen de 3 W-vragen terug: Wat willen we? Wat doen we? en Wat kost het?

Op programmaniveau hebben wij ook de vastgestelde beleidskaders opgenomen. U kunt deze via de digitale voortgangsrapportage direct openen. Daarmee hebt u per programma het meest relevante vastgestelde beleid direct beschikbaar.

Het onderdeel 'Wat doen we?' beginnen we met een totaaloverzicht van de activiteiten binnen dit programma. Achter de activiteit presenteren wij de stand van zaken met een kleur. Op basis hiervan kunt u in één oogopslag zien wat de stand van zaken is van de betreffende activiteit. De kleuren betekenen het volgende:

Lichtgrijs	De activiteit is nog niet gestart, dit past binnen de vastgestelde planning.
Groen	De activiteit loopt op schema binnen de gestelde kaders (beleidsdoel/resultaat, tijdsplanning en financieel).
Oranje	De activiteit dreigt óf qua beleidsdoel/resultaat óf qua tijdsplanning óf financieel uit de pas te gaan lopen, bijsturing is noodzakelijk.
Rood	De activiteit loopt uit de pas, dit geldt voor 1 of meer indicatoren (beleidsdoel/resultaat, tijdsplanning en financieel). Corrigerende maatregelen zijn noodzakelijk.
Donkergrijs	De activiteit is afgerond en wij stellen voor deze af te sluiten.

- Financiële tabellen

Vanwege afronding op € 1.000 kunnen afrondingsverschillen ontstaan in de (sub)totalen.

PROGRAMMA'S

o. BESTUUR EN ONDERSTEUNING

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden bestuur, gemeentelijke organisatie, dienstverlening en belastingen.

Wat willen we?

We willen een faciliterende netwerkgemeente zijn. Hierbij staan we open voor initiatieven van onze inwoners, organisaties en bedrijven. We richten ons op digitale dienstverlening en persoonlijke contacten. Onze inwoners ervaren onze dienstverlening als goed en betrouwbaar. Onze gemeenteraad en college richten zich op integer, democratisch bestuur, waarbij het ons doel is transparant en een open bestuur te zijn.

Ontwikkelingen

Regionale Samenwerking / Groene Metropool

In 2020 heeft de gemeenteraad ingestemd met de versterking van de regionale samenwerking in de regio Arnhem-Nijmegen in de vorm van de Groene Metropoolregio. Zevenaar neemt deel aan alle vijf regionale opgaven. In de opgave van de verbonden regio werken we aan een strategische agenda voor mobiliteitshubs. De bedoeling is om er daarvan tenminste twaalf in de regio te ontwikkelen waarvan Zevenaar-Oost één van de beoogde locaties is. In de productieve regio is een Human Capital Agenda in ontwikkeling als instrument voor een evenwichtige arbeidsmarkt. Besluitvorming daarover is voorzien in 2022. In de circulaire regio zetten we in 2022 de stap naar een uitvoeringsplan voor de volgende fase van RES 2.0. Daarnaast ronden we de gezamenlijke inkoop van duurzame energie in 2022 af met de aanbesteding van een contract voor gasinkoop. In de ontspannen regio ontwikkelen we het toeristisch profiel door met verhalen over de Romeinse geschiedenis en de bevrijding van de 2e wereldoorlog. In de groene groeiregio werken we aan de verstedelijkingstrategie, die ook aan de basis staat voor de uitvoering van de grote woningbouwopgave in de regio (Woondeal).

Krapte op de arbeidsmarkt

Als gevolg van de toenemende vergrijzing, de groei van de economie en de coronacrisis wordt het voor de gemeente steeds moeilijker om nieuwe medewerkers aan te trekken. Hierbij speelt ook de concurrentie een rol die wij als kleinere gemeente hebben met de grotere gemeenten om heen, die betere arbeidsvoorwaarden kunnen bieden. Ook op het behouden van ervaren en gekwalificeerd personeel staat spanning. We zien relatief jonge medewerkers die bij ons zijn opgeleid veelal te snel doorstromen naar functies elders. Diverse vacatures zijn momenteel niet in te vullen en ook het inzetten van personeel van derden via externe bureaus is geen vanzelfsprekendheid meer. Binnen de ambtelijke organisatie zetten wij de beschikbare capaciteit zo efficiënt en doelmatig mogelijk in. Wij kunnen echter niet voorkomen dat er soms taken blijven liggen dan wel uitgesteld worden. In de meerjarenbegroting komen wij hier bij u op terug onder meer via het thema aantrekkelijk werkgeverschap.

Externe ontwikkelingen

Momenteel hebben we naast de krapte op de arbeidsmarkt in het bijzonder te maken met een combinatie van externe ontwikkelingen. Denk hierbij aan economische ontwikkelingen zoals de oplopende inflatie, de lokale en internationale maatschappelijke onrust, de stikstofproblematiek in combinatie met boerenonrust, de pandemie en de oorlog in Oekraïne met de opvang van vluchtelingen als gevolg. De stijgende energieprijzen zijn van invloed op de maatschappij, individuele huishoudens en het (lokale) bedrijfsleven. Allemaal dynamische ontwikkelingen die van invloed zijn op de opgaves waar wij als gemeente voor staan en die soms ook doorwerken op de gemeentelijke begroting. Wij blijven het geheel monitoren en waar nodig bijsturen, onder meer via onze P&C-cyclus. Mogelijk zijn deze externe ontwikkelingen ook triggers om de inrichting en organisatie (op onderdelen) met elkaar te evalueren en vervolgens door te ontwikkelen, anders te organiseren en te verbeteren.

Beleidskaders

- Besturingsfilosofie
- Dienstverleningsvisie 2018-2022
- Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2017 Liemerse gemeenten en SDL
- Coalitieakkoord 2022-2026 (2022)
- Collegeprogramma 2022-2026 (2018)
- Financiële verordening Zevenaar 2018 (2018)
- Nota Verbonden partijen
- Nota reserves en voorzieningen 2018
- Nota activerings- en afschrijvingsbeleid 2019

WAT WILLEN WE?

0.1 Goed bestuur

Inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers voelen zich optimaal betrokken bij de totstandkoming van ons beleid en zijn tevreden over de kwaliteit van ons bestuur.

We willen dat voor inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers inzichtelijk is wat we als bestuur doen en waar we het gemeenschapsgeld voor inzetten. Betrokkenheid en betrouwbaarheid zijn kenmerkend voor onze gemeenteraad en college.

0.2 Dienstverlening en gemeentelijke organisatie

We willen een optimale dienstverlening realiseren door ons te richten op de drie focuspunten 'Service op Maat, Verbindend en Gastvrij' uit onze dienstverleningsvisie 'Samen Sterker'. We maken dit concreet door meetbare doelstellingen te bepalen en willen onze dienstverlening aan de hand hiervan meten en verbeteren. Het is ons doel onze dienstverlening de komende jaren verder vorm te geven en te versterken. Wij willen onze gemeentelijke organisatie op orde hebben, moderniseren en vernieuwen.

0.3 Financieel beleid

We willen een gezonde en solide financiële positie en huishouding. Dit betekent een begroting die structureel en reëel sluitend is en waarbij risico's zijn afgedekt.

WAT DOEN WE?

Naam activiteit	Jaar realisatie	Status 2021	Status 1e VGR	Status 2e VGR
0.1.1 Verbeteren bestuurscultuur	2022			
0.1.2 Groeien naar een verbindende gemeente	2022			
0.1.3 Invullen bestuurlijke rol als samenwerkingspartner	2022			
0.1.4 Corona herstelplan	2023			
0.2.1 Afronden lopende projecten voor start nieuwe projecten	2022			
0.2.2 Data gedreven sturen als vernieuwende sturingspraktijk	2023			
0.2.4 Ontwikkelen naar een moderne en professionele organisatie	2023			
0.2.5 Verbeteren dienstverlening aan inwoners en ondernemers	2022			
0.2.7 Invoeren Wet Open Overheid	2022			
0.3.1 Uitvoeren Planning & Control cyclus	2022			
0.3.2 Rechtmatigheidsverantwoording	2023			

o.1 Goed bestuur

o.1.1 Verbeteren bestuurscultuur

Jaar realisatie 2022

We verbeteren de bestuurscultuur en samenwerking om er zo optimaal mogelijk te kunnen zijn voor onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Daarbij streven we naar een meer open en transparante samenwerking tussen raad, college en ambtelijke organisatie. We werken als eenheid met duidelijkheid over eigen rollen.

Stand van zaken

Rek. 2021

1e VGR

2e VGR

Niet volgens plan Niet volgens plan Niet volgens plan

De bestuurscultuur heeft een cultuurkant en een instrumentele kant. De cultuurkant gaat onder meer over het elkaar ontmoeten binnen en buiten de vergaderingen. Vanaf februari 2022 wordt er weer fysiek vergaderd met aansluitend een borrel. Dit zorgt voor een positievere uitstraling. Daarnaast is er een informatiedag voor de (nieuwe) raad georganiseerd in april, die naast kennisoverdracht ook in het teken stond van elkaar leren kennen. Op de laatste vrijdag voor het zomerreces is het raadsuitje georganiseerd. Wederom een moment om op een informele manier elkaar beter te leren kennen.

Aan de instrumentele kant is ervoor gekozen om de inspraak van inwoners en organisaties los te koppelen van de commissievergaderingen en een week voor de commissievergaderingen te laten plaatsvinden. Op deze manier hebben raad en inwoners ruimer de tijd om het ingebrachte (indien wenselijk) ook te verwerken in concrete voorstellen of vragen voor de commissies of de raad en helpt het bij de meningsvorming van de raad. Deze aanpak evalueren we in het najaar van 2022.

Voorstel raad

Voorstellen voor verbetering komen via het presidium naar de raad toe. De raad is zelf verantwoordelijk voor een goede en open sfeer in alle raadsbijeenkomsten. Raadsleden kunnen en mogen elkaar daar, indien nodig, op aanspreken.

o.1.2 Groeien naar een verbindende gemeente

Jaar realisatie 2022

We staan voor een gemeente die weet wat er leeft in de samenleving en in de verschillende kernen van de gemeente. We zetten in op nabijheid. Dit betekent korte lijnen met onze inwoners, verenigingen, dorps- en wijkraden, ondernemers en maatschappelijke organisaties. We ontwikkelen nieuwe vormen van participatie waarbij initiatief vanuit inwoners centraal staat. Vanuit het programma 'Zevenaar Verbindt' zetten wij in op het verder versterken van de verbinding met de inwoner, de verbinding tussen bestuur en organisatie en de verbinding binnen de organisatie.

We werken vanuit de focuspunten: gastvrij, verbindend en service op maat. Daarbij hebben we een ja, mits....houding.

- Nieuw beleid ontwikkelen we samen met inwoners. We betrekken hen in een vroeg stadium.
- Bij nieuwe (ruimtelijke) ontwikkelingen worden initiatiefnemers verantwoordelijk om in een vroeg stadium met de omgeving te overleggen. We faciliteren waar nodig.
- We delen goede voorbeelden van participatie met elkaar en met onze samenleving.

Stand van zaken

Rek. 2021

1e VGR

2e VGR

Volgens plan

Volgens plan

Volgens plan

DoeDuiten

Het aantal aanvragen voor DoeDuiten is ongeveer gelijk aan het aantal vragen voor de coronaperiode. Het zijn echter wel hoofdzakelijk dezelfde groepen inwoners die aanvragen indienen. In het tweede halfjaar starten we een onderzoek om te bekijken of er een andere invulling van de DoeDuiten vanaf 2023 mogelijk is.

Contacten met dorpen en wijken

Inmiddels vinden bijna alle contacten met de dorpen en wijken weer fysiek plaats. Af en toe wordt nog

gekozen voor digitaal overleg.

Inwonerspanel Zevenaar verbindt

Het Inwonerspanel Zevenaar Verbindt komt binnenkort te vervallen. De geraamde bedragen zijn in verband met bezuinigingsmaatregelen afgeraamd.

Kinderburgemeester

In september 2022 start de nieuwe kinderborgemeester. De sollicitaties vinden begin september plaats. Er hebben in totaal negen kinderen gesolliciteerd, waarvan er drie zijn uitgenodigd voor een gesprek.

In het tweede halfjaar komt er een voorstel om de contacten met de inwoners anders in te vullen. Afhankelijk van het onderwerp sluiten wethouders aan bij de overleggen met de dorpsraden/wijkraden etc. In het voorstel werken we eveneens de participatie van de inwoners verder uit.

0.1.3 Invullen bestuurlijke rol als samenwerkingspartner	Jaar realisatie	2022
--	-----------------	------

Voor de uitvoering van een aantal taken werken we samen in verbonden partijen. Meer dan voorheen gaan wij ons als samenwerkingspartner inzetten om binnen de samenwerkingsverbanden de gezamenlijk bepaalde doelstellingen te halen. Dat kan door posities in te vullen binnen het dagelijks bestuur of door een trekkersrol binnen een portefeuilleoverleg of bestuurscommissie te vervullen. Dit vraagt de inzet van meer ambtelijke en bestuurlijke capaciteit. De nota Verbonden partijen, vastgesteld in 2019, is een afwegingskader voor over het aangaan van samenwerkingsverbanden. Ook geven we aan hoe we de positie van de gemeenteraad ten aanzien van die verbonden partijen kunnen versterken.

Stand van zaken

Rek. 2021	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan
		

Op basis van de Nota verbonden partijen (2019) en de bestuurlijke en ambtelijke inzet in de gemeenschappelijke regelingen is het gelukt betere grip en sturing op de verbonden partijen te realiseren. Intergemeentelijke samenwerking blijft ook in de nieuwe bestuursperiode van groot belang om onze ambities, die voor de uitvoering om een regionale schaal vragen, te realiseren. Daarvoor werken we aan een nieuwe Nota verbonden partijen, waarin we ook rekening houden nieuwe wetgeving op gebied van de gemeenschappelijke regelingen.

0.1.4 Corona herstelplan	Jaar realisatie	2023
--------------------------	-----------------	------

Als gemeente hebben wij middelen (€ 3.000.000) beschikbaar gesteld voor het stimuleren van de regionale en lokale economie en voor herstelmaatregelen op sociaal-cultureel gebied.

Stand van zaken

Rek. 2021	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan
		

De raad heeft op 4 november 2020 het herstelplan vastgesteld en op 7 juli 2021 amendement 9A. De uitvoering van het herstelplan ziet op de periode 2020-2022. De meeste maatregelen zijn al uitgevoerd en enkele maatregelen zijn nog in uitvoering dan wel worden in 2022 opgepakt. Dat loopt volgens plan. Voor de uitvoering van de twee pleinen (Markt en Muldershof), zoals die zijn opgenomen in het corona herstelplan, geldt dat deze niet binnen de gestelde planning kunnen worden uitgevoerd. Voorgesteld wordt om deze uitvoering binnen de lijnorganisatie op te pakken, zodat de uitvoering wel gerealiseerd wordt, maar los komt te staan van dit project. Afronding van het corona herstelplan zal eind 2022 plaatsvinden. Wij informeren u hier eind 2022 over.

0.2 Dienstverlening en gemeentelijke organisatie

0.2.1 Afronden lopende projecten voor start nieuwe projecten	Jaar realisatie	2022
--	-----------------	------

We willen de basis op orde hebben. Dit betekent dat we lopende projecten afronden, voordat we met nieuwe

projecten beginnen. We willen 'in control' zijn. Deze gedachte past binnen de professionalisering van het planmatig werken, dat een onderdeel is van het programma organisatieontwikkeling. Binnen dit programma worden de komende jaren vele activiteiten en projecten opgezet en uitgevoerd. Eén daarvan is de genoemde professionalisering. Dit traject draagt bij aan de verbetering en groei van onze kernwaarden: resultaatgericht, klantgericht en samenwerkingsgericht.

Stand van zaken

Rek. 2021	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan
		

Planmatig werken blijft voortdurend de aandacht vragen van de ambtelijke organisatie. Door opleiding en training, individuele advisering en coaching wordt hieraan invulling gegeven. Het einde van de coronacrisis betekent dat er weer fysiek training e.d. kunnen plaatsvinden.

o.2.2 Data gedreven sturen als vernieuwende sturingspraktijk

Jaar realisatie 2023

Datagedreven sturing is het vermogen om op basis van het verzamelen en analyseren van data tot sturing op de gemeentelijke thema's te komen. Wij gaan systematisch deze nieuwe werkwijze in het primaire proces opnemen. Dit brengt met zich mee dat we een aantal organisatorische en technische condities planmatig verbeteren. Te denken valt aan competentieontwikkeling, het werken met een datastrategie en de ontwikkeling van open data. Daarbij hebben we nadrukkelijk oog voor de risico's en ethische vraagstukken die deze ontwikkeling met zich meebrengt.

Stand van zaken

Rek. 2021	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan
		

Data levert informatie op en maakt betere sturing en besluitvorming door de gemeente mogelijk. We zijn gestart met het maken van een datastrategie voor Zevenaar. Daarnaast zijn technische verbeteringen doorgevoerd in de systemen die het mogelijk maken via dashboarding te sturen. Inmiddels zijn dashboards beschikbaar voor bijvoorbeeld het sociale domein, vergunningen, toezicht en handhaving, dienstverlening en belastingen. Hierdoor krijgt de organisatie steeds meer ervaring met het sturen op basis van data.

o.2.4 Ontwikkelen naar een moderne en professionele organisatie

Jaar realisatie 2023

We zijn een aantrekkelijke, professionele en duurzame werkgever en mensen werken graag bij ons in Zevenaar. Medewerkers zijn toegerust om in steeds veranderende contexten hun werk te doen. Ze zijn goed opgeleid, flexibel in hun gedrag en communicatie. We zijn in staat het werk af te stemmen op de uitdagingen in de samenleving. We nemen medewerkers mee in veranderingen en toekomstige ontwikkelingen. Zij zijn zelf actief in hun eigen loopbaanontwikkeling. We volgen de resultaten van ons HR-beleid. Er is een veilig werkklimaat waarin we transparant en open zijn. Onze processen en werkafspraken ondersteunen dit.

Stand van zaken

Rek. 2021	1e VGR	2e VGR
Niet volgens plan	Volgens plan	Volgens plan
		

Meer dan ooit staat de arbeidsmarkt onder druk. Zo staan vacatures langer open, worden niet vervuld of worden op interim basis ingevuld om de opgaves te kunnen blijven realiseren. Aantrekkelijk werkgeverschap wordt gezien als een combinatie van de mate waarin (potentiële) medewerkers een organisatie aantrekkelijk vinden om daar te gaan werken en de mate waarin huidige medewerkers voordelen zien in het blijven werken voor de organisatie.

Vanuit 2021 zijn enkele acties met betrekking tot groeien naar een moderne en professionele organisatie meegenomen in het actieplan voor 2022 "aantrekkelijk werkgeverschap". In 2022 geven wij een vervolg aan de acties om te komen tot een onderscheidend werkgeverschap. Denk hierbij bijvoorbeeld aan vitaliteit, competentie management, opleiding en ontwikkeling. De tijdelijke thuiswerkregeling is nu structureel en

aangepast.

o.2.5 Verbeteren dienstverlening aan inwoners en ondernemers	Jaar realisatie	2022
--	-----------------	------

We onderzoeken manieren om onze inwoners en ondernemers beter van dienst te zijn en hiervoor passende middelen te ontwikkelen. De drie focuspunten uit de Dienstverleningsvisie 2018-2022 'Samen Sterker' – 1. service op maat, 2. verbindend en 3. gastvrij - zijn hiervoor de basis. Met de Monitor Dienstverlening meten we onze dienstverlening en brengen we ambities, doelstellingen en resultaten in beeld, waardoor we onze dienstverlening gericht kunnen verbeteren.

1. Service op maat

We zorgen voor een optimale bereikbaarheid door extra capaciteit in te zetten op piekmomenten aan de telefoon en aan onze balies. In 2022 willen we dat 80% van de telefonische oproepen in het klantcontact centrum opgenomen wordt binnen 20 seconden en dat 80% van de contactverzoeken binnen 2 werkdagen worden afgehandeld.

We werken digitaal waar het kan en persoonlijk waar het nodig is. We verhogen onze digitale volwassenheid door aan te sluiten op landelijke voorzieningen en door steeds meer formulieren digitaal en met DigiD beschikbaar te maken. Door uitvoering te geven aan plan 'Doorontwikkeling Digitale Dienstverlening' kunnen we in 2021 op het landelijk gemiddelde van digitale volwassenheid zitten.

2. Verbindend

We vragen inwoners hun ervaring met ons te delen in de (spreekwoordelijke) reis die ze maken tijdens de oriëntatie, aanschaf en het gebruik van een product of dienst bij de gemeente. Dit noemen we een klantreis. Verbeteracties die hieruit voortkomen, pakken we direct op. Zo onderzoeken we hoe we de tevredenheid van inwoners verder kunnen verbeteren. In 2022 voeren we de inwonerpeiling van waarstaatsjegeraad.nl opnieuw uit en willen we dat onze inwoners onze dienstverlening met minimaal een zeven beoordelen.

3. Gastvrij

We willen dat er aandacht is en blijft voor het verbeteren van de vaardigheid om klantgericht en gastvrij te werken. Hiervoor bieden we onze medewerkers trainingen aan in de Zevenaar Academie.

Stand van zaken

De afgelopen jaren hebben we ons ingezet om de dienstverlening aan inwoners en ondernemers te verbeteren op basis van de Dienstverleningsvisie 2018-2022 'Samen Sterker'. Hiervoor hebben we verschillende acties uitgevoerd. Zo kunnen inwoners steeds meer digitaal met ons regelen en bieden we medewerkers trainingen aan in gastvrij werken.

In ons klant contactcentrum (KCC) zijn de wachttijden korter geworden en er is meer aandacht voor de bereikbaarheid van de individuele medewerker. We gaan in de nieuwe collegeperiode verder met het verbeteren van de dienstverlening.

o.2.7 Invoeren Wet Open Overheid	Jaar realisatie	2022
----------------------------------	-----------------	------

De Wet Open Overheid (Woo) wordt naar verwachting in 2021 vastgesteld. Om de digitale informatiehuishouding voor onze inwoners, bedrijven en instellingen conform de filosofie van de Wet tijdig klaar te hebben, zetten wij in op drie onderdelen, te weten:

- (1) in Liemers verband (met 1Stroom en de RID) gaan wij na of mogelijke vernieuwing van architectuur voor informatie- en archiefbeheer noodzakelijk is; hierover adviseren wij u te zijner tijd afzonderlijk;
- (2) wij maken eind 2020 een plan om de informatiehuishouding op orde te brengen om de vindbaarheid en ontsluiting te verbeteren;
- (3) wij zorgen dat de huidige archieven digitaal op orde en duurzaam toegankelijk zijn.

Stand van zaken

Rek. 2021	1e VGR	2e VGR
-----------	--------	--------

Volgens plan Volgens plan Volgens plan

De Woo is per 1 mei 2022 in werking getreden. Onderdelen als het aanstellen van een contactpersoon Woo, het aanbieden van een online kanaal voor het indienen van Woo-verzoeken en de aanpassing van het delegatiebesluit van de raad, zijn geregeld. Ook publiceren we al veel informatie online, zoals verordeningen, beleidsregels, besluiten, regelingen, organisatiegegevens en raadsstukken. Deze zijn te vinden op www.zevenaar.nl, www.officiëlebekendmakingen.nl en www.overheid.nl.

Aan het onderdeel 'duurzame informatiehuishouding' en de impactanalyse wordt gewerkt. De invoering van het onderdeel 'actieve openbaarmaking' van minstens elf verplichte informatiecategorieën is landelijk, om technische redenen, uitgesteld. Wel is sinds kort bekend dat de volgende categorieën documenten het eerst via platform PLOOI online gepubliceerd moeten gaan worden: bereikbaarheidsgegevens, vergaderstukken, Woo-verzoeken en convenanten. Hier bereiden we ons op voor.

0.3 Financieel beleid

0.3.1 Uitvoeren Planning & Control cyclus

Jaar realisatie 2022

Wij geven uitvoering aan de planning- en controlcyclus door het opstellen van een kadernota, begroting, voortgangsrapportages en jaarstukken. Beschikbare middelen zijn integraal afgewogen bij de kadernota en de begroting. In 2021 blijven wij investeren in de doorontwikkeling van de P&C-cyclus.

Stand van zaken

Rek. 2021 1e VGR 2e VGR
Volgens plan Volgens plan Volgens plan

De planning- en control cyclus (P&C-cyclus) bestaat uit de kadernota, meerjarenbegroting, twee voortgangsrapportages en de jaarrekening. Als gevolg van de gemeenteraadsverkiezingen (nieuw coalitieakkoord, nieuw college en nieuw collegeprogramma) wijkt de planning van de P&C documenten in 2022 af. In RIB 2022-021 bent u hierover nader geïnformeerd. De kadernota hebben we vervangen door een beknopte, informerende kaderbrief met daarin een financieel overzicht op hoofdlijnen (zie RIB 2022-048). Het integrale afwegingsmoment is daarmee voor dit jaar verschoven van de kadernota naar de meerjarenbegroting 2023-2026.

0.3.2 Rechtmatigheidsverantwoording

Jaar realisatie 2023

Vanaf 1 januari 2021 is de gemeente verantwoordelijk voor het opstellen en opnemen van een rechtmatigheidsverantwoording in de jaarstukken. Doelstelling van de wetswijziging is het versterken van de interne beheersing en een nadrukkelijke rol van het college in de verantwoording omtrent het rechtmatig handelen. De rol van de accountant verschuift van het controleren van de rechtmatigheid naar het controleren in hoeverre de verantwoording door het college getrouw is. De verantwoording bestaat uit een interne analyse over het rechtmatig handelen, met een onafhankelijke verbijzonderde interne controle en de vorming van een integraal beeld over de beheersmaatregelen in de verschillende (materiële) processen.

Stand van zaken

Rek. 2021 1e VGR 2e VGR
Volgens plan Volgens plan Volgens plan

De aangepaste wetgeving, die in moet gaan per 1 januari 2023, moet nog door de Eerste Kamer worden vastgesteld. De voorbereidende werkzaamheden voor aanpassingen aan de verschillende verordeningen zijn gereed. Na vaststelling leggen we deze voor aan de raad. De verbeteringen in control om te kunnen voldoen aan de nieuwe wetgeving liggen op schema.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten				
Meerjarenbegroting 2022-2025	99.994	96.465	96.370	96.868
Tot de 1e Voortgangsrapportage 2022	596	485	483	480
Mutaties 1e Voortgangsrapportage 2022	-648	397	1.496	396
Tot de 2e Voortgangsrapportage 2022	58	-1	-1	-1
Baten tot de 2e Voortgangsrapportage	100.001	97.345	98.347	97.743
Mutaties 2e Voortgangsrapportage				
1. Autonome ontwikkelingen	4.929	9.381	12.668	13.717
Dividend Ataro BV	-93	0	0	0
Meicirculaire 2022	5.022	9.381	12.668	13.717
2. Actualisatie bestaand beleid	19.900	0	0	0
Actualisatie bezuiniging vastgoed	35	0	0	0
Actualisatie reisdocumenten en rijbewijzen	85	0	0	0
Afkoop recht op pacht	19.862	0	0	0
Hogere opbrengst grondverkoop	10	0	0	0
Parkeren	-92	0	0	0
Totaal mutaties baten 2e Voortgangsrapportage	24.829	9.381	12.668	13.717
Totaal baten t/m de 2e Voortgangsrapportage	124.830	106.726	111.015	111.460
Lasten				
Meerjarenbegroting 2022-2025	24.624	23.327	23.109	23.147
Tot de 1e Voortgangsrapportage 2022	710	360	370	293
Mutaties 1e Voortgangsrapportage 2022	384	431	589	252
Tot de 2e Voortgangsrapportage 2022	-207	49	-31	-31
Lasten tot de 2e Voortgangsrapportage	25.511	24.167	24.037	23.661
Mutaties 2e Voortgangsrapportage				
1. Autonome ontwikkelingen	-303	3.567	3.669	3.772
Aanpassing rente grondexploitatie Mercurion	0	0	0	0
Aanpassing rente grondexploitatie Middag-Oost & Zwanenwaay	14	0	0	0
Aanpassing rente grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven	-236	0	0	0
Aanpassing rente grondexploitatie Zevenaar-Oost wonen	44	0	0	0
Afwaarderen boekwaarde actief Rijnark te Lobith	192	0	0	0
Cao effect salarissen 2022	0	0	0	0
Dividend Ataro BV	0	0	0	0
Meicirculaire 2022	1.501	4.004	4.106	4.209
Renteaanpassingen 2022	-357	0	0	0
Stijgende brandstofkosten	0	0	0	0
Stijgende gaskosten	-6	0	0	0
Voormalig personeel	-50	0	0	0
Vrijval stelpost indexatie 2022	-938	0	0	0
Vrijval stelpost salarissen 2022	-467	-437	-437	-437
Wet Open Overheid (Woo)	0	0	0	0
2. Actualisatie bestaand beleid	20.608	-192	345	49

Actualisatie bezuiniging vastgoed	-289	-289	289	0
Actualisatie investeringen bedrijfswagens	-77	-92	-5	-2
Actualisatie investeringen gebouwen	-81	0	0	0
Actualisatie reisdocumenten en rijbewijzen	35	0	0	0
Afkoop recht op pacht	20.347	0	0	0
Centrale blusvoorziening	48	48	48	48
Groene Metropool Regio- eenmalige vrijval	-50	0	0	0
Grondruil Prins Clauslaan Giesbeek	-28	28	0	0
Hogere opbrengst grondverkoop	0	0	0	0
Inhuur derden wegens ziekte	100	0	0	0
Inhuurverplichtingen sociaal domein	0	0	0	0
Integraal beleidsplan openbare ruimte	-281	0	0	0
Inzet buitengewoon opsporingsambtenaar (boa)	37	0	0	0
Inzet extra capaciteit voor bouwaanvragen	200	0	0	0
Lagere kosten gemeentehuis	-130	0	0	0
Onderzoekskosten bezuinigingsopgave vastgoed	-20	10	10	0
Parkeren	0	0	0	0
Rechtmatigheidsverantwoording	-100	100	0	0
Suppletie omzetbelasting 2021	277	0	0	0
Verbeterplan Waardering Onroerende Zaken	25	0	0	0
Vervanging hardware werkplekken	0	3	3	3
Wachtgeldverplichting voormalig college	594	0	0	0
Totaal lasten 2e Voortgangsrapportage	20.305	3.375	4.014	3.821
Totaal lasten t/m de 2e Voortgangsrapportage	45.816	27.541	28.051	27.481
Saldo voor bestemming	79.014	79.185	82.964	83.979
<i>Onttrekkingen</i>				
Meerjarenbegroting 2022-2025	825	111	111	111
Tot de 1e voortgangsrapportage 2022	1.027	166	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Tot de 2e voortgangsrapportage 2022	6.398	66	0	0
Mutaties 2e voortgangsrapportage 2022	-32	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves t/m de 2e VGR	8.218	343	111	111
<i>Toevoegingen</i>				
Meerjarenbegroting 2022-2025	0	0	0	0
Tot de 1e voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Tot de 2e voortgangsrapportage 2022	-6.464	0	0	0
Mutaties 2e voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves t/m de 2e VGR	6.464	0	0	0
Totaal mutaties reserves	1.754	343	111	111
Saldo na bestemming	80.768	79.528	83.075	84.090

Toelichting financiële ontwikkelingen

1. Autonome ontwikkelingen

Aanpassing rente grondexploitatie Mercurion

De ramingen van de grondexploitatie Mercurion zijn aangepast op basis van de herziene grondexploitatie per 1 januari 2022 zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 6 juli 2022.

Aanpassing rente grondexploitatie Middag-Oost & Zwanenwaay

De rente van de grondexploitatie Middag-Oost & Zwanenwaay is aangepast op basis van de herziene

grondexploitatie per 1 januari 2022 zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 6 juli 2022. Door een gunstiger verloop van de boekwaarde en een lager rentepercentage wordt minder rente toegerekend aan deze grondexploitatie wat een nadeel betekent voor het begrotingssaldo. Binnen het onderdeel renteaanpassingen 2022 is echter ook sprake van voordelen.

Aanpassing rente grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven

De ramingen van de grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven zijn aangepast op basis van de herziene grondexploitatie per 1 januari 2022 zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 6 juli 2022. Door een minder gunstig verloop van de boekwaarde wordt meer rente toegerekend aan deze grondexploitatie wat een voordeel betekent voor het begrotingssaldo.

Aanpassing rente grondexploitatie Zevenaar-Oost wonen

De ramingen van de grondexploitatie Zevenaar-Oost wonen zijn aangepast op basis van de herziene grondexploitatie per 1 januari 2022 zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 6 juli 2022. Door een gunstiger verloop van de boekwaarde en een lager rentepercentage wordt minder rente toegerekend aan deze grondexploitatie wat een nadeel betekent voor het begrotingssaldo. Binnen het onderdeel renteaanpassingen 2022 is echter ook sprake van voordelen.

Afwaarderen boekwaarde actief Rijnark te Lobith

De grond op locatie Rijnark te Lobith is niet aan te merken als "warme gronden" op grond van de BBV. Om die reden moet afwaardering plaatsvinden naar landbouwwaarde. Dit betekent een nadeel van € 192.000.

Cao effect salarissen 2022

De afgesloten Cao voor gemeentepersoneel bevat onder meer een eenmalige uitkering van € 900 per medewerker en een corona-onkostenvergoeding van € 300. We zetten de stelpost voor looninflatie in als financiële dekking. De mutatie verloopt hiermee budgettair neutraal.

Dividend Ataro BV

Op basis van de jaarstukken 2021 van Ataro BV hebben we in 2022 een lagere dividenduitkering ontvangen.

Meicirculaire 2022

De meicirculaire 2022 laat een bijzonder positief beeld zien. In 2022 groeit de algemene uitkering met € 5 miljoen. Dit bedrag loopt op tot € 12,8 miljoen in 2025 om daarna te zakken naar € 6,5 miljoen. Een belangrijk onderdeel van de stijging van de algemene uitkering is de verwerking van de herijking van het gemeentefonds en de opschorting van de opschalingskorting in de jaren 2023 tot en met 2025. In 2026 komt de opschalingskorting weer volledig terug en daalt de algemene uitkering weer.

In deze meicirculaire heeft het rijk voor 2023 de compensatie van de tekorten in de jeugdzorg verwerkt. Voor onze gemeente bedraagt de compensatie € 3,8 miljoen. Voor de jaren erna hebben wij de (aflopende) compensatie volgens de Commissie van Wijzen voor 100% als stelpost in de algemene uitkering opgenomen. Eventuele besparingen door rijksmaatregelen in de jeugdzorg hebben wij vooralsnog niet in de begroting opgenomen.

Naast de aflopende compensatie volgens de commissie van wijzen heeft het rijk nog besloten tot een extra verlaging van de compensatie. Deze extra korting hebben wij conform afspraken tussen rijk, VNG en de toezichthouder neutraal in deze begroting opgenomen. De algemene uitkering wordt verlaagd met € 260.000 in 2024 en € 1.320.000 vanaf 2025. Op programma 6 is op de post jeugdzorg een extra inkomst geraamd van dezelfde bedragen. De verwachting is dat het rijk een eigen bijdrage in de jeugdzorg gaat invoeren om de extra korting voor gemeenten te gaan compenseren.

Tenslotte groeit de algemene uitkering door hogere uitgaven van het rijk, door compensatie voor inflatie (lonen en prijzen) en door groei van onze gemeente.

Van de totale groei van het gemeentefonds hebben wij de volgende posten apart gezet:

-inflatie: € 1,5 miljoen in 2022 en € 3,8 miljoen vanaf 2023.

-groei: € 0,2 miljoen in 2022 oplopend tot € 0,46 miljoen in 2026.

- diverse taakmutaties: de grootste taakmutaties zijn de vergoeding voor de uit te keren energietoeslag in 2022 (€ 1,6 miljoen) en uitvoeringskosten klimaatakkoord € 0,3 miljoen.

Per saldo resteert een nettoresultaat in deze begroting door de algemene uitkering van € 1,8 miljoen in 2022, € 5 miljoen in 2023, € 8,7 miljoen in 2024, € 11 miljoen in 2025 en € 3,6 miljoen in 2026.

In deze wijziging verwerken wij de uitkering uit het gemeentefonds, de inflatie, de stelpost groei en de compensatie van de tekorten in de jeugdzorg. Voor 2022 € 3,5 miljoen, 2023 € 5,4 miljoen, 2024 € 8,8 miljoen, 2025 € 10,8 miljoen en € 3,4 miljoen in 2026. De afgezonderde taakmutaties zijn apart begroot en komen afzonderlijk op de betreffende programma's terug.

Renteaanpassingen 2022

Wij hebben de omslagrente 2022 aangepast. Door de lagere rente kort geld en de lagere toevoeging (2% over de boekwaarde) aan de verliesvoorziening van de grondexploitaties is een voordeel ontstaan van € 181.000. Deze wijziging is programma overstijgend.

Stijgende brandstofkosten

Wereldwijde ontwikkelingen leiden, naast een grondstoffentekort, tot hogere brandstofprijzen. In 2022 verwachten wij hierdoor een tekort van € 200.000. Deze dekken wij uit de stelpost inflatie 2022. Het structurele effect verwerken we in de meerjarenbegroting 2023-2026.

Stijgende gaskosten

Wereldwijde ontwikkelingen leiden, naast hogere brandstofprijzen, tevens tot hogere gaskosten. Aangezien gas werd geleverd via Gazprom hebben we deze overeenkomst vervroegd stopgezet (per 1 oktober 2022). In 2022 hebben we samen met de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen een nieuwe aanbesteding gehouden. We houden er rekening mee dat het gastarief verdubbelt.

Per saldo betekent dit in 2022 dat de gaskosten met € 23.000 stijgen. Dit is een programma overstijgende wijziging (programma 0, 5, 6 en 7). Deze kosten dekken wij uit de stelpost inflatie 2022. Het structurele effect verwerken we in de meerjarenbegroting 2023-2026.

Voormalig personeel

We verwachten een voordeel op de post voormalig personeel. Door de gunstige arbeidsmarkt hebben we momenteel geen oud-medewerkers waarvoor we een WW-premie moeten betalen.

Vrijval stelpost indexatie 2022

In de meicirculaire 2022 (o.b.v. raming maart 2022 van het CPB) is de compensatie voor een hogere inflatie via de algemene uitkering verder verhoogd met 2,2% naar 4,1%. Hiervoor hebben we een stelpost opgenomen, specifiek bedoeld ter dekking van kostenstijging (inflatie). Dit is aanvullend op de structurele indexatie die we al hebben opgenomen in de meerjarenbegroting 2022-2025. De stelpost indexatie 2022 hebben we in deze 2e voortgangsrapportage ingezet als dekking voor de stijgende gas- en brandstofkosten. Het restant van de stelpost kan nu vrijvallen omdat we ervoor gekozen hebben om niet alle budgetten in de begroting over de hele linie opnieuw te indexeren. Dit hebben we immers bij de begroting 2022-2025 al gedaan en doen we opnieuw bij de begroting 2023-2026. Tevens verwachten we dat we op basis van de septembercirculaire 2022 een nieuwe stelpost voor indexatie op kunnen nemen. Deze gebruiken we aan het eind van het jaar voor de overschrijdingen.

De vrijval van de stelpost (€ 938.000) brengen we nu ten gunste aan het resultaat. Deze vrijval is in 2022 incidenteel. In de meerjarenbegroting 2023-2026 verhogen wij de budgetten met de extra inflatie van 2022 (2,2%) en de inflatie van 2023 (2,3%).

Vrijval stelpost salarissen 2022

In de septembercirculaire 2021 (€ 437.000) en in de meicirculaire 2022 (€ 340.000) is in totaal € 777.000 compensatie ontvangen voor salarisstijgingen in 2022. Hiervan is € 310.00 nodig als dekking voor gestegen salarissen in 2022. Het restant (€ 467.000) laten wij nu vrijvallen. Deze vrijval komt voornamelijk doordat in de begroting 2022 (ten laste van het resultaat) al rekening was gehouden met hogere salarislasten (€ 360.000). In feite is nu compensatie ontvangen voor een nadeel dat al in de begroting was verwerkt.

Wet Open Overheid (Woo)

Het structurele bedrag voor de Woo in 2026 is € 111.000. Het incidentele bedrag in 2026 € 67.000. De uitgaven voor de Woo worden gecompenseerd via de algemene uitkering.

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie bezuiniging vastgoed

Op 31 mei 2022 heeft uw college ingestemd met de verkoop van het pand aan de Kerkstraat 16 Zevenaar voor een bedrag van € 550.000. In onze begroting hielden wij rekening met een ander bedrag. De raming van de opbrengsten passen we met deze wijziging aan.

Daarnaast leiden de ontwikkelingen op het vlak van ruimtelijke ordening ertoe dat de verkoop van de locatie Reisenakker 14 en 14a Zevenaar tot nader order wordt uitgesteld. Vermoedelijk zijn de opbrengsten pas in 2024 haalbaar. Zie voor een nadere stand het overzicht bezuiniging vastgoed aan het eind van de monitor bezuiniging.

Tenslotte bleek dat de afschrijvingslasten m.b.t. de locaties Kerkstraat 16 Zevenaar en Reisenakker 14 en 14a Zevenaar abusievelijk verkeerd in onze begroting staan. Dit herstellen wij met deze wijziging.

Deze wijziging raakt meerdere programma's (programma's 0, 5 en 8). Per saldo resulteert dit in 2022 in een voordeel van € 119.000, in 2023 in een voordeel van € 54.000 en in 2024 in een nadeel van € 54.000.

Actualisatie investeringen bedrijfswagens

In 2021 is een aanbesteding gehouden voor het vervangen van meerdere bedrijfsvoertuigen. Door de problemen die ontstaan zijn bij de levering van grondstoffen en halffabricaten verwachten wij dat de levering van deze voertuigen niet eerder zal plaatsvinden dan eind 2022/ begin 2023. Voorzichtigheidshalve hebben wij deze investeringen één jaar later geraamd. Dit leidt tot eenmalige voordelen in 2022 en 2023 van € 115.000, in 2024 van € 6.000 en in 2025 van € 3.000. Deze voordelen zijn programma overstijgend (programma 0, 5 en 7).

Daarnaast hebben wij een nieuwe bedrijfswagen aangeschaft. Deze vervangt ook een voertuig uit een leaseconstructie. Doordat de leasekosten hoger zijn dan de nieuwe kapitaallasten levert dit ook een structureel voordeel op van € 2.000.

Tenslotte verwachten wij dat in 2025 de heftruck aan vervanging toe is. In de begroting was deze vervangingsinvestering nog niet opgenomen. Dit hebben wij met deze wijziging hersteld. Ter dekking hiervan is een ander vervangingsbudget verlaagd. Het gaat hiermee om een budgettaire neutrale wijziging.

Actualisatie investeringen gebouwen

In verband met fasering zijn de ramingen voor investeringen gebouwen geactualiseerd. De fasering leidt tot een eenmalig voordeel van € 81.000 in 2022 door incidenteel lagere afschrijvingslasten.

Actualisatie reisdocumenten en rijbewijzen

Wij zien dat er een toename is van het aantal uitgegeven reisdocumenten en rijbewijzen. Doordat de coronamaatregelen nu grotendeels zijn verdwenen, zien wij een inhaalslag bij het vernieuwen van de reisdocumenten en rijbewijzen. Voor 2022 levert dit een voordeel op van € 50.000.

Afkoop recht op pacht

Op 17 maart 2022 heeft een bedrijf voor een kavel op 7Poort de erfpacht afgekocht en is tot de aankoop van de kavel overgegaan. Met deze wijziging verlagen wij de pacht opbrengsten. Door de lagere pacht opbrengsten wordt minder rente toegerekend. Het gaat in 2022 om € 485.000. Binnen het onderdeel rente en afschrijving ontstaan hierdoor echter voordelen.

Daarnaast ramen we de opbrengsten van de grondverkoop en schrijven we de grond ineens af. Dit gaat om een eenmalige bedrag van € 20.347.000.

Centrale blusvoorziening

Vanwege het project 7Poort is in 2020 een aantal externe partijen aangesloten op de centrale blusvoorziening. Voor deze aansluiting betalen ze een vergoeding. Zoals benoemd in de jaarrekening 2021

was deze aansluitbijdrage en de bijbehorende groot onderhoudskosten nog niet volledig verwerkt in de begroting. Dat willen we met deze wijziging oplossen. Wij ramen een hogere vergoeding van € 48.000. De kosten voor groot onderhoud laten we met hetzelfde bedrag stijgen. Hoewel deze wijziging programma overstijgend is (programma 0 en 1), gaat het om een budgettair neutrale wijziging.

Groene Metropool Regio- eenmalige vrijval

Vorig jaar heeft ons college besloten € 50.000 in te zetten voor de dekking van het nieuwe beleid in 2022 van de Groene Metropool Regio Arnhem-Nijmegen. Nu blijkt dat de bestaande budgetten voor de verschillende opgaven afdoende zijn. Bedrag valt vrij ten gunste van het begrotingsresultaat.

Grondruil Prins Clauslaan Giesbeek

Woningstichting Plavei is voornemens ter plaatse van de Prins Clauslaan 12 woningen te slopen en 14 levensloopbestendige woningen te realiseren. Om dit mogelijk te maken is de uitruil van gronden in eigendom van Plavei en de gemeente (groen) en de aanleg van elf parkeerplaatsen noodzakelijk. Eerder dit jaar is hier budget voor beschikbaar gesteld. Doordat de aanleg van elf openbare parkeerplaatsen langer in beslag neemt, stellen wij voor om het budget hiervoor (€ 27.500) door te schuiven naar 2023.

Hogere opbrengst grondverkoop

We verwachten in 2022 een incidenteel hogere opbrengst op de verkoop van gemeentelijke gronden. Dit heeft te maken met het verkopen van grond in Zevenaar en enkele groenstroken. Dit voordeel is samen € 40.000 en brengen we ten gunste van het begrotingsresultaat.

Inhuur derden wegens ziekte

De prognose van de ontwikkeling van het budget ziektevervanging ziet er ongunstig uit. Met name de vervanging van een aantal langdurig zieke medewerkers vraagt veel van het budget. We ramen in 2022 incidenteel € 100.000 bij.

Inhuurverplichtingen sociaal domein

Het aantal consultants binnen het sociaal domein blijkt uit een externe caseloadberekening structureel te laag. Dit wordt opgelost door het inhuren van externe expertise. In 2022 zal dit leiden tot een tekort van € 1.550.000. Bij de begroting 2023-2026 komen wij bij u met een vraag om de formatie structureel op te hogen. Voor dit jaar vragen wij om een verhoging van het inhuurbudget van € 1.550.000.

Integraal beleidsplan openbare ruimte

Het integraal beleidsplan openbare ruimte (IBOR) bevat de doelstellingen van de gemeente Zevenaar voor het beheer, onderhoud en vervanging van de openbare ruimte voor de komende tien jaar. We streven naar een aantrekkelijke en uitnodigende buitenruimte waar mensen elkaar ontmoeten, kinderen kunnen spelen en men kan sporten/bewegen. Daarnaast houden wij in het onderhoud rekening met biodiversiteit, duurzaamheid en circulariteit, zodat we inspelen op de gevolgen van klimaatverandering. Daarvoor is het noodzakelijk dat de basis op orde is. Dit betekent uitgaande van het areaal in 2022 dat er voldoende budget moet zijn voor het uitvoeren van regulier en groot onderhoud en het plegen van vervangingsinvesteringen. De plannen leggen wij in de raadsvergadering van 19 oktober 2022 uitgebreid aan u voor.

De wijzigingen in de budgetten hebben wij voor het jaar 2022 gebaseerd op IBOR en het bijbehorende raadsvoorstel. De wijzigingen voor de jaren daarna zijn opgenomen in de meerjarenbegroting 2023-2026.

De investeringen voor 2022 hebben we, in afwijking met IBOR, verdeeld over 2022 en 2023. Hier hebben we voor gekozen omdat de middelen relatief laat in het jaar beschikbaar komen, waardoor we deze niet in het huidige jaar besteed hebben. Dit is tevens de reden dat we de reguliere onderhoudsbudgetten en ambities exploitatie in 2022 niet verhoogd hebben.

De groot onderhoudsbudgetten hebben we in lijn met IBOR in 2022 verhoogd. Daarnaast hebben we het voordeel op de afschrijvingslasten vanwege de verhoging van de afschrijvingstermijn van wegen en civiele kunstwerken in 2022 toegevoegd. Deze wijzigingen leiden tot een stijging van de kosten van € 450.000. Deze dekken wij uit de stelpost groei.

Tenslotte blijkt uit IBOR dat in het verleden onderhoudsachterstanden zijn ontstaan bij groen en wegen. Om deze in te halen onttrekken wij eenmalig € 2.250.000 uit de algemene reserve.

Inzet buitengewoon opsporingsambtenaar (boa)

In de Tweede Kamer is op 23 september 2021 een motie aangenomen waarbij structureel € 13 miljoen is vrijgemaakt voor extra capaciteit van boa's in de openbare ruimte. Voor de gemeente Zevenaar is structureel een bedrag van € 37.000 in de meicirculaire 2022 beschikbaar gekomen. Het beschikbare budget voor 2022 draagt bij aan het dekken van de kosten van de huidige extra inhuur. De structurele effecten verwerken we in de meerjarenbegroting 2023-2026.

Inzet extra capaciteit voor bouw-aanvragen

Door de toename van ingekomen bouw- en conceptaanvragen maken de afdelingen ruimtelijke ontwikkeling en vergunningverlening, toezicht en handhaving gebruik van inzet door derden. Wij verwachten een overschrijding van de inhuurkosten van € 200.000. Hier staat tegenover dat wij voor 2022, uitgaande van de ingekomen bouw- en conceptaanvragen in het eerste halfjaar van 2022, een stijging van de legesinkomsten verwachten. We ramen de opbrengsten bij met € 200.000. Per saldo budgettair neutraal.

Lagere kosten gemeentehuis

Wij verwachten dit jaar op het klein onderhoud van het gemeentehuis minder uit te geven. Daarnaast vallen de belastingaanslag voor de OZB en de gas- en elektriciteitskosten lager uit. De lagere belastingaanslag is een structureel voordeel. Deze nemen wij op in de meerjarenbegroting 2023-2026. Dit geldt niet voor de gas- en elektriciteitskosten. Wij verwachten dat deze vanaf volgend jaar wel zullen stijgen doordat we vanaf 2023 te maken hebben met nieuwe tarieven. Ook hier komen wij in de meerjarenbegroting 2023-2026 bij u op terug. Per saldo verwachten wij een eenmalig voordeel van € 130.000.

Onderzoekskosten bezuinigingsopgave vastgoed

In 2020 is budget beschikbaar gesteld ten behoeve van bodemonderzoeken en juridische kosten voor het afstoten van vastgoed in het kader van de bezuinigingsopgave. Doordat het afstoten van vastgoed langer in beslag neemt schuiven we een deel van de middelen (€ 20.000) uit 2022 door naar 2023 en 2024.

Parkeren

Het totale budget van parkeren laat in 2022 een nadeel zien van € 65.000. Dit nadeel is als volgt opgebouwd:

- Parkeergelden: over het eerste halfjaar is € 132.000 minder aan parkeergelden binnengekomen. Hiervan is een deel nog veroorzaakt door coronamaatregelen in het begin van het jaar. Momenteel is nog niet te voorspellen of de opbrengst van de parkeergelden zich herstelt in de 2e helft van het jaar. De raming is dan ook alleen gebaseerd op het gerealiseerde tekort in het 1e halfjaar.
- Vergunningen en naheffingen: deze opbrengsten laten een verwacht voordeel zien over heel 2022 van € 40.000.
- Diverse kostenbudgetten: een aantal uitgavenbudgetten laat een verwacht voordeel zien over heel 2022 van € 27.000. Dit heeft voornamelijk te maken met kostenbesparingen door het oversluiten van contracten.

Per saldo verwachten we in 2022 een programma overstijgend nadeel van € 65.000. Dit nadeel hebben we vooralsnog alleen in 2022 geraamd. Momenteel wordt het parkeerbeleid geëvalueerd. Besluitvorming over het parkeerbeleid kan gevolgen hebben voor zowel uitgaven als inkomsten. Een structurele aanpassing van het totale parkeerbudget volgt daarom bij de besluitvorming over het parkeerbeleid.

Rechtmatigheidsverantwoording

Het reeds eerder beschikbaar gestelde bedrag van € 100.000 schuiven wij in de tijd door naar 2023. Vanaf het verslagjaar 2023 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de rechtmatigheidsverantwoording. Dit was eerder 2022. Dit budget is bedoeld voor de organisatieontwikkeling om met name het procesmatig werken gericht op de verplichte rechtmatigheidsverantwoording door te ontwikkelen.

Suppletie omzetbelasting 2021

Uit de jaarlijkse herrekening van de omzetbelasting is een te betalen suppletie naar voren gekomen van in totaal € 276.500 (€ 27.500 btw en € 249.000 BCF).

Verbeterplan Waardering Onroerende Zaken

We ramen incidenteel € 25.000 bij. Dit heeft te maken met verdere bestandsoptimalisatie en het tijdig uitvoering geven aan extra proceswerkzaamheden die voortkomen uit het verbeterplan organisatie WOZ.

Vervanging hardware werkplekken

In 2018 is € 450.000 beschikbaar gesteld voor de vervanging en flexibilisering van de huidige werkplekken. De kosten van enkele devices in 2022 zijn hoger dan waarmee rekening is gehouden. Wij stellen voor de investering met € 10.000 te verhogen. Dit leidt tot een stijging van de kapitaallasten van € 2.500.

Wachtgeldverplichting voormalig college

Voormalige wethouders hebben onder bepaalde voorwaarden recht op wachtgeld. De totale wachtgeldverplichting uit de bestuursperiode 2018-2022 hebben we berekend op € 594.000. Het is gebruikelijk dat we ten behoeve van de wachtgeldverplichtingen een voorziening vormen voor de gehele periode 2022-2025. Gedurende de periode kunnen wijzigingen optreden omdat voormalig wethouders eigen inkomsten gaan verdienen. De voorziening valt in dat geval vrij ten gunste van het resultaat.

Toelichting mutaties reserves

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie afschrijvingsreserves i.v.m. fasering investeringen

Door fasering van de voorgenomen investeringen in de jaarrekening 2021 en begroting 2022 worden de ramingen qua afschrijving uit de afschrijvingsreserves geactualiseerd en aangepast.

1. VEILIGHEID

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over brandweerzorg, crisisbeheersing en integrale veiligheid.

Wat willen we?

Een gemeente waarin inwoners, ondernemers en organisaties zich veilig voelen in hun eigen woon- en werkomgeving.

Ontwikkelingen

Opvang vluchtelingen

Door de oorlog in Oekraïne ontvluchten veel inwoners hun land. Samen met de andere gemeenten in onze veiligheidsregio vangen we deze vluchtelingen op in opvanglocaties. In Zevenaar hebben we nu twee locaties waar samen dertig vluchtelingen worden opgevangen. Met de opening van de Vliegenwaard krijgt de gemeente een locatie om 150 vluchtelingen op te vangen, waarmee de capaciteit op 180 komt. Begin juli heeft het COA bekend gemaakt dat er in een hotel in Zevenaar zogenoemde 'nareizigers' worden opgevangen. Samen met het COA en de politie maken we afspraken omtrent de leefbaarheid en veiligheid.

Boerenprotesten

Voorafgaand aan de raadsvergadering van 6 juli 2022 was er een boerenprotest voor het gemeentehuis in Zevenaar. Er verzamelden zich circa dertig tractoren met meerdere boeren om te protesteren tegen het stikstofbeleid. Dit protest is relatief rustig verlopen en heeft niet tot wanordelijkheden geleid. Regionaal zijn afspraken gemaakt en werken we samen met de veiligheidsregio, OM en de politie om eventuele boerenprotesten in de toekomst ook veilig te laten verlopen.

Ondermijning

Op het gebied van ondermijning blijven we stappen maken. Het kernteam Zevenaar gaat door met kleinschalige controles.

Beleidskaders

- [Integraal Veiligheidsplan gemeente Zevenaar 2019-2022 \(2018\)](#)
- [Jaarplan Integrale Veiligheid 2020 \(2020\)](#)
- Plan van aanpak Ondermijning (2018)
- Handhavingsnota 'Een zaak van afwegen' Zevenaar
- Toezicht en handhavingsbeleid 2018-2022

WAT WILLEN WE?

1.1 Beperken en bestrijden van branden, rampen en zware ongevallen

Het voorkomen en op een goede manier bestrijden van branden, rampen en zware ongevallen.

1.2 Bewaken van de openbare orde en veiligheid

Onze inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en bezoekers zijn en voelen zich veilig in onze gemeente.

WAT DOEN WE?

Naam activiteit	Jaar realisatie	Status 2021	Status 1e VGR	Status 2e VGR
1.1.1 Verbeteren eerste hulpverlening in alle kernen	2022			
1.2.1 Bestrijden ondermijning	2022			

1.1 Beperken en bestrijden van branden, rampen en zware ongevallen**1.1.1 Verbeteren eerste hulpverlening in alle kernen**

Jaar realisatie

2022

Wij stimuleren inwonersinitiatieven die ontstaan om het Zevenaarse AED-netwerk te vergroten.

Stand van zaken**Rek. 2021****1e VGR****2e VGR**

Volgens plan

Volgens plan

Volgens plan

Zoals al aangegeven in de 1e voortgangsrapportage 2022 zijn bijna alle kernen dekkend voor wat betreft de aanwezigheid van AED's. De vervolgstappen zijn dat jaarlijks het cursusaanbod voldoende gedekt moet zijn om alle vrijwilligers (die de cursus niet vergoed krijgen via de ziektekostenverzekering) te behouden. Hoe we dit in kunnen vullen wordt nog verder onderzocht.

1.2 Bewaken van de openbare orde en veiligheid**1.2.1 Bestrijden ondermijning**

Jaar realisatie

2022

We nemen preventieve en repressieve maatregelen om vermenging van de onderwereld met de bovenwereld tegen te gaan. Het ondermijningsbeeld voor Zevenaar hebben wij in 2018 opgeleverd. Naar aanleiding van dit beeld stellen we een plan van aanpak op en voeren we de eerste acties uit. Verder verwachten wij een toename van de inzet van burgemeestersbevoegdheden voor het bestrijden van ondermijning.

Stand van zaken**Rek. 2021****1e VGR****2e VGR**

Volgens plan

Volgens plan

Volgens plan

De aanpak van ondermijning staat. We volgen hierin het uitvoeringsplan. We voeren preventieve controles uit met het kernteam ondermijning. Daarnaast volgen we de aanbevelingen uit de weerbaarheidsscan op.

1.2.2 Vergroten veiligheid in de gemeente

Jaar realisatie

2022

We zetten in op en ondersteunen initiatieven van inwoners zoals buurtpreventie in de vorm van Buurtpreventie WhatsApp-groepen. We willen in het kader van buurtpreventie de WhatsAppgroepen verder professionaliseren. Hierbij brengen we beheerders uit verschillende groepen met elkaar in contact, waardoor een groter netwerk ontstaat, waarin beheerders van elkaar kunnen leren. De groepen op het Gelders Eiland moeten hiervoor nog een inhaalslag maken. We ondersteunen, bestendigen en faciliteren minimaal zes nieuwe inwonersinitiatieven op het gebied van sociale veiligheid.

Vanuit de gebiedsteams zorgen we voor een zorgvuldige en adequate hulpverlening bij huiselijk geweld en overlast gevende personen. De verbinding tussen zorg en veiligheid is hierin van cruciaal belang.

Stand van zaken**Rek. 2021****1e VGR****2e VGR**

Volgens plan

Niet volgens plan

Volgens plan

De verbinding tussen zorg en veiligheid is vormgegeven door middel van een convenant. We werken goed samen met betrokken partijen om escalerende situaties te voorkomen. Hiervoor is het van belang dat de pilot Zorg & Veiligheid een structureel karakter krijgt. In 2022 hebben we steeds vaker last van overlastgevende jeugdgroepen. We investeren daarom, samen met politie, OM en jongerenwerk, in het werken aan een passend plan van aanpak om dit terug te dringen. Via de gezagsdriehoek is de aanpak geprioriteerd. In de Liemers werken we samen met het OM en politie. Daarvoor is het convenant 'Werkproces integrale aanpak problematische jeugdgroepen en groepsgedrag gemeenten Duiven, Westervoort en Zevenaar' afgesloten.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten				
Meerjarenbegroting 2022-2025	68	68	68	68
Tot de 1e Voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Mutaties 1e Voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Tot de 2e Voortgangsrapportage 2022	25	0	0	0
Baten tot de 2e Voortgangsrapportage	93	68	68	68
Mutaties 2e Voortgangsrapportage				
2. Actualisatie bestaand beleid	48	48	48	48
Centrale blusvoorziening	48	48	48	48
Totaal mutaties baten 2e Voortgangsrapportage	48	48	48	48
Totaal baten t/m de 2e Voortgangsrapportage	142	117	117	117
Lasten				
Meerjarenbegroting 2022-2025	3.566	3.565	3.565	3.564
Tot de 1e Voortgangsrapportage 2022	15	0	0	0
Mutaties 1e Voortgangsrapportage 2022	57	0	0	0
Tot de 2e Voortgangsrapportage 2022	27	0	0	0
Lasten tot de 2e Voortgangsrapportage	3.665	3.565	3.565	3.564
Mutaties 2e Voortgangsrapportage				
1. Autonome ontwikkelingen	-39	0	0	0
Renteaanpassingen 2022	2	0	0	0
Verdeling resultaat VGGM 2021	-41	0	0	0
2. Actualisatie bestaand beleid	10	10	10	10
Centrale blusvoorziening	0	0	0	0
Hogere kosten voor lijkschouwingen	10	10	10	10
Totaal lasten 2e Voortgangsrapportage	-29	10	10	10
Totaal lasten t/m de 2e Voortgangsrapportage	3.636	3.575	3.575	3.574
Saldo voor bestemming	-3.494	-3.459	-3.458	-3.457
<i>Onttrekkingen</i>				
Meerjarenbegroting 2022-2025	0	0	0	0
Tot de 1e voortgangsrapportage 2022	15	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Tot de 2e voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Mutaties 2e voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves t/m de 2e VGR	15	0	0	0
<i>Toevoegingen</i>				
Meerjarenbegroting 2022-2025				
Tot de 1e voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Tot de 2e voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Mutaties 2e voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves t/m de 2e VGR	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	15	0	0	0
Saldo na bestemming	-3.479	-3.459	-3.458	-3.457

Toelichting financiële ontwikkelingen

1. Autonome ontwikkelingen

Renteaanpassingen 2022

Wij hebben de omslagrente 2022 aangepast. Door de lagere rente kort geld en de lagere toevoeging (2% over de boekwaarde) aan de verliesvoorziening van de grondexploitaties is een voordeel ontstaan van € 181.000. Deze wijziging is programma overstijgend.

Verdeling resultaat VGGM 2021

De regionale brandweer heeft over 2021 een positief resultaat van € 1,7 miljoen, met name veroorzaakt door een lager activiteitsniveau bij de brandweer bij opleiden, oefenen en de voorbereiding daarop. De verdeling van het positieve resultaat is besloten in het Algemeen Bestuur van september 2022. Voor Zevenaar betekent dit een eenmalig voordeel van € 41.000.

2. Actualisatie bestaand beleid

Centrale blusvoorziening

Vanwege het project 7Poort is in 2020 een aantal externe partijen aangesloten op de centrale blusvoorziening. Voor deze aansluiting betalen ze een vergoeding. Zoals benoemd in de jaarrekening 2021 was deze aansluitbijdrage en de bijbehorende groot onderhoudskosten nog niet volledig verwerkt in de begroting. Dat willen we met deze wijziging oplossen. Wij ramen een hogere vergoeding van € 48.000. De kosten voor groot onderhoud laten we met hetzelfde bedrag stijgen. Hoewel deze wijziging programma overstijgend is (programma 0 en 1), gaat het om een budgettair neutrale wijziging.

Hogere kosten voor lijkschouwingen

De Wet op de lijkbezorging gaat ervan uit dat de nabestaanden zorgdragen voor de uitvaart. Zijn er geen nabestaanden, dan regelt de gemeente de uitvaart. Dit is een wettelijke taak. Ook de kosten van lijkschouwingen worden bij de gemeente in rekening gebracht.

Wij zien al enige jaren een stijging van deze kosten. Daarom ramen wij structureel € 10.000 extra.

2. VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over verkeer en vervoer (wegen, openbare verlichting e.d.), parkeren en openbaar vervoer.

Wat willen we?

Wij willen een goede en veilige bereikbaarheid van de kernen en buitengebied voor alle verkeersdeelnemers. Het is ons doel een verkeersveilige gemeente te zijn met een goede bereikbaarheid en doorstroming van zowel het personen- als vrachtverkeer. Een optimale bereikbaarheid over de weg is een voorwaarde voor een gezonde economische structuur, onze aantrekkelijkheid voor de transportsector en daarmee voor het versterken van het logistieke profiel van Zevenaar. Ook de bereikbaarheid over water (onder andere laad- en losplaats) is hier onderdeel van. Deze optimale bereikbaarheid willen wij voor onze gemeente realiseren. De nieuwe ontsluiting van de gemeente op het rijkswegennet (A12 en A15) en de aanpassing van het onderliggende wegennet hierop, waaronder het mogelijk doortrekken van het Witte Kruis, zijn hiervoor van cruciaal belang. Als afgeleide van de infrastructuur voor het gemotoriseerde verkeer willen we een fietsvriendelijke en -veilige gemeente zijn. We beoordelen daarvoor de bestaande fietsvoorzieningen en maken inzichtelijk waar schakels niet voldoen, niet veilig zijn of ontbreken.

Ontwikkelingen

Witte Kruis

Het onderzoek naar het PlanMER is afgerond. In het bestuurlijk overleg met de provincie is gekozen om de Integrale Gebiedsoplossing Babberich nader uit te werken. Dat pakken wij in 2022 op. De belangrijkste actie is het vinden van financieringsmogelijkheden voor het uitvoeren van deze oplossing. De kosten daarvoor dekken wij uit de subsidie mobiliteit van de provincie. Om het project uit te voeren is ook een gemeentelijke investering onontkoombaar.

Krimp provinciale bijdrage buurtbus

De buurtbusvereniging heeft aangegeven dat door veranderingen in de ondersteuning vanuit de provincie de verwachting is dat het budget zal krimpen. Welke veranderingen hieraan onderhevig zijn, is opgevraagd bij de vereniging en deze worden dan kenbaar gemaakt.

Beleidskaders

- [Structuurvisie Zevenaar 2012-2030 \(2013\)](#)
- [Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan 2020](#)
- Tracébesluit A15/A12
- Beleidsplan openbare verlichting 2016 - 2025 Zevenaar
- Beleidsplan Openbare verlichting 2015 - 2023 Rijnwaarden
- [Omgevingsvisie Gelders Eiland 2030 \(2017\)](#)

WAT WILLEN WE?

2.1 Verkeer en vervoer

In het kader van een goede bereikbaarheid streven wij naar goede ontsluitingen van onze kernen. Wij willen een goede verbinding naar de verbrede A12 en de doorgetrokken A15 realiseren en het onderliggende wegennet hier goed op aansluiten. Wij streven naar een directe verbinding van het Gelders Eiland op de hoofdwegestructuur (A12), waarbij er aandacht is voor de leefbaarheid in de kernen. Om het fietsgebruik te stimuleren en de fietsveiligheid te waarborgen, zorgen wij voor een goed netwerk van fietsvoorzieningen en -fietspaden. In de stad Zevenaar, tussen de kernen onderling en naar de omliggende gemeenten.

2.2 Parkeren

Wij willen de parkeerdruk in het centrum van de stad Zevenaar door middel van betaald parkeren blijven reguleren.

WAT DOEN WE?

Naam activiteit	Jaar realisatie	Status 2021	Status 1e VGR	Status 2e VGR
2.1.1 Aanleggen 2e viaduct 7Poort	2022			
2.1.2 Brengen en houden lokale wegennet op goed onderhoudsniveau	2020			
2.1.3 Infrastructuur voorbereiding en uitvoering	2027			
2.2.1 Verbeteren parkeervoorzieningen	2022			

2.1 Verkeer en vervoer

2.1.1 Aanleggen 2e viaduct 7Poort	Jaar realisatie	2022
-----------------------------------	-----------------	------

Bereikbaarheid van onze gemeente en de bedrijventerreinen in Zevenaar is belangrijk. Wij stimuleren de uitgifte van de kavels op 7Poort volop (zie programma 3). Een belangrijke bijdrage hieraan levert het aanleggen van een 2e viaduct.

Stand van zaken	Rek. 2021	1e VGR	2e VGR
	Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan
			

De realisatie van het 2e viaduct 7Poort is afgerond. In het najaar verwachten we de aansluitende infrastructuur te realiseren.

2.1.2 Brengen en houden lokale wegennet op goed onderhoudsniveau	Jaar realisatie	2020
--	-----------------	------

Vervangen brug Eltenseweg.

Het onderzoek naar tijdelijke maatregelen om de brug Eltenseweg weer open te stellen voor vrachtverkeer hebben wij afgerond met een positieve conclusie. Dit houdt in dat wij inmiddels met behulp van tijdelijke maatregelen de brug weer voor minimaal 3 jaar toegankelijk hebben gemaakt voor al het verkeer inclusief het zware vrachtverkeer. Er spelen diverse ontwikkelingen en plannen bij onze oosterburen Kreis Kleve. Voor dit gebied stellen wij dan ook samen met Kreis Kleve een integraal plan op. De termijn van 3 jaar is nagenoeg verstreken. Er is echter nog steeds geen helderheid over de geschetste ontwikkelingen in Duitsland. De veiligheid van de constructie van de brug staat voorop. Om de veiligheid te garanderen wordt drie keer per jaar onderzoek gedaan naar de constructie van de brug. Mocht uit deze monitoring blijken dat aanvullende maatregelen nodig zijn, wordt hiertoe overgegaan. Ook houden wij de verkeersveiligheidssituatie op de brug in de gaten. Op dit moment zijn ons evenwel geen klachten of incidenten bekend met betrekking tot de verkeersveiligheid op de brug.

Herinrichting Kop van Tolkamer.

In november 2018 heeft u een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld. Daar hebben wij diverse onderzoeken voor uitgevoerd. Oorspronkelijk hadden we het voornemen om in 2020 te starten met de herinrichting. Uit inspecties van de riolering bleek dat een groot deel van de riolering vervangen moest worden. Dit heeft tot aanzienlijke vertraging geleid en een heroverweging van de aanpak. We maken nu een integraal plan voor de herinrichting van heel Tolkamer inclusief Tuindorp gecombineerd met de vervanging van de riolering. Middelen voor vervanging van de riolering komen pas beschikbaar via het Watertakenplan in 2021. Dit betekent dat wij in 2022 starten.

Stand van zaken	Rek. 2021	1e VGR	2e VGR
	Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan
			

Vervangen brug Eltenseweg.

De termijn van drie jaar voor de tijdelijke maatregelen is inmiddels verstreken. Evenwel blijkt uit de inspecties dat de brug nog steeds in een goede en veilige staat van onderhoud is. Wij verwachten dat de brug nog jaren

verder kan. Dit monitoren we drie keer per jaar. We hebben nog geen uitsluitel over de plannen in Duitsland voor de aanleg van de Betuweroute. Op dit moment verwachten wij in 2024 de brug te vervangen.

Herinrichting Kop van Tolkamer.

Met de planvoorbereiding en onderzoeken zijn wij gestart. Eind dit jaar verwachten wij een investeringsvoorstel aan uw raad voor te leggen.

2.1.3 Infrastructuur voorbereiding en uitvoering

Jaar realisatie 2027

In de huidige coalitieperiode (en verder) gaan we bestaande wegen herinrichten en voeren we planstudies uit naar nieuwe wegen. In een aantal gevallen heeft u al een krediet beschikbaar gesteld voor capaciteit, onderzoek en uitvoering.

De investeringen hebben betrekking op de volgende projecten:

- Coördinatie en regie infrastructurele projecten in de uitvoering
- Project A15/A12
- Aanpassing Arnhemseweg en weg Hengelder (waaronder Herinrichting parkeerplaatsen sportvelden Hengelder, Oversteek Douwe Dekkerstraat en onvoorziene werken; nagenoeg gereed)
- Planvorming herinrichting Edisonstraat
- Planvorming herinrichting Mercurion
- Planvorming herinrichting Doesburgseweg
- Spoorverdubbeling Zevenaar-Didam (gereed)
- Herinrichting Babberichseweg
- Planstudie doortrekking Witte Kruis/MER
- Monitoring geluid, fijnstof en trillingen
- Onderzoeken akoestische maatregelen onderliggend wegennet
- Effecten realisatie vliegveld Lelystad voor Zevenaar

Stand van zaken

Rek. 2021

1e VGR

2e VGR

Volgens plan

Volgens plan

Volgens plan

Advies en planvorming A15 en A12.

Het is wachten op de uitspraak van de Raad van State (RvS). In afwachting van deze uitspraak is de aannemer GelreGroen gestopt met de voorbereidende werkzaamheden. De tussenliggende periode is gebruikt om samen met Rijkswaterstaat, provincie, buurgemeenten en Waterschap plannen verder op elkaar af te stemmen. Ook onderzoeken we een mogelijk plan B in geval van een negatieve uitspraak van de RvS. Zodra er een positieve uitspraak van de RvS is hervatten we de uitvoeringswerkzaamheden.

Advies/planvorming spoorverdubbeling Zevenaar-Didam.

Het project is nagenoeg afgerond. Er is nog een aantal openstaande punten die ook in de afrondende fase zitten. De verwachting is dat we dit jaar het project afronden.

Onderzoek PlanMER Witte Kruis (verbinding Gelders Eiland met A12).

Om de haalbaarheid van de gebiedsoplossing te onderzoeken is een uitvraag gedaan voor een masterplan en businesscase voor de gebiedsoplossing. Dit moet de basis vormen om middelen te genereren uit regionale en landelijke programma's. Ook kan het als lobby dienen voor de provinciale verkiezingen. Voor de uitvoering van de gebiedsoplossing zal Zevenaar ook substantieel financieel moeten bijdragen.

Voorbereiding reconstructie weg Hengelder.

Dit project is afgerond.

Voorbereiding reconstructie Arnhemseweg.

Dit project is afgerond.

Uitvoering reconstructie Hengelder.

Dit project is afgerond.

Uitvoering reconstructie Arnhemseweg.

Dit project is afgerond.

Oversteek Douwes Dekkerstraat.

Dit project is afgerond.

Planvorming Herinrichting Doesburgseweg.

Dit wordt opgepakt nadat de uitspraak van de Raad van State over het project ViA15 bekend is én voordat de afsluiting van de Griethse Poort plaatsvindt.

Planvorming Herinrichting Edisonstraat.

Wij onderzoeken welke maatregelen (tijdelijk) genomen kunnen worden om het toekomstig verkeer via de Edisonstraat te begeleiden totdat de aanpassingen aan de Griethse Poort en Doesburgseweg gereed zijn.

Planvorming Herinrichting Mercurion.

Dit wordt opgepakt nadat de Griethsepoort is afgesloten in het kader van het project ViA15.

Monitoring geluid/fijnstof/trillingen A12/A15.

Er vindt onderzoek plaats naar de effecten van de nieuwe infrastructuur voor de omgeving in Zevenaar. We zijn gestart met een nulmeting. Nadat de Arnhemseweg en weg Hengelder gereed waren, is in 2021 een nieuwe meting uitgevoerd. Vanwege de coronacrisis is het de vraag of deze meting representatief is. In 2023 wordt een nieuwe meting overwogen. De laatste meting vindt plaats na voltooiing van het project ViA15.

Coördinatie en regie infrastructurele projecten in uitvoering.

Dit project is afgerond.

Herinrichting Babberichseweg als fietsstraat.

Na inspraak met de omgeving wordt het voorlopig ontwerp aangepast tot een definitief ontwerp en het bestek. Daarna volgt de aanbesteding. Start uitvoering is begin 2023. Kosten voor definitief ontwerp en uitvoering worden betaald uit de provinciale subsidie en middelen die dit voorjaar door de raad beschikbaar zijn gesteld.

2.2 Parkeren

2.2.1 Verbeteren parkeervoorzieningen

Jaar realisatie 2022

Parkeerautomaten

Wij hebben de parkeerautomaten in 2019 vervangen. Na evaluatie en ontwikkelingen zoals belparkeren en invoeren kraskaarten voor bezoekers in gebied A, lijkt de huidige situatie qua aantal parkeerautomaten te volstaan.

Digitaliseren van de parkeervergunningen

In het kader van de digitalisering en om eventuele veranderingen in het parkeer/uitgiftebeleid aan te brengen willen wij een parkeeronderzoek laten uitvoeren. Dit onderzoek is essentieel om de parkeersituatie en parkeerdruk in het centrum en de schil goed in kaart te brengen en daardoor veranderingen te kunnen doorvoeren. Dit is een van de basisonderdelen voor de digitalisering en veranderingen in het beleid.

Parkeerbeleid

Wij streven er naar het parkeerbeleid in samenspraak met bewoners, ondernemers en bezoekers in 2021/2022 te actualiseren.

Stand van zaken

Rek. 2021

1e VGR

2e VGR

Volgens plan

Volgens plan

Volgens plan

Digitaliseren van de parkeervergunningen.

We hebben een nieuwe applicatie aangeschaft voor de parkeervergunningen aangezien de huidige applicatie niet meer ondersteund wordt. Deze nieuwe applicatie zal naar verwachting in het 4e kwartaal worden uitgerold en waar mogelijk starten we met de digitalisering van de parkeervergunningen. Met het digitaliseren van de parkeervergunningen in zone A kan dan het 4e kwartaal 2022/1e kwartaal 2023 worden gestart, omdat dit geen beleidsmatige aanpassingen vergt. Alleen de vorm van vergunning verandert van een papieren vignet naar een digitale parkeervergunning.

Parkeerbeleid.

Mede door corona en het uitstellen van het parkeeronderzoek is het parkeerbeleid nog niet aangepast. Het parkeeronderzoek is in het 4e kwartaal 2021 gehouden en het rapport van de parkeerdrukmeting dat we hebben laten maken levert heel veel cijfermateriaal op. Dit moet geanalyseerd en gewogen worden en worden vertaald naar beleid. Dit is erg complex gebleken omdat er diverse zaken door elkaar spelen. In juli 2022 is een externe bureau gestart met de evaluatie van het parkeerbeleid, waarvan het betaald parkeren een onderdeel is. Wij streven ernaar om het actualiseren van het parkeerbeleid en parkeerverordening begin 2023 af te ronden.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
----------------------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

Baten

Meerjarenbegroting 2022-2025	415	415	415	415
Tot de 1e Voortgangsrapportage 2022	134	-150	-150	-150
Mutaties 1e Voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Tot de 2e Voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Baten tot de 2e Voortgangsrapportage	549	265	265	265

Mutaties 2e Voortgangsrapportage

Totaal mutaties baten 2e Voortgangsrapportage				
Totaal baten t/m de 2e Voortgangsrapportage	549	265	265	265

Lasten

Meerjarenbegroting 2022-2025	5.805	5.832	5.997	6.118
Tot de 1e Voortgangsrapportage 2022	168	-148	-131	-131
Mutaties 1e Voortgangsrapportage 2022	110	-181	-206	-255
Tot de 2e Voortgangsrapportage 2022	21	0	0	0
Lasten tot de 2e Voortgangsrapportage	6.104	5.503	5.660	5.731

Mutaties 2e Voortgangsrapportage

1. Autonome ontwikkelingen	46	0	0	0
Renteaanpassingen 2022	46	0	0	0
2. Actualisatie bestaand beleid	1.600	67	70	70
Actualisatie investeringen verlichting	-7	-10	0	0
Actualisatie investeringen vervoer	-149	-8	1	1
Actualisatie parkeerbeleid	0	20	0	0
Gronddepot Methen	15	15	15	15
Integraal beleidsplan openbare ruimte	1.819	0	54	54
Onderzoek naar HUB 7Poort	-50	50	0	0
Parkeren	-27	0	0	0
Totaal lasten 2e Voortgangsrapportage	1.646	67	70	70

Totaal lasten t/m de 2e Voortgangsrapportage	7.750	5.570	5.730	5.801
Saldo voor bestemming	-7.201	-5.305	-5.465	-5.536
<i>Onttrekkingen</i>				
Meerjarenbegroting 2022-2025	19	59	59	54
Tot de 1e voortgangsrapportage 2022	32	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Tot de 2e voortgangsrapportage 2022	-1	0	0	0
Mutaties 2e voortgangsrapportage 2022	1.520	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves t/m de 2e VGR	1.570	59	59	54
<i>Toevoegingen</i>				
Meerjarenbegroting 2022-2025	0	0	0	0
Tot de 1e voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage 2022	0	-42	-39	-11
Tot de 2e voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Mutaties 2e voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves t/m de 2e VGR	0	-42	-39	-11
Totaal mutaties reserves	1.570	17	21	44
Saldo na bestemming	-5.631	-5.288	-5.444	-5.493

Toelichting financiële ontwikkelingen

1. Autonome ontwikkelingen

Renteaanpassingen 2022

Wij hebben de omslagrente 2022 aangepast. Door de lagere rente kort geld en de lagere toevoeging (2% over de boekwaarde) aan de verliesvoorziening van de grondexploitaties is een voordeel ontstaan van € 181.000. Deze wijziging is programma overstijgend.

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie investeringen verlichting

We hebben de verlichting gerelateerde investeringen nagelopen en een aantal opnieuw geraamd. We verwachten namelijk dat het vervangen van de armaturen en masten in 2022 nog niet in zijn geheel zijn afgerond. Dit leidt tot een eenmalig positief resultaat in 2022 en 2023 van respectievelijk € 7.000 en € 10.000.

Actualisatie investeringen vervoer

We hebben de parkeerbeheer, verkeersbeleid en wegen gerelateerde investeringen nagelopen en een aantal investeringen opnieuw geraamd. De fasering leidt tot een eenmalig positief resultaat van € 149.000 in 2022 en € 9.000 in 2023 door incidenteel lagere afschrijvingslasten.

Verder stellen we voor de investering voor de verkeerskundige aanpassingen voor de Sterrenschool met € 42.500 te verhogen door de gestegen materiaalkosten. Dit leidt vanaf 2023 tot een stijging van de kapitaallasten van € 1.100.

Actualisatie parkeerbeleid

U heeft gevraagd vaart te zetten achter het actualiseren van het parkeerbeleid. In de 1e voortgangsrapportage 2022 heeft u hiervoor € 30.000 beschikbaar gesteld in 2022. Na besprekingen met diverse bureaus blijkt dat dit onvoldoende is. Wij stellen voor om aanvullend € 20.000 beschikbaar te stellen in 2023. Wij verwachten begin 2023 een voorstel aan u te kunnen voorleggen.

Gronddepot Methen

De kosten voor grondkeuringen en grondafoer vallen de laatste jaren hoger uit dan verwacht. Dit beeld zien wij in het eerste halfjaar opnieuw. Door middel van deze wijziging corrigeren we dit tekort. Dit nadeel van € 15.000 brengen we ten laste van het rekeningresultaat.

Integraal beleidsplan openbare ruimte

Het integraal beleidsplan openbare ruimte (IBOR) bevat de doelstellingen van de gemeente Zevenaar voor het beheer, onderhoud en vervanging van de openbare ruimte voor de komende tien jaar. We streven naar een aantrekkelijke en uitnodigende buitenruimte waar mensen elkaar ontmoeten, kinderen kunnen spelen en men kan sporten/bewegen. Daarnaast houden wij in het onderhoud rekening met biodiversiteit, duurzaamheid en circulariteit, zodat we inspelen op de gevolgen van klimaatverandering. Daarvoor is het noodzakelijk dat de basis op orde is. Dit betekent uitgaande van het areaal in 2022 dat er voldoende budget moet zijn voor het uitvoeren van regulier en groot onderhoud en het plegen van vervangingsinvesteringen. De plannen leggen wij in de raadsvergadering van 19 oktober 2022 uitgebreid aan u voor.

De wijzigingen in de budgetten hebben wij voor het jaar 2022 gebaseerd op IBOR en het bijbehorende raadsvoorstel. De wijzigingen voor de jaren daarna zijn opgenomen in de meerjarenbegroting 2023-2026.

De investeringen voor 2022 hebben we, in afwijking met IBOR, verdeeld over 2022 en 2023. Hier hebben we voor gekozen omdat de middelen relatief laat in het jaar beschikbaar komen, waardoor we deze niet in het huidige jaar besteed hebben. Dit is tevens de reden dat we de reguliere onderhoudsbudgetten en ambities exploitatie in 2022 niet verhoogd hebben.

De groot onderhoudsbudgetten hebben we in lijn met IBOR in 2022 verhoogd. Daarnaast hebben we het voordeel op de afschrijvingslasten vanwege de verhoging van de afschrijvingstermijn van wegen en civiele kunstwerken in 2022 toegevoegd. Deze wijzigingen leiden tot een stijging van de kosten van € 450.000. Deze dekken wij uit de stelpost groei.

Tenslotte blijkt uit IBOR dat in het verleden onderhoudsachterstanden zijn ontstaan bij groen en wegen. Om deze in te halen onttrekken wij eenmalig € 2.250.000 uit de algemene reserve.

Onderzoek naar HUB 7Poort

In de kadernota 2022 is € 50.000 beschikbaar gesteld om de mogelijkheden voor een HUB op de locatie 7Poort nader te verkennen. De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen is gestart met een verkenning van de potentie van HUB Zevenaar Oost. Dit rapport wordt naar verwachting in het vierde kwartaal 2022 opgeleverd. Op basis van de uitkomsten van dit rapport bepalen wij welke aanvullende acties nodig zijn. Wij stellen voor om het budget door te schuiven naar 2023.

Parkeren

Het totale budget van parkeren laat in 2022 een nadeel zien van € 65.000. Dit nadeel is als volgt opgebouwd:

- Parkeergelden: over het eerste halfjaar is € 132.000 minder aan parkeergelden binnengekomen. Hiervan is een deel nog veroorzaakt door coronamaatregelen in het begin van het jaar. Momenteel is nog niet te voorspellen of de opbrengst van de parkeergelden zich herstelt in de 2e helft van het jaar. De raming is dan ook alleen gebaseerd op het gerealiseerde tekort in het 1e halfjaar.
- Vergunningen en naheffingen: deze opbrengsten laten een verwacht voordeel zien over heel 2022 van € 40.000.
- Diverse kostenbudgetten: een aantal uitgavenbudgetten laat een verwacht voordeel zien over heel 2022 van € 27.000. Dit heeft voornamelijk te maken met kostenbesparingen door het oversluiten van contracten.

Per saldo verwachten we in 2022 een programma overstijgend nadeel van € 65.000. Dit nadeel hebben we vooralsnog alleen in 2022 geraamd. Momenteel wordt het parkeerbeleid geëvalueerd. Besluitvorming over het parkeerbeleid kan gevolgen hebben voor zowel uitgaven als inkomsten. Een structurele aanpassing van het totale parkeerbudget volgt daarom bij de besluitvorming over het parkeerbeleid.

Toelichting mutaties reserves

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie afschrijvingsreserves i.v.m. fasering investeringen

Door fasering van de voorgenomen investeringen in de jaarrekening 2021 en begroting 2022 worden de ramingen qua afschrijving uit de afschrijvingsreserves geactualiseerd en aangepast.

Integraal beleidsplan openbare ruimte

Het integraal beleidsplan openbare ruimte (IBOR) bevat de doelstellingen van de gemeente Zevenaar voor het beheer, onderhoud en vervanging van de openbare ruimte voor de komende tien jaar. We streven naar een aantrekkelijke en uitnodigende buitenruimte waar mensen elkaar ontmoeten, kinderen kunnen spelen en men kan sporten/bewegen. Daarnaast houden wij in het onderhoud rekening met biodiversiteit, duurzaamheid en circulariteit, zodat we inspelen op de gevolgen van klimaatverandering. Daarvoor is het noodzakelijk dat de basis op orde is. Dit betekent uitgaande van het areaal in 2022 dat er voldoende budget moet zijn voor het uitvoeren van regulier en groot onderhoud en het plegen van vervangingsinvesteringen. De plannen leggen wij in de raadsvergadering van 19 oktober 2022 uitgebreid aan u voor.

De wijzigingen in de budgetten hebben wij voor het jaar 2022 gebaseerd op IBOR en het bijbehorende raadsvoorstel. De wijzigingen voor de jaren daarna zijn opgenomen in de meerjarenbegroting 2023-2026.

De investeringen voor 2022 hebben we, in afwijking met IBOR, verdeeld over 2022 en 2023. Hier hebben we voor gekozen omdat de middelen relatief laat in het jaar beschikbaar komen, waardoor we deze niet in het huidige jaar besteed hebben. Dit is tevens de reden dat we de reguliere onderhoudsbudgetten en ambities exploitatie in 2022 niet verhoogd hebben.

De groot onderhoudsbudgetten hebben we in lijn met IBOR in 2022 verhoogd. Daarnaast hebben we het voordeel op de afschrijvingslasten vanwege de verhoging van de afschrijvingstermijn van wegen en civiele kunstwerken in 2022 toegevoegd. Deze wijzigingen leiden tot een stijging van de kosten van € 450.000. Deze dekken wij uit de stelpost groei.

Tenslotte blijkt uit IBOR dat in het verleden onderhoudsachterstanden zijn ontstaan bij groen en wegen. Om deze in te halen onttrekken wij eenmalig € 2.250.000 uit de algemene reserve.

3. ECONOMIE

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over economische ontwikkeling, werklocaties, regelingen voor ondernemers en promotie van de gemeente.

Wat willen we?

Het behouden en versterken van de bestaande economische structuur. Vraag en aanbod op de arbeidsmarkt en het onderwijs zijn op elkaar afgestemd. We behouden de lokale en regionale werkgelegenheid en het voorzieningenniveau.

Ontwikkelingen

Coronaherstel

Vanuit het Noodherstelfonds konden getroffen ondernemers, als steuntje in de rug, een voucher aanvragen om hun bedrijf toekomstbestendig te maken. De voucherregelingen liepen van 15 april tot 1 augustus. Iets meer dan honderd ondernemers hebben van deze mogelijkheid gebruik gemaakt. Eind 2022 evalueren we deze voucherregelingen. Nu al kunnen we aangeven dat van het beschikbare budget voor de voucherregelingen een groot gedeelte overblijft.

Ook hebben we tijdens carnaval in het centrum bijgedragen aan de inzet van verschillende veiligheids- en hygiënemaatregelen.

Beleidskaders

- Herstelplan sociaaleconomische injectie Zevenaar (2020)
- Omgevingsvisie Gelders eiland 2030 (2017)
- Structuurvisie gemeente Zevenaar 2030 (2012)
- Centrumvisie Zevenaar 2015 - 2025 (2015)
- Liemers Economische Visie (2019)
- Beleidskader Vrijtijdseconomie (2019)

WAT WILLEN WE?

3.1 Versterken economische ontwikkeling

Het versterken van de economische structuur, waarbij de focus ligt op logistiek, de maakindustrie, riviergebonden bedrijvigheid en vrijetijdseconomie.

3.2 Ruimte bieden voor ondernemen

Het bieden van voldoende en kwalitatief goede werklocaties, waarin ruimte is voor nieuwvestiging en uitbreiding van bestaande bedrijven.

3.3 Dienstverlening aan ondernemers

Een goede waardering van onze dienstverlening door ondernemers.

3.4 Gebiedsmarketing

Wij willen de naamsbekendheid van onze gemeente vergroten en economische groei realiseren. Economische groei zorgt voor behoud van het bovenlokale voorzieningenniveau. Het is ons doel de toeristische en recreatieve kwaliteiten van onze prachtige gemeente te promoten en bezoekersaantallen te verhogen. We willen ondernemers aantrekken door hen bekend te maken met het positieve vestigingsklimaat voor bedrijven in onze gemeente.

WAT DOEN WE?

Naam activiteit	Jaar realisatie	Status 2021	Status 1e VGR	Status 2e VGR
-----------------	-----------------	-------------	---------------	---------------

3.1.2 Ondersteunen aanleg snelle en betrouwbare internetvoorziening in buitengebied	2020			
3.1.4 Uitvoeren en monitoren Regionaal Programma Werklocaties (RPW)	2024			
3.1.5 Uitvoeren Liemerse economische visie	2023			
3.2.2 Bruisend maken centrum Zevenaar - activiteiten	2021			
3.2.3 Bruisend maken centrum Zevenaar - Herinrichten Raadhuisplein	2022			
3.2.5 Herstructureren bedrijventerreinen	2022			
3.2.6 Invullen gebouw Raadhuisplein 1	2022			
3.2.7 Ontwikkelen bedrijventerrein BusinessPark 7Poort	2024			
3.2.8 Ontwikkelen van de Fashion Outlet Zevenaar (FOZ) op BusinessPark 7Poort	2021			
3.3.2 Stimuleren start-ups	2022			

3.1 Versterken economische ontwikkeling

3.1.2 Ondersteunen aanleg snelle en betrouwbare internetvoorziening in buitengebied

Het buitengebied van de Zevenaar is nog niet voorzien van snel en betrouwbaar internet. In oktober 2018 hebben de gemeenten uit de regio Arnhem-Nijmegen de samenwerking afgerond, omdat de mogelijkheden om glasvezel in het buitengebied aan te laten leggen inzichtelijk waren gemaakt. Twee marktpartijen hebben onafhankelijk van elkaar interesse getoond in de aanleg van glasvezel in het buitengebied.

Stand van zaken

Rek. 2021	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan

De kernen op het Gelders Eiland zijn voorzien van de mogelijkheid voor een glasvezel aansluiting. Ook Tuindorp is inmiddels uitgevoerd.

Verder is in het gebied Oud Zevenaar richting Babberich inmiddels glasvezel aangelegd.

Eén van de twee netbeheerders die in Zevenaar glasvezel aanleggen heeft een gebiedsonderzoek uitgevoerd naar de behoefte aan glasvezel in het buitengebied tussen Pannerden en Herwen. De conclusies zijn ons nog niet bekend en de door de netbeheerder zelf opgelegde deadline voor aanleg is inmiddels verstreken.

Tot slot heeft een netbeheerder aangekondigd een aanvraag in te dienen voor de aanleg van glasvezel in de industriegebieden, Mercurion, Tatelaar/Hengelder, Zuidspoor en 7Poort.

3.1.4 Uitvoeren en monitoren Regionaal Programma Werklocaties (RPW)

Om vraag en aanbod naar werklocaties (bedrijventerreinen, kantoorlocaties en perifere detailhandel) in de regio voor 2021 in balans te brengen, is het RPW opgesteld en door de provincie vastgesteld en juridisch verankerd in de provinciale omgevingsverordening. Dit RPW moet nu worden uitgevoerd. Hiervoor is een werkplan, met een werkorganisatie, opgesteld, dat de komende jaren wordt uitgevoerd. De kosten hiervoor zijn begroot op € 95.000 op jaarbasis. Dit is geaccordeerd in het regionaal portefeuillehoudersoverleg EZ en de kosten worden door de regio doorberekend aan de deelnemende gemeenten. Deze bijdrage is afhankelijk van het aantal inwoners.

Stand van zaken

Rek. 2021	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan

In de tweede helft van dit jaar voert de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR) de monitor regionaal programma werklocaties (RPW) uit. Op basis hiervan wordt de nieuwe vraag naar werklocaties in beeld gebracht. Ook worden in de monitor RPW de uitgangspunten uit de nota 'Economie van de toekomst' meegenomen. Deze nota wordt momenteel door de GMR in afstemming met ondernemers en The Economic Board opgesteld. De monitor RPW is de basis voor de verdeling van de ontwikkelruimte begin 2023.

3.1.5 Uitvoeren Liemerse economische visie

Jaar realisatie 2023

De ambitie van de Liemers economische visie is het beter benutten van ontwikkelkansen en economische potentie van de Liemers door het regionaal inzetten en leveren van extra inspanningen op de speerpunten logistiek, maakindustrie en vrijetijdseconomie (inclusief retail).

De volgende doelstellingen willen we bereiken:

- groei werkgelegenheid met 5% per jaar
- groei werkgelegenheid voor hoogopgeleide arbeidskrachten met 2% per jaar
- opstellen regionale ontwikkelagenda die als basis dient voor nieuwe werklocaties
- gezamenlijke branding op logistiek en vrijetijdseconomie
- kennisdeling, innovatie en samenwerking in de maakindustrie

Stand van zaken

Rek. 2021

1e VGR

2e VGR

Volgens plan

Volgens plan

Volgens plan

Een belangrijk onderdeel van de Liemerse Ambassade is de uitvoering van de Liemerse economische visie (LEV). Het uitvoeringsprogramma richt zich op de volgende thema's:

1. Ontwikkelagenda 2040

Voortgang: vanuit dit speerpunt brengen we de ontwikkeling van werklocaties in de gebiedsuitwerking van de Verstedelijkingsvisie. Ook bekijken we hoe we vanuit de LEV in Liemers verband het thema verduurzaming, energietransitie, circulariteit, biodiversiteit en klimaatadaptatie op nieuwe en bestaande terreinen kunnen integreren.

2. Branding Liemerse logistieke hotspot

Voortgang: Logistics Valley Liemers Achterhoek voert dit speerpunt samen met de Liemerse Ambassade uit. Met de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, Liemerse Ambassade, Logistic Valley Liemers Achterhoek en provincie Gelderland zijn gesprekken gestart en krijgen een vervolg als input op de provinciale visie op logistiek naar de toekomst. We werken aan de website 'In de logistiek Gelderland' en de app 'Rondje logistiek'.

3. Fieldlab Smart Industry

Voortgang: naar aanleiding van het begin dit jaar opgeleverde verkenningsonderzoek zijn verdiepende sessies georganiseerd door vijf Liemerse bedrijven. Inmiddels hebben twee vervolgbijeenkomsten plaatsgevonden waarbij uitdagingen/vraagstukken van de aanwezige ondernemers aan de orde zijn gekomen. In het najaar worden de andere bedrijven bezocht waarna bezien wordt of en op welke wijze men met elkaar verder wil.

4. Branding Liemerse vrije tijd

Voortgang: in het tweede kwartaal van 2022 is het onderzoek naar het gastheerschap in de Liemers afgerond. De medewerker marketing & communicatie start vanaf 1 juli met de uitvoering van het marketingplan, waaronder het schrijven van een content-strategie voor de website en socialmediakanalen. Daarnaast zal het contact met de ondernemers worden geïntensiveerd om de promotie gezamenlijk op te pakken.

3.2 Ruimte bieden voor ondernemen

3.2.2 Bruisend maken centrum Zevenaar - activiteiten

Jaar realisatie 2021

In 2017 is het inspiratiedocument opwaardering openbare ruimte centrum Zevenaar opgesteld. Op basis hiervan stellen we een aantal maatregelen voor om het centrum toekomstbestendig te maken. Hieraan wordt gefaseerd uitvoering gegeven. In 2019 richten we ons op het planten van beeldbepalende bomen bij de entrees van het centrum, het verder opwaarderen van de stegen en het structureren van het fietsparkeren.

Stand van zaken

Rek. 2021

1e VGR

2e VGR

Niet volgens plan Niet volgens plan Niet volgens plan

De definitieve bestelling van de boombanken is ingetrokken. Dit heeft te maken met het feit dat Muldershof en De Markt heringericht worden. De voorziene boombanken hebben een nauwe relatie tot deze pleinen, waardoor deze integraal in de planvorming meegenomen moeten worden. De definitieve inkoop staat on hold totdat de plannen van de beide pleinen meer vorm hebben. Levering en plaatsing voorzien wij in 2023. In de tussentijd kijken we samen met de centrumondernemers of op een aantal locaties losse banken geplaatst kunnen worden.

Voorstel raad

Kennisnemen van de vertraging.

3.2.3 Bruisend maken centrum Zevenaar - Herinrichten Raadhuisplein

Jaar realisatie 2022

In de komende tijd wordt het voormalig gemeentehuis aan het Raadhuisplein herontwikkeld door de eigenaar. In aansluiting hierop richten wij het plein opnieuw in, waarbij wij de uitgangspunten van het Inspiratiedocument opwaardering openbare ruimte centrum Zevenaar toepassen.

Stand van zaken

In september 2022, na het evenementenseizoen, zijn wij gestart met de herinrichting van het Raadhuisplein. Wij verwachten medio 2023 de werkzaamheden af te ronden.

3.2.5 Herstructureren bedrijventerreinen

Jaar realisatie 2022

Om de economische waarde van bedrijventerreinen te behouden, knappen we verouderde bedrijventerreinen op. Dit gebeurt op logische momenten. De bedrijventerreinen die we als eerste herstructureren zijn Tatelaar in Zevenaar en Halve Maan in Lobith. We kunnen nog niet aangeven wanneer we hiermee starten, omdat we eerst belangrijke verkeerskundige maatregelen moeten nemen. In de economische visie en het uitvoeringsprogramma die we opstellen is herstructurering van bedrijventerreinen een thema.

Stand van zaken

Samen met Lindus zijn individuele gesprekken gevoerd met acht ondernemers. Gevolgd door een plenaire bijeenkomst met deze acht ondernemers waarin het proces, de thema's en het draagvlak verder is besproken en afspraken zijn gemaakt.

De komende maanden willen we, onder andere door participatie met ondernemers, de thema's concretiseren. Er vinden overleggen plaats met de werkgroep die o.a. moet leiden tot een intentieovereenkomst c.q. steunbetuigingen van de ondernemers uit de werkgroep. Daarnaast zetten we in op de vormgeving en uitvoering van het proces, waarvoor Zevenaar een subsidieaanvraag bij de provincie doet.

Tot begin 2023 worden de volgende thema's verder uitgewerkt tot concrete actieplannen (met draagvlak bij de ondernemers en stakeholders) met begrotingen en plannings:

1. verkeer en bereikbaarheid
2. klimaat, water en groen
3. duurzame energie en gebouwen
4. Kop van Hengelder

3.2.6 Invullen gebouw Raadhuisplein 1

Jaar realisatie 2022

Wij gaan diverse activiteiten uitvoeren in en om het gebouw Raadhuisplein 1. De warmte/koude-opslag wordt afgedicht en het voormalige gemeentehuis zal deels worden gehuurd voor de functies: openbaar toilet, fietsenstalling en kantoorruimte voor de marktmeester en evenementen.

Stand van zaken**Rek. 2021****1e VGR****2e VGR**

Niet volgens plan Niet volgens plan Niet volgens plan

De initieel opgegeven inrichtingskosten zijn door de exponentieel gestegen bouwkosten achterhaald. Afhankelijk van de definitieve inrichting wordt een aanvullend investeringsvoorstel opgesteld voordat de werkzaamheden worden aanbesteed. De offertes voor de bouwkundige en installatietechnische onderdelen zijn ontvangen. Op basis van deze verstrekte offertes wordt een definitieve keuze gemaakt voor de invulling. Daaruit zal tevens blijken wat de kostenconsequentie is voor de uitvoering van de werkzaamheden.

Voorstel raad

Kennisnemen van de stand van zaken. Voor het einde van het jaar (2022) komen we hierop terug.

3.2.7 Ontwikkelen bedrijventerrein BusinessPark 7Poort**Jaar realisatie****2024**

We gaan de nog circa 40 hectare beschikbare gronden op BusinessPark 7Poort uitgeven. Hiervoor zijn versnellingsmaatregelen in gang gezet. Dit zijn onder andere de herinrichting van de Wal Masqué, het aanleggen van de Weg 7Poort en het (inter)nationaal op de kaart zetten van 7Poort door actieve marketing, acquisitie en de aanleg van een 2e viaduct (zie activiteit 2.1.1).

De kosten en opbrengsten zijn verwerkt in de GREX Zevenaar Oost.

Stand van zaken**Rek. 2021****1e VGR****2e VGR**

Niet volgens plan Niet volgens plan Niet volgens plan

In het eerste half jaar van 2022 zijn op BusinessPark 7Poort twee kavels verkocht met een gezamenlijke oppervlakte van ca. 1,5 hectare. Voor de resterende beschikbare kavels op het plandeel 7Poort zijn we op dit moment in gesprek met verschillende kandidaten. Door de onduidelijkheid rond het Tracébesluit A15/A12 blijft de levering van één kavel vooralsnog uit. Voor de resterende beschikbare kavels hebben zich inmiddels concrete kandidaten gemeld waarmee we in gesprek zijn. Voor nagenoeg alle nog niet verkochte kavels geldt overigens dat we deze niet meer één op één kunnen verkopen als gevolg van het 'arrest van Didam'. Hiervoor wordt nu uitgiftebeleid opgesteld welk beleid in het najaar wordt vastgesteld.

De afzet van grond die vrijkomt bij de realisatie van de waterstructuur is geborgd, waardoor het definitieve ontwerp van de waterstructuur en de inrichting van de Wal Masqué kan worden afgerond. De realisatie hiervan is gefaseerd voorzien en is in het voorjaar van 2022 gestart en zal naar verwachting medio 2023 worden afgerond. Voor de aanbesteding van de definitieve inrichting van de infrastructuur, zoals het inrichten van kruispunten, de realisatie van de fiets- en voetpaden en het inrichten van de bermen hebben verschillende aannemers zich ingeschreven. De notaris heeft vijf partijen geloot voor de aanbesteding. Verwachting is dat de aanbesteding in het vierde kwartaal gegund gaat worden. De werkzaamheden voeren we gefaseerd uit en starten in het najaar van 2022 en lopen door tot naar verwachting medio 2025 (afhankelijk van de kavelontwikkeling op het achterste deel van BusinessPark 7Poort).

Voor de ontwikkeling van 7PoortII (35 ha netto) is op dit moment een plan van aanpak in afronding. Hierin wordt geschetst hoe het plan kan worden uitgewerkt en gerealiseerd. Eén van de eerste stappen die gezet moet worden is het concretiseren van de ruimtelijke visie en het doorlopen van de ruimtelijke procedures.

Wij worden op dit moment geconfronteerd met diverse geopolitieke ontwikkelingen. De effecten hiervan zullen zich al in 2022 manifesteren. Bij de herziening per 1 januari 2023 wordt dit in cijfers vertaald.

Voorstel raad

Kennisnemen van de vertraging in de realisatie (definitieve inrichting infrastructuur en Wal Masqué).

3.2.8 Ontwikkelen van de Fashion Outlet Zevenaar (FOZ) op BusinessPark 7Poort**Jaar realisatie****2021**

Het ontwikkelen van de FOZ op BusinessPark 7Poort is in de 'voorbereidingsfase'. Dat betekent dat we werken aan de planuitwerking, de omgevingsvergunning en de voortgang van het Actieplan (convenant).

Stand van zaken

Rek. 2021 **1e VGR** **2e VGR**
 Niet volgens plan Volgens plan Volgens plan

Vanwege de nog steeds uitblijvende, definitieve duidelijkheid omtrent de aansluiting Zevenaar-Oost als onderdeel van het project "doortrekking A15 / verbreding A12", is de levering van de kavel nog steeds opgeschort. De gronduitgifte ten behoeve van de Fashion Outlet Zevenaar voorzien we in het tweede halfjaar 2022. Realisatie start direct na levering van de kavel. Opening van de FOZ staat nu gepland voor voorjaar 2024.

Het voorziene moment van gronduitgifte is niet in strijd met de afspraken hieromtrent in de koop- en realisatieovereenkomst van de Fashion Outlet Zevenaar.

3.3 Dienstverlening aan ondernemers**3.3.2 Stimuleren start-ups**

Jaar realisatie **2022**

We stimuleren startende bedrijven om de werkgelegenheid in onze gemeente te verhogen. Wat de beste manier is om dit te doen zal blijken uit de nog op te stellen economische visie Zevenaar. In de economische visie Zevenaar gaan we bepalen welk resultaat we nastreven met deze maatregel.

Stand van zaken

Rek. 2021 **1e VGR** **2e VGR**
 Niet gestart Niet gestart Niet gestart

Vanuit de ambitie 'Meer ruimte voor ondernemerschap' willen de Zevenaarse ondernemersverenigingen in 2022 een themabijeenkomst voor startende en jonge ondernemers organiseren, gefaciliteerd door de gemeente. We werken aan de gezamenlijke organisatie hiervan.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten				
Meerjarenbegroting 2022-2025	24.279	4.212	522	522
Tot de 1e Voortgangsrapportage 2022	22	0	0	0
Mutaties 1e Voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Tot de 2e Voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Baten tot de 2e Voortgangsrapportage	24.302	4.212	522	522
Mutaties 2e Voortgangsrapportage				
1. Autonome ontwikkelingen	-4.371	12.483	1.680	1.334
Aanpassen ramingen grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven	-4.371	12.483	1.680	1.334
Totaal mutaties baten 2e Voortgangsrapportage	-4.371	12.483	1.680	1.334
Totaal baten t/m de 2e Voortgangsrapportage	19.931	16.695	2.203	1.856

Lasten

Meerjarenbegroting 2022-2025	24.682	4.495	822	820
Tot de 1e Voortgangsrapportage 2022	1.153	0	0	0
Mutaties 1e Voortgangsrapportage 2022	-70	-121	-84	-56
Tot de 2e Voortgangsrapportage 2022	8	0	0	0
Lasten tot de 2e Voortgangsrapportage	25.773	4.374	737	764

Mutaties 2e Voortgangsrapportage

1. Autonome ontwikkelingen	-4.371	12.483	1.680	1.334
Aanpassen ramingen grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven	-4.371	12.483	1.680	1.334
Aanpassing rente grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven	0	0	0	0
Renteaanpassingen 2022	0	0	0	0
2. Actualisatie bestaand beleid	-18	-23	-18	-18
Actualisatie investeringen ruimtelijke ontwikkeling	0	-5	0	0
Vrijval bedragen De Liemers Helemaal Goed en Liemers++	-18	-18	-18	-18
3. Nieuw beleid	0	0	30	30
Investeringsbudget voorbereiding ontwikkelen 7PoortII	0	0	30	30
Totaal lasten 2e Voortgangsrapportage	-4.389	12.460	1.692	1.346
Totaal lasten t/m de 2e Voortgangsrapportage	21.384	16.833	2.430	2.110
Saldo voor bestemming	-1.453	-138	-227	-253
<i>Onttrekkingen</i>				
Meerjarenbegroting 2022-2025	190	45	45	45
Tot de 1e voortgangsrapportage 2022	1.170	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Tot de 2e voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Mutaties 2e voortgangsrapportage 2022	-17	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves t/m de 2e VGR	1.343	45	45	45
<i>Toevoegingen</i>				
Meerjarenbegroting 2022-2025				
Tot de 1e voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Tot de 2e voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Mutaties 2e voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves t/m de 2e VGR	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	1.343	45	45	45
Saldo na bestemming	-110	-94	-182	-209

Toelichting financiële ontwikkelingen

1. Autonome ontwikkelingen

Aanpassen ramingen grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven

De ramingen van de grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven zijn aangepast op basis van de herziene grondexploitatie per 1 januari 2022 zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 6 juli 2022, aangevuld met actuele ontwikkelingen.

Aanpassing rente grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven

De ramingen van de grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven zijn aangepast op basis van de herziene grondexploitatie per 1 januari 2022 zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 6 juli 2022. Door een minder gunstig verloop van de boekwaarde wordt meer rente toegerekend aan deze grondexploitatie wat een voordeel betekent voor het begrotingssaldo.

Renteaanpassingen 2022

Wij hebben de omslagrente 2022 aangepast. Door de lagere rente kort geld en de lagere toevoeging (2% over de boekwaarde) aan de verliesvoorziening van de grondexploitaties is een voordeel ontstaan van € 181.000. Deze wijziging is programma overstijgend.

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie investeringen ruimtelijke ontwikkeling

Wij hebben de fasering van de diverse investeringsprojecten van de afdeling ruimtelijke ontwikkeling geactualiseerd. Het gaat hier bijvoorbeeld om planvorming herinrichting Edisonstraat en voorbereiding herontwikkeling Vestersbos. Naast een verschuiving in de tijd van de te investeren bedragen leidt dit ook tot een verschuiving van de kapitaallasten. Dit leidt tot een eenmalig voordeel van kapitaallasten in 2022 van € 16.000 (programma 8) en in 2023 van € 5.000 (programma 3).

Vrijval bedragen De Liemers Helemaal Goed en Liemers++

De Liemers Helemaal Goed en Liemers++ zijn per 1 januari 2022 opgegaan in de Liemerse Ambassade. De bijdragen aan de afzonderlijke organisaties, zoals nu in de begroting opgenomen, komen per 1 januari 2022 te vervallen. In totaal gaat het om een bedrag van € 40.000 (€ 18.000 programma 3 en € 22.000 programma 5).

3. Nieuw beleid

Investeringsbudget voorbereiding ontwikkelen 7PoortII

In 2022 zijn wij gestart met de planuitwerking van businesspark 7PoortII. Wij verwachten dat we hier in 2022 € 150.000 aan kosten voor maken. In de meerjarenbegroting 2023-2026 komen wij met een aanvullende vraag voor 2023 van € 600.000. Mochten de voorbereidingen leiden tot een door de raad vastgestelde grondexploitatie dan kunnen deze kosten hierbinnen worden opgenomen. Is dit niet het geval dan starten vanaf 2024 de jaarlijkse afschrijvingslasten (gedurende vijf jaar). Wij zullen u dit najaar in een separaat raadsvoorstel informeren over de invulling van het voorbereidingskrediet.

Toelichting mutaties reserves

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie afschrijvingsreserves i.v.m. fasering investeringen

Door fasering van de voorgenomen investeringen in de jaarrekening 2021 en begroting 2022 worden de ramingen qua afschrijving uit de afschrijvingsreserves geactualiseerd en aangepast.

4. ONDERWIJS

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over alle onderwijszaken, zoals het openbaar onderwijs, huisvesting van scholen en leerlingzaken (leerlingenvervoer, kinderopvang, volwasseneneducatie, onderwijsachterstandenbeleid).

Wat willen we?

We willen dat alle kinderen en jongeren opgroeien in een kansrijke omgeving met kwalitatief goed onderwijs.

Ontwikkelingen

Onderwijskansenbeleid

In samenspraak met kinderopvang en onderwijs hebben we geconstateerd dat er goede voortgang is gemaakt op het behalen van de doelstellingen in het beleidsplan onderwijskansen 2020-2023. Zo is een nieuwe activiteit gestart voor anderstalige ouders met jonge kinderen. Met het project 'Digitaal' helpen vrijwilligers van Kunstwerk! deze ouders en kinderen met taal en lezen thuis. Een aanbod voor deze doelgroep ontbrak tot nu toe. Verder is VGGM gestart met een spreekuur voor ouders van peuters op de Tragellijn in Lobith. Dit is een pilot om ouders met opvoedingsvragen op locatie te kunnen helpen. Hiermee willen we ernstiger problematiek voorkomen en kinderen de kansen geven zich goed te ontwikkelen. Bij goede resultaten wordt de pilot uitgebreid naar andere locaties met veel kinderen in een kwetsbare situatie.

Volwasseneneducatie

In Zevenaar is ongeveer 10% van de bevolking laaggeletterd. We zetten stevig in op een daling van het aantal laaggeletterden in de gemeente Zevenaar. Dit zien we terug in bijvoorbeeld een toename van het aantal cursisten voor taalvaardigheid. Ook zien we een toename in de vraag naar de Nederlandse lessen, met name vanuit Oekraïense vluchtelingen. We richten ons ook op het versterken van de werving van laaggeletterden. Zo is er een uitgebreide kennisbijeenkomst geweest voor onze consulenten schuldhulpverlening. De komende tijd gaan we verder met het versterken van de ketenaanpak.

Onderwijshuisvesting

Het aanvullend onderzoek naar onderwijshuisvesting voor het primair onderwijs op de locatie Vestersbos is voor het einde van het jaar afgerond.

Voor het voortgezet onderwijs wordt een alternatieve oplossing gezocht op een andere locatie in Zevenaar. De financiële verantwoording van de verbouwde Guido Gezellestraat voor de Sterrenschool en LiemersLotus, inclusief het buitenterrein is voor het eind van 2022 afgerond.

De verbouwing van de Carrousel/de Maatjes aan de Kardinaal de Jongstraat in Zevenaar is in volle gang. De voorbereidingen voor het actualiseren van het integraal huisvestingsplan waaronder het stimuleren van verduurzaming zijn gestart.

Beleidskaders

- Beleidsplan onderwijskansen 2020-2023
- Beleidsregels uitvoering gemeentelijke taken Wet Kinderopvang Zevenaar 2019
- Convenant Schoolveiligheid, 14-06-2018 (Liemers College, Politie Basiseenheid Rivierenland-Oost, Gemeente Zevenaar)
- Beleidsregels Handhaving Wet kinderopvang en kwaliteitseisen 2014 (Liemers) (vastgesteld in 2014)
- Integraal Huisvestingsplan 2020-2036 (2019)
- Subsidieregeling peuteropvang en Voor- en Vroegschoolse Educatie (2022)
- Visie- en werkdocument 'de verbinding van onderwijs en jeugd' in de Liemers 2019-2023
- Beleidsnota Harmonisatie Kinderopvang Peuterspeelzalen gemeente Zevenaar 2018 e.v. (vastgesteld in 2018)
- Beleidsplan Jeugdwet, Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) en Participatiewet 2020-2023 (2020)
- Verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs Zevenaar 2020 (2019)
- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Zevenaar 2020 (2019)
- Beleidsregel bekostiging lokalen bewegingsonderwijs Zevenaar 2019 (2019)

- Verordening leerlingenvervoer Zevenaar 2018

WAT WILLEN WE?

4.1 Onderwijs

Het is ons doel dat onze kinderen en jonge inwoners minimaal een startkwalificatie behalen om hun kansen op een goede toekomst, participatie aan de samenleving en hun economische onafhankelijkheid te vergroten. We willen daarom een goede toegankelijke (pedagogische) infrastructuur voor scholen in het basisonderwijs en voortgezet onderwijs met een doorgaande lijn voor 0- tot 23-jarigen in onze gemeente. Hierbij zoeken wij voortdurend samen met het onderwijs naar nieuwe verbindingen, in zowel de lokale gemeenschap als in het bedrijfsleven.

4.2 Kinderopvang

Peuters, vanaf 2 jaar, krijgen toegang tot een kwalitatieve peutervoorziening binnen de kinderopvang. Een betekenisvolle speelleeromgeving stimuleert de ontwikkeling van peuters. Daarmee leggen we voor alle peuters een sterke basis voor een goede start in het onderwijs.

4.3 Natuur- en Milieueducatie (NME)

Wij willen dat inwoners, waaronder kinderen, in staat zijn om bewuste keuzes te maken ten aanzien van een duurzame en leefbare samenleving.

WAT DOEN WE?

Naam activiteit	Jaar realisatie	Status 2021	Status 1e VGR	Status 2e VGR
4.1.2 Bouwen kwalitatief goede schoolgebouwen	2022			
4.1.3 Beleid maken huisvesting voortgezet onderwijs	2021			
4.1.5 Bevorderen van lezen en tegengaan van taalachterstand	2025			
4.1.7 Bevorderen van een veilig en zorgzaam schoolklimaat	2022			
4.1.8 Bevorderen deelname educatieaanbod van beperkt geletterden	2023			
4.2.1 Toegang bieden tot kinderopvang	2022			
4.3.1 Voorlichten over voeding, beweging en gezondheid in relatie met natuur en milieu	2021			

4.1 Onderwijs

4.1.2 Bouwen kwalitatief goede schoolgebouwen

Jaar realisatie 2022

We bouwen kwalitatief goede schoolgebouwen en waar mogelijk een Kindcentrum. De schoolgebouwen worden gebouwd op basis van het nog op te stellen integraal huisvestingsplan (IHP). We reserveren middelen voor de onderwijshuisvesting. Het gaat hierbij om investeringen voor basisscholen en voor aanpassingen van de locaties van het Voortgezet Onderwijs. Bij het beoordelen van de ingediende aanvragen voor schoolgebouwen nemen we duurzaamheidsaspecten in overweging.

Stand van zaken

Rek. 2021	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Niet volgens plan
		

Het IHP 2020 is eind 2019 vastgesteld. De financiële verantwoording van de scholen aan de Platanenlaan ronden we voor het eind van 2022 af. Dit geldt ook voor de verbouwing van de Guido Gezellestraat voor de Sterrenschool (basisonderwijs) en kinderopvang LiemersLotus inclusief het buitenterrein. De verbouwing van de Carrousel/de Maatjes is in volle gang. Het aanvullend onderzoek naar twee varianten onderwijshuisvesting

en de mogelijke effecten hiervan op de omgeving van locatie Vestersbos ronden we voor het eind van het jaar 2022 af.

Voorstel raad

De resultaten van het aanvullend onderzoek naar onderwijshuisvesting op locatie Vestersbos ontvangt u samen met de resultaten van een onderzoek naar mogelijkheden voor woningbouw op deze locatie. Dit komt met een voorstel vanuit het college in de eerste helft van 2023 naar u toe.

4.1.3 Beleid maken huisvesting voortgezet onderwijs

Jaar realisatie 2021

We gaan de huisvesting van het voortgezet onderwijs herzien. Dit is nodig vanwege de daling van leerlingenaantallen en wijziging van het onderwijsconcept. In overleg met het schoolbestuur van het Liemers college en de gemeenten Duiven en Montferland bepalen wij samen welke voorzieningen wanneer gerealiseerd moeten zijn. Wij dragen voor ongeveer 40% bij in de totale kosten van de investeringen. Om aanpassingen te kunnen realiseren, hebben wij in 2019 een investering in de begroting opgenomen.

Stand van zaken

Rek. 2021	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan
		

Het aanvullend onderzoek naar onderwijshuisvesting op de locatie Vestersbos is voor wat betreft het voortgezet onderwijs stopgezet. We zoeken naar een alternatieve oplossing.

4.1.5 Bevorderen van lezen en tegengaan van taalachterstand

Jaar realisatie 2025

Wij rollen de komende jaren het rijksbeleid 'Tel mee met Taal' lokaal verder uit om taalachterstand van jonges af aan te bestrijden en leesbevorderingsactiviteiten te stimuleren. Daarnaast gaan we succesvolle pilots binnen de specifieke regeling Volwasseneneducatie borgen binnen het structurele aanbod van het Taalhuis. Het Taalhuis helpt mensen die moeite hebben met taal en digitaal (lezen, schrijven, rekenen, computervaardigheden) om beter te leren lezen en schrijven.

Stand van zaken

Rek. 2021	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan
		

Het onderwijs is als eerste verantwoordelijk voor het leesonderwijs. De bibliotheek heeft een belangrijke rol in het stimuleren van buitenschools lezen. Uit internationaal onderzoek blijkt dat Nederland niet meer tot de vijftien best presterende landen behoort als het gaat om leesvaardigheid. In Zevenaar blijven we leesprojecten ondersteunen en zo nodig uitbreiden. Na corona is een aantal initiatieven weer opgestart zoals de boekstartcoach op het consultatiebureau. Ook de leesstimuleringsprojecten voor de basisscholen en het voortgezet onderwijs hebben plaatsgevonden. Uit evaluaties blijkt dat deze projecten effect hebben. Leerlingen hebben meer plezier in lezen en gaan meer lezen. Veel lezen is belangrijk voor het verbeteren van de leesvaardigheid en die leesvaardigheid komt goed van pas in alle lesvakken.

4.1.7 Bevorderen van een veilig en zorgzaam schoolklimaat

Jaar realisatie 2022

Wij streven naar een (sociaal) veilig klimaat op en rondom de scholen voor voortgezet onderwijs in de gemeente Zevenaar. Omdat een veilige omgeving voorwaarde is voor leren en ontwikkelen, werken wij met de netwerkpartners aan een eenduidig en sluitend stelsel van afspraken ten behoeve van het voorkomen en bestrijden van overlast, vandalisme en ander (crimineel) gedrag.

Scholen staan midden in de samenleving. Met de integrale beleidsafstemming tussen de programma's Onderwijs, Veiligheid en Sociaal Domein versterken we, door de netwerksamenwerking, een (sociaal) veilig klimaat op en rondom de scholen voor het voortgezet onderwijs in Zevenaar. Lokale (en regionale) organisaties bundelen hun krachten om de samenwerkingsagenda: veilige en zorgzame schoolomgeving vorm te geven. De inzet voor een (sociaal) veilige schoolomgeving betreft een cofinanciering. Binnen programma 6 Sociaal Domein – Jeugdgezondheidszorg is een bestaand (integraal) gemeentelijk budget hiervoor geoordeeld.

Stand van zaken**Rek. 2021****1e VGR****2e VGR**

Volgens plan

Volgens plan

Volgens plan

Om de netwerksamenwerking te versterken en sociale veiligheidsproblemen op school eenvoudiger op te lossen, hebben wij met het Liemers college en de politie basisteam Rivierenland-Oost in juni 2018 het convenant schoolveiligheid getekend. Voor de uitvoering hiervan zijn afspraken gemaakt over de thema's mediawijsheid, cyclisch veiligheidsbeleid en genotsmiddelen en het jongerenwerk op school. Wij passen ons aan op de lopende ontwikkeling omtrent veiligheid en genotsmiddelen. Samen met onze maatschappelijke partners, waaronder IrisZorg, zetten wij ons in voor veiligheid op en rondom school. Komende tijd evalueren wij het convenant en maken indien nodig nieuwe afspraken.

Het Halt-sprekkuur op locatie Landweer van het Liemers college gaat door. Halt voert één spreekuur per twee weken/per maand uit in het schooljaar.

4.1.8 Bevorderen deelname educatieaanbod van beperkt geletterden**Jaar realisatie****2023**

We streven ernaar dat meer inwoners in de gemeente Zevenaar de reken- en taalbasisvaardigheden beheersen zodat zij mee kunnen doen in onze samenleving. Het draagt bij aan inclusie, aan een betere gezondheid, een betere financiële positie en meer kansen op de arbeidsmarkt. Ook draagt het bij aan de ontwikkeling van hun kinderen. Naast de doorontwikkeling van de netwerksamenwerking binnen het Taalhuis blijft het gemeentelijk (preventieve) beleid t.b.v. lees- en taalstimulering, een aanjager voor het bewustwordingsproces dat Lezen Loont!

Stand van zaken**Rek. 2021****1e VGR****2e VGR**

Volgens plan

Volgens plan

Volgens plan

Het Taalhuis de Liemers vormt een steeds sterker samenwerkingsnetwerk tussen de aanbieders van volwasseneneducatie, te weten Kunstwerk! de bibliotheek, Prago, ROC Rijn IJssel, de RSD, Mikado en welzijnsorganisatie Caleidoz. Doel is om taaleducatie zoveel mogelijk in samenhang met elkaar te organiseren, om deelname voor onze inwoners zo laagdrempelig mogelijk te maken. De komende tijd werken we aan de doorontwikkeling van het Taalhuis zodat we sterker staan in de strijd tegen laaggeletterdheid.

4.2 Kinderopvang**4.2.1 Toegang bieden tot kinderopvang****Jaar realisatie****2022**

Wij zetten in op een kwalitatieve voorschoolse voorziening voor alle jonge kinderen. Dit geldt voor het aanbod voor peuters van ouders die recht hebben op Kinderopvangtoeslag en ouders die gebruik maken van een gesubsidieerde peuterplek. De uitvoering van de wettelijke taken gericht op Toezicht (Inspectie en Handhaving) registreren wij in het Landelijk Register Kinderopvang, waardoor we de uitvoering ook kunnen toetsen volgens de wettelijke kaders.

Stand van zaken**Rek. 2021****1e VGR****2e VGR**

Volgens plan

Volgens plan

Volgens plan

De jaarlijkse subsidies passen binnen de geraamde begrotingen. Dit geeft geen aanleiding tot verdere aantekeningen.

4.3 Natuur- en Milieueducatie (NME)**4.3.1 Voorlichten over voeding, beweging en gezondheid in relatie met natuur en milieu****Jaar realisatie****2021**

De NME geeft mede invulling aan thema's voeding, beweging en gezondheid. Binnen de NME worden inwoners, waaronder kinderen, voorzien van kennis, inzicht en vaardigheden op het gebied van natuur en

milieu. Gecombineerd met een goed ontwikkeld waardebesef wordt er een basis gelegd om bewuste keuzen te maken ten aanzien van een duurzame en leefbare samenleving.

Stand van zaken

Rek. 2021
Niet volgens plan

1e VGR
Volgens plan

2e VGR
Gerealiseerd

De overdracht van NME naar Kunstwerk! is per 1 september 2022 gerealiseerd.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
----------------------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------

Baten

Meerjarenbegroting 2022-2025	1.322	1.181	981	977
Tot de 1e Voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Mutaties 1e Voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Tot de 2e Voortgangsrapportage 2022	14	14	14	14
Baten tot de 2e Voortgangsrapportage	1.336	1.195	995	991

Mutaties 2e Voortgangsrapportage

Totaal mutaties baten 2e Voortgangsrapportage				
Totaal baten t/m de 2e Voortgangsrapportage	1.336	1.195	995	991

Lasten

Meerjarenbegroting 2022-2025	5.984	7.137	5.583	5.549
Tot de 1e Voortgangsrapportage 2022	12	127	113	113
Mutaties 1e Voortgangsrapportage 2022	-95	-79	-170	0
Tot de 2e Voortgangsrapportage 2022	51	0	14	14
Lasten tot de 2e Voortgangsrapportage	5.952	7.185	5.539	5.676

Mutaties 2e Voortgangsrapportage

1. Autonome ontwikkelingen	-67	0	0	0
Aanpassen bijdrage BVO DRAN leerlingenvervoer	-133	0	0	0
Renteaanpassingen 2022	66	0	0	0
2. Actualisatie bestaand beleid	-130	-9	0	0
Actualisatie investeringen onderwijshuisvesting primair onderwijs	-130	-9	0	0
Totaal lasten 2e Voortgangsrapportage	-197	-9	0	0
Totaal lasten t/m de 2e Voortgangsrapportage	5.755	7.176	5.539	5.676
Saldo voor bestemming	-4.419	-5.981	-4.545	-4.685

Onttrekkingen

Meerjarenbegroting 2022-2025	6.568	1.568	193	193
Tot de 1e voortgangsrapportage 2022	12	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Tot de 2e voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Mutaties 2e voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Totaal onttrekkingen reserves t/m de 2e VGR	6.580	1.568	193	193

Toevoegingen

Meerjarenbegroting 2022-2025	-6.500	0	0	0
Tot de 1e voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Tot de 2e voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Mutaties 2e voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves t/m de 2e VGR	6.500	0	0	0
Totaal mutaties reserves	80	1.568	193	193
Saldo na bestemming	-4.339	-4.413	-4.351	-4.492

Toelichting financiële ontwikkelingen

1. Autonome ontwikkelingen

Aanpassen bijdrage BVO DRAN leerlingenvervoer

De bijdrage aan de BVO DRAN wordt aangepast aan de gewijzigde meerjarenbegroting 2022 van de BVO DRAN.

De bijdrage voor het leerlingenvervoer daalt in 2022 met € 133.000. Dit voordeel is ontstaan doordat bij het leerlingenvervoer flinke besparingen zijn gerealiseerd door de aanbesteding in 2021 en door besparingen in de uitvoering door de vervoerder.

De structurele effecten hebben wij in de meerjarenbegroting 2023-2026 opgenomen.

Renteaanpassingen 2022

Wij hebben de omslagrente 2022 aangepast. Door de lagere rente kort geld en de lagere toevoeging (2% over de boekwaarde) aan de verliesvoorziening van de grondexploitaties is een voordeel ontstaan van € 181.000. Deze wijziging is programma overstijgend.

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie investeringen onderwijshuisvesting primair onderwijs

In verband met fasering zijn de ramingen voor investeringen (renovatie) in de onderwijshuisvesting (primair - onderwijs) geactualiseerd. De fasering leidt tot een eenmalig voordeel van € 135.000 in 2022 en € 9.000 in 2023 door incidenteel lagere afschrijvingslasten.

5. SPORT, CULTUUR EN RECREATIE

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden sport, kunst en cultuur, erfgoed, media (bibliotheek), openbaar groen en vrijetijdseconomie.

Wat willen we?

We willen een gemeente zijn waar inwoners prettig wonen en waar voldoende mogelijkheden zijn om te sporten, culturele activiteiten te ontplooiën of hieraan deel te nemen en te recreëren.

Ontwikkelingen

Stedenbanden

In samenspraak met vertegenwoordigers van onze zusterstad Weilburg en het Zevenaars comité voor het stedencontact zijn afspraken gemaakt over de toekomstige ontwikkeling van de stedenband. We zetten niet langer in op de traditionele uitwisselingen voor jongeren en volwassenen, maar meer op de behoeften van maatschappelijke organisaties in beide gemeenten m.b.t. contacten. Het comité zal daarbij een ondersteunende en faciliterende rol spelen.

Over de toekomst van de stedenband met de Hongaarse gemeente Mátészalka wordt ook gesproken. Naar verwachting wordt deze stedenband op termijn beëindigd.

Verenigingen, dorpshuizen en cultuur

Aan een aantal organisaties is in 2021 aanvullende steun verleend als een tekort ten gevolge van de coronamaatregelen was aangetoond.

Energielasten worden meer en meer als een knelpunt ervaren. We onderzoeken hoe wij als gemeente hier het beste op kunnen acteren.

Met de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen zetten wij onder meer in op transitie van onze culturele infrastructuur (onderdeel opgave ontspannen regio).

Sportbeleid

Het nieuwe sportbeleid wordt uitgewerkt aan de hand van een uitvoeringsagenda. Hierin worden de prioriteiten voor de komende jaren gesteld. Onze (sportieve) partners en collega's van andere beleidsterreinen worden hierin betrokken. Ook kijken we naar de rol en doelstellingen van het lokaal sportakkoord zodat hun activiteiten goed aansluiten op de gemeentelijke doelstellingen.

Vernieuwd (Sportpark) Hengelder

Vanuit een burgerinitiatief is een onderzoek opgestart gericht op het toekomstige sportaanbod in de stad Zevenaar. Onderzoeksbureau ICS heeft hiervoor in 2021 een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd. De initiatiefgroep heeft in mei 2022 de gemeenteraad geïnformeerd over de voortgang en een aanvullend bedrag gevraagd voor professionele ondersteuning van het verdere proces. Hierop is een motie ingediend die vervolgens is ingetrokken. We werken aan een plan van aanpak waarin we de financiering verder uitwerken. Hierin speelt ook de commitment vanuit de aangesloten partijen een belangrijke rol. Ook kijken we of het vernieuwd Hengelder op een andere locatie gerealiseerd kan worden.

Lokaal sportakkoord Zevenaar

De stuurgroep van het lokaal sportakkoord is nog steeds bezig met een inhaalslag na de coronacrisis. Zij zoeken naar professionele hulp op het gebied van proces- en administratieve ondersteuning, dit is uiteindelijk niet Liemers-breed geregeld. De komende tijd staat daarom nog in het teken van het optimaliseren van de interne samenwerking, het promoten van het sportakkoord en het intensiveren van de samenwerking met de aangesloten partijen.

Beleidskaders

- Beleidsnota Sport 2021-2028
- Cultuur en erfgoedpact de Liemers 2017-2020 (2017)
- Notitie kunstbezit
- Camperplaatsenbeleid Rijnwaarden (2014)

- Rijnwaarden: 't Gelders Eiland, Visie vrijetijdseconomie en impactstudie overnachtingshaven (2013)
- Beleidsnota Horeca als nevenfunctie in het buitengebied (2014)
- Omgevingsvisie Gelders eiland 2030 (2017)
- Beleidsnotitie Jeugd en Maatschappelijke ondersteuning 2018 e.v. (2018)
- Beleidsplan IBOR (integraal beheer openbare ruimte) Zevenaar (2018)
- Bomenbeleidsplan Zevenaar 2016-2026 (2016)
- Groenbeleidsplan Rijnwaarden 2016-2026 (2016)
- Structuurvisie gemeente Zevenaar 2030
- Cultuurhistorische waardenkaart 2013
- Een visie op het erfgoed 2015-2019 (Zevenaar)
- Beleidsplan Stedelijk Groen 2006-2016
- Beleidskader Vrijetijdseconomie 2030 (2019)
- Archeologiebeleid Rijnwaarden 2012

WAT WILLEN WE?

5.1 Sport

Het is ons doel is dat alle inwoners in een leefbare en gezonde samenleving elkaar in de eigen omgeving kunnen ontmoeten en (gezamenlijk) kunnen sporten en bewegen, mede gericht op een gezonde levensstijl.

5.2 Kunst en cultuur

Wij willen een divers cultureel en educatief aanbod, dat kwalitatief sterk is en voor inwoners gemakkelijk toegankelijk en dat bijdraagt aan welbevinden, creatief denken en plezier. Daarbij is cultuur belangrijk om de aantrekkingskracht van onze gemeente verhogen. Ons doel is dat cultuur bijdraagt aan het versterken van leefbaarheid, zelfredzaamheid, ontmoeting en verbinding.

5.3 Cultuurhistorisch erfgoed

We willen ons erfgoed behouden voor toekomstige generaties. Ook willen we het draagvlak voor behoud van ons erfgoed onder onze inwoners vergroten, door het meer te promoten en te vermarkten. Onze monumenten en cultuurhistorisch landschap dragen bij aan het versterken van de vrijetijdseconomie.

5.4 Vrijetijdseconomie

Vrijetijdsbesteding van Nederlandse en buitenlandse gasten draagt bij aan de Zevenaarse economie en daarmee ook aan de werkgelegenheid in de regio. Daarnaast heeft vrijetijdseconomie een positief effect op de leefbaarheid in onze gemeente. Wij streven naar een toename van het aantal banen in de sector recreatie-toerisme ten opzichte van het totaal aantal banen in onze gemeente stijgt van 6,6% in 2016 naar 6,8% in 2022.

WAT DOEN WE?

Naam activiteit	Jaar realisatie	Status 2021	Status 1e VGR	Status 2e VGR
5.1.2 Ondersteunen samengaan sportverenigingen	2022			
5.2.3 Ondersteunen culturele activiteiten	2022			
5.2.5 Ondersteunen organisatie Kunstwerk!	2022			
5.2.6 Ontwikkelen Turmac Cultuurfabriek	2022			
5.2.7 Organiseren '75 Jaar bevrijding 2020'	2020			
5.3.1 Zorgdragen voor historisch erfgoed	2022			
5.4.6 Uitvoeren beleidsplan vrijetijdseconomie	2030			

5.1 Sport

5.1.2 Ondersteunen samengaan sportverenigingen

Jaar realisatie 2022

Verenigingen zijn belangrijk voor de sociale contacten en leefbaarheid binnen een stad, wijk, dorp of

gemeenschap. We zien echter dat verenigingen steeds meer onder druk komen te staan. We sporten steeds meer, maar minder in verenigingsverband. Initiatieven van sportverenigingen om samen te gaan dienen nadrukkelijk vanuit de verenigingen zelf te komen. We ondersteunen en begeleiden hierin om de plannen ook daadwerkelijk uit te kunnen laten voeren. We stellen vrijwilligers bij verenigingen in staat om met vernieuwing aan de slag te gaan.

Stand van zaken

Rek. 2021	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan
		

Om ook in de toekomst een aantrekkelijk sportaanbod te kunnen aanbieden, wordt onderlinge samenwerking en verbinding met andere partners steeds belangrijker. Daarom hebben wij een visie met betrekking tot de centralisatie van sportparken ontwikkeld. Zo willen we meer samenwerkingen realiseren tussen verenigingen en toewerken naar het bundelen en samen onderbrengen van verenigingen. Dit zal leiden tot vitale sportaanbieders en een toekomstbestendig sportaanbod. Een eerste stap hierin is gezet met de ontwikkelingen op sportpark Hengelder, waar vanuit een burgerinitiatief wordt gewerkt aan een vernieuwd Hengelder.

5.2 Kunst en cultuur

5.2.3 Ondersteunen culturele activiteiten

Jaar realisatie 2022

Wij zetten in op een divers en kwalitatief sterk cultureel aanbod en het behoud van een breed en hecht verenigingsleven. Dit verhoogt de aantrekkingskracht van onze gemeente. We stimuleren het maken, delen en ontmoeten door culturele festivals te ondersteunen. Hiermee dragen we ook bij aan de profilering van onze gemeente en de kernen in het bijzonder. Samen met de gemeenten Duiven en Westervoort en de provincie investeren we met het Cultuur- en Erfgoedpact 2017-2020 in de Liemers in kunst, cultuur en erfgoed (bestaand beleid). Inwoners, verenigingen en organisaties voeren samen de activiteiten en projecten uit. Dit draagt bij aan een sterke, trotse en leefbare regio.

Stand van zaken

Rek. 2021	1e VGR	2e VGR
Niet volgens plan	Volgens plan	Volgens plan
		

Het ongedaan maken van de taakstelling op culturele festivals is als nieuw resultaat opgenomen in de nog vast te stellen meerjarenbegroting 2023-2026.

5.2.5 Ondersteunen organisatie Kunstwerk!

Jaar realisatie 2022

Cultuur is de smaakmaker van onze gemeente en een gezonde culturele infrastructuur vormt de basis van een bloeiend cultureel leven. Kunstwerk!, de fusie van de vier Liemerse professionele culturele organisaties het Musiater, Bibliotheek de Liemers, het Liemers museum en de Volksuniversiteit voor Zevenaar e.o., vormt hier een belangrijk onderdeel van.

Wij subsidiëren het op elkaar afgestemde productaanbod op het gebied van kunst en cultuur, erfgoed, muziekonderwijs, lezen en literatuur, debat en educatie dat Kunstwerk! biedt. Middels prestatieafspraken zorgen wij er voor dat de producten van Kunstwerk! bijdragen aan identiteitsvorming, ontmoeting en ontplooiing. We zorgen dat Kunstwerk! actief de samenwerking met verenigingen zoekt.

De wettelijke educatie-taken van Bibliotheek de Liemers zijn volop in ontwikkeling. Wij zorgen er voor dat deze (het volgen van) goed onderwijs, het vinden van een baan of het aangaan van sociale contacten ondersteunen. Het betreft onder meer lees- en taalbevorderingsactiviteiten, doorlopende leerlijnen en burgerschapsvorming.

Omdat de culturele infrastructuur in de Liemers over de gemeentegrenzen heen ligt, stemmen we in deze af met de gemeenten Duiven, Westervoort en Montferland.

Stand van zaken

Rek. 2021	1e VGR	2e VGR
Niet volgens plan	Volgens plan	Volgens plan

Vanaf 2022 werken wij met vernieuwde prestatieafspraken met Kunstwerk!. Het ongedaan maken van de taakstelling op het onderdeel volwasseneneducatie is als nieuw resultaat opgenomen in de nog vast te stellen meerjarenbegroting 2023-2026.

5.2.6 Ontwikkelen Turmac Cultuurfabriek

Jaar realisatie 2022

De Turmac Cultuurfabriek is een podium voor samenwerking en biedt onze inwoners producten en diensten op het gebied van werk- en inkomen, welzijn, cultuur, cinema, media, educatie en erfgoed. Samen met de partners werken we aan een collectief programma, waarbij ontmoeten, ervaren en beleven centraal staan en we verbindingen leggen met onze ambities en doelstellingen in het sociaal domein. We zetten de komende jaren in op het versterken van de exploitatie.

Stand van zaken

Rek. 2021

1e VGR

2e VGR

Niet volgens plan

Volgens plan

Volgens plan

Het gebruik van de Turmac Cultuurfabriek neemt toe nu de coronaperiode voorlopig achter ons ligt. Voor 2023 willen het beheer en de exploitatie nog verder verbeteren.

5.2.7 Organiseren '75 Jaar bevrijding 2020'

Jaar realisatie 2020

Gelderland was van september 1944 tot en met mei 1945 negen maanden onafgebroken het centrum van de bevrijdingsstrijd van Nederland. In 2019 en 2020 is deze episode 75 jaar geleden. In heel Gelderland worden in 2020 activiteiten georganiseerd om stil te staan bij de gebeurtenissen van toen en om de bevrijding en 75 jaar vrijheid te vieren. De Liemers sluit hiertoe aan bij de regio Achterhoek. Regionaal wordt voorgesteld éénmalig € 0,85 per inwoner beschikbaar te stellen. De provincie zal deze middelen matchen.

Voor de dekking wordt in 2020 incidenteel het in de begroting structureel beschikbare bedrag voor de zgn. 'Doe Duiten' ingezet.

Stand van zaken

Rek. 2021

1e VGR

2e VGR

Volgens plan

Volgens plan

Gerealiseerd

Het project 75 jaar vrijheid is binnen de beschikbaar gestelde middelen afgerond. Als vervolg sluiten wij vanaf 2022 aan bij het nieuwe Regioprogramma Vrijheid Achterhoek/Liemers en Grensstreek 2022 en 2023. Wij stellen hier in 2022 € 0,20 per inwoner voor beschikbaar.

5.3 Cultuurhistorisch erfgoed

5.3.1 Zorgdragen voor historisch erfgoed

Jaar realisatie 2022

We ontwikkelen beleid om de verduurzaming van monumenten te bevorderen.

Het archeologisch beleid is inmiddels ruim tien jaar oud. We gaan dit herzien. Hierbij brengen we WOII archeologie in kaart. De archeologische kaarten van de voormalige gemeenten Rijnwaarden en Zevenaar stemmen we op elkaar af. De archeologische restanten van de Romeinse Limes worden mogelijk Unesco Werelderfgoed. We gaan het in ieder geval beschermen door het aan te wijzen als monument. De Limes wordt meegenomen in het VTE-beleid.

Nieuw erfgoedbeleid wordt ontwikkeld in het kader van de harmonisatie.

In het kader van harmonisatie brengen we het niveau van bescherming van monumentale objecten in de voormalige gemeente Rijnwaarden op het niveau van de oude gemeente Zevenaar, door inventariseren, onderzoeken en mogelijk aanwijzen als gemeentelijk monument.

Steeds meer monumentale kerken komen leeg te staan. Samen met de kerken en samenleving ontwikkelen we beleid om te kijken hoe we de kerken toekomstbestendig maken.

Stand van zaken

Rek. 2021

1e VGR

2e VGR

Volgens plan Volgens plan Volgens plan

De archeologische beleidskaart is voor consultatie vrijgegeven. De raad heeft de beleidskaart vastgesteld. Een parapluplan archeologie wordt nu ontwikkeld. Het parapluplan is een bouwsteen voor het omgevingsplan. De kerkenvisie is afgerond. Steeds meer kerken krijgen een nevenbestemming of herbestemming. De opdracht voor een nieuwe beleidsnotitie erfgoed is gereed. Er is veel ruimte voor inbreng van bewoners en ondernemers uit de afzonderlijke kernen. In de meerjarenbegroting 2023-2026 wordt de raad budget gevraagd om de visie te kunnen ontwikkelen. Een uitvoeringsprogramma vloeit voort uit de notitie.

5.4 Vrijtijdseconomie

5.4.6 Uitvoeren beleidsplan vrijetijdseconomie

Jaar realisatie 2030

Door in te zetten op vrijetijdseconomie wilt u een bijdrage leveren aan de volgende ambities:

- een aantrekkelijker woon- en vestigingslocatie
- meer werkgelegenheid

Om deze ambities te bereiken heeft u de volgende doelstellingen geformuleerd:

1. meer tevreden inwoners over de mogelijkheden voor vrijetijd
2. een toename van bestedingen door toeristen en recreanten
3. meer tevreden toeristisch-recreatieve ondernemers over het ondernemersklimaat
4. toename van het aantal dagtoeristen
5. groei van het aantal overnachtingen

Dit gaan wij realiseren door werkzaamheden uit te voeren binnen de volgende taakvelden:

- a. toeristische infrastructuur (paden, routes, bewegwijzering)
- b. ontwikkeling van aanbod voor dag- en verblijfsrecreatie
- c. samenwerking en kwalitatief & innovatief ondernemerschap
- d. marketing, informeren & inspireren
- e. doeltreffend beleid

Stand van zaken

Rek. 2021 1e VGR 2e VGR

Volgens plan Volgens plan Volgens plan

- a. Toeristische infrastructuur (paden, routes, bewegwijzering):

Op het gebied van wandelinfrastructuur zijn wij nog bezig met de klompenpaden Pannerdensche Waard, Giesbeek en het kinderklompenpad in Giesbeek. De toeristische bewegwijzering is in het kader van het herstelplan vernieuwd en ondernemers zijn benaderd voor eventuele deelname. Verouderde bewegwijzering is verwijderd. Het project 'toevoegen voorzieningen in de openbare ruimte langs toeristische routestructuren' loopt nog.

- b. Ontwikkeling van aanbod voor dag- en verblijfsrecreatie:

In juni 2022 is een grote stap gezet in het project om de Romeinse Limes zichtbaar en/of beleefbaar te maken in Zevenaar: het kunstwerk van de Romeinse baadster prijkt aan de oever van de Bijland. Ook zijn er nieuwe informatiepanelen over de Romeinse geschiedenis geplaatst bij de baadster, verderop aan de Herwense kant en bij de replica van de grafsteen van Marcus Mallius. Na de zomer wordt het Romeinen doeboek opgeleverd en uitgedeeld aan alle leerlingen van de basisscholen in Zevenaar. We hopen dat ook Duiven, Westervoort en Montferland willen aanhaken bij het verspreiden onder de scholen in deze gemeenten. De recente Romeinse opgravingen in Herwen (tempelcomplex) hebben een hoop stof doen opwaaien. We zijn drukdoende om te bezien hoe we met dit wereldwijde nieuws op korte, middellange en lange termijn de Romeinse geschiedenis in Zevenaar (en de Liemers) nog beter op de kaart kunnen zetten, zowel voor bezoekers als de eigen inwoners. Voor de korte termijn is vanuit erfgoed hiervoor budget aangevraagd in deze 2e voortgangsrapportage. Ook in GMR-verband haken wij aan bij het vertellen van het verhaal van de Romeinen in Gelderland, o.a. door deelname aan de begeleidingsgroep van het project 'doelgroepanalyse Romeinen'. Door corona en andere prioriteiten binnen de afdeling ligt het evenementenbeleid nog stil. Naar aanleiding van het onderzoek naar "toeristische potenties linie verhalen de Liemers" wordt al steeds meer ingezet op het

vertellen van de verhalen van de Romeinen én van het water (strategisch belang splitsingspunt van Rijn en Waal, de kraan van Nederland). In de tweede helft van 2022 wordt hier nog steviger op ingezet om partijen te betrekken en zo mogelijk tot een gezamenlijk verhaal (kapstok) te komen. Het door Rijkswaterstaat gefinancierde project Kijkers langs het Pannerdensch kanaal loopt nog en heeft, o.a. doordat veel aandacht uitging naar de Romeinen, in de 1e helft van 2022 niet zoveel aandacht gekregen. In de 2e helft van dit jaar zal daar verandering in komen. We zijn gestart met een, vanuit het herstelplan gefinancierde, verkenning naar een "Rijnobservatorium" (werktitel). Eind 2022 zal dat onderzoek zijn afgerond en kunnen we beslissen over eventuele vervolgstappen. Wij nemen deel aan de begeleidingsgroep van het GMR-project 'vitaliteitsonderzoek naar de dag- en verblijfsrecreatieve bedrijven in de regio Arnhem-Nijmegen'.

c. Samenwerking en kwalitatief & innovatief ondernemerschap:

Het proces om (waarschijnlijk) te komen tot een toeristische platform voor de Liemers is nog gaande. Dit heeft een sterke relatie met het punt hieronder over marketing etc.

Het project IVN-cursus "gastheer van het landschap" is gestart en wordt eind dit en begin volgend jaar gegeven.

In GMR-verband nemen wij actief deel aan diverse onderdelen van de ontspannen regio.

d. Marketing, informeren & inspireren:

In navolging van het ontwikkelde merkconcept "Kijk verder in de Liemers", is een van de concrete acties dat sinds 1 juli van dit jaar door de Liemerse Ambassade een marketingmedewerker is aangetrokken die tot eind 2023, en hopelijk ook nog daarna, een belangrijke bijdrage gaat leveren aan toeristisch-recreatieve marketing van de Liemers.

Het onderzoek naar Toekomstgericht Gastheerschap in de Liemers is afgerond. In de 2e helft van 2022 gaan wij verder met het nadenken over en opvolgen van adviezen uit dit rapport. Dit onderwerp komt ook stevig terug in de meerjarenbegroting 2023-2026. Een Liemerse marketingorganisatie en het realiseren van toeristische informatie punten (ook in de FOZ) maken daar onderdeel van uit.

De herziening, op regionaal en subregionaal niveau, van de opdracht aan TVAN (Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen) loopt. Wij nemen deel aan de regionale werkgroepen 'belevingsgebieden IJsselvallei' en 'belevingsgebieden regio Arnhem-Nijmegen'. De bedoeling is dat beide in de loop van 2022 worden afgerond. Die van Arnhem-Nijmegen zal ook moeten leiden tot (keuzes) in hoe we regionaal verder willen met de vermarkting van ons gebied.

e. Doeltreffend beleid:

Vanwege de coronacrisis hebben wij de in 2020 geplande ondernemerspeiling onder toeristisch-recreatieve ondernemers in Zevenaar nog niet uitgezet. We wachten op een goed moment (bijvoorbeeld bij de oprichting van het toeristisch platform de Liemers) om dit alsnog te doen.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten				
Meerjarenbegroting 2022-2025	779	779	779	779
Tot de 1e Voortgangsrapportage 2022	785	578	556	556
Mutaties 1e Voortgangsrapportage 2022	-29	-29	-29	-29
Tot de 2e Voortgangsrapportage 2022	88	15	15	15
Baten tot de 2e Voortgangsrapportage	1.623	1.343	1.320	1.320
Mutaties 2e Voortgangsrapportage				
2. Actualisatie bestaand beleid	88	8	8	8
Bijdrage monumentale gebouwen	8	8	8	8
Tegemoetkomen huurders sportaccommodaties	80	0	0	0
Totaal mutaties baten 2e Voortgangsrapportage	88	8	8	8

Totaal baten t/m de 2e Voortgangsrapportage	1.710	1.351	1.328	1.328
Lasten				
Meerjarenbegroting 2022-2025	8.745	8.579	8.516	8.497
Tot de 1e Voortgangsrapportage 2022	1.434	806	784	784
Mutaties 1e Voortgangsrapportage 2022	13	-26	-6	0
Tot de 2e Voortgangsrapportage 2022	130	59	15	15
Lasten tot de 2e Voortgangsrapportage	10.323	9.418	9.310	9.296
Mutaties 2e Voortgangsrapportage				
1. Autonome ontwikkelingen	7	0	0	0
Renteaanpassingen 2022	3	0	0	0
Stijgende gaskosten	4	0	0	0
2. Actualisatie bestaand beleid	362	649	275	225
Actualisatie bezuiniging vastgoed	205	0	0	0
Actualisatie investeringen bedrijfswagens	-30	-17	-3	-3
Bijdrage monumentale gebouwen	0	0	0	0
Integraal beleidsplan openbare ruimte	200	600	297	247
Kerkenvisie Zevenaar	9	0	0	0
Overname schoorsteen Swanenberg Spijksedijk te Spijk	6	3	3	3
Tegemoetkomen huurders sportaccommodaties	80	0	0	0
Uitvoering beleidsplan vrijetijdseconomie	-85	85	0	0
Vrijval bedragen De Liemers Helemaal Goed en Liemers++	-22	-22	-22	-22
3. Nieuw beleid	115	25	0	0
Incidentele subsidie onderhoud Tolhuys Coormolen in Lobith	15	0	0	0
Publieksbereik tempellocatie Herwen-Hemeling	25	0	0	0
Sportbeleid - toekomstbestendig maken buitensportaccommodaties	75	25	0	0
Totaal lasten 2e Voortgangsrapportage	484	674	275	225
Totaal lasten t/m de 2e Voortgangsrapportage	10.807	10.092	9.584	9.521
Saldo voor bestemming	-9.097	-8.742	-8.256	-8.192
Onttrekkingen				
Meerjarenbegroting 2022-2025	198	150	105	105
Tot de 1e voortgangsrapportage 2022	492	6	6	6
Mutaties 1e voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Tot de 2e voortgangsrapportage 2022	1.343	44	0	0
Mutaties 2e voortgangsrapportage 2022	1.525	600	250	200
Totaal onttrekkingen reserves t/m de 2e VGR	3.558	799	360	310
Toevoegingen				
Meerjarenbegroting 2022-2025	0	0	0	0
Tot de 1e voortgangsrapportage 2022	-73	-166	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage 2022	-6	-6	0	0
Tot de 2e voortgangsrapportage 2022	-1.387	0	0	0
Mutaties 2e voortgangsrapportage 2022	-1.250	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves t/m de 2e VGR	2.716	-172	0	0
Totaal mutaties reserves	842	627	360	310
Saldo na bestemming	-8.255	-8.114	-7.896	-7.882

Toelichting financiële ontwikkelingen

1. Autonome ontwikkelingen

Renteaanpassingen 2022

Wij hebben de omslagrente 2022 aangepast. Door de lagere rente kort geld en de lagere toevoeging (2% over de boekwaarde) aan de verliesvoorziening van de grondexploitaties is een voordeel ontstaan van € 181.000. Deze wijziging is programma overstijgend.

Stijgende gaskosten

Wereldwijde ontwikkelingen leiden, naast hogere brandstofprijzen, tevens tot hogere gaskosten. Aangezien gas werd geleverd via Gazprom hebben we deze overeenkomst vervroegd stopgezet (per 1 oktober 2022). In 2022 hebben we samen met de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen een nieuwe aanbesteding gehouden. We houden er rekening mee dat het gastarief verdubbelt.

Per saldo betekent dit in 2022 dat de gaskosten met € 23.000 stijgen. Dit is een programma overstijgende wijziging (programma 0, 5, 6 en 7). Deze kosten dekken wij uit de stelpost inflatie 2022. Het structurele effect verwerken we in de meerjarenbegroting 2023-2026.

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie bezuiniging vastgoed

Op 31 mei 2022 heeft uw college ingestemd met de verkoop van het pand aan de Kerkstraat 16 Zevenaar voor een bedrag van € 550.000. In onze begroting hielden wij rekening met een ander bedrag. De raming van de opbrengsten passen we met deze wijziging aan.

Daarnaast leiden de ontwikkelingen op het vlak van ruimtelijke ordening ertoe dat de verkoop van de locatie Reisenakker 14 en 14a Zevenaar tot nader order wordt uitgesteld. Vermoedelijk zijn de opbrengsten pas in 2024 haalbaar. Zie voor een nadere stand het overzicht bezuiniging vastgoed aan het eind van de monitor bezuiniging.

Tenslotte bleek dat de afschrijvingslasten m.b.t. de locaties Kerkstraat 16 Zevenaar en Reisenakker 14 en 14a Zevenaar abusievelijk verkeerd in onze begroting staan. Dit herstellen wij met deze wijziging.

Deze wijziging raakt meerdere programma's (programma's 0, 5 en 8). Per saldo resulteert dit in 2022 in een voordeel van € 119.000, in 2023 in een voordeel van € 54.000 en in 2024 in een nadeel van € 54.000.

Actualisatie investeringen bedrijfswagens

In 2021 is een aanbesteding gehouden voor het vervangen van meerdere bedrijfsvoertuigen. Door de problemen die ontstaan zijn bij de levering van grondstoffen en halffabricaten verwachten wij dat de levering van deze voertuigen niet eerder zal plaatsvinden dan eind 2022/ begin 2023. Voorzichtigheidshalve hebben wij deze investeringen één jaar later geraamd. Dit leidt tot eenmalige voordelen in 2022 en 2023 van € 115.000, in 2024 van € 6.000 en in 2025 van € 3.000. Deze voordelen zijn programma overstijgend (programma 0, 5 en 7).

Daarnaast hebben wij een nieuwe bedrijfswagen aangeschaft. Deze vervangt ook een voertuig uit een leaseconstructie. Doordat de leasekosten hoger zijn dan de nieuwe kapitaallasten levert dit ook een structureel voordeel op van € 2.000.

Tenslotte verwachten wij dat in 2025 de heftruck aan vervanging toe is. In de begroting was deze vervangingsinvestering nog niet opgenomen. Dit hebben wij met deze wijziging hersteld. Ter dekking hiervan is een ander vervangingsbudget verlaagd. Het gaat hiermee om een budgettair neutrale wijziging.

Bijdrage monumentale gebouwen

Vanuit het rijk ontvangen wij tot en met 2025 een bijdrage voor onze monumentale gebouwen. In 2025 zullen wij deze subsidie voor de volgende periode opnieuw aanvragen. Deze bijdrage leidt de komende vier jaar tot een voordeel van € 7.700.

Integraal beleidsplan openbare ruimte

Het integraal beleidsplan openbare ruimte (IBOR) bevat de doelstellingen van de gemeente Zevenaar voor

het beheer, onderhoud en vervanging van de openbare ruimte voor de komende tien jaar. We streven naar een aantrekkelijke en uitnodigende buitenruimte waar mensen elkaar ontmoeten, kinderen kunnen spelen en men kan sporten/bewegen. Daarnaast houden wij in het onderhoud rekening met biodiversiteit, duurzaamheid en circulariteit, zodat we inspelen op de gevolgen van klimaatverandering. Daarvoor is het noodzakelijk dat de basis op orde is. Dit betekent uitgaande van het areaal in 2022 dat er voldoende budget moet zijn voor het uitvoeren van regulier en groot onderhoud en het plegen van vervangingsinvesteringen. De plannen leggen wij in de raadsvergadering van 19 oktober 2022 uitgebreid aan u voor.

De wijzigingen in de budgetten hebben wij voor het jaar 2022 gebaseerd op IBOR en het bijbehorende raadsvoorstel. De wijzigingen voor de jaren daarna zijn opgenomen in de meerjarenbegroting 2023-2026.

De investeringen voor 2022 hebben we, in afwijking met IBOR, verdeeld over 2022 en 2023. Hier hebben we voor gekozen omdat de middelen relatief laat in het jaar beschikbaar komen, waardoor we deze niet in het huidige jaar besteed hebben. Dit is tevens de reden dat we de reguliere onderhoudsbudgetten en ambities exploitatie in 2022 niet verhoogd hebben.

De groot onderhoudsbudgetten hebben we in lijn met IBOR in 2022 verhoogd. Daarnaast hebben we het voordeel op de afschrijvingslasten vanwege de verhoging van de afschrijvingstermijn van wegen en civiele kunstwerken in 2022 toegevoegd. Deze wijzigingen leiden tot een stijging van de kosten van € 450.000. Deze dekken wij uit de stelpost groei.

Tenslotte blijkt uit IBOR dat in het verleden onderhoudsachterstanden zijn ontstaan bij groen en wegen. Om deze in te halen onttrekken wij eenmalig € 2.250.000 uit de algemene reserve.

Kerkenvisie Zevenaar

In de septembercirculaire 2020 is € 25.000 beschikbaar gesteld voor het opstellen van een kerkenvisie. Dit bedrag is in 2020 ook door u beschikbaar gesteld. Bij de jaarrekening 2020 is abusievelijk het restantbedrag ten gunste van het jaarresultaat gebracht. Onlangs is de derde en laatste termijn betaald: € 9.000. Dit bedrag ramen wij alsnog.

Overname schoorsteen Swanenberg Spijksedijk te Spijk

Het college van de voormalige gemeente Rijnwaarden heeft in 2014 het besluit genomen dat de schoorsteen Swanenberg aan de Spijksedijk om niet wordt overgenomen van de huidige eigenaar. De juridische overnamekosten ramen wij € 6.000. Voor de onderhoudskosten ramen wij vanaf 2023 € 3.000 structureel.

Tegemoetkomen huurders sportaccommodaties

Tijdens de laatste lockdown (periode 1 november 2021 t/m 31 januari 2022) konden verenigingen geen gebruik maken van de in ons beheer zijnde sportaccommodaties. Hiervoor is als compensatie een vergoeding voor de huurkosten verstrekt. Voor vergoeding van de kosten is een specifieke uitkering aangevraagd en ontvangen van het rijk.

Uitvoering beleidsplan vrijetijdseconomie

Voor de uitvoering van het beleidskader vrijetijdseconomie heeft u een totaalbedrag van € 100.000 beschikbaar gesteld voor de jaren 2020-2023. Voor 2022 is nog € 85.000 beschikbaar. Het proces om te komen tot een marketingplan voor de Liemers en de oprichting van het Toeristisch Platform de Liemers kost veel tijd. Hierbij zijn wij van veel factoren afhankelijk. Ook hebben we te maken met beperkte capaciteit. Wij stellen voor om € 85.000 door te schuiven naar 2023.

Vrijval bedragen De Liemers Helemaal Goed en Liemers++

De Liemers Helemaal Goed en Liemers++ zijn per 1 januari 2022 opgegaan in de Liemerse Ambassade. De bijdragen aan de afzonderlijke organisaties, zoals nu in de begroting opgenomen, komen per 1 januari 2022 te vervallen. In totaal gaat het om een bedrag van € 40.000 (€ 18.000 programma 3 en € 22.000 programma 5).

3. Nieuw beleid

Incidentele subsidie onderhoud Tolhuys Coormolen in Lobith

De stichting "Vrienden van de Lobithse molen" beheert sinds haar restauratie in 1996 de molen. De afgelopen

jaren heeft de stichting, mede door veranderende subsidieregelingen, ingeteerd op haar reserves en kampt zij met een tekort. Hierdoor is goed onderhoud niet mogelijk en daarmee dreigt het voortbestaan van de molen in gevaar te komen. Wij stellen voor om eenmalig een subsidie van € 15.000 voor onderhoud te verstrekken voor de periode tot en met 2025 en gezamenlijk op zoek te gaan naar een structurele oplossing.

Publieksbereik tempellocatie Herwen-Hemeling

Het college van B&W heeft zich begin mei uitgesproken om een financiële bijdrage te leveren in verband met de opgraving van de tempellocatie Herwen-Hemeling. Wij stellen voor om nog dit jaar € 25.000 beschikbaar te stellen voor publieksbereik. Hiervoor wordt het volgende gerealiseerd:

- in het najaar 2022 een tijdelijke tentoonstelling in het Liemers museum van objecten van de tempellocatie. Voor de extra kosten van het museum voor transport, verzekering en extra klimaatbeheersingsvitrines wordt budget gevraagd.
 - een permanente Limes tentoonstelling in het Liemers museum waar objecten van de tempellocatie aan toegevoegd worden. Start december 2022- gereed 2023. Voor de extra kosten van het museum voor ontwerp en uitvoering wordt budget gevraagd.
 - budget voor het museum om een lezing in de cultuurfabriek te organiseren over de tempellocatie.
 - budget voor interviews, een filmpje, vlogs en krantenartikelen om inwoners en publiek te kunnen informeren over en betrekken bij het onderzoek dat na de opgraving van start gaat.
- Bovenstaande biedt een mooi uitgangspunt om ook de komende jaren informatie te geven over allerlei deelonderzoeken en zo inwoners en publiek betrokken te houden. De puzzelstukjes moeten gelegd worden en wellicht kunnen inwoners en publiek daarbij helpen. De samenwerking wordt gezocht met RAAP en de projectleiders van de opgraving.

Sportbeleid - toekomstbestendig maken buitensportaccommodaties

Voor de uitwerking, samen met de verenigingen, van de vernieuwing van accommodaties (organisatie/locatiekeuze/planvorming) is externe inhuur nodig voor de procesbegeleiding. In totaal verwachten wij € 100.000 aan kosten, waarvan € 75.000 in 2022 en € 25.000 in 2023.

Toelichting mutaties reserves

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie afschrijvingsreserves i.v.m. fasering investeringen

Door fasering van de voorgenomen investeringen in de jaarrekening 2021 en begroting 2022 worden de ramingen qua afschrijving uit de afschrijvingsreserves geactualiseerd en aangepast.

Integraal beleidsplan openbare ruimte

Het integraal beleidsplan openbare ruimte (IBOR) bevat de doelstellingen van de gemeente Zevenaar voor het beheer, onderhoud en vervanging van de openbare ruimte voor de komende tien jaar. We streven naar een aantrekkelijke en uitnodigende buitenruimte waar mensen elkaar ontmoeten, kinderen kunnen spelen en men kan sporten/bewegen. Daarnaast houden wij in het onderhoud rekening met biodiversiteit, duurzaamheid en circulariteit, zodat we inspelen op de gevolgen van klimaatverandering. Daarvoor is het noodzakelijk dat de basis op orde is. Dit betekent uitgaande van het areaal in 2022 dat er voldoende budget moet zijn voor het uitvoeren van regulier en groot onderhoud en het plegen van vervangingsinvesteringen. De plannen leggen wij in de raadsvergadering van 19 oktober 2022 uitgebreid aan u voor.

De wijzigingen in de budgetten hebben wij voor het jaar 2022 gebaseerd op IBOR en het bijbehorende raadsvoorstel. De wijzigingen voor de jaren daarna zijn opgenomen in de meerjarenbegroting 2023-2026.

De investeringen voor 2022 hebben we, in afwijking met IBOR, verdeeld over 2022 en 2023. Hier hebben we voor gekozen omdat de middelen relatief laat in het jaar beschikbaar komen, waardoor we deze niet in het huidige jaar besteed hebben. Dit is tevens de reden dat we de reguliere onderhoudsbudgetten en ambities exploitatie in 2022 niet verhoogd hebben.

De groot onderhoudsbudgetten hebben we in lijn met IBOR in 2022 verhoogd. Daarnaast hebben we het voordeel op de afschrijvingslasten vanwege de verhoging van de afschrijvingstermijn van wegen en civiele

kunstwerken in 2022 toegevoegd. Deze wijzigingen leiden tot een stijging van de kosten van € 450.000. Deze dekken wij uit de stelpost groei.

Tenslotte blijkt uit IBOR dat in het verleden onderhoudsachterstanden zijn ontstaan bij groen en wegen. Om deze in te halen onttrekken wij eenmalig € 2.250.000 uit de algemene reserve.

6. SOCIAAL DOMEIN

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden maatschappelijke ontwikkeling, jeugd, arbeidsparticipatie, leefbaarheid en wijkgericht werken, vrijwilligers- en mantelzorgbeleid. Samen vormen deze beleidsvelden het Sociaal Domein. Hier rekenen we ook natuur- en milieueducatie toe. Voor het realiseren van de opgaven in het Sociaal Domein nemen we ook onderdelen uit de beleidsvelden sport, cultuur, veiligheid, ruimtelijke ordening en volkshuisvesting, gezondheid en onderwijs mee die bij andere programma's zijn ondergebracht. Begin 2020 is de Beleidsvisie Sociaal Domein 2020-2023 vastgesteld. Dit is een visie op hoofdlijnen voor het brede Sociaal Domein. We werken aan een samenhangend en integraal beleid. Hierbij sluiten we aan op de beleavingswereld van de Zevenaar inwoners en op de sociale structuren in onze gemeente. De visie draagt bij aan het realiseren van de ambities en doelstellingen binnen het sociaal domein.

Hierbij gelden de volgende randvoorwaarden: financiële beheersbaarheid, goed opdrachtgever-opdrachtnemerschap en datagestuurd werken.

De ambities voor het sociaal domein zijn: we doen (alleen) wat nodig is; eer inwoners in Zevenaar leven in een (sociaal) veilige omgeving; meer inwoners doen zo zelfstandig mogelijk mee aan de maatschappij.

We houden bij de beleidsontwikkeling en uitvoering de volgende principes in acht:

- Rechtszekerheid – we doen wat nodig is
- Primaire levensbehoefte – eigen verantwoordelijkheid
- Positieve gezondheid – samen verantwoordelijk
- Integrale benadering – de mens staat centraal
- Van en voor inwoners – inclusieve samenleving
- Participatie – netwerk samenleving
- Regionale samenwerking – slim volgen in de basis en voorop lopen waar nodig

Wat willen we?

Wij willen de kansen en mogelijkheden van (kwetsbare) inwoners vergroten.

Ontwikkelingen

Algemene ontwikkelingen

We worden momenteel geconfronteerd met een krappe arbeidsmarkt. Niet alleen zorgaanbieders hebben moeite om voldoende gekwalificeerd personeel te werven en vast te houden. Ook in onze eigen organisatie merken we inmiddels de gevolgen. Onze inwoners merken al dat we momenteel niet alle zorgvragen adequaat kunnen behandelen. Maar ook het afgeven van een indicatie biedt momenteel geen garantie dat de inwoner de hulp ook daadwerkelijk direct ontvangt. Ook onze zorgaanbieders kampen met personeelstekort en hanteren soms wachtlijsten.

In de eerste plaats zorgen we dat onze informatievoorziening hierover op orde is. Inwoners die zich met een zorgvraag bij ons melden, of die ten gevolge van personeelstekorten te maken krijgen met aangepaste zorg, moeten weten waar ze aan toe zijn. Hierin trekken wij samen op met onze zorgaanbieders.

De achterstanden bij de toegang willen wij snel inlopen en terugbrengen naar het normale niveau, zodat iedere hulpvraag binnen de wettelijke termijn afgehandeld wordt. Daarom huren we tijdelijk meer personeel in. Dit doen we door herindicaties door een extern bureau uit te laten voeren. Onze eigen consultants kunnen zich daardoor focussen op reguliere aanvragen.

Ontwikkelingen organisatie

Door opeenvolgende veranderingen als de herindeling, het BDO onderzoek en de coronaperiode, is onvoldoende bekeken of de formatie van onze organisatie op het sociaal domein nog voldeed. De vraag naar zorg vanuit onze inwoner is in deze periode echter toegenomen. Met name het Wmo abonnementstarief en de huidige systematiek van de jeugdzorg (onder meer de aanbod gerichte markt) maken dat inwoners vaker een beroep op ons doen. De organisatie heeft de afgelopen jaren dan ook veel consultants jeugd en Wmo ingehuurd om te helpen bij het bedienen van onze inwoners. Daarbij is verzuimd inzichtelijk te maken of de behoefte aan deze inhuur gerelateerd was aan incidentele werkzaamheden, of dat er sprake was van een structurele formatie vraag.

Wij willen transparant zijn over de kosten van het sociaal domein. Een structurele capaciteitsvraag met incidentele middelen afdekken geeft ons inziens geen duidelijk beeld. Bovendien willen wij zoveel mogelijk af van het steeds opnieuw verdwijnen van expertise en collectief geheugen, wat ontstaat als het percentage inhuur te groot is. De onrust en druk die dit voor vaste medewerkers – maar ook onze inwoners – met zich meebrengt, beïnvloedt de prestaties van onze organisatie. In de relatie met onze zorgaanbieders dragen vaste aanspreekpunten bovendien bij aan een goede samenwerking en onderling vertrouwen. Daarom hechten wij veel waarde aan een stabiel team van consultants. Om dit te ondersteunen willen we ons richten op vaste formatie. Daarnaast zien we ook een noodzaak om de formatie uit te breiden. In deze voortgangsrapportage gaan we nog uit van de inzet van inhuur voor 2022. In de meerjarenbegroting 2023-2026 vindt u een voorstel om de formatie en het daarbij behorende budget structureel te verhogen.

Versterken voorliggend veld

Normaliseren van zorgvragen wordt duidelijk een opgave. Welke ondersteuning is echt nodig en welke ondersteuning kan ook in het voorveld, netwerk en op eigen kracht worden opgelost? Wij willen kritischer kijken naar wat de beste ondersteuning is.

Voorwaarde is dan wel dat er voor onze inwoners een goed voorliggend veld beschikbaar is. Ook hier zien wij een opgave. Door meer te investeren in de opbouw van sociale netwerken van inwoners en daarnaast de voorliggende -en preventieve voorzieningen te versterken, willen we de instroom in zorg de komende jaren verlagen en een snellere uitstroom uit zorg bevorderen.

Deze interventie kan van invloed zijn op eerder ingezette bezuinigingen op voorliggende voorzieningen. We zullen op korte termijn moeten investeren om op langere termijn de vruchten te plukken.

Ontwikkelingen Jeugd

Het rijk en de VNG werken samen met betrokken partijen aan een hervormingsagenda jeugd die zich richt op een beter en beheersbaar jeugdstelsel. Zevenaar heeft zelf een koers bepaald met het beleidsplan jeugd, Wmo en participatie. Daar houden we aan vast. Wat deze hervormingsagenda voor ons gaat betekenen is nog niet bekend. Daar zal in 2023 meer duidelijkheid over komen.

De regionale samenwerking rondom jeugdzorg bestaat uit een aantal gezamenlijke projecten. Die richten zich onder andere op jeugdzorg met verblijf en complexe scheidingen. Er is een regionale begroting opgesteld, waarbij de kosten over alle gemeenten verdeeld worden. Daarnaast zien we over alle vormen van jeugdhulp de wachtlijsten oplopen. Er is veel verloop van personeel bij de zorgaanbieders en het is moeilijk om aan goed personeel te komen.

Ontwikkelingen Inburgering

Er is landelijk een enorme druk op de asielketen en het rijk vraagt van de gemeenten om asielzoekers op te vangen en versneld statushouders te huisvesten. Het rijk heeft een wet in voorbereiding die gemeenten verplicht om asielzoekers en statushouders op te vangen. Naar verwachting treedt deze wet in 2023 in werking. Het verzoek aan de gemeenten en de nieuwe wetsvoorbereiding legt een grote druk op de gemeente om voor een humane opvang te zorgen. Dit vraagt ook het nodige van de gemeentelijke (uitvoerings-)capaciteit.

Ontwikkelingen vluchtelingen Oekraïne

Door de oorlog in Oekraïne is een grote vluchtelingenstroom op gang gekomen. De vluchtelingen uit Oekraïne vallen onder een tijdelijke beschermingsmaatregel. Daarmee hebben zij toegang tot gezondheidszorg, huisvesting, werk, inkomen en onderwijs. In de gemeente woont een aantal vluchtelingen uit Oekraïne. Zij zijn gehuisvest bij particulieren of wonen in gemeentelijke opvanglocaties. In verband met de voortdurende oorlog is de verwachting dat de gemeente meer locaties moet openen om mensen op een humane wijze op te vangen en hen in staat te stellen om, ondanks de omstandigheden, een zo zelfredzaam en zelfstandig mogelijk leven te leiden. De opvang van de vluchtelingen vraagt veel van de gemeentelijke inzet en capaciteit. Door het rijk worden de kosten van de opvang van deze vluchtelingen vergoed.

Uitvoeren breed offensief

Het wetsvoorstel "Uitvoeren breed offensief" is op 5 juli 2022 door de Tweede Kamer aangenomen. Dit wetsvoorstel is onderdeel van een breed offensief om mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te helpen en te houden. Het gaat hierbij om mensen met een beperking die niet zelfstandig het wettelijk minimumloon kunnen verdienen. Het betreft mensen die onder de Participatiewet of de Wajong vallen. Het voorstel bevat een groot aantal wijzigingen om: a. het proces van werk vinden en behouden eenvoudiger en

makkelijker te maken voor werkgevers en werkzoekenden, b. het werken aantrekkelijker te maken voor mensen met beperkingen, en c. bij te dragen aan duurzaam werk voor arbeidsbeperkten. Het kabinet wil het wetsvoorstel graag per 1 januari 2023 invoeren. In het wetsvoorstel is ook de wijziging van de kostendelers norm opgenomen. Bij de kostendelers norm telt nu het aantal huisgenoten vanaf 21 jaar mee voor de hoogte van iemands bijstandsuitkering. Het kabinet wil dit wijzigen naar 27 jaar.

Ontwikkelingen minimabeleid

De minister heeft de kamer per brief (12/7/2022) aangegeven wat haar doelstellingen voor komende regeerperiode worden. De overkoepelende ambitie om te streven naar bestaanszekerheid vertaalt het kabinet naar drie kwantitatieve doelstellingen voor de aanpak geldzorgen, armoede en schulden:

- Een halvering van het aantal mensen in armoede in 2030 (t.o.v. 2015).
- Een halvering van het aantal kinderen dat in armoede opgroeit in 2025 (t.o.v. 2015).
- Een halvering van het aantal huishoudens met problematische schulden in 2030.

Dit draagt bij aan de doelstelling om het aantal mensen in armoede te halveren.

Gelet op de bijzondere rol die gemeenten hebben bij het dichterbij brengen van de doelstellingen, zijn het kabinet, de VNG en Divosa voornemens om lange termijn afspraken te maken over het gezamenlijk streven naar het borgen van bestaanszekerheid. De komende periode vindt overleg plaats over de reikwijdte van de afspraken en het proces daar naartoe.

Energietoeslag

De gemeente heeft de opdracht om een energietoeslag te verstrekken aan huishoudens met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm. Gemeente Zevenaar heeft 2.400 huishoudens die aan boven genoemd criteria voldoen. Half augustus hebben we rond de 1.800 inwoners een toeslag verstrekt.

Verhoging energietoeslag

We krijgen daarnaast nog middelen om een extra verhoging van 500 euro toe te passen. De uitvoeringskosten bedragen 10% van hetgeen we krijgen om aan toeslagen te verstrekken.

Energiearmoede (middelen zijn bij RO)

Vanuit het rijk hebben we middelen ontvangen om in te zetten om inwoners met energiearmoede te ondersteunen. Hierbij is het wenselijk om flankerend beleid te maken op het gebied van witgoed in de bijzondere bijstand. Daarnaast wordt onderzocht of het mogelijk is om middelen vanuit het herstelplan voor instapbanen (€ 100.000) aan te wenden om energiecoaches uit de bijstand op te leiden en te betalen (vrijwilligersvergoeding).

Ontwikkelingen schuldhulpverlening

In de brief van de minister worden een aantal zaken benoemd waar middelen voor schuldhulpverlening naar toe gaan. Het kabinet stimuleert de inzet van saneringskredieten en reserveert daarvoor in totaal € 30 miljoen voor de komende jaren. In geval ingezet wordt op saneringskredieten is er meer inzet nodig op begeleiding en nazorg. Er wordt een waarborgfonds opgericht om gemeenten de zekerheid te geven dat de leningen terug komen. Door het waarborgfonds saneringskredieten kunnen alle gemeenten saneringskredieten aanbieden, ook aan jongeren en zelfstandigen.

In overleg met gemeenten worden extra middelen beschikbaar gesteld om schuldhulpverlening aan zelfstandigen te verbeteren en wordt de toegang van zelfstandigen tot saneringskredieten vereenvoudigd.

Middelen voor intensivering vroegsignalering.

Vroegsignalering van schulden kan intensiever door meer signalen over betalingsachterstanden uit te wisselen en door vaker met huisbezoeken en telefoneren contact met inwoners te zoeken. De monitoringcijfers over 2021 laten zien dat honderdduizenden huishoudens hulp aangeboden krijgen. Huisbezoeken en bellen leiden het vaakst tot contact. Deze werkwijzen worden nu bij meer dan 60% van de contactpogingen ingezet. Dat kan meer. Daar wil het kabinet in overleg met gemeenten structurele financiering voor beschikbaar maken.

WAT WILLEN WE?

6.1 Structuurversterking (overkoepelend) incl. toegang

Het versterken van de sociale structuur én de 'basis op orde' in onze gemeente. Het gaat hier om het geheel van inwoners, organisaties, diensten en voorzieningen. De essentie is de samenhang tussen de mensen te versterken, de leefbaarheid te vergroten en de participatie in de stad, dorpen en wijken te bevorderen. Wij versterken deze structuur onder andere door inwoners en organisaties te faciliteren bij initiatieven, hen daarbij te ondersteunen en te positioneren. Daarbij investeren we in ontmoeting dichtbij onze inwoners en maatschappelijke partners. Als regisseur stellen wij ons actief op om verbindingen te initiëren en te stimuleren. Het gaat tot slot ook om grip op de kosten en flexibiliteit ten aanzien van inkoop en verantwoording binnen het sociaal domein te versterken.

6.2 Jeugd en maatschappelijke ondersteuning

We gaan op het gebied van jeugd en maatschappelijke ondersteuning uit van de kracht van de samenleving en sluiten aan bij de leefwereld van inwoners en gezinnen. Onze activiteiten zijn erop gericht de inwoners in hun kracht te zetten en de samenleving actiever te maken. Hierbij houden we oog voor kwetsbaarheid, vergrijzing en voor jeugd en gezin. Daarbij zijn we gericht op het verminderen van de kosten van jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning.

6.3 (Arbeids)Participatie

Wij willen de zelfredzaamheid van onze inwoners, de sociale cohesie en de lokale economie bevorderen. Daarom streven wij naar een inclusieve arbeidsmarkt. Een arbeidsmarkt waaraan alle inwoners zo zelfstandig mogelijk kunnen deelnemen, ongeacht leeftijd, achtergrond of arbeidshandicap. Inwoners die minder zelfredzaam zijn, ondersteunen wij door middel van verschillende voorzieningen.

WAT DOEN WE?

Naam activiteit	Jaar realisatie	Status 2021	Status 1e VGR	Status 2e VGR
6.1.1 Stimuleren en faciliteren initiatieven in de samenleving	2022			
6.1.2 Versterken samenwerking met en tussen maatschappelijke partners (zoals Caleidoz)	2022			
6.1.3 Vergroten toegankelijkheid informatie, advies, ondersteuning en zorg	2022			
6.1.4 Vergroten grip op kosten	2022			
6.1.5 Versterken tellen, luisteren en vertellen om ontwikkelingen in het sociaal domein te volgen	2022			
6.2.1 Inkoop zorg en ondersteuning Jeugd en Wmo	2022			
6.2.3 Versterken samenwerking tussen zorg en veiligheid	2020			
6.2.4 Ondersteunen mantelzorgers	2021			
6.2.6 Uitvoeringsagenda Wmo en Jeugd	2023			
6.3.1 Begeleiden mensen naar werk	2024			
6.3.3 Inburgeringsbeleid	2022			
6.3.6 Stimuleren dat meer inwoners die op het bestaansminimum leven aan het werk gaan (Armoedebelief)	2023			
6.3.7 Verminderen van sociale uitsluiting door armoede	2023			
6.3.8 Sneller signaleren van schulden	2023			
6.3.9 Verhogen financiële zelfredzaamheid van inwoners met schulden	2023			

6.1 Structuurversterking (overkoepelend) incl. toegang

6.1.1 Stimuleren en faciliteren initiatieven in de samenleving

Jaar realisatie 2022

Wij dagen onze inwoners, ondernemers en maatschappelijk middenveld uit om zelf met goede ideeën te komen en te participeren bij beleidsvorming. Wij organiseren hiervoor rondetafelgesprekken. Wij gaan het zelf organiserend vermogen en de denkkraft in de stad, wijken en dorpen optimaliseren. Uitgangspunten die we hierbij hanteren zijn: bewoners als eerste aan zet, gelijkwaardige partners, alleen op verzoek, 'ja en' cultuur, benut wat er is, olievlek en gewoon doen. Deze uitgangspunten passen we toe in het krachtlokaal: hét Zevenaarse platform voor inwonerinitiatieven. Het burgerbudget maakt het mogelijk om samen met de inwoners projecten op te pakken en te realiseren. Deze activiteit is verbonden met activiteiten in het kader van burgerparticipatie en leefbaarheid in programma o.

Stand van zaken

Rek. 2021

1e VGR

2e VGR

Volgens plan

Volgens plan

Volgens plan

In 2020 is vanuit een bestemmingsreserve een bedrag van € 150.000, te besteden t/m 2023, beschikbaar gesteld voor DoeDuiten. Met deze subsidieregeling is het mogelijk om inwonersinitiatieven een duwtje in de rug te geven.

6.1.2 Versterken samenwerking met en tussen maatschappelijke partners (zoals Caleidoz)

Jaar realisatie 2022

Voor het realiseren van de structuurversterking in het sociaal domein is een goede samenwerking met maatschappelijke partners relevant. Caleidoz is als lokale welzijnsorganisatie een belangrijke partner. Met Caleidoz komen we tot een opzet voor de toekomst van het welzijnswerk in onze gemeente.

Stand van zaken

Rek. 2021

1e VGR

2e VGR

Volgens plan

Volgens plan

Volgens plan

In 2022 vindt regelmatig overleg plaats met Caleidoz over de uitvoering van welzijnsactiviteiten, passend bij de actuele ontwikkelingen, thema's en vraagstukken. Dit is ook gerelateerd aan de door u vastgestelde beleidsvisie sociaal domein 2020-2023 en het Beleidsplan Jeugdwet, Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) en Participatiewet 2020-2023.

Caleidoz en andere maatschappelijke partners werken samen aan activiteiten, zoals het Financieel Trefpunt, en werken samen in netwerken rondom thema's zoals eenzaamheid en dementie.

Zie voor meer informatie over de aanpak van jeugdgezondheid bij programma 7, Volksgezondheid en duurzaamheid. Zie voor meer informatie over de aanpak binnen het onderwijs programma 4, Onderwijs.

6.1.3 Vergroten toegankelijkheid informatie, advies, ondersteuning en zorg

Jaar realisatie 2022

Het voeren van eigen regie door inwoners staat of valt met de toegankelijkheid van informatie, advies, ondersteuning en zorg. Wij stellen daarom alles in het werk om ervoor te zorgen dat iemand die iets nodig heeft de kortste en snelste weg weet te vinden. Of iemand nu het adres van de lokale voetbalclub zoekt of acuut intensieve zorg nodig heeft, de weg naar het antwoord moet snel gevonden worden, zonder omwegen of onnodig oponthoud. Dit vraagt om een slimme inrichting van het hele veld en om adequate informatie hierover voor iedereen die dit aangaat.

Stand van zaken

Rek. 2021

1e VGR

2e VGR

Volgens plan

Volgens plan

Volgens plan

Wij stellen alles in het werk om ervoor te zorgen dat iemand die iets nodig heeft de kortste en snelste weg weet te vinden.

De ontsluiting van de sociale kaart App Wegwijs in Zevenaar is gereed. Eind 2022 starten we met het communicatietraject hiervoor.

6.1.4 Vergroten grip op kosten

Jaar realisatie 2022

Meer grip op financiën is essentieel om goed in te (kunnen) spelen op (toenemende) ondersteunings- en zorgvragen. Tegelijkertijd is er de wens om in de aanpak meer flexibiliteit in te bouwen om bijvoorbeeld (tijdelijke) initiatieven te honoreren en om budget te reserveren voor de inzet van subsidies en innovatie. Ook is het wenselijk om de verschuiving te realiseren van individuele maatwerkvoorzieningen naar algemene voorzieningen, waarbij we meer preventief en domeinoverstijgend te werk gaan: jeugd, maatschappelijke ontwikkeling, participatie en onderwijs.

Stand van zaken

Rek. 2021	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Niet volgens plan

We gaan door op de ingeslagen weg die uw gemeenteraad is ingeslagen met het Beleidskader Jeugdwet, Wmo en Participatie. Er is een aantal effecten die een grote invloed hebben op de kosten. Het personeelstekort binnen de zorgketen, blijvende stijging van het aantal zorgvragen, maar ook de complexiteit daarvan. Deze ontwikkelingen vragen om een gezamenlijke aanpak tussen gemeente, zorgaanbieders, voorliggend veld en andere betrokken partijen.

Daarbij hebben we de afgelopen jaren veel consultants ingehuurd om ons te helpen bij het bedienen van onze inwoners. Door ontwikkelingen als de herindeling en corona was het niet inzichtelijk of de behoefte aan tijdelijke expertise gerelateerd was aan deze ontwikkelingen of dat het een structurele formatievraag is. Hierdoor is deze tijdelijke inhuur nooit omgezet naar vaste formatie. Aan een onafhankelijk adviseur is gevraagd om een berekening te maken van het aantal consultants dat nodig is om uitvoering te geven aan ons dienstverleningsmodel. Uit deze berekening blijkt dat het aantal vaste medewerkers verdubbeld moet worden. We willen dus stoppen met de inzet van incidentele middelen voor personeel en stellen u voor deze middelen structureel beschikbaar te stellen. In deze voortgangsrapportage gaan we nog uit van de inzet van inhuur voor 2022. In de meerjarenbegroting 2023-2026 vindt u een voorstel om de formatie en het daarbij behorende budget structureel te verhogen.

We hebben als status 'Niet volgens plan' (oranje) vermeld ondanks de forse bijraming van zowel formatieve budgetten als zorgkosten. De status is niet rood gemarkeerd omdat we wel een realistische inschatting kunnen maken van de te verwachten kosten.

Voorstel raad

Kennisnemen van de gevraagde financiële bijstellingen in de 2e voortgangsrapportage 2022 en de meerjarenbegroting 2023-2026.

6.1.5 Versterken tellen, luisteren en vertellen om ontwikkelingen in het sociaal domein te volgen

Jaar realisatie 2022

Om de ontwikkelingen in het sociaal domein te volgen, bij te sturen en te delen is het belangrijk om een instrumentarium te ontwikkelen om te monitoren. Het gaat hierbij onder andere om verhalen van inwoners, cliëntervaringen en kwantitatieve informatie.

Stand van zaken

Rek. 2021	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan

In 2021 hebben we op projectmatige basis dashboards voor het sociaal domein ontwikkeld. We hebben hierbij rekening gehouden met het waarborgen van privacy, datakwaliteit, verhogen van datageletterdheid bij eindgebruikers, juiste toepassing van techniek en optimalisatie van processen. De dashboards moeten nog verder ontwikkeld worden. Dit zal in 2022 maar ook in 2023 verder vorm krijgen.

6.2 Jeugd en maatschappelijke ondersteuning

6.2.1 Inkoop zorg en ondersteuning Jeugd en Wmo

Jaar realisatie 2022

Jeugdhulp en Wmo zorg- en ondersteuningstrajecten (maatwerkvoorzieningen) zijn via de modulaire gemeenschappelijke regeling, module inkoop (MGR) en inkoop op bovenregionale- en landelijk schaal ingekocht. We zoeken hierbij continu naar mogelijkheden om de kosten te beheersen. Ook voor de komende periode is dit gezien de grote omvang in relatie tot de gemeentebegroting een belangrijk speerpunt.

Stand van zaken

Rek. 2021	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan

De jaarplanning 2023 voor de regio Centraal Gelderland rondom samenwerking op het organiseren van jeugdzorg is bijna gereed. Zo starten we dit jaar nog met de nieuwe aanbesteding voor jeugdhulp verblijf. Dit moet zomer 2023 afgerond zijn. Ook zal in 2023 duidelijk worden wat de consequenties zijn van de hervormingsagenda jeugdzorg en wat dat voor de inkoop en organisatie betekent.

Het lokale contractmanagement richt zich voornamelijk op de voor Zevenaar belangrijkste partners, qua kwaliteit en omvang.

6.2.3 Versterken samenwerking tussen zorg en veiligheid

Jaar realisatie 2020

Zorg en veiligheid liggen in de aanpak vaak in elkaars verlengde. Om goede ondersteuning en zorg tot stand te brengen en te handelen in het belang van de veiligheid en leefbaarheid, moeten (zorg)professionals goed samenwerken met hun veiligheidspartners. Ook is de ontwikkeling van een preventieve aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling in samenwerking met de lokale toegang en zorg- en maatschappelijke partners belangrijk.

Stand van zaken

Rek. 2021	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan

Voor 2022 en 2023 staan de volgende acties gepland:

- Met betrekking tot de toekomsttuinen is besloten dat we daar in 2022 geen mensen voor vrij kunnen maken om een bijdrage te leveren.
- De nieuwe aanmeldroute voor kinderschermingszaken is inmiddels gestart. Ook doen zich wat kinderziektes voor, maar die worden in regionaal verband gemonitord en aangepakt.
- Samen Veilig Zevenaar voeren we ook verder uit. Inmiddels zijn er twee medewerkers gecertificeerde aandachtsfunctionarissen huiselijk geweld en kindermishandeling.

6.2.4 Ondersteunen mantelzorgers

Jaar realisatie 2021

Wij zetten in op waardering en ondersteuning van mantelzorgers door het aanbieden van voorzieningen die de zorg van mantelzorgers moeten verlichten. Voor 2021 gaan we hiertoe activiteiten doorontwikkelen met betrokken organisaties. Het project met het expertisecentrum Mantelzorg stopt aan het einde van 2020. We zetten nu in om meer maatwerk te leveren aan de inwoners en te voldoen aan de bezuinigingsopdracht die de raad in 2019 heeft gegeven.

Stand van zaken

Rek. 2021	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan

Er wordt invulling gegeven aan de ondersteuning van mantelzorgers in bestaande structuren en activiteiten. Belangrijke elementen zijn respijtzorg, informatie en ondersteuning en collectieve activiteiten. Dit is gerelateerd aan de aanbevelingen uit het rapport 'Samen sterk voor mantelzorgers' uit december 2020. De bezuinigingsopdracht uit 2019 is begin 2021 volgens plan gerealiseerd.

Om invulling te geven aan de aanbevelingen uit het rapport is voor het jaar 2022 aan Caleidoz een subsidie verleend.

6.2.6 Uitvoeringsagenda Wmo en Jeugd Jaar realisatie 2023

Voor het realiseren van de doelstellingen uit het Beleidsplan Jeugdwet, Wmo en Participatiewet 2020-2023 is een totaalpakket aan activiteiten en resultaten noodzakelijk. Deze activiteiten en resultaten voor Jeugd en Wmo zijn ondergebracht in een uitvoeringsagenda. De uitvoeringsagenda bevat resultaten (getoetst aan de leidende principes en randvoorwaarden uit de beleidsvisie) die bijdragen aan het realiseren van de doelstellingen uit het beleidsplan. De uitvoeringsagenda is een dynamisch geheel van resultaten en activiteiten. Hierbij is ook aandacht voor preventieve activiteiten. Bij het opstellen van de meerjarenbegroting zijn de onderstaande resultaten voor 2021 in beeld. Gedurende het begrotingsjaar rapporteren we over de realisatie, voortgang en samenstelling van de uitvoeringsagenda.

Jeugd en Wmo:

- doorontwikkeling toezicht en handhaving zorg Jeugd en Wmo
- actualisatie beleid Sociaal Medische Indicatie
- doorlopende voorlichting over beschikbaarheid cliëntondersteuning
- voorkomen eenzaamheid
- inzetten op E-health bij zorgaanbod

Wmo:

- er is een cliëntervaringsonderzoek Wmo 2020 uitgevoerd
- implementatie decentralisatie beschermd wonen
- lokale aanbestedingen Wmo (huishoudelijke ondersteuning zonder regie en hulpmiddelen)
- activiteiten gericht op ouderenbeleid (focus op voorkomen eenzaamheid, zelfredzaamheid 75+ en ouderenmishandeling)
- inrichting samenwerkingsketen Dementie
- borgen van bemoeizorgtrajecten (ggz)

Jeugd:

- er is een cliëntervaringsonderzoek Jeugd 2020 uitgevoerd
- implementatie van activiteiten Gelderse Verbeteragenda Jeugdbescherming
- uitvoeren regionaal Transformatieplan Jeugd (o.a. thema's complexe scheidingen, versterken lokale toegang en jeugdhulp met verblijf)

Stand van zaken

Rek. 2021	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan
		

Voor het realiseren van de doelstellingen uit het Beleidsplan Jeugdwet, Wmo en Participatiewet 2020-2023 wordt per jaar een Uitvoeringsagenda opgesteld. In 2022 hebben we gewerkt aan de volgende onderwerpen:

- verdere implementatie Beschermd Wonen
- versterking samenwerking met partners in de Jeugdbeschermingsketen
- updaten verordening en beleidsregels Wmo
- implementatie nieuw normenkader huishoudelijke ondersteuning
- monitoring resultaten POH Jeugd en versterking interne samenwerking rondom huisartsen

Bij dit rijtje komen de komende tijd pilots die gaan over innovatieve ideeën binnen het sociaal domein. We gaan inzetten op preventie en voorliggende voorzieningen. Deels door samen met partners innovatie ideeën te ontwikkelen om het probleem van de verhoogde instroom en personeelstekort integraal aan te vliegen. Denk bijvoorbeeld aan het inzetten van kortdurende hulp door de gemeente.

6.3 (Arbeids)Participatie

6.3.1 Begeleiden mensen naar werk Jaar realisatie 2024

Het beleid is erop gericht om zoveel mogelijk werkzoekenden aan een baan te helpen. Wij richten ons hierbij op de doelgroep: mensen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt én op het werk fit maken van mensen met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Extra aandacht wordt hierbij gegeven aan mensen met een

migratieachtergrond, mensen met een arbeidsbeperking, jongeren tot 27 jaar en zorgklanten.

De Regionale Sociale Dienst (RSD) is de netwerkorganisatie voor Werk en Inkomen in de regio die in nauwe samenwerking met ondernemers, onderwijs en andere overheden (3 O's) invulling geeft aan ons beleid dat gericht is op een inclusieve arbeidsmarkt.

Stand van zaken

Rek. 2021	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan

De RSD heeft in juni 2021 een nieuwe bestuurlijke opdracht gekregen voor de periode 2021 t/m 2023. De managementrapportage van de RSD t/m juni 2022 laat o.a. zien dat de afgesproken KPI's voor het jaar 2022 op schema liggen.

BUIG uitgaven 2022

De uitkeringslasten zijn aangepast waarbij rekening is gehouden met de meest recente prognose (t/m ultimo juni 2022) van de RSD. De bijdrage van het rijk (baten) is bijgesteld op basis van de nadere voorlopige beschikking.

6.3.3 Inburgeringsbeleid

Jaar realisatie 2022

We zetten ons er voor in dat statushouders zo snel mogelijk kunnen beginnen met integreren en participeren. We doen dat samen met inwoners en maatschappelijke organisaties in onze gemeente. Integratie en participatie starten direct bij de huisvesting van de statushouder in onze gemeente.

Stand van zaken

Rek. 2021	1e VGR	2e VGR
Niet volgens plan	Niet volgens plan	Niet volgens plan

De instroom van statushouders die onder de nieuwe wet vallen komt op gang. Dit jaar hebben we nog te maken met een instroom van statushouders die onder de oude wet of nieuwe wet vallen. Bepalend bij dit laatste is de datum van 1 januari 2022 voor het opleggen van de inburgeringsplicht. Door de toenemende druk in de asielketen moeten statushouders die aan de gemeente gekoppeld zijn, versneld gehuisvest worden. De verwachting is dat de huisvestingstaakstelling voor de tweede helft van 2022 door het rijk verhoogd wordt. Dit betekent een grote opdracht voor gemeente en woningcorporaties die, in verband met het gebrek aan sociale huurwoningen, van partijen om creatieve en innovatieve oplossingen vraagt. We hebben intensief overleg met de corporaties om te bepalen op welke manier we op een goede wijze aan deze opdracht kunnen voldoen.

Voorstel raad

Samen met de woningcorporaties hebben we intensief overleg over de uitvoering van de huisvestingstaakstelling en de wijze waarop we daaraan kunnen voldoen. Dit betekent dat ook alternatieve vormen van huisvesting onderwerp van gesprek zijn. Met de woningcorporaties maken we ons sterk voor een humane en passende huisvesting van statushouders. Hierover voeren we ook overleg met het COA en de provincie als toezichthouder.

6.3.6 Stimuleren dat meer inwoners die op het bestaansminimum leven aan het werk gaan (Armoedebelief)

Jaar realisatie 2023

Voor inwoners geeft werk de grootste kans om (langdurige) armoede te doorbreken. Werk zorgt niet alleen voor meer inkomen maar draagt bij aan het eigen maatschappelijk welbevinden. Het accepteren van een baan vergroot de kans om door te groeien en in de toekomst meer te gaan verdienen. De RSD voert de opdracht uit om mensen in een uitkering te begeleiden naar werk.

Stand van zaken

Rek. 2021	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan

RSD de Liemers zet zich vanuit de nieuwe bestuurlijke opdracht 2021-2023 in om meer mensen met een bijstandsuitkering te begeleiden naar betaald werk.

6.3.7 Verminderen van sociale uitsluiting door armoede Jaar realisatie 2023

Een deel van de inwoners die leeft in armoede wordt nog niet bereikt. Niet iedereen is op de hoogte van het bestaan van minimaregelingen. Wij geven meer bekendheid aan de minimaregelingen. Dit zodat huishoudens die meer gebruik maken van minimaregelingen (lokaal en landelijk) per maand meer geld overhouden om vrij te besteden. Naast de verbetering van het bereik kijken wij ook naar een efficiëntere regeling voor het meedoen in de samenleving op het gebied van sport en cultuur.

Stand van zaken	Rek. 2021	1e VGR	2e VGR
	Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan
			

In september 2022 zal in samenwerking met de afdeling ruimtelijke ordening een woonlastenkrant worden verstrekt onder de inwoners van de gemeente Zevenaar. In deze krant brengen we onder meer de minimaregelingen (inclusief de energietoeslag) onder de aandacht. Tevens brengen we eind 2022 een folder uit met betrekking tot de minimaregelingen. De folder wordt verspreid via onder andere onze partners die deel uitmaken van het armoede-overleg.

6.3.8 Sneller signaleren van schulden Jaar realisatie 2023

We gaan inwoners met (beginnende) schulden vroegtijdig en actief benaderen om samen met hen te kijken wat nodig is. Dit om te voorkomen dat schulden van inwoners verder oplopen.

Stand van zaken	Rek. 2021	1e VGR	2e VGR
	Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan
			

Er zijn 431 meldingen in het kader van vroegsignalering in het tweede kwartaal ontvangen waarvan 350 benaderd zijn. Dit heeft geleid tot acht inwoners die geholpen zijn. Een monitor van Divosa heeft laten zien dat het gemeenten lukt om gemiddeld met 17% van de inwoners op de vroegsignaleringslijst contact te krijgen en dat hiervan 21% hulp accepteert. Als we dit vertalen naar Zevenaar is dat twaalf inwoners geholpen zouden worden. Wij blijven dus iets achter bij het landelijk gemiddelde. Het aantal inwoners dat in het tweede kwartaal (acht inwoners) is geholpen is lager dan in het eerste kwartaal (elf). Vraag is hoe dat kan gezien het oplopen van de betalingsproblemen als gevolg van hogere prijzen. In het tweede halfjaar vragen we extra aandacht voor de vroegsignalering en onderzoeken we hoe we het resultaat kunnen verbeteren.

6.3.9 Verhogen financiële zelfredzaamheid van inwoners met schulden Jaar realisatie 2023

Het is niet voor iedereen eenvoudig om uit te komen met het inkomen. Als je financiële vaardigheden mist, is de kans op financiële problemen groter. Wij werken daarom aan verbetering van financiële vaardigheden van inwoners. Waar mogelijk kan een minder zwaar alternatief dan bewindvoering, zoals budgetbeheer, de inwoner verder helpen.

Stand van zaken	Rek. 2021	1e VGR	2e VGR
	Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan
			

Consulenten SHV verwijzen door naar budgetbeheer en schuldhulpmaatje. Er is geen informatie over de aantallen. Dit pakken we op in het derde kwartaal 2022.

6.1 Structuurversterking (overkoepelend) incl. toegang

Doelstelling

- Vanaf 2023 geven we voor de toegang per inwoner jaarlijks niet meer uit dan gemiddeld in Gelderland.
Stand van zaken We zien nog altijd stijgende kosten met betrekking tot de toegang per inwoner. Ook het Gelders gemiddelde laat een stijgende lijn zien. We kwamen de afgelopen jaren dichterbij de buurt van het Gelders gemiddelde. Alleen bij de begroting van 2022 is dit verschil weer toegenomen. De werkelijke cijfers kunnen we nog niet relateren aan het Gelders gemiddelde omdat deze nog niet bekend zijn over 2021.
- In het cliëntervaringsonderzoek over 2021 scoort minimaal 88%, van de ouders van en jongeren met een individuele voorziening voor jeugdhulp op de vraag: "Bent u goed geholpen bij vragen en problemen?" minimaal een voldoende.
Stand van zaken Het CEO Jeugd was gereed in mei 2022. Daaruit bleek onder andere dat zowel jongeren als hun ouders vinden dat zij voldoende geholpen zijn bij hun vragen en problemen. De gemeente krijgt een 7 van de jongeren en een 7,6 van de ouders. Ook zijn jongeren en ouders tevreden over de hulpverlening (7,4 en 8,3).
- Vanaf 2020 geven we voor de Wmo (op de taakvelden 6.6 en 6.71) per inwoner jaarlijks niet meer uit dan gemiddeld in Gelderland
Stand van zaken De situatie in Zevenaar is niet wezenlijk veranderd ten opzichte van 2021 als het gaat om de lokale factoren als vergrijzing en bieden van relatief veel maatwerk. Het landelijk ingestelde abonnementstarief is van invloed op het gebruik van maatwerk voor onze inwoners. We blijven kijken naar mogelijkheden om algemene voorzieningen te creëren die voor de gemeente en de inwoner goed werken. Daar betrekken we onze lokale voorzieningen bij. Die kennen onze inwoners het beste.
- In 2023 zijn de bezuinigingsmaatregelen van in totaal twee miljoen euro binnen het sociaal domein gehaald zoals deze in de begroting 2020-2023 zijn vastgesteld.
Stand van zaken Door de recente ontwikkelingen van personeelstekorten, stijgende wachtlijsten en toename en complexiteit van de zorgvraag moeten we kritisch kijken naar de behoefte van onze inwoners en naar de mogelijkheden om aan deze behoefte te voldoen. We nemen de vastgestelde bezuinigingsopdracht onder de loep om te kijken of deze maatregelen nog het gewenste effect hebben in de huidige tijd. In het komende jaar komen wij met voorstellen om de huidige problematiek het hoofd te bieden. Het kan zijn dat hiermee maatregelen teruggedraaid of bijgesteld worden.
- In de jaren 2020 t/m 2023 woont minimaal 945 van de 1000 inwoners van 75 jaar en ouder zelfstandig.
Stand van zaken Per 1.000 inwoners wonen 945 inwoners van 75+ zelfstandig tegenover 917 volgens het Gelderse gemiddelde.

6.2 Jeugd en maatschappelijke ondersteuning

Doelstelling

- Vanaf 2023 geven we, per duizend jeugdigen, niet meer uit aan maatwerkdienstverlening 18- (taakveld 6.72) en geëscaleerde zorg (taakveld 6.82) dan gemiddeld in Gelderland.
Stand van zaken In 2022 hebben we nog te maken met het na-ijl effect van de uitgestelde zorg door corona. Het zal overigens nog wel een paar jaar duren voordat we weer op een regulier gebruik zitten. We hebben te maken met complexere casuïstiek, waardoor trajecten langer duren en duurder zijn.
We zetten dit jaar een aantal preventieve voorliggende voorzieningen in die mogelijk bijdragen aan een verminderende instroom in jeugdzorg of een sneller uitstroom uit jeugdzorg. Te weten: een schoolmaatschappelijk werker op elke basisschool, duidelijke afspraken met het onderwijs over aanvullende jeugdhulp, het bestendigen van een team zorg en veiligheid en de implementatie van nieuwe werkprocessen vanuit de Gelderse verbeteragenda jeugdbescherming.

- Vanaf 2023 is het aantal jeugdigen met jeugdhulp met verblijf niet meer dan 0,1% hoger dan het gemiddelde in Gelderland.
 Stand van zaken Het regionaal expertise team functioneert inmiddels als bedoeld en krijgt steeds meer bekendheid.
 Een analyse van de Jeugdhulp met verblijf heeft deels plaatsgevonden in voorbereiding op de aanbestedingen. Nader onderzoek in de vorm van interviews met consultants volgt nog.
 Inmiddels is de voorbereiding op de aanbesteding van de jeugdhulp met verblijf ook begonnen en neemt de gemeente Zevenaar daar in regionaal verband actief aan deel.
 We sluiten aan bij regionale initiatieven (werving pleegouders, omgangshuis) en deze lopen naar verwachting.

- Vanaf 2023 is het aantal jongeren met een gedwongen maatregel niet meer dan 0,1% hoger dan het gemiddelde in Gelderland.
 Stand van zaken De Gelderse Verbeteragenda wordt uitgevoerd.
 - De Toekomsttuinen kunnen wij, gezien andere prioriteiten, het komende half jaar niet aan deelnemen. Wij volgen deze ontwikkeling in de regio.
 - De Gelderse werkwijze rondom jeugdbescherming is gestart en wordt inmiddels ook onderzocht of het goed loopt.
 - Het Convenant nazorg jeugdige ex-gedetineerden is door Zevenaar getekend.
 Het percentage jongeren (12 – 23) met een reclasseringsmaatregel is in Zevenaar net zo hoog als in Gelderland als geheel (0,2%)

- Van alle casussen waar het gebiedsteam bij betrokken is neemt het aantal casussen dat als onveilig wordt gedefinieerd en waar een acute interventie nodig is jaarlijks met 5% af.
 Stand van zaken Nu de pilot is verlengd wordt er gewerkt aan verdere implementatie van de taken en werkzaamheden van het team Zorg&Veiligheid. Samenwerking met de ketenpartners staat daarbij centraal.

- In het cliëntervaringsonderzoek over 2022 scoort minimaal 77% van de ouders en jeugdigen met een individuele voorziening op de vraag "Door de hulp gaat het beter met de jongere op school, werk of dagbesteding" dat het beter gaat met de jongere.
 Stand van zaken Het CEO Jeugd was gereed in mei 2022. Daaruit bleek onder andere dat zowel jongeren als hun ouders vinden dat zij voldoende geholpen zijn bij hun vragen en problemen.
 De gemeente krijgt een 7 van de jongeren en een 7,6 van de ouders. Ook zijn jongeren en ouders tevreden over de hulpverlening (7,4 en 8,3).

- In het cliëntervaringsonderzoek over 2022 scoort minimaal 60%, van de inwoners met een Wmo maatwerkvoorziening op de vraag "mensen uit mijn omgeving om hulp vragen is voor mij ..." (0 = Heel erg moeilijk, 10 = Heel erg makkelijk) minimaal een 7.
 Stand van zaken Het cliëntervaringsonderzoek wordt eens per jaar uitgevoerd. Het onderzoek over 2021 is dit jaar in februari gestart. Dit was één van de aanbevelingen uit de evaluatie van de aanpak in 2021. De data worden verzameld en conform de verplichting vanuit het rijk uiterlijk 1 juli aangeleverd bij waarstaatjegemeente.nl (Wmo) en het ministerie VWS (jeugd). Het rapport met daarin de analyse van de data wordt opgesteld.

- In het cliëntervaringsonderzoek over 2022 geeft minimaal 75% van het aantal Wmo cliënten met één of meerdere van de volgende maatwerkvoorzieningen; begeleiding, dagbesteding, vervoer, rolstoel aan dat hij/zij beter kan meedoen aan de samenleving.
 Stand van zaken Het cliëntervaringsonderzoek wordt eens per jaar uitgevoerd. Het onderzoek over 2021 is dit jaar in februari gestart. Dit was één van de aanbevelingen uit de evaluatie van de

aanpak in 2021. De data worden verzameld en conform de verplichting vanuit het rijk uiterlijk 1 juli aangeleverd bij waarstaatjegemeente.nl (Wmo) en het ministerie VWS (jeugd). Het rapport met daarin de analyse van de data wordt opgesteld.

6.3 (Arbeids)Participatie

Doelstelling

- Het aantal cliënten dat vanuit de toegang instroomt in Zevenaar Schuldenvrij neemt vanaf 2020 jaarlijks toe met 5%.

Stand van zaken We voeren de wettelijke taak 'vroegsignalering schulden' uit. Dit betekent dat we signalen van betalingsachterstanden ontvangen van de wettelijke signaalpartners waaronder zorgverzekeraars en woningbouwcorporaties. Op deze manier komen inwoners met financiële problemen eerder bij ons in beeld, zodat wij problematische schulden kunnen voorkomen. We verwachten dat door de hoge inflatie en hoge energieprijzen meer mensen in schulden komen.

- Het aantal Zevenaarse inwoners dat in trede 1/2a bij RSD "de Liemers" zit en bekend is en een plan heeft bij de toegang van de gemeente Zevenaar neemt jaarlijks toe met 3%" ten opzichte van 2019.

Stand van zaken In de raadsvergadering van 2 juni 2021 heeft de raad de RSD een nieuwe opdracht voor het tijdvak 2021 - 2023 meegegeven. In deze nieuwe opdracht heeft de begeleiding van zorgklanten (trede 1 en 2a) een structureel karakter gekregen. Gemeente en RSD werken hierbij nauw samen met als doel om deze mensen weer nieuw perspectief te bieden.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten				
Meerjarenbegroting 2022-2025	12.216	11.572	11.207	11.207
Tot de 1e Voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Mutaties 1e Voortgangsrapportage 2022	745	29	113	29
Tot de 2e Voortgangsrapportage 2022	11	0	0	0
Baten tot de 2e Voortgangsrapportage	12.972	11.601	11.320	11.236
Mutaties 2e Voortgangsrapportage				
1. Autonome ontwikkelingen	1.113	3.023	260	1.320
Actualiseren budgetten uitkeringslasten/-baten (ontwikkelingen BUIG)	-575	0	0	0
Kosten oorlog Oekraïne	1.600	3.000	0	0
Specifieke uitkering 'Onderwijsroute' (inburgering)	38	23	0	0
Stelpost extra inkomsten jeugdzorg door rijksmaatregelen	0	0	260	1.320
Versterking cliëntondersteuning	50	0	0	0
2. Actualisatie bestaand beleid	1.707	166	0	227
Eigen bijdrage Wmo hulp bij het huishouden	0	0	0	227
Inzet ambulantiseringmiddelen	166	166	0	0
Overname Wmo-hulpmiddelen	1.542	0	0	0
Totaal mutaties baten 2e Voortgangsrapportage	2.820	3.188	260	1.547
Totaal baten t/m de 2e Voortgangsrapportage	15.792	14.789	11.580	12.783

Lasten

Meerjarenbegroting 2022-2025	62.087	60.156	59.055	59.134
Tot de 1e Voortgangsrapportage 2022	585	1	1	1
Mutaties 1e Voortgangsrapportage 2022	1.271	528	528	528
Tot de 2e Voortgangsrapportage 2022	36	37	37	37
Lasten tot de 2e Voortgangsrapportage	63.980	60.722	59.621	59.700
Mutaties 2e Voortgangsrapportage				
1. Autonome ontwikkelingen	4.119	4.007	971	971
Aanpassen bijdrage BVO DRAN (doelgroepenvervoer)	45	0	0	0
Actualiseren budgetten inburgering	14	10	10	10
Actualiseren budgetten uitkeringslasten/-baten (ontwikkelingen BUIG)	-250	0	0	0
Budget jeugdzorg naar realistisch niveau	1.000	1.000	1.000	1.000
Energietoeslag huishoudens met een laag inkomen	1.608	0	0	0
Kosten oorlog Oekraïne	1.600	3.000	0	0
Renteaanpassingen 2022	13	0	0	0
Specifieke uitkering 'Onderwijsroute' (inburgering)	38	23	0	0
Stelpost extra inkomsten jeugdzorg door rijksmaatregelen	0	0	0	0
Stijgende gaskosten	1	0	0	0
Valpreventie bij ouderen	0	-26	-39	-39
Versterking cliëntondersteuning	50	0	0	0
2. Actualisatie bestaand beleid	3.865	-431	74	74
Actualisatie investeringen onderwijshuisvesting primair onderwijs	-5	0	0	0
Actualiseren corona-effecten 2023	0	-740	0	0
Eigen bijdrage Wmo hulp bij het huishouden	0	0	0	0
Inhuurverplichtingen sociaal domein	1.550	0	0	0
Inzet ambulantiseringmiddelen	166	166	0	0
Middelen voogdij/18+	80	74	74	74
Overname Wmo-hulpmiddelen	2.042	0	0	0
Training en ondersteuning van en door statushouders	33	69	0	0
Totaal lasten 2e Voortgangsrapportage	7.984	3.575	1.045	1.045
Totaal lasten t/m de 2e Voortgangsrapportage	71.964	64.297	60.666	60.745
Saldo voor bestemming	-56.172	-49.507	-49.085	-47.962
<i>Onttrekkingen</i>				
Meerjarenbegroting 2022-2025	242	143	26	26
Tot de 1e voortgangsrapportage 2022	584	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Tot de 2e voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Mutaties 2e voortgangsrapportage 2022	531	67	-2	-2
Totaal onttrekkingen reserves t/m de 2e VGR	1.356	210	24	24
<i>Toevoegingen</i>				
Meerjarenbegroting 2022-2025				
Tot de 1e voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Tot de 2e voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Mutaties 2e voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves t/m de 2e VGR	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	1.356	210	24	24
Saldo na bestemming	-54.816	-49.297	-49.061	-47.938

Toelichting financiële ontwikkelingen

1. Autonome ontwikkelingen

Aanpassen bijdrage BVO DRAN (doelgroepenvervoer)

De bijdrage aan de BVO DRAN wordt aangepast aan de gewijzigde meerjarenbegroting 2022-2025 en de ontwikkelingen uit de 1e kwartaalrapportage 2022 van de BVO DRAN. In totaal wordt de bijdrage in 2022 op dit programma € 45.000 hoger. De verschillen per vervoersstroom zijn als volgt:

- Wmo vraagafhankelijk vervoer € € 34.000 meer;
- Wmo dagbesteding € € 41.000 minder;
- Jeugdwet vervoer € 52.000 meer.

De kosten van het vraagafhankelijk vervoer stijgen voornamelijk door een stijging van het verwachte vervoer (plus 10%). Deze stijging is gecorrigeerd met de uitkomsten van het 1e kwartaal 2022. In dat kwartaal is de stijging minder geweest dan verwacht.

De kosten van de dagbesteding zijn gebaseerd op de vervoersaantallen van de 2e helft 2021. Die zijn lager dan in eerdere begrotingen.

Het Jeugdwetvervoer is gebaseerd op het gestegen vervoer in 2021. Ook in 2022 wordt een vervoersstijging van 15% verwacht.

De structurele effecten hebben wij in de meerjarenbegroting 2023-2026 opgenomen.

Actualiseren budgetten inburgering

De integratie-uitkering voor inburgering is m.i.v. 2022 verhoogd met structurele middelen voor de leerbaarheidstoets als onderdeel van de brede intake in de Wet inburgering. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de begeleiding van de afname van de toets.

Daarnaast ontvangen gemeenten in 2022 nog incidenteel budget voor de ondersteuning van ELIP's (Einde Lening InburgeringsPlichtigen). Dit zijn inburgeraars die minimaal 75% van hun lening hebben uitgeput en nog steeds inburgeringsplichtig zijn.

Actualiseren budgetten uitkeringslasten/-baten (ontwikkelingen BUIG)

Op basis van de prognose van de Regionale Sociale Dienst (RSD-de Liemers) van de te verwachten uitkeringslasten en de te verwachte specifieke uitkering (BUIG - nader voorlopig budget) van het rijk worden de ramingen van de lasten/baten geactualiseerd. Deze prognose is gebaseerd op de resultaten t/m ultimo 2022 van de maand juni 2022. Per saldo verwachten wij een nadeel in 2022 van € 325.000.

Budget jeugdzorg naar realistisch niveau

Uit de cijfers is gebleken dat het aantal cliënten in de jeugdzorg redelijk stabiel blijft. Wel zien we een grote stijging ten opzichte van 2020, mede door complexere zorgvragen en langere duur van de zorg.

In de 'coronajaren' 2020 en 2021 en de onzekerheid die daarmee gepaard ging, zijn de jeugdzorgbudgetten onvoldoende bijgesteld. Wij vragen daarom om het jeugdzorgbudget structureel met € 1.000.000 op te hogen. We bereiken dan een realistisch niveau waarin volume en zorgduur voldoende zijn meegenomen.

Tegelijkertijd worden in deze voortgangsrapportage ook de bestaande budgetten voor corona voor 2023 naar o teruggebracht.

Energietoeslag huishoudens met een laag inkomen

Op 15 maart jl. is het wetsvoorstel eenmalige energietoeslag lage inkomens ingediend bij de Tweede Kamer. Met het wetsvoorstel krijgen gemeenten de bevoegdheid om dit jaar via categoriale bijzondere bijstand een eenmalige tegemoetkoming voor de gestegen energieprijzen toe te kennen aan huishoudens met een laag inkomen. Voor de uitvoering en uitgifte van de eenmalige aanvullende tegemoetkoming -voor huishoudens met een laag inkomen- heeft het kabinet in 2022 een eenmalig budget beschikbaar gesteld. Het, via de algemene uitkering aan gemeenten verstrekte, bedrag voor Zevenaar bedraagt afgerond € 1.608.000. De inkomsten en uitgaven worden in deze begrotingswijziging budgettair neutraal verwerkt.

Kosten oorlog Oekraïne

In verband met de vluchtelingenstroom vanuit Oekraïne maken wij kosten. Bij de 1e voortgangsrapportage van dit jaar hebben wij een bedrag van € 1.000.000 als eerste indicatie opgenomen. Bij de 2e voortgangsrapportage zou dit bedrag worden geactualiseerd. Op basis van de huidige inschatting van aantal

vluchtelingen en opvangplekken ramen wij aan kosten € 1.600.000 extra. Daar tegenover ramen wij hetzelfde bedrag ook bij aan inkomsten (rijkscompensatie). Daarnaast ramen we nu ook een bedrag voor het eerste halfjaar van 2023 (€ 3.000.000). Ook dit bedrag verwerken we budgettair neutraal in de begroting.

Renteaanpassingen 2022

Wij hebben de omslagrente 2022 aangepast. Door de lagere rente kort geld en de lagere toevoeging (2% over de boekwaarde) aan de verliesvoorziening van de grondexploitaties is een voordeel ontstaan van € 181.000. Deze wijziging is programma overstijgend.

Specifieke uitkering 'Onderwijsroute' (inburgering)

Het rijk stelt eenmalig voor 2022 en 2023 extra middelen beschikbaar voor de bekostiging van de Onderwijsroute. Met het extra budget is de verwachting dat in ieder geval de groep statushouders die in 2022 deze leerroute gaat volgen, de leerroute in 2023 kan afronden en de gemeente dit kan bekostigen.

Stelpost extra inkomsten jeugdzorg door rijksmaatregelen

Het rijk heeft in de meicirculaire 2022 een extra korting op de compensatie voor de tekorten in de jeugdzorg aangekondigd van € 260.000 in 2024 en € 1.320.000 vanaf 2025. Deze extra korting is conform afspraken tussen rijk, VNG en de provincies verwerkt op programma 0 bij de algemene uitkering. De verwachting is dat het rijk een eigen bijdrage in de jeugdzorg gaat invoeren om de extra korting voor gemeenten te gaan compenseren. Daarom hebben wij voorlopig op het product jeugdzorg een stelpost voor extra inkomsten geraamd.

Stijgende gaskosten

Wereldwijde ontwikkelingen leiden, naast hogere brandstofprijzen, tevens tot hogere gaskosten. Aangezien gas werd geleverd via Gazprom hebben we deze overeenkomst vervroegd stopgezet (per 1 oktober 2022). In 2022 hebben we samen met de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen een nieuwe aanbesteding gehouden. We houden er rekening mee dat het gastarief verdubbelt. Per saldo betekent dit in 2022 dat de gaskosten met € 23.000 stijgen. Dit is een programma overstijgende wijziging (programma 0, 5, 6 en 7). Deze kosten dekken wij uit de stelpost inflatie 2022. Het structurele effect verwerken we in de meerjarenbegroting 2023-2026.

Valpreventie bij ouderen

Het kabinet heeft valpreventie als kostenbesparende preventiemaatregel opgenomen in het coalitieakkoord. De hiervoor benodigde maatregelen worden uitgewerkt met de stakeholders, zo ook de gemeenten. Dit leidt tot een taakstellende besparing vanaf 2023. Voor de gemeente Zevenaar betekent dit een verlaging van de algemene uitkering van ongeveer € 26.000 in 2023, oplopend tot € 42.000 in 2026.

Versterking cliëntondersteuning

Van het rijk (ministerie VWS) is op grond van de specifieke regeling 'Versterking cliëntondersteuning' in 2022 een bijdrage ontvangen om gemeenten in staat te stellen aan de slag te gaan met de lokale versterking van cliëntondersteuning. Hierdoor krijgen alle inwoners die hulp nodig hebben een goede toegang tot passende zorg en ondersteuning.

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie investeringen onderwijshuisvesting primair onderwijs

In verband met fasering zijn de ramingen voor investeringen (renovatie) in de onderwijshuisvesting (primair - onderwijs) geactualiseerd. De fasering leidt tot een eenmalig voordeel van € 135.000 in 2022 en € 9.000 in 2023 door incidenteel lagere afschrijvingslasten.

Actualiseren corona-effecten 2023

In 2020 hebben we als gemeente een inschatting gemaakt van de financiële gevolgen in verband met de corona pandemie. We hebben toen met name bij de zorgkosten een raming opgenomen tot en met 2023. Nu de maatschappij is geopend en corona onderdeel is geworden van de nieuwe macro-economische ontwikkelingen is het specifiek herleiden van corona en andere effecten nog moeilijker geworden dan voorheen. Wij ramen de verwachting af, maar monitoren en verantwoorden de corona specifieke kosten nog wel. We veranderen dus van systeem. Waar we eerst een goede inschatting raamden, verantwoorden we nu

de aantoonbare werkelijke 'schade' achteraf.

Met deze begrotingswijziging actualiseren wij de raming voor coronaschade bij vrijwel alle zorgonderdelen en inkomensvoorzieningen van € 740.000 naar € 0.

Voor een totaaloverzicht verwijzen wij naar de tabel 'corona-effecten' bij de financiële hoofdlijnen in deze voortgangsrapportage.

Eigen bijdrage Wmo hulp bij het huishouden

De regering heeft in haar coalitieakkoord opgenomen dat dit kabinet werkt aan een aanpassing van de eigen bijdrage voor de huishoudelijke hulp in de Wmo. De komende periode wordt deze maatregel met cliënten, gemeenten en het Centraal Administratie Kantoor (CAK) uitgewerkt.

Vanaf 2025 wordt de algemene uitkering gekort. Uitgangspunt is dat de gemeente wordt gecompenseerd via de eigen bijdrage en dat het daarmee een budgettair neutraal effect heeft.

Inhuurverplichtingen sociaal domein

Het aantal consultants binnen het sociaal domein blijkt uit een externe caseloadberekening structureel te laag. Dit wordt opgelost door het inhuren van externe expertise. In 2022 zal dit leiden tot een tekort van € 1.550.000. Bij de begroting 2023-2026 komen wij bij u met een vraag om de formatie structureel op te hogen. Voor dit jaar vragen wij om een verhoging van het inhuurbudget van € 1.550.000.

Inzet ambulantiseringmiddelen

In 2021 is van de gemeente Arnhem een bedrag van afgerond € 331.000 ontvangen, specifiek bestemd voor beschermd wonen en ambulantisering van zorg.

Wij verwachten deze middelen in 2022 en 2023 in te zetten.

Middelen voogdij/18+

Het rijk heeft middelen ten behoeve van voogdij in het kader van wijziging van het woonplaatsbeginsel overgeheveld van een integratie-uitkering naar de algemene uitkering. Middels deze begrotingswijziging worden de middelen uit de algemene uitkering toegekend aan het overeenkomstige budget.

Overname Wmo-hulpmiddelen

In 2021 is besloten om de Wmo-hulpmiddelen te verkopen aan de contractpartner. De verwachting was dat de verkoop in 2021 zou plaats vinden. Bij de jaarstukken 2021 en de 1e voortgangsrapportage 2022 hebben wij u geïnformeerd dat de overdracht niet in 2021 maar dit jaar plaats vindt. Dit betekent administratief dat wij de verkoop en de afboeking van de boekwaarde opnieuw moeten ramen in 2022, evenals de onttrekking uit de algemene reserve van € 500.000.

Training en ondersteuning van en door statushouders

De instroom van asielsstatushouders vallend onder van de nieuwe inburgeringswet is langzaam op gang gekomen. Dit heeft vooral te maken met de datum van 1-1-2022, de datum waarop statushouders de inburgeringsplicht opgelegd krijgen en onder de nieuwe inburgeringswet vallen. De ondersteuning van de statushouders is nu op een basisniveau ingericht. Er is een gemis aan een aantal specifieke trainingen en ondersteuning van en door statushouders. Voorstel is om het basisniveau uit te breiden met deze noodzakelijke trainingen en ondersteuning waarbij het doel is dat statushouders zo snel mogelijk participeren, re-integreren en meedoen in de lokale samenleving met als resultaat een zelfstandig en zelfredzaam leven. Te denken valt aan:

- Training financiële zelfredzaamheid, gezondheid en gezondheidszorg in NL en behandeling van trauma en PTSS voor statushouders.

- Inzet van sleutelpersonen die een brugfunctie vervullen tussen doelgroep (de statushouders), organisaties, professionals en gemeenten.

- Faciliteren van ontmoetingsmogelijkheden van statushouders.

- Faciliteren van logeervoorzieningen (o.a. takecarebnb). In augustus 2022 is gestart met de voorbereidingen waarbij de trainingen en ondersteuning zeker ook in 2023 nog doorgaan.

De hierboven genoemde kosten dekken wij uit de bestemmingsreserve Statushouders.

Toelichting mutaties reserves

2. Actualisatie bestaand beleid

Overname Wmo-hulpmiddelen

In 2021 is besloten om de Wmo-hulpmiddelen te verkopen aan de contractpartner. De verwachting was dat de verkoop in 2021 zou plaats vinden. Bij de jaarstukken 2021 en de 1e voortgangsrapportage 2022 hebben wij u geïnformeerd dat de overdracht niet in 2021 maar dit jaar plaats vindt. Dit betekent administratief dat wij de verkoop en de afboeking van de boekwaarde opnieuw moeten ramen in 2022, evenals de onttrekking uit de algemene reserve van € 500.000.

Training en ondersteuning van en door statushouders

De instroom van asielsstatushouders vallend onder van de nieuwe inburgeringswet is langzaam op gang gekomen. Dit heeft vooral te maken met de datum van 1-1-2022, de datum waarop statushouders de inburgeringsplicht opgelegd krijgen en onder de nieuwe inburgeringswet vallen. De ondersteuning van de statushouders is nu op een basisniveau ingericht. Er is een gemis aan een aantal specifieke trainingen en ondersteuning van en door statushouders. Voorstel is om het basisniveau uit te breiden met deze noodzakelijke trainingen en ondersteuning waarbij het doel is dat statushouders zo snel mogelijk participeren, re-integreren en meedoen in de lokale samenleving met als resultaat een zelfstandig en zelfredzaam leven. Te denken valt aan:

- Training financiële zelfredzaamheid, gezondheid en gezondheidszorg in NL en behandeling van trauma en PTSS voor statushouders.
- Inzet van sleutelpersonen die een brugfunctie vervullen tussen doelgroep (de statushouders), organisaties, professionals en gemeenten.
- Faciliteren van ontmoetingsmogelijkheden van statushouders.
- Faciliteren van logeervoorzieningen (o.a. takecarebnb). In augustus 2022 is gestart met de voorbereidingen waarbij de trainingen en ondersteuning zeker ook in 2023 nog doorgaan.

De hierboven genoemde kosten dekken wij uit de bestemmingsreserve Statushouders.

Versoberen maatschappelijke begeleiding statushouders

De bezuiniging waarbij een bedrag van € 2.000 wordt onttrokken uit de Algemene Reserve voor het versoberen van de maatschappelijke begeleiding statushouders wordt gecorrigeerd en resulteert in een nadeel.

7. VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden volksgezondheid, milieu en duurzaamheid. Volksgezondheid richt zich op een gezonde leefomgeving en leefstijl. Duurzaamheid en milieu richten zich op energietransitie, CO₂ reductie, water (riolering), geluid, lucht, bodem en grond- en afvalstoffen. Ook gaat dit programma over de toezichthoudende en handhavende taken binnen deze beleidsvelden.

Wat willen we?

Behouden en bevorderen van een duurzame en gezonde leefomgeving voor nu en de volgende generaties.

Ontwikkelingen

Het Watertakenplan 2022-2026

Het Watertakenplan De Liemers (WTP) 2022-2026 is een integraal beleidsplan voor stedelijk water, riolering en zuivering voor de regio Liemers. In dit plan hebben de drie Liemerse waterorganisaties en waterschap Rijn en IJssel hun beleid en plannen verwoord voor hun watertaken. Dat zijn de gemeentelijke zorgplichten voor afvalwater, hemelwater en grondwater en de waterschapstaken voor zuivering en waterhuishouding in het stedelijk gebied. Deze taken zijn onderling sterk met elkaar verweven. Door hierin gezamenlijk op te trekken, worden kwaliteit, duurzaamheid en doelmatigheid geborgd voor zowel de korte als de lange termijn. De afgelopen periode is hier hard aan gewerkt. Dit plan komt 21 september 2022 in de raad.

Beleidskaders

- Regio visie publieke gezondheid Gelderland-Midden 2021-2025
- [Milieubeleidsplan 2013-2030 Zevenaar](#)
- Beleidsvisie Externe Veiligheid 2012 Zevenaar
- Nota Bodembeheer 2011 Zevenaar
- Geluidbeleid 2008 Zevenaar
- Geluidbeleid Rijnwaarden
- [Watertakenplan De Liemers 2017-2021](#)
- [Beleidskader Jeugd en Maatschappelijke ondersteuning 2018 en verder \(2018\)](#)

WAT WILLEN WE?

7.1 Gezondheidszorg

We willen dat iedereen in onze gemeente gezond kan leven en opgroeien. Het accent ligt daarbij op jeugd en ouderen.

7.2 Duurzaamheid (energietransitie en CO₂ reductie)

In 2025 is minimaal 49% van de benodigde energie voor onze hele gemeente duurzaam opgewekt. In 2040 is dit (bijna) 100%. In 2025 is de eigen organisatie energie- en CO₂-neutraal.

7.3 Duurzaam inzamelen en verwerken afval

In 2020 voldoen wij aan de doelstelling uit het programma Van Afval Naar Grondstof (VANG) van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Die doelstelling is maximaal 100 kg restafval per inwoner per jaar in 2020.

7.4 Afvalwater en waterhuishouding

Wij willen de duurzaamheid in de buitenruimte bevorderen. Daarnaast hebben wij de wettelijke zorgplicht om het stedelijk afvalwater in te zamelen en te transporteren, de afvoer van het regenwater in de openbare ruimte en de grondwaterstand. Deze gemeentelijke taken zijn vastgelegd in het Watertakenplan De Liemers (WTP) 2017-2021.

7.5 Milieu

Wij willen een duurzame en gezonde omgeving om in te leven. Samen met de Omgevingsdienst Regio

Arnhem zetten we ons daarom in voor een doelmatige uitvoering en handhaving van milieuwetgeving.

WAT DOEN WE?

Naam activiteit	Jaar realisatie	Status 2021	Status 1e VGR	Status 2e VGR
7.1.3 Reguliere taken	2022			
7.2.1 Invoeren van circulaire economie in Zevenaar	2023			
7.2.2 Energie neutraal maken eigen organisatie	2025			
7.2.4 Onderzoeken mogelijkheden deelname campagne fairtrade gemeente	2023			
7.2.5 Op weg naar aardgasvrij Zevenaar	2040			
7.2.6 Uitvoeren 'Gelders Energieakkoord in uitvoering' (2018-2023)	2023			
7.2.7 Uitvoeren van de Routekaart ...op weg naar een energie neutraal Zevenaar (2016-2020)	2040			
7.2.8 Uitvoeren van het uitvoeringsprogramma Routekaart energietransitie Regio Arnhem Nijmegen (2018-2023)	2023			
7.3.1 Verminderen restafval per inwoner (max. 100 kg)	2020			
7.4.1 Uitvoeren duurzaamheidsmaatregelen Watertakenplan	2021			

7.1 Gezondheidszorg

7.1.3 Reguliere taken

Jaar realisatie 2022

Voor de periode 2017-2020 hebben de gemeenten in Gelderland-Midden een regiovisie publieke gezondheid vastgesteld. Het accent ligt daarbij op jeugd en ouderen met de nadruk op veerkracht, eigen regie en het welbevinden van de inwoners.

De publieke gezondheid is direct verbonden met ontwikkelingen in bijvoorbeeld het sociaal domein en de Omgevingswet. Verschillende beleidsterreinen oefenen invloed uit op het stimuleren van een gezonde leefomgeving en leefstijl. Zo is het bevorderen van een gezonde leefstijl van inwoners één van de ontwikkellijnen in het beleidsplan Jeugd en Wmo. Dit beleidsplan werken wij verder uit in een uitvoeringsagenda voor de komende jaren.

Stand van zaken

Rek. 2021	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan
		

Regionale visie publieke gezondheid 2021-2025

In 2021 is de landelijke nota gezondheidsbeleid vertaald naar een geactualiseerde regionale visie van gemeenten in Gelderland-Midden, voor de periode 2021-2025. Elementen uit deze regionale visie worden in de komende jaren geïmplementeerd in lokaal beleid. Onder andere bij nieuwe beleidsplannen, zoals 'Jeugdwet, Wet Maatschappelijke Ondersteuning en Participatiewet' en in relatie tot de Omgevingswet.

Jeugdgezondheidszorg

Gemeenten zijn vanaf medio 2022 wettelijk verplicht een prenataal huisbezoek te bieden aan zwangeren in een kwetsbare situatie. VGGM gaat dit voor ons uitvoeren en de voorbereidingen zijn afgerond. De uitvoeringskosten worden betaald door het rijk. Met een raadsinformatiebrief hebben we u geïnformeerd over de personele problematiek bij de jeugdgezondheidszorg van VGGM.

7.2 Duurzaamheid (energietransitie en CO2 reductie)

7.2.1 Invoeren van circulaire economie in Zevenaar

Jaar realisatie 2023

Voor het slagen van de energietransitie is een ander economisch model nodig: de Circulaire Economie. Hiermee optimaliseren we hergebruik én minimaliseren we waardevernietiging. Het Rijk heeft hier het Rijksbrede programma Circulaire Economie 'Nederland circulair in 2050' voor opgesteld. Wij vertalen dit concreet naar een:

- andere wijze van ontwerpen (planvorming, openbare ruimte e.d.)
- andere wijze van opdrachtverlening (aanpassen inkoop- en aanbestedingsbeleid e.d.)
- andere financiële afwegingen (zoals Total Cost of Ownership, het 'ontschotten' van potjes e.d.)
- een andere werkwijze van afval naar grondstof (in samenwerking met bedrijven, waterschap en gemeenten)

Stand van zaken

Rek. 2021	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan

Eigen organisatie

Om uitvoering te kunnen geven aan de opgave uit het Collegeprogramma 2018-2022, 'Invoeren van de circulaire economie in Zevenaar' (jaar van realisatie 2023), dient een 'Routekaart circulaire economie' te worden opgesteld om gefaseerd en gestructureerd de circulaire economie binnen onze organisatie in te voeren.

In de kadernota 2022 zijn middelen beschikbaar gesteld om dit vanaf 2022 uit te voeren.

Regionaal

De opdracht en daarmee de regionale werkgroep 'Circulair opdrachtgeverschap en circulair Inkopen in de GWW-sector' is sinds 2021 ondergebracht binnen de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, opgave 'circulaire regio'. Het doel van deze werkgroep is uitvoering geven aan de opdracht vanuit het PFO Duurzaamheid, het opstellen van een regionaal kennisplatform (waar onder een regiotraining), regionaal circulair inkopen (bijvoorbeeld rioolbuizen, asfalt en/of straatstenen) en het opzetten van een regionale materialenbank voor hergebruik van vrijgekomen regionale producten en materialen.

Op 16 september 2021 is een regionale kick-off bijeenkomst georganiseerd in de Turmac Cultuurfabriek. Hierbij waren de regiogemeenten, provincie Gelderland en ruim twintig lokale GWW-partijen aanwezig. Net als gemeente Zevenaar hebben al deze partijen hun commitment gegeven om gezamenlijk uitvoering te geven aan de circulaire opgave door capaciteit, kennis en ervaring beschikbaar te stellen in vijf samengestelde kennistafels; monitoring, kennisdelen, pilotprojecten, proeftuinen en grondstoffenbank. Vanaf 2022 wordt nadere invulling en uitwerking gegeven binnen deze kennistafels.

7.2.2 Energie neutraal maken eigen organisatie

Jaar realisatie 2025

Wij streven in 2025 naar een energieneutrale eigen organisatie. Hiervoor voeren we projecten uit op het gebied van gebouwen en vastgoed, bedrijfsvoering en mobiliteit.

In één van de projecten voeren we een onderzoek uit naar de manier waarop we ons eigen wagenpark verduurzamen.

Stand van zaken

Rek. 2021	1e VGR	2e VGR
Niet volgens plan	Volgens plan	Volgens plan

Eind 2019 is de monitoringstool de CO₂-Prestatieladder ingevoerd waarmee de CO₂ - en energieprestaties van de eigen organisatie is gemeten. Het jaar 2018 is het basis jaar. Bij de monitoring blikken we terug. Op basis van de CO₂ prestatieladder is een uitvoeringsprogramma opgesteld. De extra middelen voor het ondersteunen van de uitvoering en voor de monitoring zijn in de kadernota 2022 opgevoerd en door de gemeenteraad voor 2022 beschikbaar gesteld. In 2022 is gestart met de twee jaarlijkse monitoring van de CO₂-uitstoot.

7.2.4 Onderzoeken mogelijkheden deelname campagne fairtrade gemeente

Jaar realisatie 2023

'Fairtrade gemeente' is een predicaat dat vanuit 3 samenwerkende fairtrade organisaties kan worden toegekend als een gemeente op 6 criteria inzet toont voor fairtrade. Het gaat dan om gemeente in de zin van 'lokale gemeenschap', niet enkel 'gemeentelijke overheid'. Wij onderzoeken of er in de lokale samenleving animo is voor een werkgroep die fairtrade (en het behalen van het predicaat) wil oppakken. Fairtrade nemen wij op in ons gemeentelijke inkoopbeleid, mogelijk onder het bredere vaandel van 'maatschappelijk verantwoord ondernemen'. Het facet fairtrade brengen wij periodiek onder de aandacht van inkoopende budgethouders en betrokken in de periodieke peiling rond het inkoopbeleid.

Stand van zaken

Rek. 2021 1e VGR 2e VGR
Volgens plan Volgens plan Volgens plan

Er is voldoende behoefte om verder in te zetten op het behalen van de titel 'Fairtrade Gemeente'. Met de werkgroep Fairtrade gemeente Zevenaar is daarom ingezet op een vervolgtraject met als doel om in het najaar 2022 het predicaat Fairtrade Gemeente Zevenaar aan te vragen en in ontvangst te nemen.

7.2.5 Op weg naar aardgasvrij Zevenaar

Jaar realisatie 2040

In 2019 is duidelijk hoe we onze gemeente aardgasvrij maken (warmtevisie en uitvoeringsprogramma). In twee wijken gaan we als 'proeftuin' aan de slag. Deze ervaringen en de regionale ontwikkelingen zoals de 'Wijk van de Toekomst' (Gelders Energieakkoord) gebruiken en volgen we. Bijvoorbeeld voor het opstellen van de warmtevisie en het uitvoeringsplan. In 2040 is Zevenaar van het aardgas af. Het uitfasen van aardgas is naast een technisch vraagstuk ook een sociaal en financieel vraagstuk dat de nodige inzet vergt.

Stand van zaken

Rek. 2021 1e VGR 2e VGR
Volgens plan Volgens plan Volgens plan

Aardgasvrij Zevenaar – planning uit de Warmtetransitievisie

De oorspronkelijke planning om het proces in de wijken en dorpen van Zevenaar te starten om aardgas vrij te worden is bij de afwegingen omtrent de kadernota 2020-2023 getemporeerd. Vanaf 2023 zal de verdere uitrol versneld opgepakt gaan worden.

De keuze om te temporiseren in het kader van de bezuinigingsopgave heeft consequenties op het behalen van de tussendoelen. Het einddoel (100% in 2040) blijft het uitgangspunt.

Angerlo als Wijk van de Toekomst

Het Wijktransitieplan Angerlo is op 29 september 2021 door de gemeenteraad vastgesteld. Dit transitieplan is de basis voor het Wijkuitvoeringsplan, een volgende stap naar realisatie.

Hiervoor werken de betrokken partijen op basis van gelijkwaardigheid gezamenlijk in de Programmaorganisatie Angerlo (POA) aan het Wijkuitvoeringsplan (verwachte oplevering in het eerste kwartaal 2023). In de POA zijn de inwoners uit Angerlo vertegenwoordigd vanuit de Dorpsraad en de Coöperatie Angerlo Duurzaam (CAD). Verder maken ook de woningcorporatie Plavei, netbeheerder Liander en de gemeente Zevenaar deel uit van de POA.

Warmtenet stad Zevenaar

In 2020 is samen met de woningcorporatie en de provincie Gelderland het plan van aanpak (fase 3A) opgesteld om tot een intentieovereenkomst te komen (fase 3B). Fase 3B is in maart 2021 van start gegaan. Door ontwikkelingen is het project verbreed naar de mogelijkheden van het door trekken naar Didam (gemeente Montferland). Door deze verbreding van het onderzoeksgebied is de oorspronkelijke planning niet haalbaar. Het afsluiten van de intentieovereenkomst wordt nu eind 2022 verwacht, daarna start fase 4 om tot een samenwerkingsovereenkomst te komen.

Focusproject restwarmte steenfabriek Spijk

Eind 2021 is in het kader van de gebiedsvisie Babberich samen met woningcorporatie Vryleve en steenfabriek Vandersande een proces gestart waarbij we onderzoeken of de restwarmte van de steenfabriek benut kan worden als warmtebron voor de woningen in Spijk. De verwachting is dat eind 2022 de eerste conclusies beschikbaar zijn.

7.2.6 Uitvoeren 'Gelders Energieakkoord in uitvoering' (2018-2023)

Jaar realisatie 2023

Wij zetten extra in op het uitvoeren van het Gelders Energieakkoord.

Stand van zaken

Rek. 2021	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan

Er zijn met betrekking tot deze activiteit geen bijzondere ontwikkelingen te melden.

7.2.7 Uitvoeren van de Routekaart ...op weg naar een energie neutraal Zevenaar (2016-2020)

Jaar realisatie 2040

De Routekaart is een uitvoeringsagenda met verschillende projecten die bijdragen aan de CO₂-reductie en om energieneutraal te worden. Wij streven er naar om al in 2040 energieneutraal te zijn. Dit doen we onder andere door het professionaliseren van het Liemers Energieloket om nog beter de inwoner te bereiken, maar ook door een duurzaamheidsfonds waar initiatieven van derden gebruik van kunnen maken.

Stand van zaken

Rek. 2021	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan

Algemeen

De keuze om te temporiseren in het kader van de bezuinigingsopgave heeft consequenties voor het behalen van de tussendoelen (20% duurzame opwek in 2020). Het einddoel blijft het uitgangspunt.

Regeling Reductie Energiegebruik Woningen (RREW)

De Regeling Reductie Energiegebruik Woningen (RREW) is een specifieke uitkering van het ministerie van Binnenlandse Zaken om naast huiseigenaren ook huurders te helpen met energiebesparing in hun woning. De regeling bevat acties als informatieavonden/webinars, -flyers en -brochures, een grootschalige inkoopactie voor energiemaatregelen (isolatie en zonnepanelen). Daarnaast hebben huiseigenaren en huurders een cadeaubon t.w.v. € 70 ontvangen waarmee zij bij de lokale bouwmarkt of webshop energiebesparende producten kunnen kopen.

Tot en met 19 juli 2022 zijn in totaal 4.255 woningen (koop 2.498 en huur 1.770) met een actie voor energiebesparende maatregelen bereikt. De regeling heeft daarmee bijgedragen aan een voorlopige CO₂-reductie van een ruime 950 ton per jaar (waarvan globaal 700 ton door de cadeaubonnenactie). De hoeveelheden zijn berekend op basis van gegevens van Milieu Centraal. De regeling loopt tot en met 31 december 2022.

Energieloket en energiecoaches

Het Regionaal Energieloket voor particulieren en VvE's is sinds augustus 2021 live. Vanaf de lancering is dit digitaal loket 15.342 keer bezocht (unieke IP-adressen).

Samen met het Regionaal Energieloket zijn we sinds september 2021 gestart met de inzet van energiecoaches. Er zijn acht coaches opgeleid om inwoners van zowel koop- als huurwoningen te voorzien van adviesgesprekken over woningverduurzaming. Tot nu toe zijn er 245 huisbezoeken afgelegd.

Laadpalen infra en concessie

In de transitie naar CO₂ neutrale mobiliteit speelt elektrisch vervoer een belangrijk rol. Die transitie kan alleen slagen als er voldoende mogelijkheden zijn om te laden. Omdat niet iedereen op eigen terrein kan laden of als

bezoeker in de gemeente verblijft is men aangewezen op publieke laadinfrastructuur. In het kader van het nationaal klimaatakkoord is een nationale agenda laadinfrastructuur (NAL) opgesteld. In de NAL staan afspraken om te zorgen voor een dekkend laadnetwerk, waarin gemeenten een cruciale rol spelen. Gemeenten moeten een visie en beleid opstellen rondom laadinfrastructuur. Zevenaar werkt samen in de NAL-regio Gelderland-Overijssel. De NAL-regio heeft een regionale agenda laadinfrastructuur (RAL) opgesteld met ondersteuningsmaatregelen tot en met 2023.

Vooruitlopend op de Laadvisie heeft de gemeente Zevenaar besloten om mee te doen met laadpalenconcessie vanuit de provincie Gelderland. De concessie is juli 2022 van start gegaan.

7.2.8 Uitvoeren van het uitvoeringsprogramma Routekaart energietransitie Regio Arnhem Nijmegen (2018-2023)

Jaar realisatie 2023

Ook de Regio Arnhem Nijmegen staat voor een opgave (in 2050 energieneutraal). Dit is een opgave voor alle vier de bestaande portefeuillehoudersoverleggen (Duurzaamheid, Mobiliteit, Wonen en Economie). De coördinatie is vanuit het portefeuillehoudersoverleg Duurzaamheid en wordt voorbereid via de regionale Icoongroep Slimme Duurzaamheid. Voor het halen van de opgave is het uitvoeringsprogramma opgesteld waarbij de focus van de regionale samenwerking ligt bij:

- Regionale Energiestrategie (RES)
- Energietransitie gebouwde omgeving
- Duurzame bedrijventerreinen
- Duurzaam en circulair inkopen en aanbesteden

Stand van zaken

Rek. 2021	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan
		

Het uitvoeringsprogramma Routekaart energietransitie Regio Arnhem-Nijmegen en de Regionale Energiestrategie (RES) zijn ondergebracht in de Groene Metropool Regio Arnhem-Nijmegen, bij de opgave circulaire regio.

In alle deelnemende gemeenten is het RES bod 1.0 vastgesteld. Nu zijn we met het traject RES 2.0 bezig, waar onder andere de onderwerpen 'het ruimtelijk (laten) landen van het RES 1.0 bod'; de onbalans tussen zon en wind; plan-MER RES 2.0; de net congestie; RES warmtespoor en de verdeling van vraag en aanbod tegen de laagste maatschappelijke kosten aan de orde komen.

Vanuit het onderdeel circulaire economie is het project duurzaamheid en circulariteit in de grond-, weg- en waterbouw (GWW) Regio Arnhem-Nijmegen ontstaan waar Zevenaar aan mee doet (zie ook activiteit 7.2.1).

7.3 Duurzaam inzamelen en verwerken afval

7.3.1 Verminderen restafval per inwoner (max. 100 kg)

Jaar realisatie 2020

Om deze doelstelling te realiseren willen wij de hoeveelheid gescheiden ingezameld GFT- en groenafval verhogen. Om dat te bereiken voeren wij een aparte GFT-container in die wij de inwoners gratis aanbieden. Ook kunnen inwoners groenafval op het aanbiedstation gratis aanbieden. Het aanbieden van restafval gaan wij ontmoedigen door dit minder vaak op te halen.

De aanvullende lasten dekken wij binnen de afvalbegroting en verrekenen we via de afvalstoffenheffing.

Stand van zaken

Rek. 2021	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan
		

In 2021 is de totale hoeveelheid fijn huishoudelijk restafval gedaald naar 97 kg per inwoner. De invoering van diftar in de hoogbouw moet in 2022 leiden tot een verdere daling.

7.4 Afvalwater en waterhuishouding

7.4.1 Uitvoeren duurzaamheidsmaatregelen Watertakenplan

Jaar realisatie 2021

Zoals in het Watertakenplan de Liemers 2017-2021 is opgenomen, focussen we serieus op duurzaamheid en klimaatverandering. Bij het ontwerpen en inrichten van zowel (afval)waterketen, watersysteem als openbare ruimte wordt hiermee rekening gehouden. Hierbij zoeken wij nadrukkelijk naar een integrale benadering bij grootonderhoud, reconstructie en nieuwbouw.

De volgende uitgangspunten hanteren wij bij alle plannen met betrekking tot afvalwaterketen, watersysteem en openbare ruimte:

1. Klimaatbestendig inrichten betreffende water, hitte en droogte.
2. Vasthouden, bergen en afvoeren.
3. Beperken wateroverlast in stedelijk gebied.
4. Scheiden bij de bron van hemelwater en vuilwater.
5. Vuilwater wordt via de riolering afgevoerd naar de zuivering.
6. Hemelwater voert bij voorkeur zichtbaar bovengronds af naar oppervlaktewater of bodem.
7. Anticiperen op klimaatverandering door rekening te houden met de verwachte effecten bij het ontwerp en inrichting van (afval)waterketen, watersysteem en openbare ruimte.
8. Milieutechnisch functioneren en oppervlaktewaterkwaliteit mag niet verslechteren ten opzichte van de huidige situatie.
9. Particulieren stimuleren voor meer groen in de tuin, voor hitte en water. Bewoners moeten zich zo veel mogelijk zelf verantwoordelijk voelen voor het verwerken van hemelwater op eigen terrein.

Wij gaan samen met andere Liemerse gemeenten en het waterschap dit jaar starten met het project 'Klimaatadaptatie De Liemers', zoals recent vanuit het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie is voorgeschreven. Hiervoor voeren we een stresstest uit om knelpunten en risico's op onder andere wateroverlast in kaart te brengen.

Stand van zaken

Rek. 2021	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan
		

De stresstest, risicodialogen en uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie hebben wij afgerond en zijn door de raad vastgesteld. Het Watertakenplan leggen wij in september 2022 aan u voor.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten				
Meerjarenbegroting 2022-2025	9.212	9.240	9.240	9.240
Tot de 1e Voortgangsrapportage 2022	43	-157	-157	-157
Mutaties 1e Voortgangsrapportage 2022	85	0	0	0
Tot de 2e Voortgangsrapportage 2022	1.085	0	0	0
Baten tot de 2e Voortgangsrapportage	10.425	9.084	9.084	9.084
Mutaties 2e Voortgangsrapportage				
2. Actualisatie bestaand beleid	123	0	0	0
Mutaties afvalstoffenheffing 2022	71	0	0	0
Watertakenplan 2022-2026	52	0	0	0
Totaal mutaties baten 2e Voortgangsrapportage	123	0	0	0
Totaal baten t/m de 2e Voortgangsrapportage	10.548	9.084	9.084	9.084

Lasten

Meerjarenbegroting 2022-2025	11.092	10.706	10.691	10.655
Tot de 1e Voortgangsrapportage 2022	906	328	328	-172
Mutaties 1e Voortgangsrapportage 2022	67	0	0	0
Tot de 2e Voortgangsrapportage 2022	1.105	-8	-8	-8
Lasten tot de 2e Voortgangsrapportage	13.170	11.026	11.011	10.475
Mutaties 2e Voortgangsrapportage				
1. Autonome ontwikkelingen	40	0	0	0
Prenataal huisbezoek door de jeugdgezondheidszorg (PHB-JGZ)	-5	0	0	0
Renteaanpassingen 2022	44	0	0	0
Stijgende gaskosten	0	0	0	0
2. Actualisatie bestaand beleid	-929	845	250	0
Actualisatie investeringen afval	-43	-123	0	0
Actualisatie investeringen bedrijfswagens	-8	-8	0	0
Actualisatie investeringen riolering	0	0	0	0
Actualiseren uitgaven jeugdgezondheidszorg (JGZ-JOGG project)	-29	0	0	0
Campagne "Kids groen en duurzaam"	-43	43	0	0
Fasering uitvoeringsplan duurzaamheid	-500	250	250	0
Gedeeltelijke vrijval budget duurzaamheidsfonds en kansrijke duurzame maatregelen	-28	0	0	0
Mutaties afvalstoffenheffing 2022	-10	0	0	0
Uitvoeringskosten klimaatakkoord	0	294	0	0
Vervolg warmtenet stad Zevenaar fase 3b	71	0	0	0
Warmtetransitie: warmtenet stad Zevenaar fase 4 en verdere uitrol	-340	340	0	0
Warmtewet 2.0	-50	50	0	0
Watertakenplan 2022-2026	52	0	0	0
Totaal lasten 2e Voortgangsrapportage	-889	845	250	0
Totaal lasten t/m de 2e Voortgangsrapportage	12.281	11.871	11.261	10.475
Saldo voor bestemming	-1.732	-2.788	-2.178	-1.392
<i>Onttrekkingen</i>				
Meerjarenbegroting 2022-2025	0	0	0	0
Tot de 1e voortgangsrapportage 2022	2.336	500	500	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Tot de 2e voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Mutaties 2e voortgangsrapportage 2022	-543	127	250	0
Totaal onttrekkingen reserves t/m de 2e VGR	1.793	627	750	0
<i>Toevoegingen</i>				
Meerjarenbegroting 2022-2025	0	0	0	0
Tot de 1e voortgangsrapportage 2022	-1.500	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage 2022	-10	0	0	0
Tot de 2e voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Mutaties 2e voortgangsrapportage 2022	-81	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves t/m de 2e VGR	1.592	0	0	0
Totaal mutaties reserves	202	627	750	0
Saldo na bestemming	-1.531	-2.161	-1.428	-1.392

Toelichting financiële ontwikkelingen

1. Autonome ontwikkelingen

Prenataal huisbezoek door de jeugdgezondheidszorg (PHB-JGZ)

Met ingang van 2022 zijn structureel middelen aan de algemene uitkering toegevoegd voor de uitvoering van het wetsvoorstel 'Prenataal huisbezoek door de JGZ'. De lasten zijn geraamd als bijdrage aan de VGGM die belast is met de uitvoering. In verband met uitstel van de inwerkingtreding (1 juli in plaats van 1 januari) van het wetsvoorstel is de bijdrage voor 2022 verlaagd met € 5.000.

Renteaanpassingen 2022

Wij hebben de omslagrente 2022 aangepast. Door de lagere rente kort geld en de lagere toevoeging (2% over de boekwaarde) aan de verliesvoorziening van de grondexploitaties is een voordeel ontstaan van € 181.000. Deze wijziging is programma overstijgend.

Stijgende gaskosten

Wereldwijde ontwikkelingen leiden, naast hogere brandstofprijzen, tevens tot hogere gaskosten. Aangezien gas werd geleverd via Gazprom hebben we deze overeenkomst vervroegd stopgezet (per 1 oktober 2022). In 2022 hebben we samen met de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen een nieuwe aanbesteding gehouden. We houden er rekening mee dat het gastarief verdubbelt. Per saldo betekent dit in 2022 dat de gaskosten met € 23.000 stijgen. Dit is een programma overstijgende wijziging (programma 0, 5, 6 en 7). Deze kosten dekken wij uit de stelpost inflatie 2022. Het structurele effect verwerken we in de meerjarenbegroting 2023-2026.

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie investeringen afval

De aanschaf en plaatsing van de ondergrondse restafvalcontainers verwachten wij in 2023 af te ronden. Dit is één jaar later doordat onder meer het participatietraject met de bewoners van de hoogbouw langer heeft geduurd dan was voorzien. Verder hebben we in 2022 de ondergrondse glascontainers grotendeels geplaatst. Een enkele container, onder andere bij de nieuwe supermarkt op 7Poort, moet nog geplaatst worden. Omdat het onzeker is of alle containers in 2022 in de grond zitten schuiven we een deel van de investering door naar 2023.

Dit leidt in 2022 en 2023 tot een eenmalig positief resultaat van respectievelijk € 43.000 en € 123.000. Dit brengen we ten gunste van de bestemmingsreserve afval.

Actualisatie investeringen bedrijfswagens

In 2021 is een aanbesteding gehouden voor het vervangen van meerdere bedrijfsvoertuigen. Door de problemen die ontstaan zijn bij de levering van grondstoffen en halffabricaten verwachten wij dat de levering van deze voertuigen niet eerder zal plaatsvinden dan eind 2022/ begin 2023. Voorzichtigheidshalve hebben wij deze investeringen één jaar later geraamd. Dit leidt tot eenmalige voordelen in 2022 en 2023 van € 115.000, in 2024 van € 6.000 en in 2025 van € 3.000. Deze voordelen zijn programma overstijgend (programma 0, 5 en 7).

Daarnaast hebben wij een nieuwe bedrijfswagen aangeschaft. Deze vervangt ook een voertuig uit een leaseconstructie. Doordat de leasekosten hoger zijn dan de nieuwe kapitaallasten levert dit ook een structureel voordeel op van € 2.000.

Tenslotte verwachten wij dat in 2025 de heftruck aan vervanging toe is. In de begroting was deze vervangingsinvestering nog niet opgenomen. Dit hebben wij met deze wijziging hersteld. Ter dekking hiervan is een ander vervangingsbudget verlaagd. Het gaat hiermee om een budgettair neutrale wijziging.

Actualisatie investeringen riolering

We hebben de riool gerelateerde investeringen nagelopen en een aantal opnieuw geraamd. We verwachten bijvoorbeeld dat de werkzaamheden omtrent de 'Marktplaats Lobith' en 'Kop van Tolkamer' in 2022 nog niet zijn afgerond. Daarnaast hebben we diverse, kleinere investeringen doorgeschoven.

Dit leidt in 2022, 2023 en 2024 tot een eenmalig positief resultaat van respectievelijk € 54.000, € 85.000 en

€ 12.000. Dit brengen we ten gunste van de voorziening 'vervanging riolering'.

Actualiseren uitgaven jeugdgezondheidszorg (JGZ-JOGG project)

Het budget voor het project JOGG (Jongeren Op Gezond Gewicht) wordt dit jaar naar verwachting niet volledig ingezet. Door de corona maatregelen hebben we namelijk niet alle geplande activiteiten uit kunnen voeren. Wij verlagen dan ook het budget hiervoor met € 29.000. Dit brengen we ten gunste aan het begrotingsresultaat.

Campagne "Kids groen en duurzaam"

In het kader van de ambitie 'energie- en CO₂-neutrale samenleving 2040', wil de gemeente Zevenaar in samenwerking met de gemeenten Westervoort, Duiven en Doesburg de 'Kids groen en duurzaam campagne' organiseren. In de kadernota 2022 is hiervoor een budget van € 43.000 beschikbaar gesteld voor 2022. De scholen kunnen echter dit najaar geen ruimte in het programma vrijmaken. Hierdoor lukt het niet om de campagne dit jaar uit te voeren. Wij schuiven daarom het budget door naar 2023.

Fasering uitvoeringsplan duurzaamheid

Het uitvoeringsplan 2022 - 2024 dat ten grondslag ligt aan de beoogde besteding van de bestemmingsreserve duurzaamheid wordt in het vierde kwartaal 2022 door de raad behandeld. Hierdoor kunnen in 2022 geen activiteiten starten. Wij schuiven daarom € 500.000 (voor het jaar 2022) door naar de jaren 2023 en 2024.

Gedeeltelijke vrijval budget duurzaamheidsfonds en kansrijke duurzame maatregelen

Jaarlijks is € 58.000 beschikbaar voor duurzaamheidsinitiatieven uit de samenleving. In 2022 verwachten wij minder initiatieven die vragen om een bijdrage van de gemeente. Wij stellen voor om € 28.000 vrij te laten vallen.

Mutaties afvalstoffenheffing 2022

De opbrengst voor oud papier is door ontwikkelingen op de wereldmarkt hoger dan geraamd. Als gevolg hiervan verwachten wij een hogere opbrengst dan in de begroting geraamd. Dit leidt tot een voordeel van € 100.000.

Daartegenover staat een nadeel op de vergoeding PMD. Tenslotte houden we rekening met een kleine meevaller op de advieskosten.

Per saldo verwachten wij een voordeel op de kosten van afvalverwerking van € 81.500. Dit storten wij in de bestemmingsreserve afval.

Uitvoeringskosten klimaatakkoord

Het kabinet heeft met het nationale klimaatakkoord een centraal doel: het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen in Nederland met 49% ten opzichte van 1990. Het kabinet pleit in Europa voor een broeikasgasreductie van 55% in 2030. Om de gemeenten in de uitvoering van het bestaande klimaatbeleid in 2022 en 2023 te ondersteunen en om een versnelling teweeg te brengen is in de meicirculaire 2022 voor de gemeente Zevenaar een bedrag van € 294.000 beschikbaar gesteld. De uitvoeringskosten richten zich met name op gedragsverandering, urgentiebesef en communicatie.

Vervolg warmtenet stad Zevenaar fase 3b

In de begroting 2021-2024 is € 150.000 beschikbaar gesteld voor onderzoek naar warmtenet stad Zevenaar. Eind 2021 resteerde hiervan een bedrag van € 71.000.

Door verbreding van het project naar de mogelijkheden van het doortrekken naar Didam (gemeente Montferland) was de oorspronkelijke planning niet haalbaar. Het afsluiten van de intentieovereenkomst wordt nu eind 2022 verwacht. Het restant bedrag van € 71.000 is in 2021 vrijgevallen in het resultaat. Wij vragen dit bedrag opnieuw aan voor 2022.

Warmtetransitie: warmtenet stad Zevenaar fase 4 en verdere uitrol

In 2020 is samen met de woningbouwcorporatie en de provincie het plan van aanpak (fase 3A) opgesteld om tot een intentieovereenkomst te komen (fase 3B). We verwachten de intentieovereenkomst eind 2022 vast te stellen. Hierna gaan we door met fase 4: het komen tot een samenwerkingsovereenkomst. Voor dit proces is in de kadernota 2022 een budget beschikbaar gesteld van € 190.000. Doordat fase 3B vertraging heeft

opgelopen schuiven wij het bedrag door naar 2023.

Ook het vervolg van de Wijk van de Toekomst en het onderzoek naar de betaalbaarheid van het uitfaseren van aardgas hebben vertraging opgelopen. Wij schuiven de middelen, die hiervoor in de kadernota 2022 beschikbaar zijn gesteld (beide onderdelen € 75.000), door naar 2023. In totaal een bedrag van € 340.000.

Warmtewet 2.0

Voor de actualisatie warmtevisie op de Warmtewet 2.0, het aanwijzen en uitwerken van warmtekavels en het aanwijzen van een warmtebedrijf op grond van de warmtewet 2.0 heeft uw raad in de kadernota 2022 een bedrag van € 50.000 beschikbaar gesteld voor 2022. De wetgeving is echter uitgesteld. Wij schuiven daarom het bedrag door naar 2023.

Watertakenplan 2022-2026

Het Watertakenplan De Liemers (WTP) 2022-2026 is een integraal beleidsplan voor stedelijk water, riolering en zuivering voor de regio Liemers. In dit plan hebben de Liemerse waterorganisaties, gemeenten Zevenaar, Duiven en Westervoort en Waterschap Rijn en IJssel hun beleid en plannen verwoord voor hun watertaken. Door hierin gezamenlijk op te trekken, worden kwaliteit, duurzaamheid en doelmatigheid geborgd voor zowel de korte als lange termijn. De plannen hebben wij in de raadsvergadering van september 2022 uitgebreid aan u voorgelegd.

Met dit watertakenplan zorgen we voor:

- het actualiseren van het huidige overkoepelend WTP De Liemers 2017-2021, met voor iedere gemeente een eigen individuele vastgestelde financiële bijlage;
- het geven van nadere invulling aan het waterbeheerplan van het waterschap en vertaling naar de lokale situatie in De Liemers;
- het opvolgen van de conclusies van de gezamenlijke integrale visie op de afvalwaterketen 'De Liemerse Waterketen in 2030';
- input geven op de Omgevingswet die binnenkort in werking gaat treden;
- aansluiting bij het 'Voorstel beleidsambities klimaatadaptatie' en het 'Uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie'.

De wijzigingen in de budgetten hebben wij voor het jaar 2022 gebaseerd op het watertakenplan. De wijzigingen voor de jaren daarna zijn opgenomen in de meerjarenbegroting 2023-2026.

De investeringen voor 2022 hebben we, in afwijking met het watertakenplan, verdeeld over 2022 en 2023. Hier hebben we voor gekozen omdat de middelen relatief laat in het jaar beschikbaar komen, waardoor we deze niet in het huidige jaar besteden. De investeringen leiden hierdoor vanaf 2024 tot € 73.000 hogere afschrijvingslasten. Deze dekken we uit de voorziening riolering.

Ondanks de stijging van de vervangingsinvestering is een stijging van het riooltarief niet noodzakelijk. Uit de doorrekening van het nieuwe WTP blijkt dat de rioolheffing vanaf 2023 gelijk kan blijven (exclusief jaarlijkse indexatie) voor de komende planperiode (tot en met 2026).

Toelichting mutaties reserves

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie investeringen afval

De aanschaf en plaatsing van de ondergrondse restafvalcontainers verwachten wij in 2023 af te ronden. Dit is één jaar later doordat onder meer het participatietraject met de bewoners van de hoogbouw langer heeft geduurd dan was voorzien. Verder hebben we in 2022 de ondergrondse glascontainers grotendeels geplaatst. Een enkele container, onder andere bij de nieuwe supermarkt op 7Poort, moet nog geplaatst worden. Omdat het onzeker is of alle containers in 2022 in de grond zitten schuiven we een deel van de investering door naar 2023.

Dit leidt in 2022 en 2023 tot een eenmalig positief resultaat van respectievelijk € 43.000 en € 123.000. Dit brengen we ten gunste van de bestemmingsreserve afval.

Fasering uitvoeringsplan duurzaamheid

Het uitvoeringsplan 2022 - 2024 dat ten grondslag ligt aan de beoogde besteding van de bestemmingsreserve duurzaamheid wordt in het vierde kwartaal 2022 door de raad behandeld. Hierdoor kunnen in 2022 geen activiteiten starten. Wij schuiven daarom € 500.000 (voor het jaar 2022) door naar de jaren 2023 en 2024.

Mutaties afvalstoffenheffing 2022

De opbrengst voor oud papier is door ontwikkelingen op de wereldmarkt hoger dan geraamd. Als gevolg hiervan verwachten wij een hogere opbrengst dan in de begroting geraamd. Dit leidt tot een voordeel van € 100.000.

Daartegenover staat een nadeel op de vergoeding PMD. Tenslotte houden we rekening met een kleine meevaller op de advieskosten.

Per saldo verwachten wij een voordeel op de kosten van afvalverwerking van € 81.500. Dit storten wij in de bestemmingsreserve afval.

8. VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDELIJKE VERNIEUWING

ALGEMEEN

Omschrijving

Dit programma gaat over de beleidsvelden ruimtelijke ordening, grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen) en wonen.

Wat willen we?

Wij willen een gemeente zijn waar het aantrekkelijk wonen, werken en leven is.

Ontwikkelingen

Woningmarkt

Wat betreft de woningmarkt is en blijft het een roerige tijd en de druk op de woningmarkt neemt steeds meer toe.

Vanuit de woondeal Arnhem-Nijmegen wordt ingezet om de woningbouw te versnellen en vooral betaalbare woningen toe te voegen aan de voorraad. De afspraken uit de woondeal krijgen steeds meer uitvoering en zo worden de afspraken ook opgepakt en uitgevoerd. Aan de hand van het nieuwe rijks woon- en bouwagenda wordt de woondeal dit najaar geactualiseerd en dient als prestatieafspraken tussen de provincie en het rijk. Nog steeds met als doel de woningbouw te versnellen en betaalbare woningen aan de voorraad toe te voegen.

Op het gebied van Wonen werken wij ook nog steeds samen met de Liemerse gemeenten op basis van de Liemerse woonagenda. In november 2021 heeft uw raad het amendement "Initiatief woningbouw" aangenomen. Hierin heeft u aan het college de opdracht gegeven een plan woningbouw te maken om tenminste starters een kans te bieden en daarnaast acties te ontwikkelen om de nodige doorstroming op gang te krijgen. Het plan wordt in het vierde kwartaal voorgelegd.

Verstedelijkingsstrategie

In en met de regio werken wij aan de verstedelijkingsstrategie Groene Metropool. De strategie draait om het faciliteren van de groei in de regio én het tegelijkertijd versterken van de leefkwaliteit. Voor de (middel)lange termijn beschrijft de strategie welke voorwaarden en principes er zijn om te komen tot groei van wonen en werken. Tegelijkertijd moet dit bijdragen aan het versterken van mobiliteit, leefbaarheid en landschap om de typische balans tussen stedelijke ontwikkeling en ontspannen leefkwaliteit in de Groene Metropoolregio te versterken. Vandaar ook de titel 'Meer landschap, meer stad'. De opgaven en onderzoeksvragen in het kader van de verstedelijkingsstrategie zullen eind 2022 worden voorgelegd aan alle gemeenteraden binnen de regio Arnhem-Nijmegen en regio Foodvalley. Deze verstedelijkingsstrategie heeft een directe link met de nog op te stellen omgevingsvisie Zevenaar. Door het opnemen van de ontwerpprincipes en opgaven vanuit de regio in de eigen omgevingsvisie en het laten doorwerken hiervan in het omgevingsplan worden de regionale uitgangspunten meer in de lokale instrumenten verankerd. De keuzes die Zevenaar maakt binnen deze regionale opgaven en ontwerpprincipes worden uiteindelijk opgenomen in de omgevingsvisie Zevenaar, die uw raad, volgens de huidige planning vaststelt in het najaar van 2023/ voorjaar 2024.

Beleidskaders

- Structuurvisie Zevenaar 2012-2030
- Omgevingsvisie Gelders Eiland 2030
- Woonvisie Zevenaar(2015)
- Woonvisie Gelders Eiland (2017)
- Integraal Accommodatieplan 2020-2040 (IAP)
- Nota Grondbeleid Zevenaar 2021
- Woondeal Arnhem Nijmegen 2020
- Liemerse Woonagenda 2020
- Regionaal Programma Werklocaties (RPW) 2021 - 2024
- Toets- en afwegingskader grootschalige duurzame energieopwekking (zon en wind)

WAT WILLEN WE?

8.1 Ruimtelijke Ordening

Wij streven naar een goede balans tussen de ontwikkeling van de stad Zevenaar met een bovenlokaal en regionaal voorzieningenniveau en leefbare kernen met een eigen lokaal voorzieningenaanbod. We maken gewenste (ruimtelijke) ontwikkelingen mogelijk en bevorderen de ruimtelijke kwaliteit en een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Hierbij respecteren wij het landschap en de daarin aanwezige natuur- en cultuurhistorische waarden.

8.2 Stedelijke vernieuwing

Via stedelijke vernieuwing zetten we in op de vitaliteit in dorpen en wijken. We nemen fysieke maatregelen die nodig zijn om wijken en dorpen toekomstbestendig te maken.

8.3 Wonen en bouwen

Wij hebben een toekomstbestendige woningvoorraad. Voor iedereen is er een geschikte woning en onze inwoners wonen prettig.

8.4 Handhaving

Beschermen van de kwaliteit van de (leef-)omgeving door toezicht en handhaving.

WAT DOEN WE?

Naam activiteit	Jaar realisatie	Status 2021	Status 1e VGR	Status 2e VGR
8.1.1 Invoeren Omgevingswet	2023			
8.3.1 Herontwikkelen Vestersbos Zevenaar	2024			
8.3.2 Regie op woningbouwprogramma	2027			
8.3.4 Ontwikkelen bouwgrondexploitaties	2025			

8.1 Ruimtelijke Ordening

8.1.1 Invoeren Omgevingswet	Jaar realisatie	2023
Dit betreft een transitieopgave die sinds 2017 is ingezet en doorloopt tot 2021 (invoering Omgevingswet) en de jaren daarna. "De Omgevingswet raakt een groot deel van de organisatie. Uitgangspunt is dat we op 1 januari 2021 voldoen aan de eisen die de VNG stelt aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Wij stellen hiervoor een route vast. Wij passen ons instrumentarium aan de nieuwe wettelijke vereisten aan. Hierbij is digitalisering van gegevens en het eenvoudig kunnen benaderen van die gegevens een belangrijk onderdeel. Ook het vaststellen van een omgevingsvisie en toewerken naar 1 omgevingsplan voor het grondgebied van de gemeente. Wij zetten in op participatie van inwoners, ondernemers en instanties. Intern kijken wij naar de gevolgen voor de organisatie op het gebied van functies, cultuur, competenties en integraliteit. Vraag die daarbij centraal staat is: "Hoe kunnen we samen met onze inwoners plannen zo goed mogelijk realiseren en welke vorm van dienstverlening en participatie vanuit de gemeente hoort daarbij?"		

Stand van zaken	Rek. 2021	1e VGR	2e VGR
	Volgens plan	Volgens plan	Niet volgens plan
			

De Omgevingsvisie loopt in tijd uit de planning. De overige onderdelen zijn wel conform planning. Met het steeds uitstellen van de inwerkingtreding van de wet wordt de planning steeds opgeschoven. Volgens de laatste berichten treedt de wet nu in werking op 1 januari 2023, maar dit is niet 100% zeker. De Omgevingswet heeft invloed op het gehele ruimtelijke domein en heeft ook de nodige raakvlakken met het sociale domein. De voorbereiding op het vergunningenproces, de overgang naar het nieuwe omgevingsplan en de verbetertrajecten van de diverse werkprocessen inclusief het anders werken zijn grote opgaven. Een belangrijk aandachtspunt is de noodzakelijke digitaliseringsslag die wordt gemaakt en de gevolgen voor het ICT-beheer bij (volledig) digitaal werken en werken met het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).

Sinds begin 2022 is er een raads werkgroep Omgevingswet en worden de voor te leggen raadsbesluiten voorbesproken en toegelicht in deze werkgroep. Ook de planning en andere keuzes die richting uw raad gaan worden met elkaar in dit maandelijks overleg afgestemd.

Voorstel raad

Kennisnemen van de vertraging.

8.3 Wonen en bouwen

8.3.1 Herontwikkelen Vestersbos Zevenaar

Jaar realisatie 2024

Herontwikkelen van de locatie van de voormalige schoolgebouwen van het Liemers college aan het Vestersbos in Zevenaar.

Stand van zaken

Rek. 2021	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan
		

De opgave was herontwikkeling van de voormalige schoollocatie Vestersbos 4 in Zevenaar ten behoeve van woningbouw. U heeft op 16 september 2020 besloten om budget beschikbaar te stellen voor een haalbaarheidsstudie naar de huisvesting van het PO. Het haalbaarheidsonderzoek naar huisvesting van het PO in combinatie met VO en/of sportvoorziening is in 2021 afgerond. Op 24 november 2021 heeft u besloten een aanvullend budget beschikbaar te stellen voor het doen van aanvullend onderzoek en de effecten van twee varianten uit het haalbaarheidsonderzoek. U heeft eveneens de stedenbouwkundige kaders voor de locatie Vestersbos vastgesteld. Met deze investering dekken we in 2022 de (voorbereidende) planologische kosten om te komen tot een gewijzigd bestemmingsplan. Deze onderzoeken verwachten we grotendeels voor het eind van dit jaar af te ronden.

8.3.2 Regie op woningbouwprogramma

Jaar realisatie 2027

Op basis van de Liemerse Woonagenda voor de periode 2017-2027 stellen wij uitgangspunten vast voor het woningbouwprogramma. Op basis van die uitgangspunten stellen wij een flexibele woningbouwprogrammering vast met maatwerk per kern. Om nieuwe kansrijke initiatieven mogelijk te maken brengen wij de capaciteit van woningbouwlocaties, die niet aansluiten bij de vraag op lange termijn, terug.

Stand van zaken

Rek. 2021	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan
		

De regie op woningbouwprogramma is een continu proces. Wij willen een continue bouwstroom op gang houden. De lokale overheid speelt bij het aanbieden van voldoende woongelegenheden een belangrijke regierol. Wij gaan samen met marktpartijen en woningcorporaties ervoor zorgen dat binnen de gemeente goede en voor alle doelgroepen de juiste woningen beschikbaar zijn. Om de behoefte in te vullen bieden wij een gedifferentieerd woningbouwprogramma aan en zetten wij in op kwaliteit (bouwen naar behoefte). Voor een actueel beeld houden wij om de drie jaar een regionaal woningmarktonderzoek, de resultaten verwachten wij in het vierde kwartaal van dit jaar. Daarnaast zijn meerdere afspraken (o.a. Woondeal en prestatieafspraken), acties dan wel overeenkomsten opgesteld die het mogelijk maken om een gedifferentieerd woningbouwprogramma te realiseren in de loop der jaren. De Liemerse woonagenda wordt regelmatig geactualiseerd. Als verdieping op het regionale woningmarktonderzoek hebben wij een onderzoek "ontwikkeling (sociale) woningvoorraad" laten uitvoeren. Met dit onderzoek is verder ingezoomd op de gemeente en op de kernen. Gezien het onderzoek constateren wij dat de gemeente nog een forse opgave heeft maar de uitkomsten in lijn zijn met de vorige onderzoeken en het ingezet beleid (50% betaalbaar waarvan 30% sociaal, sturing op woningbouw/ richtlijnen notitie, afspraken in de woondeal enz.). Bij betaalbaar bouwen zijn in de Liemers afspraken gemaakt betreffende betaalbaarheid; namelijk dat 2/3 van de plannen worden gerealiseerd in het betaalbare segment (waarvan 30% in de sociale sector, 20% tot een prijs van € 250.000, 17% tot de NHG-grens en het overige deel in het vrije segment). Wel moeten we constateren dat de gemeente te maken heeft met veel harde plannen (met vastgestelde bestemmingsplannen) waarvan

de afspraken al vastliggen en die niet geheel aansluiten op betaalbaarheidsafspraken. Bij wijzigingsverzoeken van het bestemmingsplan vormen deze afspraken wel de basis, zoals bij Enghuizen fase II. Wij houden u regelmatig op de hoogte van de ontwikkeling met betrekking tot de woningbouwplannen.

8.3.4 Ontwikkelen bouwgrondexploitaties

Jaar realisatie 2025

De woningbouwlocatie Groot Holthuizen is volop in ontwikkeling. Door de goede uitgifte de afgelopen jaren heeft de gemeenteraad besloten de grondexploitatie Zevenaar Oost uit te breiden met het nieuwe buurtschap De Holtkamp (circa 120 woningen). De verwachting is dat we in 2022 ook het laatste buurtschap 't Hof zullen toevoegen aan de grondexploitatie. De buurtschappen De Tol en De Bem worden komend jaar afgerond en overgedragen naar de beheersorganisatie.

In het woningbouwplan Middag-Oost is momenteel uitsluitend nog een beperkt aantal vrije kavels beschikbaar. Momenteel worden plannen uitgewerkt voor een nieuwe fase waarbij ontwikkelaars worden benaderd die interesse hebben. Dit zal in 2022 naar verwachting leiden tot nieuwe bouwactiviteiten.

Stand van zaken

Rek. 2021	1e VGR	2e VGR
Volgens plan	Volgens plan	Volgens plan
		

In de buurtschappen De Tol, de Stede en de Bem moet nog een beperkt aantal kavels worden geleverd. Dit zal naar verwachting in de komende twee jaar plaatsvinden.

De grondexploitatie Zevenaar-oost is inmiddels uitgebreid met het buurtschap De Holtkamp. Voor dit buurtschap is een uitwerkingsplan en een bestemmingsplan opgesteld. Het uitwerkingsplan is inmiddels onherroepelijk. Het bestemmingsplan (voor het erf) is vastgesteld, maar er is wel een beroep en een voorlopige voorziening ingediend bij de Raad van State. Momenteel zijn de gesprekken gaande met een tweetal ontwikkelaars en Baston inzake de verkoop/ontwikkeling van gemeentelijke gronden. De verkoop van particuliere kavels is ook opgestart. Er is bezwaar ingediend tegen de gevolgde procedure. De eerste kavels zullen in 2023 geleverd gaan worden. Eerder kunnen de gronden in de Holtkamp niet bouwrijp zijn. In totaal gaat het in de Holtkamp om circa 124 woningen. De gevolgen voor de uitgifte vanuit het "arrest van Didam", de oorlog in Oekraïne (prijsstijgingen) en een stijgende hypotheekrente zijn nog niet volledig te overzien. De effecten hiervan zullen zich al in 2022 manifesteren. Bij de herziening per 1 januari 2023 wordt dit in cijfers vertaald.

Voor Middag-Oost fase III heeft een selectie plaatsgevonden voor een ontwikkelaar. Met de winnaar van deze selectie en met Baston zijn wij momenteel bezig met het opstellen van verkoop- en realisatieovereenkomsten. Ook wordt er een wijzigings-/bestemmingsplanprocedure voorbereid om de plannen juridisch mogelijk te maken.

De uitgifte voor Middag-Oost fase III is voorzien in 2023. Ook hier geldt dat de gevolgen voor de uitgifte/ontwikkeling vanuit het "arrest van Didam", de stijging van de hypotheekrente en de oorlog in Oekraïne nog niet volledig te overzien zijn. De effecten hiervan zullen zich al in 2022 manifesteren. Bij de herziening per 1 januari 2023 wordt dit in cijfers vertaald.

WAT KOST HET?

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten				
Meerjarenbegroting 2022-2025	3.392	21.499	7.497	18.442
Tot de 1e Voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Mutaties 1e Voortgangsrapportage 2022	314	219	-17	-17
Tot de 2e Voortgangsrapportage 2022	18	0	0	0
Baten tot de 2e Voortgangsrapportage	3.724	21.717	7.481	18.425

Mutaties 2e Voortgangsrapportage

1. Autonome ontwikkelingen	-2.247	-16.063	22.145	-20.716
Aanpassen ramingen grondexploitatie Mercurion	-306	510	306	-259
Aanpassen ramingen grondexploitatie Middag-Oost & Zwanenwaay	0	166	-310	17
Aanpassen ramingen grondexploitatie Zevenaar-Oost wonen	-1.940	-16.740	22.148	-20.473
2. Actualisatie bestaand beleid	230	-235	235	0
Actualisatie bezuiniging vastgoed	0	-235	235	0
Hogere opbrengst grondverkoop	30	0	0	0
Inzet extra capaciteit voor bouwaanvragen	200	0	0	0
Totaal mutaties baten 2e Voortgangsrapportage	-2.017	-16.298	22.380	-20.716
Totaal baten t/m de 2e Voortgangsrapportage	1.707	5.419	29.860	-2.291

Lasten

Meerjarenbegroting 2022-2025	8.400	22.660	8.657	19.665
Tot de 1e Voortgangsrapportage 2022	703	298	-77	-2
Mutaties 1e Voortgangsrapportage 2022	-2.569	0	0	0
Tot de 2e Voortgangsrapportage 2022	-7	526	1.000	1.000
Lasten tot de 2e Voortgangsrapportage	6.526	23.483	9.580	20.663

Mutaties 2e Voortgangsrapportage

1. Autonome ontwikkelingen	-2.244	-16.063	22.145	-20.716
Aanpassen ramingen grondexploitatie Mercurion	-306	510	306	-259
Aanpassen ramingen grondexploitatie Middag-Oost & Zwanenwaay	0	166	-310	17
Aanpassen ramingen grondexploitatie Zevenaar-Oost wonen	-1.940	-16.740	22.148	-20.473
Aanpassing rente grondexploitatie Mercurion	0	0	0	0
Aanpassing rente grondexploitatie Middag-Oost & Zwanenwaay	0	0	0	0
Aanpassing rente grondexploitatie Zevenaar-Oost wonen	0	0	0	0
Renteaanpassingen 2022	2	0	0	0
2. Actualisatie bestaand beleid	-106	90	0	0
Actualisatie bezuiniging vastgoed	0	0	0	0
Actualisatie investeringen ruimtelijke ontwikkeling	-16	0	0	0
Fasering initiatief woningbouw: personele capaciteit	-90	90	0	0
Hogere opbrengst grondverkoop	0	0	0	0
Inzet extra capaciteit voor bouwaanvragen	0	0	0	0
Totaal lasten 2e Voortgangsrapportage	-2.350	-15.973	22.145	-20.716
Totaal lasten t/m de 2e Voortgangsrapportage	4.176	7.510	31.725	-53
Saldo voor bestemming	-2.469	-2.091	-1.864	-2.237

Onttrekkingen

Meerjarenbegroting 2022-2025	3.337	0	0	0
Tot de 1e voortgangsrapportage 2022	102	375	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage 2022	500	0	0	0
Tot de 2e voortgangsrapportage 2022	-26	526	1.000	1.000
Mutaties 2e voortgangsrapportage 2022	-90	90	0	0
Totaal onttrekkingen reserves t/m de 2e VGR	3.823	991	1.000	1.000

Toevoegingen

Meerjarenbegroting 2022-2025	0	0	0	0
------------------------------	---	---	---	---

Tot de 1e voortgangsrapportage 2022	-102	0	0	0
Mutaties 1e voortgangsrapportage 2022	-3.000	0	0	0
Tot de 2e voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Mutaties 2e voortgangsrapportage 2022	0	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves t/m de 2e VGR	3.102	0	0	0
Totaal mutaties reserves	721	991	1.000	1.000
Saldo na bestemming	-1.747	-1.100	-864	-1.237

Toelichting financiële ontwikkelingen

1. Autonome ontwikkelingen

Aanpassen ramingen grondexploitatie Mercurion

De ramingen van de grondexploitatie Mercurion zijn aangepast op basis van de herziene grex per 1 januari 2022 zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 6 juli 2022, aangevuld met actuele ontwikkelingen.

Aanpassen ramingen grondexploitatie Middag-Oost & Zwanenwaay

De ramingen van de grondexploitatie Middag-Oost & Zwanenwaay zijn aangepast op basis van de herziene grex per 1 januari 2022 zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 6 juli 2022, aangevuld met actuele ontwikkelingen.

Aanpassen ramingen grondexploitatie Zevenaar-Oost wonen

De ramingen van de grondexploitatie Zevenaar-Oost wonen zijn aangepast op basis van de herziene grex per 1 januari 2022 zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 6 juli 2022, aangevuld met actuele ontwikkelingen.

Aanpassing rente grondexploitatie Mercurion

De ramingen van de grondexploitatie Mercurion zijn aangepast op basis van de herziene grondexploitatie per 1 januari 2022 zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 6 juli 2022.

Aanpassing rente grondexploitatie Middag-Oost & Zwanenwaay

De rente van de grondexploitatie Middag-Oost & Zwanenwaay is aangepast op basis van de herziene grondexploitatie per 1 januari 2022 zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 6 juli 2022. Door een gunstiger verloop van de boekwaarde en een lager rentepercentage wordt minder rente toegerekend aan deze grondexploitatie wat een nadeel betekent voor het begrotingssaldo. Binnen het onderdeel renteaanpassingen 2022 is echter ook sprake van voordelen.

Aanpassing rente grondexploitatie Zevenaar-Oost wonen

De ramingen van de grondexploitatie Zevenaar-Oost wonen zijn aangepast op basis van de herziene grondexploitatie per 1 januari 2022 zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 6 juli 2022. Door een gunstiger verloop van de boekwaarde en een lager rentepercentage wordt minder rente toegerekend aan deze grondexploitatie wat een nadeel betekent voor het begrotingssaldo. Binnen het onderdeel renteaanpassingen 2022 is echter ook sprake van voordelen.

Renteaanpassingen 2022

Wij hebben de omslagrente 2022 aangepast. Door de lagere rente kort geld en de lagere toevoeging (2% over de boekwaarde) aan de verliesvoorziening van de grondexploitaties is een voordeel ontstaan van € 181.000. Deze wijziging is programma overstijgend.

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie bezuiniging vastgoed

Op 31 mei 2022 heeft uw college ingestemd met de verkoop van het pand aan de Kerkstraat 16 Zevenaar voor een bedrag van € 550.000. In onze begroting hielden wij rekening met een ander bedrag. De raming van de opbrengsten passen we met deze wijziging aan.

Daarnaast leiden de ontwikkelingen op het vlak van ruimtelijke ordening ertoe dat de verkoop van de locatie Reisenakker 14 en 14a Zevenaar tot nader order wordt uitgesteld. Vermoedelijk zijn de opbrengsten pas in 2024 haalbaar. Zie voor een nadere stand het overzicht bezuiniging vastgoed aan het eind van de monitor bezuiniging.

Tenslotte bleek dat de afschrijvingslasten m.b.t. de locaties Kerkstraat 16 Zevenaar en Reisenakker 14 en 14a Zevenaar abusievelijk verkeerd in onze begroting staan. Dit herstellen wij met deze wijziging.

Deze wijziging raakt meerdere programma's (programma's 0, 5 en 8). Per saldo resulteert dit in 2022 in een voordeel van € 119.000, in 2023 in een voordeel van € 54.000 en in 2024 in een nadeel van € 54.000.

Actualisatie investeringen ruimtelijke ontwikkeling

Wij hebben de fasering van de diverse investeringsprojecten van de afdeling ruimtelijke ontwikkeling geactualiseerd. Het gaat hier bijvoorbeeld om planvorming herinrichting Edisonstraat en voorbereiding herontwikkeling Vestersbos. Naast een verschuiving in de tijd van de te investeren bedragen leidt dit ook tot een verschuiving van de kapitaallasten. Dit leidt tot een eenmalig voordeel van kapitaallasten in 2022 van € 16.000 (programma 8) en in 2023 van € 5.000 (programma 3).

Fasering initiatief woningbouw: personele capaciteit

In de raadsvergadering van 3 november 2021 is maximaal € 150.000 beschikbaar gesteld voor de personele capaciteit voor het ontwikkelen van een plan voor woningbouw t.b.v. starters en doorstroming. Dit najaar zullen wij aan u een stand van zaken rapporteren. Wij voorzien dat € 90.000 in 2023 (in plaats van 2022) uitgegeven zal worden.

Hogere opbrengst grondverkoop

We verwachten in 2022 een incidenteel hogere opbrengst op de verkoop van gemeentelijke gronden. Dit heeft te maken met het verkopen van grond in Zevenaar en enkele groenstroken. Dit voordeel is samen € 40.000 en brengen we ten gunste van het begrotingsresultaat.

Inzet extra capaciteit voor bouwaanvragen

Door de toename van ingekomen bouw- en conceptaanvragen maken de afdelingen ruimtelijke ontwikkeling en vergunningverlening, toezicht en handhaving gebruik van inzet door derden. Wij verwachten een overschrijding van de inhuurkosten van € 200.000. Hier staat tegenover dat wij voor 2022, uitgaande van de ingekomen bouw- en conceptaanvragen in het eerste halfjaar van 2022, een stijging van de legesinkomsten verwachten. We ramen de opbrengsten bij met € 200.000. Per saldo budgettair neutraal.

Toelichting mutaties reserves

2. Actualisatie bestaand beleid

Fasering initiatief woningbouw: personele capaciteit

In de raadsvergadering van 3 november 2021 is maximaal € 150.000 beschikbaar gesteld voor de personele capaciteit voor het ontwikkelen van een plan voor woningbouw t.b.v. starters en doorstroming. Dit najaar zullen wij aan u een stand van zaken rapporteren. Wij voorzien dat € 90.000 in 2023 (in plaats van 2022) uitgegeven zal worden.

FINANCIËN

ALGEMEEN

Inleiding

In dit onderdeel gaan wij in op de ontwikkelingen in de financiële situatie van onze gemeente. Wij presenteren het overzicht van baten en lasten, de financiële ontwikkelingen uit deze rapportage, het actuele financiële meerjarenbeeld en de monitoring van de bezuinigingen.

Beleidskaders

Betreffende financiën van onze gemeente gelden de volgende beleidskaders:

- Financiële verordening 2018
- Nota activerings- en afschrijvingsbeleid 2019
- Nota reserves en voorzieningen 2018

OVERZICHT FINANCIËLE EFFECTEN 2E VOORTGANGSRAPPORTAGE

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten				
1. Autonome ontwikkelingen	-576	8.823	36.753	-4.345
Actualiseren budgetten uitkeringslasten/-baten (ontwikkelingen BUIG)	-575	0	0	0
Meicirculaire 2022	5.022	9.381	12.668	13.717
Dividend Ataro BV	-93	0	0	0
Specifieke uitkering 'Onderwijsroute' (inburgering)	38	23	0	0
Aanpassen ramingen grondexploitatie Zevenaar-Oost wonen	-1.940	-16.740	22.148	-20.473
Versterking cliëntondersteuning	50	0	0	0
Aanpassen ramingen grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven	-4.371	12.483	1.680	1.334
Aanpassen ramingen grondexploitatie Middag-Oost & Zwanenwaay	0	166	-310	17
Kosten oorlog Oekraïne	1.600	3.000	0	0
Aanpassen ramingen grondexploitatie Mercurion	-306	510	306	-259
Stelpost extra inkomsten jeugdzorg door rijksmaatregelen	0	0	260	1.320
2. Actualisatie bestaand beleid	22.096	-13	291	283
Afkoop recht op pacht	19.862	0	0	0
Hogere opbrengst grondverkoop	40	0	0	0
Inzet ambulantiseringmiddelen	166	166	0	0
Inzet extra capaciteit voor bouw aanvragen	200	0	0	0
Actualisatie bezuiniging vastgoed	35	-235	235	0
Mutaties afvalstoffenheffing 2022	71	0	0	0
Overname Wmo-hulpmiddelen	1.542	0	0	0
Actualisatie reisdocumenten en rijbewijzen	85	0	0	0
Bijdrage monumentale gebouwen	8	8	8	8
Centrale blusvoorziening	48	48	48	48
Parkeren	-92	0	0	0
Watertakenplan 2022-2026	52	0	0	0
Tegemoetkomen huurders sportaccommodaties	80	0	0	0
Eigen bijdrage Wmo hulp bij het huishouden	0	0	0	227
Totaal mutaties 2e Voortgangsrapportage - Baten	21.520	8.810	37.044	-4.062
Lasten				
1. Autonome ontwikkelingen	-2.813	3.993	28.465	-14.639
Aanpassen bijdrage BVO DRAN (doelgroepenvervoer)	45	0	0	0
Aanpassen bijdrage BVO DRAN leerlingvervoer	-133	0	0	0
Energietoeslag huishoudens met een laag inkomen	1.608	0	0	0
Aanpassing rente grondexploitatie Zevenaar-Oost wonen	44	0	0	0
Aanpassing rente grondexploitatie Middag-Oost & Zwanenwaay	14	0	0	0
Actualiseren budgetten uitkeringslasten/-baten (ontwikkelingen BUIG)	-250	0	0	0
Aanpassing rente grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven	-236	0	0	0
Stijgende brandstofkosten	0	0	0	0

Meicirculaire 2022	1.501	4.004	4.106	4.209
Wet Open Overheid (Woo)	0	0	0	0
Dividend Ataro BV	0	0	0	0
Prenataal huisbezoek door de jeugdgezondheidszorg (PHB-JGZ)	-5	0	0	0
Specifieke uitkering 'Onderwijsroute' (inburgering)	38	23	0	0
Actualiseren budgetten inburgering	14	10	10	10
Cao effect salarissen 2022	0	0	0	0
Verdeling resultaat VGGM 2021	-41	0	0	0
Aanpassen ramingen grondexploitatie Zevenaar-Oost wonen	-1.940	-16.740	22.148	-20.473
Versterking cliëntondersteuning	50	0	0	0
Aanpassen ramingen grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven	-4.371	12.483	1.680	1.334
Aanpassen ramingen grondexploitatie Middag-Oost & Zwanenwaay	0	166	-310	17
Valpreventie bij ouderen	0	-26	-39	-39
Renteaanpassingen 2022	-181	0	0	0
Voormalig personeel	-50	0	0	0
Vrijval stelpost salarissen 2022	-467	-437	-437	-437
Budget jeugdzorg naar realistisch niveau	1.000	1.000	1.000	1.000
Kosten oorlog Oekraïne	1.600	3.000	0	0
Afwaarderen boekwaarde actief Rijnark te Lobith	192	0	0	0
Aanpassing rente grondexploitatie Mercurion	0	0	0	0
Aanpassen ramingen grondexploitatie Mercurion	-306	510	306	-259
Vrijval stelpost indexatie 2022	-938	0	0	0
Stijgende gaskosten	0	0	0	0
Stelpost extra inkomsten jeugdzorg door rijksmaatregelen	0	0	0	0
2. Actualisatie bestaand beleid	25.262	1.006	1.006	409
Actualisatie investeringen bedrijfswagens	-115	-117	-8	-5
Inzet buitengewoon opsporingsambtenaar (boa)	37	0	0	0
Actualisatie investeringen ruimtelijke ontwikkeling	-16	-5	0	0
Hogere kosten voor lijkschouwingen	10	10	10	10
Afkoop recht op pacht	20.347	0	0	0
Hogere opbrengst grondverkoop	0	0	0	0
Grondruil Prins Clauslaan Giesbeek	-28	28	0	0
Onderzoekskosten bezuinigingsopgave vastgoed	-20	10	10	0
Vervanging hardware werkplekken	0	3	3	3
Suppletie omzetbelasting 2021	277	0	0	0
Inhuur derden wegens ziekte	100	0	0	0
Actualisatie investeringen onderwijshuisvesting primair onderwijs	-135	-9	0	0
Inzet ambulantiseringmiddelen	166	166	0	0
Inzet extra capaciteit voor bouwaanvragen	200	0	0	0
Actualisatie bezuiniging vastgoed	-84	-289	289	0
Mutaties afvalstoffenheffing 2022	-10	0	0	0
Actualisatie investeringen afval	-43	-123	0	0
Actualisatie investeringen riolering	0	0	0	0
Overname Wmo-hulpmiddelen	2.042	0	0	0

Vrijval bedragen De Liemers Helemaal Goed en Liemers++	-40	-40	-40	-40
Vervolg warmtenet stad Zevenaar fase 3b	71	0	0	0
Fasering uitvoeringsplan duurzaamheid	-500	250	250	0
Uitvoeringskosten klimaatakkoord	0	294	0	0
Actualisatie investeringen vervoer	-149	-8	1	1
Actualisatie reisdocumenten en rijbewijzen	35	0	0	0
Actualisatie investeringen verlichting	-7	-10	0	0
Warmtewet 2.0	-50	50	0	0
Warmtetransitie: warmtenet stad Zevenaar fase 4 en verdere uitrol	-340	340	0	0
Gedeeltelijke vrijval budget duurzaamheidsfonds en kansrijke duurzame maatregelen	-28	0	0	0
Campagne "Kids groen en duurzaam"	-43	43	0	0
Bijdrage monumentale gebouwen	0	0	0	0
Centrale blusvoorziening	48	48	48	48
Lagere kosten gemeentehuis	-130	0	0	0
Uitvoering beleidsplan vrijetijdseconomie	-85	85	0	0
Parkeren	-27	0	0	0
Kerkenvisie Zevenaar	9	0	0	0
Gronddepot Methen	15	15	15	15
Integraal beleidsplan openbare ruimte	1.737	600	351	301
Actualisatie parkeerbeleid	0	20	0	0
Middelen voogdij18+	80	74	74	74
Fasering initiatief woningbouw: personele capaciteit	-90	90	0	0
Watertakenplan 2022-2026	52	0	0	0
Wachtgeldverplichting voormalig college	594	0	0	0
Verbeterplan Waardering Onroerende Zaken	25	0	0	0
Overname schoorsteen Swanenberg Spijksedijk te Spijk	6	3	3	3
Inhuurverplichtingen sociaal domein	1.550	0	0	0
Onderzoek naar HUB 7Poort	-50	50	0	0
Tegemoetkomen huurders sportaccommodaties	80	0	0	0
Eigen bijdrage Wmo hulp bij het huishouden	0	0	0	0
Training en ondersteuning van en door statushouders	33	69	0	0
Actualiseren uitgaven jeugdgezondheidszorg (JGZ-JOGG project)	-29	0	0	0
Rechtmatigheidsverantwoording	-100	100	0	0
Groene Metropool Regio- eenmalige vrijval	-50	0	0	0
Actualiseren corona-effecten 2023	0	-740	0	0
Actualisatie investeringen gebouwen	-81	0	0	0
3. Nieuw beleid	115	25	30	30
Incidentele subsidie onderhoud Tolhuys Coornmolen in Lobith	15	0	0	0
Sportbeleid - toekomstbestendig maken buitensportaccommodaties	75	25	0	0
Investeringsbudget voorbereiding ontwikkelen 7PoortII	0	0	30	30
Publieksbereik tempellocatie Herwen-Hemeling	25	0	0	0
Totaal 2e Voortgangsrapportage - Lasten	22.564	5.024	29.501	-14.200
Totaal mutaties 2e VGR voor bestemming	-1.043	3.786	7.544	10.138
Mutaties reserves				

Onttrekkingen	28.256	4.642	2.543	1.738
Toevoegingen	20.374	214	39	11
Totaal mutaties reserves	7.882	4.429	2.504	1.727
Totaal mutaties 2e VGR na bestemming	860	5.603	10.390	11.990

TOELICHTING FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

1. Autonome ontwikkelingen

Aanpassen bijdrage BVO DRAN (doelgroepenvervoer)

De bijdrage aan de BVO DRAN wordt aangepast aan de gewijzigde meerjarenbegroting 2022-2025 en de ontwikkelingen uit de 1e kwartaalrapportage 2022 van de BVO DRAN. In totaal wordt de bijdrage in 2022 op dit programma € 45.000 hoger. De verschillen per vervoersstroom zijn als volgt:

- Wmo vraagafhankelijk vervoer € € 34.000 meer;
- Wmo dagbesteding € € 41.000 minder;
- Jeugdwet vervoer € 52.000 meer.

De kosten van het vraagafhankelijk vervoer stijgen voornamelijk door een stijging van het verwachte vervoer (plus 10%). Deze stijging is gecorrigeerd met de uitkomsten van het 1e kwartaal 2022. In dat kwartaal is de stijging minder geweest dan verwacht.

De kosten van de dagbesteding zijn gebaseerd op de vervoersaantallen van de 2e helft 2021. Die zijn lager dan in eerdere begrotingen.

Het Jeugdwetvervoer is gebaseerd op het gestegen vervoer in 2021. Ook in 2022 wordt een vervoersstijging van 15% verwacht.

De structurele effecten hebben wij in de meerjarenbegroting 2023-2026 opgenomen.

Aanpassen bijdrage BVO DRAN leerlingenvervoer

De bijdrage aan de BVO DRAN wordt aangepast aan de gewijzigde meerjarenbegroting 2022 van de BVO DRAN.

De bijdrage voor het leerlingenvervoer daalt in 2022 met € 133.000. Dit voordeel is ontstaan doordat bij het leerlingenvervoer flinke besparingen zijn gerealiseerd door de aanbesteding in 2021 en door besparingen in de uitvoering door de vervoerder.

De structurele effecten hebben wij in de meerjarenbegroting 2023-2026 opgenomen.

Energietoeslag huishoudens met een laag inkomen

Op 15 maart jl. is het wetsvoorstel eenmalige energietoeslag lage inkomens ingediend bij de Tweede Kamer. Met het wetsvoorstel krijgen gemeenten de bevoegdheid om dit jaar via categoriale bijzondere bijstand een eenmalige tegemoetkoming voor de gestegen energieprijzen toe te kennen aan huishoudens met een laag inkomen. Voor de uitvoering en uitgifte van de eenmalige aanvullende tegemoetkoming -voor huishoudens met een laag inkomen- heeft het kabinet in 2022 een eenmalig budget beschikbaar gesteld. Het, via de algemene uitkering aan gemeenten verstrekte, bedrag voor Zevenaar bedraagt afgerond € 1.608.000. De inkomsten en uitgaven worden in deze begrotingswijziging budgettair neutraal verwerkt.

Aanpassing rente grondexploitatie Zevenaar-Oost wonen

De ramingen van de grondexploitatie Zevenaar-Oost wonen zijn aangepast op basis van de herziene grondexploitatie per 1 januari 2022 zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 6 juli 2022. Door een gunstiger verloop van de boekwaarde en een lager rentepercentage wordt minder rente toegerekend aan deze grondexploitatie wat een nadeel betekent voor het begrotingssaldo. Binnen het onderdeel renteaanpassingen 2022 is echter ook sprake van voordelen.

Aanpassing rente grondexploitatie Middag-Oost & Zwanenwaay

De rente van de grondexploitatie Middag-Oost & Zwanenwaay is aangepast op basis van de herziene grondexploitatie per 1 januari 2022 zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 6 juli 2022. Door een gunstiger verloop van de boekwaarde en een lager rentepercentage wordt minder rente toegerekend aan deze grondexploitatie wat een nadeel betekent voor het begrotingssaldo. Binnen het onderdeel

renteaanpassingen 2022 is echter ook sprake van voordelen.

Actualiseren budgetten uitkeringslasten/-baten (ontwikkelingen BUIG)

Op basis van de prognose van de Regionale Sociale Dienst (RSD-de Liemers) van de te verwachten uitkeringslasten en de te verwachte specifieke uitkering (BUIG - nader voorlopig budget) van het rijk worden de ramingen van de lasten/baten geactualiseerd. Deze prognose is gebaseerd op de resultaten t/m ultimo 2022 van de maand juni 2022. Per saldo verwachten wij een nadeel in 2022 van € 325.000.

Aanpassing rente grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven

De ramingen van de grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven zijn aangepast op basis van de herziene grondexploitatie per 1 januari 2022 zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 6 juli 2022. Door een minder gunstig verloop van de boekwaarde wordt meer rente toegerekend aan deze grondexploitatie wat een voordeel betekent voor het begrotingssaldo.

Stijgende brandstofkosten

Wereldwijde ontwikkelingen leiden, naast een grondstoffentekort, tot hogere brandstofprijzen. In 2022 verwachten wij hierdoor een tekort van € 200.000. Deze dekken wij uit de stelpost inflatie 2022. Het structurele effect verwerken we in de meerjarenbegroting 2023-2026.

Meicirculaire 2022

De meicirculaire 2022 laat een bijzonder positief beeld zien. In 2022 groeit de algemene uitkering met € 5 miljoen. Dit bedrag loopt op tot € 12,8 miljoen in 2025 om daarna te zakken naar € 6,5 miljoen. Een belangrijk onderdeel van de stijging van de algemene uitkering is de verwerking van de herijking van het gemeentefonds en de opschorting van de opschalingskorting in de jaren 2023 tot en met 2025. In 2026 komt de opschalingskorting weer volledig terug en daalt de algemene uitkering weer.

In deze meicirculaire heeft het rijk voor 2023 de compensatie van de tekorten in de jeugdzorg verwerkt. Voor onze gemeente bedraagt de compensatie € 3,8 miljoen. Voor de jaren erna hebben wij de (aflopende) compensatie volgens de Commissie van Wijzen voor 100% als stelpost in de algemene uitkering opgenomen. Eventuele besparingen door rijksmaatregelen in de jeugdzorg hebben wij vooralsnog niet in de begroting opgenomen.

Naast de aflopende compensatie volgens de commissie van wijzen heeft het rijk nog besloten tot een extra verlaging van de compensatie. Deze extra korting hebben wij conform afspraken tussen rijk, VNG en de toezichthouder neutraal in deze begroting opgenomen. De algemene uitkering wordt verlaagd met € 260.000 in 2024 en € 1.320.000 vanaf 2025. Op programma 6 is op de post jeugdzorg een extra inkomst geraamd van dezelfde bedragen. De verwachting is dat het rijk een eigen bijdrage in de jeugdzorg gaat invoeren om de extra korting voor gemeenten te gaan compenseren.

Tenslotte groeit de algemene uitkering door hogere uitgaven van het rijk, door compensatie voor inflatie (lonen en prijzen) en door groei van onze gemeente.

Van de totale groei van het gemeentefonds hebben wij de volgende posten apart gezet:

- inflatie: € 1,5 miljoen in 2022 en € 3,8 miljoen vanaf 2023.
- groei: € 0,2 miljoen in 2022 oplopend tot € 0,46 miljoen in 2026.
- diverse taakmutaties: de grootste taakmutaties zijn de vergoeding voor de uit te keren energietoeslag in 2022 (€ 1,6 miljoen) en uitvoeringskosten klimaatakkoord € 0,3 miljoen.

Per saldo resteert een nettoresultaat in deze begroting door de algemene uitkering van € 1,8 miljoen in 2022, € 5 miljoen in 2023, € 8,7 miljoen in 2024, € 11 miljoen in 2025 en € 3,6 miljoen in 2026.

In deze wijziging verwerken wij de uitkering uit het gemeentefonds, de inflatie, de stelpost groei en de compensatie van de tekorten in de jeugdzorg. Voor 2022 € 3,5 miljoen, 2023 € 5,4 miljoen, 2024 € 8,8 miljoen, 2025 € 10,8 miljoen en € 3,4 miljoen in 2026. De afgezonderde taakmutaties zijn apart begroot en komen afzonderlijk op de betreffende programma's terug.

Wet Open Overheid (Woo)

Het structurele bedrag voor de Woo in 2026 is € 111.000. Het incidentele bedrag in 2026 € 67.000. De uitgaven voor de Woo worden gecompenseerd via de algemene uitkering.

Dividend Ataro BV

Op basis van de jaarstukken 2021 van Ataro BV hebben we in 2022 een lagere dividenduitkering ontvangen.

Prenataal huisbezoek door de jeugdgezondheidszorg (PHB-JGZ)

Met ingang van 2022 zijn structureel middelen aan de algemene uitkering toegevoegd voor de uitvoering van het wetsvoorstel 'Prenataal huisbezoek door de JGZ'. De lasten zijn geraamd als bijdrage aan de VGGM die belast is met de uitvoering. In verband met uitstel van de inwerkingtreding (1 juli in plaats van 1 januari) van het wetsvoorstel is de bijdrage voor 2022 verlaagd met € 5.000.

Specifieke uitkering 'Onderwijsroute' (inburgering)

Het rijk stelt eenmalig voor 2022 en 2023 extra middelen beschikbaar voor de bekostiging van de Onderwijsroute. Met het extra budget is de verwachting dat in ieder geval de groep statushouders die in 2022 deze leerroute gaat volgen, de leerroute in 2023 kan afronden en de gemeente dit kan bekostigen.

Actualiseren budgetten inburgering

De integratie-uitkering voor inburgering is m.i.v. 2022 verhoogd met structurele middelen voor de leerbaarheidstoets als onderdeel van de brede intake in de Wet inburgering. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de begeleiding van de afname van de toets.

Daarnaast ontvangen gemeenten in 2022 nog incidenteel budget voor de ondersteuning van ELIP's (Einde Lening InburgeringsPlichtigen). Dit zijn inburgeraars die minimaal 75% van hun lening hebben uitgeput en nog steeds inburgeringsplichtig zijn.

Cao effect salarissen 2022

De afgesloten Cao voor gemeentepersoneel bevat onder meer een eenmalige uitkering van € 900 per medewerker en een corona-onkostenvergoeding van € 300. We zetten de stelpost voor looninflatie in als financiële dekking. De mutatie verloopt hiermee budgettair neutraal.

Verdeling resultaat VGGM 2021

De regionale brandweer heeft over 2021 een positief resultaat van € 1,7 miljoen, met name veroorzaakt door een lager activiteitsniveau bij de brandweer bij opleiden, oefenen en de voorbereiding daarop. De verdeling van het positieve resultaat is besloten in het Algemeen Bestuur van september 2022. Voor Zevenaar betekent dit een eenmalig voordeel van € 41.000.

Aanpassen ramingen grondexploitatie Zevenaar-Oost wonen

De ramingen van de grondexploitatie Zevenaar-Oost wonen zijn aangepast op basis van de herziene grex per 1 januari 2022 zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 6 juli 2022, aangevuld met actuele ontwikkelingen.

Versterking cliëntondersteuning

Van het rijk (ministerie VWS) is op grond van de specifieke regeling 'Versterking cliëntondersteuning' in 2022 een bijdrage ontvangen om gemeenten in staat te stellen aan de slag te gaan met de lokale versterking van cliëntondersteuning. Hierdoor krijgen alle inwoners die hulp nodig hebben een goede toegang tot passende zorg en ondersteuning.

Aanpassen ramingen grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven

De ramingen van de grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven zijn aangepast op basis van de herziene grondexploitatie per 1 januari 2022 zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 6 juli 2022, aangevuld met actuele ontwikkelingen.

Aanpassen ramingen grondexploitatie Middag-Oost & Zwanenwaay

De ramingen van de grondexploitatie Middag-Oost & Zwanenwaay zijn aangepast op basis van de herziene grex per 1 januari 2022 zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 6 juli 2022, aangevuld met actuele ontwikkelingen.

Valpreventie bij ouderen

Het kabinet heeft valpreventie als kostenbesparende preventiemaatregel opgenomen in het coalitieakkoord. De hiervoor benodigde maatregelen worden uitgewerkt met de stakeholders, zo ook de gemeenten. Dit leidt tot een taakstellende besparing vanaf 2023. Voor de gemeente Zevenaar betekent dit een verlaging van de algemene uitkering van ongeveer € 26.000 in 2023, oplopend tot € 42.000 in 2026.

Renteaanpassingen 2022

Wij hebben de omslagrente 2022 aangepast. Door de lagere rente kort geld en de lagere toevoeging (2% over de boekwaarde) aan de verliesvoorziening van de grondexploitaties is een voordeel ontstaan van € 181.000. Deze wijziging is programma overstijgend.

Voormalig personeel

We verwachten een voordeel op de post voormalig personeel. Door de gunstige arbeidsmarkt hebben we momenteel geen oud-medewerkers waarvoor we een WW-premie moeten betalen.

Vrijval stelpost salarissen 2022

In de septembercirculaire 2021 (€ 437.000) en in de meicirculaire 2022 (€ 340.000) is in totaal € 777.000 compensatie ontvangen voor salarisstijgingen in 2022. Hiervan is € 310.000 nodig als dekking voor gestegen salarissen in 2022. Het restant (€ 467.000) laten wij nu vrijvallen. Deze vrijval komt voornamelijk doordat in de begroting 2022 (ten laste van het resultaat) al rekening was gehouden met hogere salarislasten (€ 360.000). In feite is nu compensatie ontvangen voor een nadeel dat al in de begroting was verwerkt.

Budget jeugdzorg naar realistisch niveau

Uit de cijfers is gebleken dat het aantal cliënten in de jeugdzorg redelijk stabiel blijft. Wel zien we een grote stijging ten opzichte van 2020, mede door complexere zorgvragen en langere duur van de zorg. In de 'coronajaren' 2020 en 2021 en de onzekerheid die daarmee gepaard ging, zijn de jeugdzorgbudgetten onvoldoende bijgesteld. Wij vragen daarom om het jeugdzorgbudget structureel met € 1.000.000 op te hogen. We bereiken dan een realistisch niveau waarin volume en zorgduur voldoende zijn meegenomen. Tegelijkertijd worden in deze voortgangsrapportage ook de bestaande budgetten voor corona voor 2023 naar o teruggebracht.

Kosten oorlog Oekraïne

In verband met de vluchtelingenstroom vanuit Oekraïne maken wij kosten. Bij de 1e voortgangsrapportage van dit jaar hebben wij een bedrag van € 1.000.000 als eerste indicatie opgenomen. Bij de 2e voortgangsrapportage zou dit bedrag worden geactualiseerd. Op basis van de huidige inschatting van aantal vluchtelingen en opvangplekken ramen wij aan kosten € 1.600.000 extra. Daar tegenover ramen wij hetzelfde bedrag ook bij aan inkomsten (rijkscompensatie). Daarnaast ramen we nu ook een bedrag voor het eerste halfjaar van 2023 (€ 3.000.000). Ook dit bedrag verwerken we budgettair neutraal in de begroting.

Afwaarderen boekwaarde actief Rijnark te Lobith

De grond op locatie Rijnark te Lobith is niet aan te merken als "warme gronden" op grond van de BBV. Om die reden moet afwaardering plaatsvinden naar landbouwwaarde. Dit betekent een nadeel van € 192.000.

Aanpassing rente grondexploitatie Mercurion

De ramingen van de grondexploitatie Mercurion zijn aangepast op basis van de herziene grondexploitatie per 1 januari 2022 zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 6 juli 2022.

Aanpassen ramingen grondexploitatie Mercurion

De ramingen van de grondexploitatie Mercurion zijn aangepast op basis van de herziene grex per 1 januari 2022 zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 6 juli 2022, aangevuld met actuele ontwikkelingen.

Vrijval stelpost indexatie 2022

In de meicirculaire 2022 (o.b.v. raming maart 2022 van het CPB) is de compensatie voor een hogere inflatie via de algemene uitkering verder verhoogd met 2,2% naar 4,1%. Hiervoor hebben we een stelpost opgenomen, specifiek bedoeld ter dekking van kostenstijging (inflatie). Dit is aanvullend op de structurele indexatie die we al hebben opgenomen in de meerjarenbegroting 2022-2025. De stelpost indexatie 2022 hebben we in deze 2e voortgangsrapportage ingezet als dekking voor de stijgende gas- en brandstofkosten. Het restant van de stelpost kan nu vrijvallen omdat we ervoor gekozen hebben om niet alle budgetten in de begroting over de hele linie opnieuw te indexeren. Dit hebben we immers bij de begroting 2022-2025 al gedaan en doen we opnieuw bij de begroting 2023-2026. Tevens verwachten we dat we op basis van de septembercirculaire 2022 een nieuwe stelpost voor indexatie op kunnen nemen. Deze gebruiken we aan het eind van het jaar voor de overschrijdingen.

De vrijval van de stelpost (€ 938.000) brengen we nu ten gunste aan het resultaat. Deze vrijval is in 2022 incidenteel. In de meerjarenbegroting 2023-2026 verhogen wij de budgetten met de extra inflatie van 2022 (2,2%) en de inflatie van 2023 (2,3%).

Stijgende gaskosten

Wereldwijde ontwikkelingen leiden, naast hogere brandstofprijzen, tevens tot hogere gaskosten. Aangezien gas werd geleverd via Gazprom hebben we deze overeenkomst vervroegd stopgezet (per 1 oktober 2022). In 2022 hebben we samen met de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen een nieuwe aanbesteding gehouden. We houden er rekening mee dat het gastarief verdubbelt.

Per saldo betekent dit in 2022 dat de gaskosten met € 23.000 stijgen. Dit is een programma overstijgende wijziging (programma 0, 5, 6 en 7). Deze kosten dekken wij uit de stelpost inflatie 2022. Het structurele effect verwerken we in de meerjarenbegroting 2023-2026.

Stelpost extra inkomsten jeugdzorg door rijksmaatregelen

Het rijk heeft in de meicirculaire 2022 een extra korting op de compensatie voor de tekorten in de jeugdzorg aangekondigd van € 260.000 in 2024 en € 1.320.000 vanaf 2025. Deze extra korting is conform afspraken tussen rijk, VNG en de provincies verwerkt op programma 0 bij de algemene uitkering. De verwachting is dat het rijk een eigen bijdrage in de jeugdzorg gaat invoeren om de extra korting voor gemeenten te gaan compenseren. Daarom hebben wij voorlopig op het product jeugdzorg een stelpost voor extra inkomsten geraamd.

2. Actualisatie bestaand beleid

Actualisatie investeringen bedrijfswagens

In 2021 is een aanbesteding gehouden voor het vervangen van meerdere bedrijfsvoertuigen. Door de problemen die ontstaan zijn bij de levering van grondstoffen en halffabricaten verwachten wij dat de levering van deze voertuigen niet eerder zal plaatsvinden dan eind 2022/ begin 2023. Voorzichtigheidshalve hebben wij deze investeringen één jaar later geraamd. Dit leidt tot eenmalige voordelen in 2022 en 2023 van € 115.000, in 2024 van € 6.000 en in 2025 van € 3.000. Deze voordelen zijn programma overstijgend (programma 0, 5 en 7).

Daarnaast hebben wij een nieuwe bedrijfswagen aangeschaft. Deze vervangt ook een voertuig uit een leaseconstructie. Doordat de leasekosten hoger zijn dan de nieuwe kapitaallasten levert dit ook een structureel voordeel op van € 2.000.

Tenslotte verwachten wij dat in 2025 de heftruck aan vervanging toe is. In de begroting was deze vervangingsinvestering nog niet opgenomen. Dit hebben wij met deze wijziging hersteld. Ter dekking hiervan is een ander vervangingsbudget verlaagd. Het gaat hiermee om een budgettair neutrale wijziging.

Inzet buitengewoon opsporingsambtenaar (boa)

In de Tweede Kamer is op 23 september 2021 een motie aangenomen waarbij structureel € 13 miljoen is vrijgemaakt voor extra capaciteit van boa's in de openbare ruimte. Voor de gemeente Zevenaar is structureel een bedrag van € 37.000 in de meicirculaire 2022 beschikbaar gekomen. Het beschikbare budget voor 2022 draagt bij aan het dekken van de kosten van de huidige extra inhuur. De structurele effecten verwerken we in de meerjarenbegroting 2023-2026.

Actualisatie investeringen ruimtelijke ontwikkeling

Wij hebben de fasering van de diverse investeringsprojecten van de afdeling ruimtelijke ontwikkeling geactualiseerd. Het gaat hier bijvoorbeeld om planvorming herinrichting Edisonstraat en voorbereiding herontwikkeling Vestersbos. Naast een verschuiving in de tijd van de te investeren bedragen leidt dit ook tot een verschuiving van de kapitaallasten. Dit leidt tot een eenmalig voordeel van kapitaallasten in 2022 van € 16.000 (programma 8) en in 2023 van € 5.000 (programma 3).

Hogere kosten voor lijkschouwingen

De Wet op de lijkbezorging gaat ervan uit dat de nabestaanden zorgdragen voor de uitvaart. Zijn er geen nabestaanden, dan regelt de gemeente de uitvaart. Dit is een wettelijke taak. Ook de kosten van lijkschouwingen worden bij de gemeente in rekening gebracht.

Wij zien al enige jaren een stijging van deze kosten. Daarom ramen wij structureel € 10.000 extra.

Afkoop recht op pacht

Op 17 maart 2022 heeft een bedrijf voor een kavel op 7Poort de erfpacht afgekocht en is tot de aankoop van de kavel overgegaan. Met deze wijziging verlagen wij de pachtopbrengsten. Door de lagere pachtopbrengsten wordt minder rente toegerekend. Het gaat in 2022 om € 485.000. Binnen het onderdeel rente en afschrijving ontstaan hierdoor echter voordelen.

Daarnaast ramen we de opbrengsten van de grondverkoop en schrijven we de grond ineens af. Dit gaat om een eenmalige bedrag van € 20.347.000.

Hogere opbrengst grondverkoop

We verwachten in 2022 een incidenteel hogere opbrengst op de verkoop van gemeentelijke gronden. Dit heeft te maken met het verkopen van grond in Zevenaar en enkele groenstroken. Dit voordeel is samen € 40.000 en brengen we ten gunste van het begrotingsresultaat.

Grondruil Prins Clauslaan Giesbeek

Woningstichting Plavei is voornemens ter plaatse van de Prins Clauslaan 12 woningen te slopen en 14 levensloopbestendige woningen te realiseren. Om dit mogelijk te maken is de uitruil van gronden in eigendom van Plavei en de gemeente (groen) en de aanleg van elf parkeerplaatsen noodzakelijk. Eerder dit jaar is hier budget voor beschikbaar gesteld. Doordat de aanleg van elf openbare parkeerplaatsen langer in beslag neemt, stellen wij voor om het budget hiervoor (€ 27.500) door te schuiven naar 2023.

Onderzoekskosten bezuinigingsopgave vastgoed

In 2020 is budget beschikbaar gesteld ten behoeve van bodemonderzoeken en juridische kosten voor het afstoten van vastgoed in het kader van de bezuinigingsopgave. Doordat het afstoten van vastgoed langer in beslag neemt schuiven we een deel van de middelen (€ 20.000) uit 2022 door naar 2023 en 2024.

Vervanging hardware werkplekken

In 2018 is € 450.000 beschikbaar gesteld voor de vervanging en flexibilisering van de huidige werkplekken. De kosten van enkele devices in 2022 zijn hoger dan waarmee rekening is gehouden. Wij stellen voor de investering met € 10.000 te verhogen. Dit leidt tot een stijging van de kapitaallasten van € 2.500.

Suppletie omzetbelasting 2021

Uit de jaarlijkse herrekening van de omzetbelasting is een te betalen suppletie naar voren gekomen van in totaal € 276.500 (€ 27.500 btw en € 249.000 BCF).

Inhuur derden wegens ziekte

De prognose van de ontwikkeling van het budget ziektevervanging ziet er ongunstig uit. Met name de vervanging van een aantal langdurig zieke medewerkers vraagt veel van het budget. We ramen in 2022 incidenteel € 100.000 bij.

Actualisatie investeringen onderwijshuisvesting primair onderwijs

In verband met fasering zijn de ramingen voor investeringen (renovatie) in de onderwijshuisvesting (primair -

onderwijs) geactualiseerd. De fasering leidt tot een eenmalig voordeel van € 135.000 in 2022 en € 9.000 in 2023 door incidenteel lagere afschrijvingslasten.

Inzet ambulantiseringmiddelen

In 2021 is van de gemeente Arnhem een bedrag van afgerond € 331.000 ontvangen, specifiek bestemd voor beschermd wonen en ambulantisering van zorg.

Wij verwachten deze middelen in 2022 en 2023 in te zetten.

Inzet extra capaciteit voor bouwaanvragen

Door de toename van ingekomen bouw- en conceptaanvragen maken de afdelingen ruimtelijke ontwikkeling en vergunningverlening, toezicht en handhaving gebruik van inzet door derden. Wij verwachten een overschrijding van de inhuurkosten van € 200.000. Hier staat tegenover dat wij voor 2022, uitgaande van de ingekomen bouw- en conceptaanvragen in het eerste halfjaar van 2022, een stijging van de legesinkomsten verwachten. We ramen de opbrengsten bij met € 200.000. Per saldo budgettair neutraal.

Actualisatie bezuiniging vastgoed

Op 31 mei 2022 heeft uw college ingestemd met de verkoop van het pand aan de Kerkstraat 16 Zevenaar voor een bedrag van € 550.000. In onze begroting hielden wij rekening met een ander bedrag. De raming van de opbrengsten passen we met deze wijziging aan.

Daarnaast leiden de ontwikkelingen op het vlak van ruimtelijke ordening ertoe dat de verkoop van de locatie Reisenakker 14 en 14a Zevenaar tot nader order wordt uitgesteld. Vermoedelijk zijn de opbrengsten pas in 2024 haalbaar. Zie voor een nadere stand het overzicht bezuiniging vastgoed aan het eind van de monitor bezuiniging.

Tenslotte bleek dat de afschrijvingslasten m.b.t. de locaties Kerkstraat 16 Zevenaar en Reisenakker 14 en 14a Zevenaar abusievelijk verkeerd in onze begroting staan. Dit herstellen wij met deze wijziging.

Deze wijziging raakt meerdere programma's (programma's 0, 5 en 8). Per saldo resulteert dit in 2022 in een voordeel van € 119.000, in 2023 in een voordeel van € 54.000 en in 2024 in een nadeel van € 54.000.

Mutaties afvalstoffenheffing 2022

De opbrengst voor oud papier is door ontwikkelingen op de wereldmarkt hoger dan geraamd. Als gevolg hiervan verwachten wij een hogere opbrengst dan in de begroting geraamd. Dit leidt tot een voordeel van € 100.000.

Daartegenover staat een nadeel op de vergoeding PMD. Tenslotte houden we rekening met een kleine meevaller op de advieskosten.

Per saldo verwachten wij een voordeel op de kosten van afvalverwerking van € 81.500. Dit storten wij in de bestemmingsreserve afval.

Actualisatie investeringen afval

De aanschaf en plaatsing van de ondergrondse restafvalcontainers verwachten wij in 2023 af te ronden. Dit is één jaar later doordat onder meer het participatietraject met de bewoners van de hoogbouw langer heeft geduurd dan was voorzien. Verder hebben we in 2022 de ondergrondse glascontainers grotendeels geplaatst. Een enkele container, onder andere bij de nieuwe supermarkt op 7Poort, moet nog geplaatst worden. Omdat het onzeker is of alle containers in 2022 in de grond zitten schuiven we een deel van de investering door naar 2023.

Dit leidt in 2022 en 2023 tot een eenmalig positief resultaat van respectievelijk € 43.000 en € 123.000. Dit brengen we ten gunste van de bestemmingsreserve afval.

Actualisatie investeringen riolering

We hebben de riool gerelateerde investeringen nagelopen en een aantal opnieuw geraamd. We verwachten bijvoorbeeld dat de werkzaamheden omtrent de 'Marktplaats Lobith' en 'Kop van Tolkamer' in 2022 nog niet zijn afgerond. Daarnaast hebben we diverse, kleinere investeringen doorgeschoven.

Dit leidt in 2022, 2023 en 2024 tot een eenmalig positief resultaat van respectievelijk € 54.000, € 85.000 en € 12.000. Dit brengen we ten gunste van de voorziening 'vervanging riolering'.

Overname Wmo-hulpmiddelen

In 2021 is besloten om de Wmo-hulpmiddelen te verkopen aan de contractpartner. De verwachting was dat de verkoop in 2021 zou plaats vinden. Bij de jaarstukken 2021 en de 1e voortgangsrapportage 2022 hebben wij u geïnformeerd dat de overdracht niet in 2021 maar dit jaar plaats vindt. Dit betekent administratief dat wij de verkoop en de afboeking van de boekwaarde opnieuw moeten ramen in 2022, evenals de onttrekking uit de algemene reserve van € 500.000.

Vrijval bedragen De Liemers Helemaal Goed en Liemers++

De Liemers Helemaal Goed en Liemers++ zijn per 1 januari 2022 opgegaan in de Liemerse Ambassade. De bijdragen aan de afzonderlijke organisaties, zoals nu in de begroting opgenomen, komen per 1 januari 2022 te vervallen. In totaal gaat het om een bedrag van € 40.000 (€ 18.000 programma 3 en € 22.000 programma 5).

Vervolg warmtenet stad Zevenaar fase 3b

In de begroting 2021-2024 is € 150.000 beschikbaar gesteld voor onderzoek naar warmtenet stad Zevenaar. Eind 2021 resteerde hiervan een bedrag van € 71.000.

Door verbreding van het project naar de mogelijkheden van het doortrekken naar Didam (gemeente Montferland) was de oorspronkelijke planning niet haalbaar. Het afsluiten van de intentieovereenkomst wordt nu eind 2022 verwacht. Het restant bedrag van € 71.000 is in 2021 vrijgevalen in het resultaat. Wij vragen dit bedrag opnieuw aan voor 2022.

Fasering uitvoeringsplan duurzaamheid

Het uitvoeringsplan 2022 - 2024 dat ten grondslag ligt aan de beoogde besteding van de bestemmingsreserve duurzaamheid wordt in het vierde kwartaal 2022 door de raad behandeld. Hierdoor kunnen in 2022 geen activiteiten starten. Wij schuiven daarom € 500.000 (voor het jaar 2022) door naar de jaren 2023 en 2024.

Uitvoeringskosten klimaatakkoord

Het kabinet heeft met het nationale klimaatakkoord een centraal doel: het terugdringen van de uitstoot van broeikasgassen in Nederland met 49% ten opzichte van 1990. Het kabinet pleit in Europa voor een broeikasgasreductie van 55% in 2030. Om de gemeenten in de uitvoering van het bestaande klimaatbeleid in 2022 en 2023 te ondersteunen en om een versnelling teweeg te brengen is in de meicirculaire 2022 voor de gemeente Zevenaar een bedrag van € 294.000 beschikbaar gesteld. De uitvoeringskosten richten zich met name op gedragsverandering, urgentiebesef en communicatie.

Actualisatie investeringen vervoer

We hebben de parkeerbeheer, verkeersbeleid en wegen gerelateerde investeringen nagelopen en een aantal investeringen opnieuw geraamd. De fasering leidt tot een eenmalig positief resultaat van € 149.000 in 2022 en € 9.000 in 2023 door incidenteel lagere afschrijvingslasten.

Verder stellen we voor de investering voor de verkeerskundige aanpassingen voor de Sterrenschool met € 42.500 te verhogen door de gestegen materiaalkosten. Dit leidt vanaf 2023 tot een stijging van de kapitaallasten van € 1.100.

Actualisatie reisdocumenten en rijbewijzen

Wij zien dat er een toename is van het aantal uitgegeven reisdocumenten en rijbewijzen. Doordat de corona maatregelen nu grotendeels zijn verdwenen, zien wij een inhaalslag bij het vernieuwen van de reisdocumenten en rijbewijzen. Voor 2022 levert dit een voordeel op van € 50.000.

Actualisatie investeringen verlichting

We hebben de verlichting gerelateerde investeringen nagelopen en een aantal opnieuw geraamd. We verwachten namelijk dat het vervangen van de armaturen en masten in 2022 nog niet in zijn geheel zijn afgerond. Dit leidt tot een eenmalig positief resultaat in 2022 en 2023 van respectievelijk € 7.000 en € 10.000.

Warmtewet 2.0

Voor de actualisatie warmtevisie op de Warmtewet 2.0, het aanwijzen en uitwerken van warmtekavels en het aanwijzen van een warmtebedrijf op grond van de warmtewet 2.0 heeft uw raad in de kadernota 2022 een bedrag van € 50.000 beschikbaar gesteld voor 2022. De wetgeving is echter uitgesteld. Wij schuiven daarom het bedrag door naar 2023.

Warmtetransitie: warmtenet stad Zevenaar fase 4 en verdere uitrol

In 2020 is samen met de woningbouwcorporatie en de provincie het plan van aanpak (fase 3A) opgesteld om tot een intentieovereenkomst te komen (fase 3B). We verwachten de intentieovereenkomst eind 2022 vast te stellen. Hierna gaan we door met fase 4: het komen tot een samenwerkingsovereenkomst. Voor dit proces is in de kadernota 2022 een budget beschikbaar gesteld van € 190.000. Doordat fase 3B vertraging heeft opgelopen schuiven wij het bedrag door naar 2023.

Ook het vervolg van de Wijk van de Toekomst en het onderzoek naar de betaalbaarheid van het uitfaseren van aardgas hebben vertraging opgelopen. Wij schuiven de middelen, die hiervoor in de kadernota 2022 beschikbaar zijn gesteld (beide onderdelen € 75.000), door naar 2023. In totaal een bedrag van € 340.000.

Gedeeltelijke vrijval budget duurzaamheidsfonds en kansrijke duurzame maatregelen

Jaarlijks is € 58.000 beschikbaar voor duurzaamheidsinitiatieven uit de samenleving. In 2022 verwachten wij minder initiatieven die vragen om een bijdrage van de gemeente. Wij stellen voor om € 28.000 vrij te laten vallen.

Campagne "Kids groen en duurzaam"

In het kader van de ambitie 'energie- en CO₂-neutrale samenleving 2040', wil de gemeente Zevenaar in samenwerking met de gemeenten Westervoort, Duiven en Doesburg de 'Kids groen en duurzaam campagne' organiseren. In de kadernota 2022 is hiervoor een budget van € 43.000 beschikbaar gesteld voor 2022. De scholen kunnen echter dit najaar geen ruimte in het programma vrijmaken. Hierdoor lukt het niet om de campagne dit jaar uit te voeren. Wij schuiven daarom het budget door naar 2023.

Bijdrage monumentale gebouwen

Vanuit het rijk ontvangen wij tot en met 2025 een bijdrage voor onze monumentale gebouwen. In 2025 zullen wij deze subsidie voor de volgende periode opnieuw aanvragen. Deze bijdrage leidt de komende vier jaar tot een voordeel van € 7.700.

Centrale blusvoorziening

Vanwege het project 7Poort is in 2020 een aantal externe partijen aangesloten op de centrale blusvoorziening. Voor deze aansluiting betalen ze een vergoeding. Zoals benoemd in de jaarrekening 2021 was deze aansluitbijdrage en de bijbehorende groot onderhoudskosten nog niet volledig verwerkt in de begroting. Dat willen we met deze wijziging oplossen. Wij ramen een hogere vergoeding van € 48.000. De kosten voor groot onderhoud laten we met hetzelfde bedrag stijgen. Hoewel deze wijziging programma overstijgend is (programma 0 en 1), gaat het om een budgettair neutrale wijziging.

Lagere kosten gemeentehuis

Wij verwachten dit jaar op het klein onderhoud van het gemeentehuis minder uit te geven. Daarnaast vallen de belastingaanslag voor de OZB en de gas- en elektriciteitskosten lager uit. De lagere belastingaanslag is een structureel voordeel. Deze nemen wij op in de meerjarenbegroting 2023-2026. Dit geldt niet voor de gas- en elektriciteitskosten. Wij verwachten dat deze vanaf volgend jaar wel zullen stijgen doordat we vanaf 2023 te maken hebben met nieuwe tarieven. Ook hier komen wij in de meerjarenbegroting 2023-2026 bij u op terug. Per saldo verwachten wij een eenmalig voordeel van € 130.000.

Uitvoering beleidsplan vrijetijdseconomie

Voor de uitvoering van het beleidskader vrijetijdseconomie heeft u een totaalbedrag van € 100.000 beschikbaar gesteld voor de jaren 2020-2023. Voor 2022 is nog € 85.000 beschikbaar. Het proces om te komen tot een marketingplan voor de Liemers en de oprichting van het Toeristisch Platform de Liemers kost veel tijd. Hierbij zijn wij van veel factoren afhankelijk. Ook hebben we te maken met beperkte capaciteit. Wij stellen voor om € 85.000 door te schuiven naar 2023.

Parkeren

Het totale budget van parkeren laat in 2022 een nadeel zien van € 65.000. Dit nadeel is als volgt opgebouwd:

- Parkeergelden: over het eerste halfjaar is € 132.000 minder aan parkeergelden binnengekomen. Hiervan is een deel nog veroorzaakt door coronamaatregelen in het begin van het jaar. Momenteel is nog niet te voorspellen of de opbrengst van de parkeergelden zich herstelt in de 2e helft van het jaar. De raming is dan ook alleen gebaseerd op het gerealiseerde tekort in het 1e halfjaar.
- Vergunningen en naheffingen: deze opbrengsten laten een verwacht voordeel zien over heel 2022 van € 40.000.
- Diverse kostenbudgetten: een aantal uitgavenbudgetten laat een verwacht voordeel zien over heel 2022 van € 27.000. Dit heeft voornamelijk te maken met kostenbesparingen door het oversluiten van contracten.

Per saldo verwachten we in 2022 een programma overstijgend nadeel van € 65.000. Dit nadeel hebben we vooralsnog alleen in 2022 geraamd. Momenteel wordt het parkeerbeleid geëvalueerd. Besluitvorming over het parkeerbeleid kan gevolgen hebben voor zowel uitgaven als inkomsten. Een structurele aanpassing van het totale parkeerbudget volgt daarom bij de besluitvorming over het parkeerbeleid.

Kerkenvisie Zevenaar

In de septembercirculaire 2020 is € 25.000 beschikbaar gesteld voor het opstellen van een kerkenvisie. Dit bedrag is in 2020 ook door u beschikbaar gesteld. Bij de jaarrekening 2020 is abusievelijk het restantbedrag ten gunste van het jaarresultaat gebracht. Onlangs is de derde en laatste termijn betaald: € 9.000. Dit bedrag ramen wij alsnog.

Gronddepot Methen

De kosten voor grondkeuringen en grondafvoer vallen de laatste jaren hoger uit dan verwacht. Dit beeld zien wij in het eerste halfjaar opnieuw. Door middel van deze wijziging corrigeren we dit tekort. Dit nadeel van € 15.000 brengen we ten laste van het rekeningresultaat.

Integraal beleidsplan openbare ruimte

Het integraal beleidsplan openbare ruimte (IBOR) bevat de doelstellingen van de gemeente Zevenaar voor het beheer, onderhoud en vervanging van de openbare ruimte voor de komende tien jaar. We streven naar een aantrekkelijke en uitnodigende buitenruimte waar mensen elkaar ontmoeten, kinderen kunnen spelen en men kan sporten/bewegen. Daarnaast houden wij in het onderhoud rekening met biodiversiteit, duurzaamheid en circulariteit, zodat we inspelen op de gevolgen van klimaatverandering. Daarvoor is het noodzakelijk dat de basis op orde is. Dit betekent uitgaande van het areaal in 2022 dat er voldoende budget moet zijn voor het uitvoeren van regulier en groot onderhoud en het plegen van vervangingsinvesteringen. De plannen leggen wij in de raadsvergadering van 19 oktober 2022 uitgebreid aan u voor.

De wijzigingen in de budgetten hebben wij voor het jaar 2022 gebaseerd op IBOR en het bijbehorende raadsvoorstel. De wijzigingen voor de jaren daarna zijn opgenomen in de meerjarenbegroting 2023-2026.

De investeringen voor 2022 hebben we, in afwijking met IBOR, verdeeld over 2022 en 2023. Hier hebben we voor gekozen omdat de middelen relatief laat in het jaar beschikbaar komen, waardoor we deze niet in het huidige jaar besteed hebben. Dit is tevens de reden dat we de reguliere onderhoudsbudgetten en ambities exploitatie in 2022 niet verhoogd hebben.

De groot onderhoudsbudgetten hebben we in lijn met IBOR in 2022 verhoogd. Daarnaast hebben we het voordeel op de afschrijvingslasten vanwege de verhoging van de afschrijvingstermijn van wegen en civiele kunstwerken in 2022 toegevoegd. Deze wijzigingen leiden tot een stijging van de kosten van € 450.000. Deze dekken wij uit de stelpost groei.

Tenslotte blijkt uit IBOR dat in het verleden onderhoudsachterstanden zijn ontstaan bij groen en wegen. Om deze in te halen onttrekken wij eenmalig € 2.250.000 uit de algemene reserve.

Actualisatie parkeerbeleid

U heeft gevraagd vaart te zetten achter het actualiseren van het parkeerbeleid. In de 1e voortgangsrapportage 2022 heeft u hiervoor € 30.000 beschikbaar gesteld in 2022. Na besprekingen met

diverse bureaus blijkt dat dit onvoldoende is. Wij stellen voor om aanvullend € 20.000 beschikbaar te stellen in 2023. Wij verwachten begin 2023 een voorstel aan u te kunnen voorleggen.

Middelen voogdij/18+

Het rijk heeft middelen ten behoeve van voogdij in het kader van wijziging van het woonplaatsbeginsel overgeheveld van een integratie-uitkering naar de algemene uitkering. Middels deze begrotingswijziging worden de middelen uit de algemene uitkering toegekend aan het overeenkomstige budget.

Fasering initiatief woningbouw: personele capaciteit

In de raadsvergadering van 3 november 2021 is maximaal € 150.000 beschikbaar gesteld voor de personele capaciteit voor het ontwikkelen van een plan voor woningbouw t.b.v. starters en doorstroming. Dit najaar zullen wij aan u een stand van zaken rapporteren. Wij voorzien dat € 90.000 in 2023 (in plaats van 2022) uitgegeven zal worden.

Watertakenplan 2022-2026

Het Watertakenplan De Liemers (WTP) 2022-2026 is een integraal beleidsplan voor stedelijk water, riolering en zuivering voor de regio Liemers. In dit plan hebben de Liemerse waterorganisaties, gemeenten Zevenaar, Duiven en Westervoort en Waterschap Rijn en IJssel hun beleid en plannen verwoord voor hun watertaken. Door hierin gezamenlijk op te trekken, worden kwaliteit, duurzaamheid en doelmatigheid geborgd voor zowel de korte als lange termijn. De plannen hebben wij in de raadsvergadering van september 2022 uitgebreid aan u voorgelegd.

Met dit watertakenplan zorgen we voor:

- het actualiseren van het huidige overkoepelend WTP De Liemers 2017-2021, met voor iedere gemeente een eigen individuele vastgestelde financiële bijlage;
- het geven van nadere invulling aan het waterbeheerplan van het waterschap en vertaling naar de lokale situatie in De Liemers;
- het opvolgen van de conclusies van de gezamenlijke integrale visie op de afvalwaterketen 'De Liemerse Waterketen in 2030';
- input geven op de Omgevingswet die binnenkort in werking gaat treden;
- aansluiting bij het 'Voorstel beleidsambities klimaatadaptatie' en het 'Uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie'.

De wijzigingen in de budgetten hebben wij voor het jaar 2022 gebaseerd op het watertakenplan. De wijzigingen voor de jaren daarna zijn opgenomen in de meerjarenbegroting 2023-2026.

De investeringen voor 2022 hebben we, in afwijking met het watertakenplan, verdeeld over 2022 en 2023. Hier hebben we voor gekozen omdat de middelen relatief laat in het jaar beschikbaar komen, waardoor we deze niet in het huidige jaar besteden. De investeringen leiden hierdoor vanaf 2024 tot € 73.000 hogere afschrijvingslasten. Deze dekken we uit de voorziening riolering.

Ondanks de stijging van de vervangingsinvestering is een stijging van het riooltarief niet noodzakelijk. Uit de doorrekening van het nieuwe WTP blijkt dat de rioolheffing vanaf 2023 gelijk kan blijven (exclusief jaarlijkse indexatie) voor de komende planperiode (tot en met 2026).

Wachtgeldverplichting voormalig college

Voormalige wethouders hebben onder bepaalde voorwaarden recht op wachtgeld. De totale wachtgeldverplichting uit de bestuursperiode 2018-2022 hebben we berekend op € 594.000. Het is gebruikelijk dat we ten behoeve van de wachtgeldverplichtingen een voorziening vormen voor de gehele periode 2022-2025. Gedurende de periode kunnen wijzigingen optreden omdat voormalig wethouders eigen inkomsten gaan verdienen. De voorziening valt in dat geval vrij ten gunste van het resultaat.

Verbeterplan Waardering Onroerende Zaken

We ramen incidenteel € 25.000 bij. Dit heeft te maken met verdere bestandsoptimalisatie en het tijdig uitvoering geven aan extra proceswerkzaamheden die voortkomen uit het verbeterplan organisatie WOZ.

Overname schoorsteen Swanenberg Spijksedijk te Spijk

Het college van de voormalige gemeente Rijnwaarden heeft in 2014 het besluit genomen dat de schoorsteen Swanenberg aan de Spijksedijk om niet wordt overgenomen van de huidige eigenaar. De juridische overnamekosten ramen wij € 6.000. Voor de onderhoudskosten ramen wij vanaf 2023 € 3.000 structureel.

Inhuurverplichtingen sociaal domein

Het aantal consulenten binnen het sociaal domein blijkt uit een externe caseloadberekening structureel te laag. Dit wordt opgelost door het inhuren van externe expertise. In 2022 zal dit leiden tot een tekort van € 1.550.000. Bij de begroting 2023-2026 komen wij bij u met een vraag om de formatie structureel op te hogen. Voor dit jaar vragen wij om een verhoging van het inhuurbudget van € 1.550.000.

Onderzoek naar HUB 7Poort

In de kadernota 2022 is € 50.000 beschikbaar gesteld om de mogelijkheden voor een HUB op de locatie 7Poort nader te verkennen. De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen is gestart met een verkenning van de potentie van HUB Zevenaar Oost. Dit rapport wordt naar verwachting in het vierde kwartaal 2022 opgeleverd. Op basis van de uitkomsten van dit rapport bepalen wij welke aanvullende acties nodig zijn. Wij stellen voor om het budget door te schuiven naar 2023.

Tegemoetkomen huurders sportaccommodaties

Tijdens de laatste lockdown (periode 1 november 2021 t/m 31 januari 2022) konden verenigingen geen gebruik maken van de in ons beheer zijnde sportaccommodaties. Hiervoor is als compensatie een vergoeding voor de huurkosten verstrekt. Voor vergoeding van de kosten is een specifieke uitkering aangevraagd en ontvangen van het rijk.

Eigen bijdrage Wmo hulp bij het huishouden

De regering heeft in haar coalitieakkoord opgenomen dat dit kabinet werkt aan een aanpassing van de eigen bijdrage voor de huishoudelijke hulp in de Wmo. De komende periode wordt deze maatregel met cliënten, gemeenten en het Centraal Administratie Kantoor (CAK) uitgewerkt. Vanaf 2025 wordt de algemene uitkering gekort. Uitgangspunt is dat de gemeente wordt gecompenseerd via de eigen bijdrage en dat het daarmee een budgettair neutraal effect heeft.

Training en ondersteuning van en door statushouders

De instroom van asielsatushouders vallend onder van de nieuwe inburgeringswet is langzaam op gang gekomen. Dit heeft vooral te maken met de datum van 1-1-2022, de datum waarop statushouders de inburgeringsplicht opgelegd krijgen en onder de nieuwe inburgeringswet vallen. De ondersteuning van de statushouders is nu op een basisniveau ingericht. Er is een gemis aan een aantal specifieke trainingen en ondersteuning van en door statushouders. Voorstel is om het basisniveau uit te breiden met deze noodzakelijke trainingen en ondersteuning waarbij het doel is dat statushouders zo snel mogelijk participeren, re-integreren en meedoen in de lokale samenleving met als resultaat een zelfstandig en zelfredzaam leven. Te denken valt aan:

- Training financiële zelfredzaamheid, gezondheid en gezondheidszorg in NL en behandeling van trauma en PTSS voor statushouders.
- Inzet van sleutelpersonen die een brugfunctie vervullen tussen doelgroep (de statushouders), organisaties, professionals en gemeenten.
- Faciliteren van ontmoetingsmogelijkheden van statushouders.
- Faciliteren van logeervoorzieningen (o.a. takecarebnb). In augustus 2022 is gestart met de voorbereidingen waarbij de trainingen en ondersteuning zeker ook in 2023 nog doorgaan.

De hierboven genoemde kosten dekken wij uit de bestemmingsreserve Statushouders.

Actualiseren uitgaven jeugdgezondheidszorg (JGZ-JOGG project)

Het budget voor het project JOGG (Jongeren Op Gezond Gewicht) wordt dit jaar naar verwachting niet volledig ingezet. Door de corona maatregelen hebben we namelijk niet alle geplande activiteiten uit kunnen voeren. Wij verlagen dan ook het budget hiervoor met € 29.000. Dit brengen we ten gunste aan het begrotingsresultaat.

Rechtmatigheidsverantwoording

Het reeds eerder beschikbaar gestelde bedrag van € 100.000 schuiven wij in de tijd door naar 2023. Vanaf het verslagjaar 2023 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de rechtmatigheidsverantwoording. Dit was eerder 2022. Dit budget is bedoeld voor de organisatieontwikkeling om met name het procesmatig werken gericht op de verplichte rechtmatigheidsverantwoording door te ontwikkelen.

Groene Metropool Regio- eenmalige vrijval

Vorig jaar heeft ons college besloten € 50.000 in te zetten voor de dekking van het nieuwe beleid in 2022 van de Groene Metropool Regio Arnhem-Nijmegen. Nu blijkt dat de bestaande budgetten voor de verschillende opgaven afdoende zijn. Bedrag valt vrij ten gunste van het begrotingsresultaat.

Actualiseren corona-effecten 2023

In 2020 hebben we als gemeente een inschatting gemaakt van de financiële gevolgen in verband met de corona pandemie. We hebben toen met name bij de zorgkosten een raming opgenomen tot en met 2023. Nu de maatschappij is geopend en corona onderdeel is geworden van de nieuwe macro-economische ontwikkelingen is het specifiek herleiden van corona en andere effecten nog moeilijker geworden dan voorheen. Wij ramen de verwachting af, maar monitoren en verantwoorden de corona specifieke kosten nog wel. We veranderen dus van systeem. Waar we eerst een goede inschatting raamden, verantwoorden we nu de aantoonbare werkelijke 'schade' achteraf.

Met deze begrotingswijziging actualiseren wij de raming voor coronaschade bij vrijwel alle zorgonderdelen en inkomensvoorzieningen van € 740.000 naar € 0.

Voor een totaaloverzicht verwijzen wij naar de tabel 'corona-effecten' bij de financiële hoofdlijnen in deze voortgangsrapportage.

Actualisatie investeringen gebouwen

In verband met fasering zijn de ramingen voor investeringen gebouwen geactualiseerd. De fasering leidt tot een eenmalig voordeel van € 81.000 in 2022 door incidenteel lagere afschrijvingslasten.

3. Nieuw beleid

Incidentele subsidie onderhoud Tolhuys Coornmolen in Lobith

De stichting "Vrienden van de Lobithse molen" beheert sinds haar restauratie in 1996 de molen. De afgelopen jaren heeft de stichting, mede door veranderende subsidieregelingen, ingeteerd op haar reserves en kampt zij met een tekort. Hierdoor is goed onderhoud niet mogelijk en daarmee dreigt het voortbestaan van de molen in gevaar te komen. Wij stellen voor om eenmalig een subsidie van € 15.000 voor onderhoud te verstrekken voor de periode tot en met 2025 en gezamenlijk op zoek te gaan naar een structurele oplossing.

Sportbeleid - toekomstbestendig maken buitensportaccommodaties

Voor de uitwerking, samen met de verenigingen, van de vernieuwing van accommodaties (organisatie/locatiekeuze/planvorming) is externe inhuur nodig voor de procesbegeleiding. In totaal verwachten wij € 100.000 aan kosten, waarvan € 75.000 in 2022 en € 25.000 in 2023.

Investeringsbudget voorbereiding ontwikkelen 7PoortII

In 2022 zijn wij gestart met de planuitwerking van businesspark 7PoortII. Wij verwachten dat we hier in 2022 € 150.000 aan kosten voor maken. In de meerjarenbegroting 2023-2026 komen wij met een aanvullende vraag voor 2023 van € 600.000. Mochten de voorbereidingen leiden tot een door de raad vastgestelde grondexploitatie dan kunnen deze kosten hierbinnen worden opgenomen. Is dit niet het geval dan starten vanaf 2024 de jaarlijkse afschrijvingslasten (gedurende vijf jaar). Wij zullen u dit najaar in een separaat raadsvoorstel informeren over de invulling van het voorbereidingskrediet.

Publieksbereik tempellocatie Herwen-Hemeling

Het college van B&W heeft zich begin mei uitgesproken om een financiële bijdrage te leveren in verband met de opgraving van de tempellocatie Herwen-Hemeling. Wij stellen voor om nog dit jaar € 25.000 beschikbaar te stellen voor publieksbereik. Hiervoor wordt het volgende gerealiseerd:

- in het najaar 2022 een tijdelijke tentoonstelling in het Liemers museum van objecten van de tempellocatie.

Voor de extra kosten van het museum voor transport, verzekering en extra klimaatbeheersingsvitruines wordt budget gevraagd.

- een permanente Limes tentoonstelling in het Liemers museum waar objecten van de tempellocatie aan toegevoegd worden. Start december 2022- gereed 2023. Voor de extra kosten van het museum voor ontwerp en uitvoering wordt budget gevraagd.

- budget voor het museum om een lezing in de cultuurfabriek te organiseren over de tempellocatie.

- budget voor interviews, een filmpje, vlogs en krantenartikelen om inwoners en publiek te kunnen informeren over en betrekken bij het onderzoek dat na de opgraving van start gaat.

Bovenstaande biedt een mooi uitgangspunt om ook de komende jaren informatie te geven over allerlei deelonderzoeken en zo inwoners en publiek betrokken te houden. De puzzelstukjes moeten gelegd worden en wellicht kunnen inwoners en publiek daarbij helpen. De samenwerking wordt gezocht met RAAP en de projectleiders van de opgraving.

FINANCIEEL MEERJARENBEELD

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten				
Primitieve begroting 2022-2025	151.678	145.431	127.081	138.519
1e Voortgangsrapportage 2022	2.047	1.372	2.295	1.108
Wijzigingen tot de 2e VGR 2022	1.300	27	27	27
Totale baten tot de 2e VGR	155.025	146.830	129.403	139.655

Mutaties in deze voortgangsrapportage (baten)

1. Autonome ontwikkelingen	-576	8.823	36.753	-4.345
Actualiseren budgetten uitkeringslasten/-baten (ontwikkelingen BUIG)	-575	0	0	0
Meicirculaire 2022	5.022	9.381	12.668	13.717
Dividend Ataro BV	-93	0	0	0
Specifieke uitkering 'Onderwijsroute' (inburgering)	38	23	0	0
Aanpassen ramingen grondexploitatie Zevenaar-Oost wonen	-1.940	-16.740	22.148	-20.473
Versterking cliëntondersteuning	50	0	0	0
Aanpassen ramingen grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven	-4.371	12.483	1.680	1.334
Aanpassen ramingen grondexploitatie Middag-Oost & Zwanenwaay	0	166	-310	17
Kosten oorlog Oekraïne	1.600	3.000	0	0
Aanpassen ramingen grondexploitatie Mercurion	-306	510	306	-259
Stelpost extra inkomsten jeugdzorg door rijksmaatregelen	0	0	260	1.320
2. Actualisatie bestaand beleid	22.096	-13	291	283
Afkoop recht op pacht	19.862	0	0	0
Hogere opbrengst grondverkoop	40	0	0	0
Inzet ambulantiseringmiddelen	166	166	0	0
Inzet extra capaciteit voor bouwaanvragen	200	0	0	0
Actualisatie bezuiniging vastgoed	35	-235	235	0
Mutaties afvalstoffenheffing 2022	71	0	0	0
Overname Wmo-hulpmiddelen	1.542	0	0	0
Actualisatie reisdocumenten en rijbewijzen	85	0	0	0
Bijdrage monumentale gebouwen	8	8	8	8
Centrale blusvoorziening	48	48	48	48
Parkeren	-92	0	0	0
Watertakenplan 2022-2026	52	0	0	0
Tegemoetkomen huurders sportaccommodaties	80	0	0	0
Eigen bijdrage Wmo hulp bij het huishouden	0	0	0	227

Totaal gemuteerde baten	21.520	8.810	37.044	-4.062
-------------------------	--------	-------	--------	--------

Totale baten tot en met de 2e VGR	176.545	155.640	166.447	135.593
-----------------------------------	---------	---------	---------	---------

Lasten

Primitieve begroting 2022-2025	154.986	146.456	125.995	137.149
1e Voortgangsrapportage 2022	4.855	2.323	2.038	1.353
Mutatie tot de 2e VGR 2022	1.163	663	1.027	1.027
Totale lasten tot de 2e VGR	161.004	149.442	129.060	139.530

Mutaties in deze voortgangsrapportage (lasten)

1. Autonome ontwikkelingen	-2.813	3.993	28.465	-14.639
Aanpassen bijdrage BVO DRAN (doelgroepenvervoer)	45	0	0	0
Aanpassen bijdrage BVO DRAN leerlingenvervoer	-133	0	0	0
Energietoeslag huishoudens met een laag inkomen	1.608	0	0	0
Aanpassing rente grondexploitatie Zevenaar-Oost wonen	44	0	0	0
Aanpassing rente grondexploitatie Middag-Oost & Zwanenwaay	14	0	0	0
Actualiseren budgetten uitkeringslasten/-baten (ontwikkelingen BUIG)	-250	0	0	0
Aanpassing rente grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven	-236	0	0	0
Stijgende brandstofkosten	0	0	0	0
Meicirculaire 2022	1.501	4.004	4.106	4.209
Wet Open Overheid (Woo)	0	0	0	0
Prenataal huisbezoek door de jeugdgezondheidszorg (PHB-JGZ)	-5	0	0	0
Specifieke uitkering 'Onderwijsroute' (inburgering)	38	23	0	0
Actualiseren budgetten inburgering	14	10	10	10
Cao effect salarissen 2022	0	0	0	0
Verdeling resultaat VGGM 2021	-41	0	0	0
Aanpassen ramingen grondexploitatie Zevenaar-Oost wonen	-1.940	-16.740	22.148	-20.473
Versterking cliëntondersteuning	50	0	0	0
Aanpassen ramingen grondexploitatie Zevenaar-Oost bedrijven	-4.371	12.483	1.680	1.334
Aanpassen ramingen grondexploitatie Middag-Oost & Zwanenwaay	0	166	-310	17
Valpreventie bij ouderen	0	-26	-39	-39
Renteaanpassingen 2022	-181	0	0	0
Voormalig personeel	-50	0	0	0
Vrijval stelpost salarissen 2022	-467	-437	-437	-437
Budget jeugdzorg naar realistisch niveau	1.000	1.000	1.000	1.000

Kosten oorlog Oekraïne	1.600	3.000	0	0
Afwaarderen boekwaarde actief Rijnark te Lobith	192	0	0	0
Aanpassing rente grondexploitatie Mercurion	0	0	0	0
Aanpassen ramingen grondexploitatie Mercurion	-306	510	306	-259
Vrijval stelpost indexatie 2022	-938	0	0	0
Stijgende gaskosten	0	0	0	0
2. Actualisatie bestaand beleid	25.262	1.006	1.006	409
Actualisatie investeringen bedrijfswagens	-115	-117	-8	-5
Inzet buitengewoon opsporingsambtenaar (boa)	37	0	0	0
Actualisatie investeringen ruimtelijke ontwikkeling	-16	-5	0	0
Hogere kosten voor lijkschouwingen	10	10	10	10
Afkoop recht op pacht	20.347	0	0	0
Grondruil Prins Clauslaan Giesbeek	-28	28	0	0
Onderzoekskosten bezuinigingsopgave vastgoed	-20	10	10	0
Vervanging hardware werkplekken	0	3	3	3
Suppletie omzetbelasting 2021	277	0	0	0
Inhuur derden wegen ziekte	100	0	0	0
Actualisatie investeringen onderwijshuisvesting primair onderwijs	-135	-9	0	0
Inzet ambulantiseringmiddelen	166	166	0	0
Inzet extra capaciteit voor bouwaanvragen	200	0	0	0
Actualisatie bezuiniging vastgoed	-84	-289	289	0
Mutaties afvalstoffenheffing 2022	-10	0	0	0
Actualisatie investeringen afval	-43	-123	0	0
Overname Wmo-hulpmiddelen	2.042	0	0	0
Vrijval bedragen De Liemers Helemaal Goed en Liemers++	-40	-40	-40	-40
Vervolg warmtenet stad Zevenaar fase 3b	71	0	0	0
Fasering uitvoeringsplan duurzaamheid	-500	250	250	0
Uitvoeringskosten klimaatakkoord	0	294	0	0
Actualisatie investeringen vervoer	-149	-8	1	1
Actualisatie reisdocumenten en rijbewijzen	35	0	0	0
Actualisatie investeringen verlichting	-7	-10	0	0
Warmtewet 2.0	-50	50	0	0
Warmtetransitie: warmtenet stad Zevenaar fase 4 en verdere uitrol	-340	340	0	0
Gedeeltelijke vrijval budget duurzaamheidsfonds en kansrijke duurzame maatregelen	-28	0	0	0
Campagne "Kids groen en duurzaam"	-43	43	0	0
Centrale blusvoorziening	48	48	48	48
Lagere kosten gemeentehuis	-130	0	0	0

Uitvoering beleidsplan vrijetijdseconomie	-85	85	0	0
Parkeren	-27	0	0	0
Kerkenvisie Zevenaar	9	0	0	0
Gronddepot Methen	15	15	15	15
Integraal beleidsplan openbare ruimte	1.737	600	351	301
Actualisatie parkeerbeleid	0	20	0	0
Middelen voogdij/18+	80	74	74	74
Fasering initiatief woningbouw: personele capaciteit	-90	90	0	0
Watertakenplan 2022-2026	52	0	0	0
Wachtgeldverplichting voormalig college	594	0	0	0
Verbeterplan Waardering Onroerende Zaken	25	0	0	0
Overname schoorsteen Swanenberg Spijksedijk te Spijk	6	3	3	3
Inhuurverplichtingen sociaal domein	1.550	0	0	0
Onderzoek naar HUB 7Poort	-50	50	0	0
Tegemoetkomen huurders sportaccommodaties	80	0	0	0
Training en ondersteuning van en door statushouders	33	69	0	0
Actualiseren uitgaven jeugdgezondheidszorg (JGZ-JOGG project)	-29	0	0	0
Rechtmatigheidsverantwoording	-100	100	0	0
Groene Metropool Regio- eenmalige vrijval	-50	0	0	0
Actualiseren corona-effecten 2023	0	-740	0	0
Actualisatie investeringen gebouwen	-81	0	0	0
3. Nieuw beleid	115	25	30	30
Incidentele subsidie onderhoud Tolhuys Coornmolen in Lobith	15	0	0	0
Sportbeleid - toekomstbestendig maken buitensportaccommodaties	75	25	0	0
Investeringsbudget voorbereiding ontwikkelen 7PoortII	0	0	30	30
Publieksbereik tempellocatie Herwen-Hemeling	25	0	0	0
Totaal gemuteerde lasten	22.564	5.024	29.501	-14.200
Totale lasten tot en met de 2e VGR	183.567	154.466	158.561	125.330
Resultaat voor bestemming	-7.022	1.174	7.886	10.263
Onttrekkingen				
Primitieve begroting 2022-2025	11.378	2.076	539	534
1e Voortgangsrapportage 2022	6.270	1.047	506	6
Wijzigingen tot de 2e VGR 2022	7.714	635	1.000	1.000
Stand tot de 2e VGR 2022	25.362	3.758	2.045	1.540

Mutaties 2e Voortgangsrapportage 2022	2.894	884	498	198
Totaal onttrekkingen reserves	28.256	4.642	2.543	1.738
Toevoegingen				
Primitieve begroting 2022-2025	6.500	0	0	0
1e Voortgangsrapportage 2022	4.691	214	39	11
Wijzigingen tot de 2e VGR 2022	7.851	0	0	0
Stand tot de 2e VGR 2022	19.042	214	39	11
Mutaties 2e Voortgangsrapportage 2022	1.331	0	0	0
Totaal toevoegingen reserves	20.374	214	39	11
Saldo reserve mutaties	7.882	4.429	2.504	1.727
Resultaat na bestemming	860	5.603	10.390	11.990

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten				
0. Bestuur en ondersteuning	124.830	106.726	111.015	111.460
1. Veiligheid	142	117	117	117
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	549	265	265	265
3. Economie	19.931	16.695	2.203	1.856
4. Onderwijs	1.336	1.195	995	991
5. Sport, cultuur en recreatie	1.710	1.351	1.328	1.328
6. Sociaal domein	15.792	14.789	11.580	12.783
7. Volksgezondheid en milieu	10.548	9.084	9.084	9.084
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	1.707	5.419	29.860	-2.291
Actuele stand begroting - baten	176.545	155.640	166.447	135.593
Lasten				
0. Bestuur en ondersteuning	45.816	27.541	28.051	27.481
1. Veiligheid	3.636	3.575	3.575	3.574
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	7.750	5.570	5.730	5.801
3. Economie	21.384	16.833	2.430	2.110
4. Onderwijs	5.755	7.176	5.539	5.676
5. Sport, cultuur en recreatie	10.807	10.092	9.584	9.521
6. Sociaal domein	71.964	64.297	60.666	60.745
7. Volksgezondheid en milieu	12.281	11.871	11.261	10.475
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	4.176	7.510	31.725	-53
Actuele stand begroting - lasten	183.567	154.466	158.561	125.330
Saldo				
0. Bestuur en ondersteuning	79.014	79.185	82.964	83.979
1. Veiligheid	-3.494	-3.459	-3.458	-3.457
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	-7.201	-5.305	-5.465	-5.536
3. Economie	-1.453	-138	-227	-253

4. Onderwijs	-4.419	-5.981	-4.545	-4.685
5. Sport, cultuur en recreatie	-9.097	-8.742	-8.256	-8.192
6. Sociaal domein	-56.172	-49.507	-49.085	-47.962
7. Volksgezondheid en milieu	-1.732	-2.788	-2.178	-1.392
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-2.469	-2.091	-1.864	-2.237
Actuele stand begroting - saldo	-7.022	1.174	7.886	10.263
Mutaties reserves				
0. Bestuur en ondersteuning	1.754	343	111	111
1. Veiligheid	15	0	0	0
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	1.570	17	21	44
3. Economie	1.343	45	45	45
4. Onderwijs	80	1.568	193	193
5. Sport, cultuur en recreatie	842	627	360	310
6. Sociaal domein	1.356	210	24	24
7. Volksgezondheid en milieu	202	627	750	0
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	721	991	1.000	1.000
Totaal mutaties reserves	7.882	4.429	2.504	1.727
Saldo 2e Voortgangsrapportage na bestemming	860	5.603	10.390	11.990

MONITORING BEZUINIGINGEN

Bij de meerjarenbegroting 2020-2023 is door u een pakket aan bezuinigingsmaatregelen vastgesteld. Dit pakket leidt tot het ombuigen van tekorten en een sluitende begroting in 2023. De opgave door de jaren heen en daarmee de totale duur van het bezuinigingsproces maken een goede monitoring van de voortgang van de realisatie noodzakelijk.

Samengevat laat de monitoring in deze rapportage zien dat er opnieuw een aantal maatregelen zijn gerealiseerd, maar dat er ook enkele voorstellen zijn die niet geheel volgens de planning verlopen.

In onderstaand overzicht ziet u van de actuele (nog te realiseren) bezuinigingsvoorstellen het oorspronkelijke bezuinigingsbedrag met de huidige status. Indien bij een voorstel het bedrag niet wordt gehaald, dan leest u het aangepaste bezuinigingsbedrag terug in het "overzicht stand van zaken bezuinigingsvoorstellen".

Nr	Bezuinigingsvoorstel	2022	2023	2024	2025	Status
o. Bestuur en ondersteuning						
3	Afstoten gemeentelijk vastgoed	169.877	220.588	898.440	121.315	 Volgens plan
7	Bezuiniging op verbonden partijen 2022-2023	285.000	570.000	570.000	570.000	 Niet geheel volgens plan
9	Bezuinigingen bedrijfsvoering	350.000	500.000	500.000	500.000	 Gerealiseerd
45	Implementatiebudget bezuinigingen	0	0	0	0	 Volgens plan
Totaal o. Bestuur en ondersteuning		804.877	1.290.588	1.968.440	1.191.315	
5. Sport, cultuur en recreatie						
21	Stoppen met Uniek Sporten en Verenigingsondersteuning (Sportcontact)	0	18.000	18.000	18.000	 Gerealiseerd
23	Versneld afstoten grafieken uit gemeentelijke kunstcollectie	17.500	0	0	0	 Bijsturing raad
25	Stopzetten subsidie Kunstwerk! onderdeel Volksuniversiteit	0	45.000	90.000	90.000	 Gerealiseerd
Totaal 5. Sport, cultuur en recreatie		17.500	63.000	108.000	108.000	
6. Sociaal domein						
28	Taakstellende korting kosten bedrijfsvoering Santé Partners algemeen maatschappelijk werk	4.900	9.800	9.800	9.800	 Gerealiseerd
31	Halveren subsidie sociaal raadsliedenwerk	67.000	67.000	67.000	67.000	 Niet geheel volgens plan
32	Herijking takenpakket Caleidoz	0	67.000	134.000	134.000	 Niet geheel volgens plan
34	Laten vervallen inwonerspanel per 2023	0	15.000	15.000	15.000	 Gerealiseerd
36	Taakstellende korting kosten bedrijfsvoering MEE	2.500	5.000	5.000	5.000	 Gerealiseerd
41	Besparingen realiseren op de uitgaven voor jeugd en wmo door o.a. verbetervoorstellen te implementeren	1.650.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000	 Bijsturing raad
Totaal 6. Sociaal domein		1.724.400	2.163.800	2.230.800	2.230.800	
Totaal vastgestelde bezuinigingen		2.546.777	3.517.388	4.307.240	3.530.115	

In deze voortgangsrapportage stellen wij voor van de volgende bezuinigingsmaatregelen het bedrag aan te passen:

3 Afstoten gemeentelijk vastgoed	2022	2023	2024	2025
Vastgesteld bezuinigingsbedrag	121.315	121.315	121.315	121.315
Aanpassing bij 1e VGR 2020	518.996	-106.727	0	0
Aanpassing bij 2e VGR 2020	0	260.000	0	0
Aanpassing bij 1e VGR 2021	0	0	0	0
Aanpassing bij 2e VGR 2021	426.691	0	0	0
Aanpassing bij 1e VGR 2022	-897.125	-54.000	777.125	0
Aanpassing bij de 2e VGR 2022	119.000	54.000	-54.000	
Aangepast bezuinigingsbedrag	288.877	274.588	844.440	121.315

7 Bezuiniging op verbonden partijen 2022-2023	2022	2023	2024	2025
Vastgesteld bezuinigingsbedrag	285.000	570.000	570.000	570.000
Aanpassing bij 1e VGR 2020	0	0	0	0
Aanpassing bij 2e VGR 2020	0	0	0	0
Aanpassing bij 1e VGR 2021	0	0	0	0
Aanpassing bij 2e VGR 2021	0	0	0	0
Aanpassing bij 1e VGR 2022	0	0	0	0
Aanpassing bij de 2e VGR 2022	-154.000	-405.000	-405.000	-405.000
Aangepast bezuinigingsbedrag	131.000	165.000	165.000	165.000

23 Versneld afstoten grafieken uit gemeentelijke kunstcollectie	2022	2023	2024	2025
Vastgesteld bezuinigingsbedrag	0	0	0	0
Aanpassing bij 1e VGR 2020	0	0	0	0
Aanpassing bij 2e VGR 2020	0	0	0	0
Aanpassing bij 1e VGR 2021	0	0	0	0
Aanpassing bij 2e VGR 2021	0	0	0	0
Aanpassing bij 1e VGR 2022	17.500	0	0	0
Aanpassing bij de 2e VGR 2022	-17.500			
Aangepast bezuinigingsbedrag	0	0	0	0

41 Besparingen realiseren op de uitgaven voor jeugd en wmo door o.a. verbetervoorstellen te implementeren	2022	2023	2024	2025
Vastgesteld bezuinigingsbedrag	1.650.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000
Aanpassing bij 1e VGR 2020	0	0	0	0
Aanpassing bij 2e VGR 2020	0	0	0	0
Aanpassing bij 1e VGR 2021	0	0	0	0
Aanpassing bij 2e VGR 2021	0	0	0	0

Aanpassing bij 1e VGR 2022	0	0	0	0
Aanpassing bij de 2e VGR 2022	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000
Aangepast bezuinigingsbedrag	650.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000

Totale aanpassingen 2e voortgangsrapportage 2022	-879.625	-54.000	777.125	0
---	-----------------	----------------	----------------	----------

Hieronder het totaalsaldo van de vastgestelde bezuinigingen met het totaal van de aanpassingen.

	2022	2023	2024	2025
Vastgestelde bezuiniging	6.222.915	7.244.015	3.722.715	3.722.715
Aanpassingen 1e VGR 2020	475.996	-149.727	0	0
Aanpassingen 2e VGR 2020	-6.000	254.000	0	0
Aanpassingen 1e VGR 2021	-112.000	-112.000	0	0
Aanpassingen 2e VGR 2021	426.691	0	0	0
Aanpassingen 1e VGR 2022	-1.029.625	-154.000	677.125	-100.000
Aanpassingen 2e VGR 2022	-1.052.500	-1.351.000	-1.459.000	-1.405.000
Aangepast saldo bezuinigingen	4.925.477	5.731.288	2.940.840	2.217.715

In onderstaand overzicht ziet u per bezuinigingsvoorstel het oorspronkelijke bezuinigingsbedrag met de huidige status. Indien bij een voorstel het bedrag niet wordt gehaald, dan leest u het aangepaste bezuinigingsbedrag terug onder de noemer "aanpassing bij 2e VGR 2022". De aangepaste bezuinigingsbedragen maken integraal onderdeel uit van de financiële afwijkingen per programma.

Overzicht stand van zaken bezuinigingsvoorstellen

o. Bestuur en ondersteuning

3 Afstoten gemeentelijk vastgoed

Versneld afstoten in 2020 van 10 gemeentelijke panden/locaties.

 Volgens plan

Acht van deze locaties zijn gemeentebreed beoordeeld en er zijn geen belemmeringen om over te gaan tot verkoop.

1. Hengelder 26 en 26a, Zevenaar
2. Reisenakker 14 en 14a, Zevenaar
3. Kerkstraat 16, Zevenaar
4. Meentsestraat 5a, Giesbeek
5. Markt 8, Lobith
6. Nieuwe Komstraat 19, Lobith
7. Engeveldweg 10, Zevenaar
8. Engeveldweg 12, Zevenaar

Voor de overige 2 locaties loopt nog een onderzoek. Voor deze locaties geldt dat deze voor verkoop interessant zijn. Vestersbos 4 uit financieel oogpunt, gelet op een te verwachten hoog verkoopbedrag. Steenhuizen 6 omdat er al interesse is voor deze locatie.

9. Vestersbos 4, Zevenaar
10. Steenhuizen 6, Zevenaar

Stand van zaken:

Op 31 mei 2022 heeft uw college ingestemd met de verkoop van het pand aan de Kerkstraat 16 Zevenaar voor een bedrag van € 550.000. In onze begroting hielden wij oorspronkelijk rekening met een ander bedrag.

Daarnaast leiden de ontwikkelingen op het vlak van ruimtelijke ordening ertoe dat de verkoop van de locatie Reisenakker 14 en 14a Zevenaar tot nader order wordt uitgesteld. Vermoedelijk zijn de opbrengsten pas in 2024 haalbaar. De overige nog niet verkochte panden verwachten wij ook in 2024 te verkopen.

Voor een nadere stand van zaken met betrekking tot de panden hebben wij het 'overzicht bezuiniging vastgoed' opgesteld. Deze vindt u aan het eind van de monitoring bezuiniging.

	2022	2023	2024	2025
Vastgesteld bezuinigingsbedrag	121.315	121.315	121.315	121.315
Aanpassing bij 1e VGR 2020	518.996	-106.727	0	0
Aanpassing bij 2e VGR 2020	0	260.000	0	0
Aanpassing bij 1e VGR 2021	0	0	0	0
Aanpassing bij 2e VGR 2021	426.691	0	0	0
Aanpassing bij 1e VGR 2022	-897.125	-54.000	777.125	0
Aanpassing bij 2e VGR 2022	119.000	54.000	-54.000	0

Aangepast bezuinigingsbedrag	288.877	274.588	844.440	121.315
------------------------------	---------	---------	---------	---------

4.5 Implementatiebudget bezuinigingen

In het raadsvoorstel bij de begroting 2020-2023 inclusief bezuinigingsmaatregelen is een budget van € 200.000 beschikbaar gesteld voor frictie- en implementatiekosten. Het budget wordt gedekt door een onttrekking aan de algemene reserve.

Volgens plan

Stand van zaken:

Van het beschikbare bedrag van totaal € 200.000 voor frictie- en implementatiekosten is € 34.000 besteed aan onderzoek naar de toekomst van NME. Daarnaast is in 2022 € 50.000 geraamd voor transitiekosten NME. In 2022 is € 25.000 uitgegeven aan doelgroepenvervoer. Daarna is van het budget nog € 91.000 beschikbaar.

	2022	2023	2024	2025
Vastgesteld bezuinigingsbedrag	0	0	0	0
Aanpassing bij 1e VGR 2020	0	0	0	0
Aanpassing bij 2e VGR 2020	0	0	0	0
Aanpassing bij 1e VGR 2021	0	0	0	0
Aanpassing bij 2e VGR 2021	0	0	0	0
Aanpassing bij 1e VGR 2022	0	0	0	0
Aanpassing bij 2e VGR 2022	0	0	0	0
Aangepast bezuinigingsbedrag	0	0	0	0

7 Bezuiniging op verbonden partijen 2022-2023

Zevenaar moet de komende jaren fors bezuinigen op de gemeentelijke exploitatie. Alle sectoren van gemeentelijk beleid moeten daaraan een bijdrage verlenen. Het is niet meer dan redelijk dat Zevenaar dit ook verbonden partijen vraagt, tenzij er een gegronde reden is om dat niet te doen. Gezien de omvang van de bezuinigingsopgave (€ 8 miljoen tot en met 2023) is de korting op de bijdrage van Zevenaar aan verbonden partijen in 2022 en 2023 en volgend van respectievelijk 2,5% en 5% daarmee in redelijke verhouding.

Niet geheel volgens plan

Stand van zaken:

De bezuiniging op de verbonden partijen is ingezet voor de jaarschijven 2022 en 2023 van de meerjarenbegroting. De maatregel heeft niet het beoogde effect behaald, ondanks onze inzet daarop in de zienswijzes op de meerjarenbegrotingen van de verbonden partijen en ons pleidooi daarvoor in hun bestuursvergaderingen. Tot nu toe is 30% van de bezuinigingsdoelstelling gerealiseerd, hetgeen overeenkomt met € 165.000 structureel.

Bij het formuleren van deze bezuinigingsdoelstelling hebben we er al op gewezen dat deze alleen met medewerking van een meerderheid van de deelnemende gemeenten kan worden gerealiseerd. Dat is ook de reden dat de taakstelling niet in de begroting is verwerkt (in overleg met de provinciaal toezichthouder). Het niet realiseren van de maatregel heeft daarom geen budgettaire gevolgen.

Dat neemt niet weg dat we de financiën van de verbonden partijen met een kritische blik blijven volgen.

	2022	2023	2024	2025
Vastgesteld bezuinigingsbedrag	285.000	570.000	570.000	570.000
Aanpassing bij 1e VGR 2020	0	0	0	0
Aanpassing bij 2e VGR 2020	0	0	0	0

Aanpassing bij 1e VGR 2021	0	0	0	0
Aanpassing bij 2e VGR 2021	0	0	0	0
Aanpassing bij 1e VGR 2022	0	0	0	0
Aanpassing bij 2e VGR 2022	-154.000	-405.000	-405.000	-405.000
Aangepast bezuinigingsbedrag	131.000	165.000	165.000	165.000

9 Bezuinigingen bedrijfsvoering

Binnen de bedrijfsvoering van de gehele organisatie zijn budgetten en formatie waarop bezuinigd kan worden. Deze bezuinigingen zien toe op formatieve vermindering op strategisch, tactisch en operationeel niveau en verlaging van bedrijfsvoeringsbudgetten.

Gerealiseerd

Stand van zaken:

Als onderdeel van de bezuinigingen 2020-2023 heeft de raad besloten in 2022 € 350.000 en vanaf 2023 structureel € 500.000 in de interne bedrijfsvoering te gaan besparen. Dit is gerealiseerd door te besparen op onder meer de budgetten voor opleidingen, teambuilding, printkosten en subsidieadvies. De vermindering van de formatie bij de financiële administratie en het secretariaat is uitgewerkt en doorgevoerd. De bezuiniging is hiermee gerealiseerd.

	2022	2023	2024	2025
Vastgesteld bezuinigingsbedrag	350.000	500.000	500.000	500.000
Aanpassing bij 1e VGR 2020	0	0	0	0
Aanpassing bij 2e VGR 2020	0	0	0	0
Aanpassing bij 1e VGR 2021	0	0	0	0
Aanpassing bij 2e VGR 2021	0	0	0	0
Aanpassing bij 1e VGR 2022	0	0	0	0
Aanpassing bij 2e VGR 2022	0	0	0	0
Aangepast bezuinigingsbedrag	350.000	500.000	500.000	500.000

5. Sport, cultuur en recreatie

21 Stoppen met Uniek Sporten en Verenigingsondersteuning (Sportcontact)

Voorstel om te stoppen met Uniek Sporten en Verenigingsondersteuning (Sportcontact) als onderdeel van sportstimulering bij de inwoners van de gemeente Zevenaar en geen uitvoering meer te geven aan het sportbeleid "Zin in Sport" 2013-2020.

Gerealiseerd

Bij de begrotingsbehandeling heeft de raad een amendement met betrekking tot dit voorstel aangenomen. Besloten is om deze bezuiniging de eerste drie jaar te schrappen en daarmee pas in 2023 in te laten gaan.

Stand van zaken:

Bezuiniging gaat in per 2023.

Voorstel raad:

Voorgesteld wordt deze taak af te sluiten.

	2022	2023	2024	2025
Vastgesteld bezuinigingsbedrag	0	18.000	18.000	18.000
Aanpassing bij 1e VGR 2020	0	0	0	0
Aanpassing bij 2e VGR 2020	0	0	0	0
Aanpassing bij 1e VGR 2021	0	0	0	0
Aanpassing bij 2e VGR 2021	0	0	0	0
Aanpassing bij 1e VGR 2022	0	0	0	0
Aanpassing bij 2e VGR 2022	0	0	0	0
Aangepast bezuinigingsbedrag	0	18.000	18.000	18.000

23 Versneld afstoten grafieken uit gemeentelijke kunstcollectie

In 2011 is een belangrijk deel van de Peter Stuyvesant kunstcollectie door British American Tobacco (BAT) onder voorwaarden aan de gemeente geschenken. Onderdeel van de schenking vormde plus minus 788 grafieken (32 verschillende afbeeldingen). Hiervan is expliciet gesteld dat de gemeente deze mag afstoten. Vanwege lage prioritering is het hier tot nu toe niet van gekomen. De gemiddelde marktwaarde van de werken ligt tussen € 100 en € 300 per stuk. Niet alle werken zijn even courant, maar bij maximale verkoop moet dit eenmalig € 45.000 kunnen opleveren. Echter, omdat ons niet bekend is hoe de markt voor kunst zich momenteel ontwikkelt, is het opgevoerde bezuinigingsbedrag lager geraamd.

Bijsturing raad

Stand van zaken:

De tweede verkoopronde van de grafieken uit de Peter Stuyvesant collectie is uitgesteld. Het vinden van stagiaires of vrijwilligers voor deze klus is niet gelukt. De organisatie kan deze taak vooralsnog niet uitvoeren.

Voorstel raad:

Voorgesteld wordt deze taak af te sluiten en de grafieken voorlopig enkel te benutten als relatiegeschenk of cadeau bij bijzondere gelegenheden.

	2022	2023	2024	2025
Vastgesteld bezuinigingsbedrag	0	0	0	0
Aanpassing bij 1e VGR 2020	0	0	0	0
Aanpassing bij 2e VGR 2020	0	0	0	0
Aanpassing bij 1e VGR 2021	0	0	0	0
Aanpassing bij 2e VGR 2021	0	0	0	0
Aanpassing bij 1e VGR 2022	17.500	0	0	0
Aanpassing bij 2e VGR 2022	-17.500	0	0	0
Aangepast bezuinigingsbedrag	0	0	0	0

25 Stopzetten subsidie Kunstwerk! onderdeel Volksuniversiteit

Het educatieve aanbod van de Volksuniversiteit, onderdeel van Kunstwerk!, sluit onvoldoende aan bij de ambities en beleidsdoelstellingen van de gemeente Zevenaar. Voorgesteld wordt de subsidie aan Kunstwerk! te verminderen met de laatst aan de nog zelfstandige Volksuniversiteit toegekende subsidie (peiljaar 2016), maar de uiteindelijke invulling van deze taakstelling in het kader van ondernemerschap aan Kunstwerk! zelf te laten.

Gerealiseerd

Stand van zaken:

De bezuiniging is gerealiseerd.

Voorstel raad:

Voorgesteld wordt deze taak af te sluiten.

	2022	2023	2024	2025
Vastgesteld bezuinigingsbedrag	45.000	90.000	90.000	90.000
Aanpassing bij 1e VGR 2020	0	0	0	0
Aanpassing bij 2e VGR 2020	0	0	0	0
Aanpassing bij 1e VGR 2021	-45.000	-45.000	0	0
Aanpassing bij 2e VGR 2021	0	0	0	0
Aanpassing bij 1e VGR 2022	0	0	0	0
Aanpassing bij 2e VGR 2022	0	0	0	0
Aangepast bezuinigingsbedrag	0	45.000	90.000	90.000

6. Sociaal domein

28 Taakstellende korting kosten bedrijfsvoering Santé Partners algemeen maatschappelijk werk

Gerealiseerd

Organisatiebreed is afgesproken dat voor alle maatschappelijke partners, net als de verbonden partijen, een taakstellende korting op de kosten van de bedrijfsvoering moet worden gerealiseerd. Op basis van de taakstellende opgave gaat het om 2,5% in 2022 en 5% in 2023, of zoveel eerder als mogelijk.

Het bedrag is gerelateerd aan 2fte algemeen maatschappelijk werk.

Stand van zaken:

De taakstellende bezuiniging is verwerkt in de subsidieverlening 2022.

Voorstel raad:

Voorgesteld wordt deze taak af te sluiten.

	2022	2023	2024	2025
Vastgesteld bezuinigingsbedrag	4.900	9.800	9.800	9.800
Aanpassing bij 1e VGR 2020	0	0	0	0
Aanpassing bij 2e VGR 2020	0	0	0	0
Aanpassing bij 1e VGR 2021	0	0	0	0
Aanpassing bij 2e VGR 2021	0	0	0	0
Aanpassing bij 1e VGR 2022	0	0	0	0
Aanpassing bij 2e VGR 2022	0	0	0	0
Aangepast bezuinigingsbedrag	4.900	9.800	9.800	9.800

31 Halveren subsidie sociaal raadsliedenwerk

Niet geheel volgens plan

Santé Partners verzorgt de uitvoering van sociaal raadsliedenwerk. Het is een algemeen toegankelijke voorziening. Niet verplicht, wel preventief. Op allerlei vlak (sociaal, juridisch, belastingen, inkomen, arbeidsrechtelijk, etc.) kunnen inwoners met korte (hulp)vragen terecht.

Stand van zaken:

De bezuinigingsopdracht voor 2022 is met een jaar uitgesteld, vanwege de effecten door de coronacrisis. Hiervoor is gebruik gemaakt van de middelen van het herstelplan corona. In 2022 kijken we inhoudelijk naar de inzet van sociaal raadsliedenwerk op basis van actuele ontwikkelingen en thema's. Ook om de taakstellende bezuinigingsopdracht uit 2019 voor de periode vanaf 2023 te realiseren of te heroverwegen. Daarbij wordt gekeken naar de relatie met het coalitieakkoord voor de huidige raadsperiode.

Voorstel raad:

Hier komen wij in de meerjarenbegroting 2023-2026 bij u op terug.

	2022	2023	2024	2025
Vastgesteld bezuinigingsbedrag	67.000	67.000	67.000	67.000
Aanpassing bij 1e VGR 2020	0	0	0	0
Aanpassing bij 2e VGR 2020	0	0	0	0
Aanpassing bij 1e VGR 2021	0	0	0	0
Aanpassing bij 2e VGR 2021	0	0	0	0
Aanpassing bij 1e VGR 2022	0	0	0	0
Aanpassing bij 2e VGR 2022	0	0	0	0
Aangepast bezuinigingsbedrag	67.000	67.000	67.000	67.000

32 Herijking takenpakket Caleidoz

Aan welzijnsorganisatie Caleidoz wordt een subsidie verleend voor de uitvoering van gemeentelijk beleid. De activiteiten en producten hebben met name een preventief karakter en het aanbod richt zich op voorliggende, algemeen toegankelijke, voorzieningen.

 Niet geheel volgens plan

Voorgesteld wordt een korting van 10% te realiseren door het takenpakket te herijken.

Dit wordt verwerkt in de prestatieafspraken met deze organisatie.

Door de herijking komen bepaalde activiteiten te vervallen, worden activiteiten in andere (mindere) vorm voortgezet en komen er nieuwe activiteiten, passend bij de uitwerking van vastgesteld gemeentelijk beleid.

Stand van zaken:

De taakstellende bezuiniging van 2022 is verschoven naar 2023, vanwege de coronacrisis. Dit is opgenomen in het herstelplan corona. In 2022 kijken we inhoudelijk naar het takenpakket van Caleidoz, op basis van actuele ontwikkelingen en thema's. Ook om de taakstellende bezuinigingsopdracht uit 2019 voor de periode vanaf 2023 te realiseren of te heroverwegen. Daarbij wordt gekeken naar de relatie met het coalitieakkoord voor de huidige raadsperiode.

Voorstel raad:

Hier komen wij in de meerjarenbegroting 2023-2026 bij u op terug.

	2022	2023	2024	2025
Vastgesteld bezuinigingsbedrag	67.000	134.000	134.000	134.000
Aanpassing bij 1e VGR 2020	0	0	0	0
Aanpassing bij 2e VGR 2020	0	0	0	0
Aanpassing bij 1e VGR 2021	-67.000	-67.000	0	0
Aanpassing bij 2e VGR 2021	0	0	0	0

Aanpassing bij 1e VGR 2022	0	0	0	0
Aanpassing bij 2e VGR 2022	0	0	0	0
Aangepast bezuinigingsbedrag	0	67.000	134.000	134.000

34 Laten vervallen inwonerspanel per 2023

In het kader van Zevenaar Verbindt is het inwonerspanel opgericht.

2 tot 4 keer per jaar worden inwoners die zich voor dit panel hebben opgegeven via een digitale vragenlijst op verschillende onderwerpen bevraagd. Hierdoor kan de input van de inwoners meegenomen worden in beleidsafwegingen.

Het voorstel is deze vorm van inwonerraadpleging per 2023 te laten vervallen.

Gerealiseerd

Stand van zaken:

2022 is het laatste jaar van het inwonerpanel. De bezuiniging is gerealiseerd, m.i.v. 2023 zijn geen middelen meer beschikbaar t.b.v. het inwonerspanel.

Voorstel raad:

Voorgesteld wordt deze taak af te sluiten.

	2022	2023	2024	2025
Vastgesteld bezuinigingsbedrag	0	15.000	15.000	15.000
Aanpassing bij 1e VGR 2020	0	0	0	0
Aanpassing bij 2e VGR 2020	0	0	0	0
Aanpassing bij 1e VGR 2021	0	0	0	0
Aanpassing bij 2e VGR 2021	0	0	0	0
Aanpassing bij 1e VGR 2022	0	0	0	0
Aanpassing bij 2e VGR 2022	0	0	0	0
Aangepast bezuinigingsbedrag	0	15.000	15.000	15.000

36 Taakstellende korting kosten bedrijfsvoering MEE

Organisatiebreed is afgesproken dat voor alle maatschappelijke partners er, net als de verbonden partijen, een taakstellende korting op de kosten van de bedrijfsvoering moet worden gerealiseerd. Op basis van de taakstellende opgave gaat het om 2,5% in 2022 en 5% in 2023, of zoveel eerder als mogelijk.

Gerealiseerd

Stand van zaken:

De taakstellende bezuinigingsopgave voor 2022 is verwerkt in de subsidieverlening 2022.

Voorstel raad:

Voorgesteld wordt deze taak af te sluiten.

	2022	2023	2024	2025
Vastgesteld bezuinigingsbedrag	2.500	5.000	5.000	5.000
Aanpassing bij 1e VGR 2020	0	0	0	0
Aanpassing bij 2e VGR 2020	0	0	0	0
Aanpassing bij 1e VGR 2021	0	0	0	0
Aanpassing bij 2e VGR 2021	0	0	0	0
Aanpassing bij 1e VGR 2022	0	0	0	0

Aanpassing bij 2e VGR 2022	0	0	0	0
Aangepast bezuinigingsbedrag	2.500	5.000	5.000	5.000

4.1 Besparingen realiseren op de uitgaven voor jeugd en wmo door o.a. verbetervoorstellen te implementeren

Dit voorstel ziet erop toe dat in totaal € 2.000.000 taakstellend in 2023 wordt bespaard door het implementeren van de verbetervoorstellen voor jeugd en wmo.

Bijsturing raad

Deze voorstellen zijn o.a.:

- (extra) inzet van een kwaliteitsmedewerker,
- het herindiceren van al verleende beschikkingen,
- intensivering van de inzet van de POH-ers,
- instellen van een innovatief maatwerkbudget om creatieve oplossingen te initiëren,
- meer regie op de jeugdzaken te voeren,
- een poortwachtersfunctie voor de indicatiestelling op dyslexie te realiseren,
- aanpassen en toepassen beleid huishoudelijke hulp
- nieuwe keuzes maken binnen het beleid voor jeugdgezondheidszorg
- herijken bedrijfsprocessen

Naast bovenstaande lokale zaken wordt er regionaal ook ingezet op inkoop en jeugdzorg.

Deze voorstellen worden binnen de organisatie in gang gezet.

Stand van zaken:

We gaan door op de ingeslagen weg die uw gemeenteraad is ingeslagen met het Beleidskader Jeugdwet, Wmo en Participatie. Er zijn een aantal effecten die een groot effect hebben op de kosten. Het personeelstekort binnen de zorgketen, blijvende stijging van het aantal zorgvragen maar ook de complexiteit daar van. Deze ontwikkelingen vragen om een gezamenlijke aanpak tussen gemeente, zorgaanbieders, voorliggend veld en andere betrokken partijen.

Daarbij hebben we de afgelopen jaren veel consultants ingehuurd om ons te helpen bij het bedienen van onze inwoners. Door ontwikkelingen als de herindeling en corona is niet inzichtelijk geweest of de behoefte aan tijdelijke inhuur gerelateerd was aan deze ontwikkelingen of dat het een structurele formatie vraag is. Hierdoor is deze tijdelijke inhuur nooit omgezet naar vast formatie. Aan een onafhankelijk adviseur is gevraagd om een berekening te maken van het aantal consultants dat nodig is om uitvoering te geven aan ons dienstverleningsmodel. Uit deze berekening blijkt dat het aantal vaste medewerkers verdubbeld moet worden. We willen dus stoppen met de inzet van incidentele middelen voor personeel en stellen u voor deze middelen structureel beschikbaar te stellen. In deze voortgangsrapportage gaan we nog uit van de inzet van inhuur voor 2022. Bij de begroting 2023-2026 vind u een voorstel om de formatie en het daarbij behorende budget structureel te verhogen.

In deze 2e voortgangsrapportage zien wij ons genoodzaakt om het bedrag aan jeugdhulp te verhogen met 1 miljoen structureel. We stellen dan ook dat de totale bezuiniging niet gerealiseerd is. Waarschijnlijk was het bij te ramen bedrag voor jeugdhulp hoger geweest wanneer wij geen maatregelen hadden getroffen. Alleen is niet aan te geven wat de kostenstijging was geweest zonder maatregelen.

Voorstel raad:

Kennis nemen van de gevraagde financiële bijstellingen in de 2e voortgangsrapportage 2022 en de meerjarenbegroting 2023-2026.

	2022	2023	2024	2025
Vastgesteld bezuinigingsbedrag	1.650.000	2.000.000	2.000.000	2.000.000
Aanpassing bij 1e VGR 2020	0	0	0	0
Aanpassing bij 2e VGR 2020	0	0	0	0

Aanpassing bij 1e VGR 2021	0	0	0	0
Aanpassing bij 2e VGR 2021	0	0	0	0
Aanpassing bij 1e VGR 2022	0	0	0	0
Aanpassing bij 2e VGR 2022	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000
Aangepast bezuinigingsbedrag	650.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000

OVERZICHT BEZUINIGING VASTGOED

In onderstaande tabel brengen wij per pand in beeld hoe de bezuinigingsopgave verloopt.

Object	Jaar verkoop	Status
Hengelder 26 en 26a, Zevenaar	2020	Verkocht in 2020.
Reisenakker 14 en 14a, Zevenaar	2024	Ontwikkelingen betreffende A12 en hiermee samenhangende infrastructuur worden afgewacht, aangezien deze grote impact op Reisenakker 14 en 14a hebben. Dit betekent dat we tot nader order niet inzetten op bestemmingswijziging.
Kerkstraat 16, Zevenaar	2022	Het voornemen tot verkoop hebben we gepubliceerd. Er kunnen bezwaren komen tegen deze voorgenomen verkoop. Mocht er bezwaar worden gemaakt dan leidt dit waarschijnlijk tot vertraging van de verkoop. Vooralsnog gaan we ervan uit dat nog dit jaar de verkoop kan plaatsvinden.
Meentsestraat 5a, Giesbeek	2021	Verkocht in 2021.
Markt 8, Lobith	2024	Ruimtelijke uitgangspunten worden opgesteld, participatietraject is gestart. U heeft in december 2021 een krediet vastgesteld om de vastgoedlocaties verder uit te werken. Hier zullen we in 2022 verder mee aan de slag gaan. In verband met de te volgen procedures wordt verkoop op z'n vroegst in 2024 verwacht.
Nieuwe Komstraat 19, Lobith	2024	Ruimtelijke uitgangspunten worden opgesteld, participatietraject is gestart. U heeft in december 2021 een krediet vastgesteld om de vastgoedlocaties verder uit te werken. Hier zullen we in 2022 verder mee aan de slag gaan. In verband met de te volgen procedures wordt verkoop op z'n vroegst in 2024 verwacht.
Engeveldweg 10, Zevenaar	2023	Snelle verkoop is niet aan de orde omdat dit mogelijke toekomstige ontwikkelingen in de weg kan staan. Ontwikkelingen worden afgewacht.
Engeveldweg 12, Zevenaar	2023	Snelle verkoop is niet aan de orde omdat dit mogelijke toekomstige ontwikkelingen in de weg kan staan. Ontwikkelingen worden afgewacht.
Vesterbos 4, Zevenaar	N.v.t.	Pand is van de verkooplijst gehaald.
Steenhuizen 6, Zevenaar	2024	Ruimtelijke uitgangspunten worden opgesteld, participatietraject is gestart. U heeft in december 2021 een krediet vastgesteld om de vastgoedlocaties verder uit te werken. Hier zullen we in 2022 verder mee aan de slag gaan. In verband met de te volgen procedures wordt verkoop op z'n vroegst in 2024 verwacht.

GEREALISEERDE BEZUINIGINGEN

Onderstaande tabel geeft een overzicht van alle bezuinigingsvoorstellen die op voorgaande momenten in de P&C-cyclus gereed zijn gemeld.

	2020	2021	2022	2023
1 Nieuw college met 4 wethouders (i.p.v. 5)	105.000	105.000	105.000	105.000
2 Afboeken investeringen om structurele ruimte in de begroting te creëren.	197.000	197.000	197.000	197.000
4 Geen telefonie vanaf 18:00 uur tijdens avondopenstellingen	4.800	4.800	4.800	4.800
5 Inflatiecorrectie 2020 inzetten als bezuiniging	480.000	480.000	480.000	480.000
6 Structureel verlagen van de post onvoorzien	101.500	101.500	101.500	101.500
8 Belastingen en heffingen verhogen	462.000	862.000	1.162.000	1.162.000
10 Bezuinigingen op werkzaamheden gerelateerd aan infrastructurele projecten	41.300	55.500	69.700	83.900
11 Bezuiniging op openbare wegen	0	145.000	145.000	145.000
12 Herinrichting Markt en Muldershof niet uitvoeren	33.600	33.600	33.600	33.600
13 Inleveren formatie voor bedrijvenloket	22.000	22.000	22.000	22.000
14 Eerste twee dagdelen VVE bekostigen uit Rijksbudget OAB i.p.v. kinderopvang	150.000	140.000	130.000	120.000
15 Onderzoek naar toekomst NME	0	0	0	50.000
16 Anders inrichten doelgroepenvervoer Wmo door betere benutting reguliere OV mogelijkheden	0	26.000	36.000	40.000
17 Inrichten doelgroepenvervoer, leerlingenvervoer in lijn met de aanbesteding	0	10.000	20.000	50.000
19 Individuele leerlinggelden / onderwijsbegeleiding	0	110.000	110.000	110.000
20 Financiële ondersteuning Zevenaar Run / Herfstloop stoppen	0	5.500	5.500	5.500
22 Afbouw subsidie aan Ataro BV	200.000	200.000	200.000	200.000
24 Stoppen subsidiëring culturele festivals en Muziekstad	0	0	0	30.000
26 Openbaar groen (integraal beheer openbare ruimte)	60.000	90.000	90.000	90.000

27	Beëindigen pilot UWV	25.000	0	0	0
29	Financiële ondersteuning dorps- en wijkraden verlagen en beschikbare budget aanpassen aan huidige situatie	17.500	17.500	17.500	17.500
30	Laten vervallen budget Vrijwilligerswerk	0	0	0	10.500
33	Budget DoeDuiten beëindigen	60.000	100.000	100.000	100.000
35	Het knooppunt mantelzorg stopzetten per 2021	0	130.000	130.000	130.000
37	Bijzondere bijstand - eigen bijdrage kosten Wmo niet meer vergoeden	0	20.000	20.000	20.000
38	Bijzondere bijstand - vergoeding huisinrichting verlagen	0	8.000	8.000	8.000
39	Bijzondere bijstand - Kindpakket en Gelrepas versoberen	50.000	50.000	50.000	105.000
40	Versoberen maatschappelijke begeleiding statushouders	0	8.000	8.000	8.000
42	Bezuinigingen op invoering omgevingswet	50.000	50.000	50.000	0
43	Uitbreiding woningbouw Groot Holthuizen	1.212.000	24.000	24.000	24.000
44	P&R Spoorallee laten vervallen	52.000	52.000	52.000	52.000
46	Verhoging Precariobelasting ter dekking subsidiëring culturele festivals en Muziekstad	17.000	17.000	17.000	17.000
Totaal bezuinigingsvoorstellen		3.340.700	3.064.400	3.388.600	3.522.300

BIJLAGEN

OVERZICHT ACTIVITEITEN COLLEGEPROGRAMMA

Hieronder presenteren wij het overzicht op hoofdlijnen van de stand van zaken betreffende de prioriteiten uit ons collegeprogramma 2018-2022. Dit zijn dus niet alle activiteiten. Achter de activiteit presenteren wij de stand van zaken met een kleur. Op basis hiervan kunt u in één oogopslag zien wat de stand van zaken is van de betreffende activiteit.

Naam activiteit	Jaar	Status		
	realisatie	2021 REK	2022 1e VGR	2022 2e VGR
o. Bestuur en ondersteuning				
0.1.1 Verbeteren bestuurscultuur	2022			
0.1.2 Groeien naar een verbindende gemeente	2022			
0.1.3 Invullen bestuurlijke rol als samenwerkingspartner	2022			
0.2.1 Afronden lopende projecten voor start nieuwe projecten	2022			
0.2.2 Data gedreven sturen als vernieuwende sturingspraktijk	2023			
0.2.4 Ontwikkelen naar een moderne en professionele organisatie	2023			
0.2.5 Verbeteren dienstverlening aan inwoners en ondernemers	2022			
0.3.1 Uitvoeren Planning & Control cyclus	2022			
1. Veiligheid				
1.1.1 Verbeteren eerste hulpverlening in alle kernen	2022			
1.2.2 Vergroten veiligheid in de gemeente	2022			
2. Verkeer en vervoer				
2.1.2 Brengen en houden lokale wegnnet op goed onderhoudsniveau	2020			
2.1.3 Infrastructuur voorbereiding en uitvoering	2027			
2.2.1 Verbeteren parkeervoorzieningen	2022			
3. Economie				
3.1.2 Ondersteunen aanleg snelle en betrouwbare internetvoorziening in buitengebied	2020			
3.2.2 Bruisend maken centrum Zevenaar - activiteiten	2021			
3.2.3 Bruisend maken centrum Zevenaar - Herinrichten Raadhuisplein	2022			
3.2.5 Herstructureren bedrijventerreinen	2022			
3.2.7 Ontwikkelen bedrijventerrein BusinessPark 7Poort	2024			
3.2.8 Ontwikkelen van de Fashion Outlet Zevenaar (FOZ) op BusinessPark 7Poort	2021			
3.3.2 Stimuleren start-ups	2022			
4. Onderwijs				
4.1.2 Bouwen kwalitatief goede schoolgebouwen	2022			

4.2.1 Toegang bieden tot kinderopvang	2022			
4.3.1 Voorlichten over voeding, beweging en gezondheid in relatie met natuur en milieu	2021			
5. Sport, cultuur en recreatie				
5.1.2 Ondersteunen samengaan sportverenigingen	2022			
5.2.3 Ondersteunen culturele activiteiten	2022			
5.2.5 Ondersteunen organisatie Kunstwerk!	2022			
5.2.6 Ontwikkelen Turmac Cultuurfabriek	2022			
5.3.1 Zorgdragen voor historisch erfgoed	2022			
6. Sociaal domein				
6.1.1 Stimuleren en faciliteren initiatieven in de samenleving	2022			
6.1.2 Versterken samenwerking met en tussen maatschappelijke partners (zoals Caleidoz)	2022			
6.2.1 Inkoop zorg en ondersteuning Jeugd en Wmo	2022			
6.2.4 Ondersteunen mantelzorgers	2021			
6.3.1 Begeleiden mensen naar werk	2024			
6.3.3 Inburgeringsbeleid	2022			
7. Volksgezondheid en duurzaamheid				
7.2.1 Invoeren van circulaire economie in Zevenaar	2023			
7.2.2 Energie neutraal maken eigen organisatie	2025			
7.2.4 Onderzoeken mogelijkheden deelname campagne fairtrade gemeente	2023			
7.2.5 Op weg naar aardgasvrij Zevenaar	2040			
7.2.6 Uitvoeren 'Gelders Energieakkoord in uitvoering' (2018-2023)	2023			
7.2.8 Uitvoeren van het uitvoeringsprogramma Routekaart energietransitie Regio Arnhem Nijmegen (2018-2023)	2023			
8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening				
8.1.1 Invoeren Omgevingswet	2023			
8.3.2 Regie op woningbouwprogramma	2027			

INVESTERINGSOVERZICHT

In het investeringsoverzicht bij deze voortgangsrapportage presenteren wij de investeringen die afwijken van de planning. Dit kan een financiële afwijking zijn, maar ook een afwijking op de tijdsplanning.

Tevens presenteren wij de investeringen waarvan wij u voorstellen deze af te sluiten.

Let op, deze investering dreigt qua planning of financieel uit de pas te gaan lopen of er is een risico ontstaan, bijsturing is noodzakelijk

De investering is afgerond en wij stellen voor deze af te sluiten

	Totaal begr. uitgaven	Totaal begr. inkomsten	Uitgaven 2022	Inkomsten 2022	Restant uitgaven 31-12-2022	Restant inkomsten 31-12-2022	Saldo krediet 31-12-2022	Statu
Ontwikkeling Brede School locatie Platanenlaan De definitieve afrekening heeft In 2022 plaatsgevonden i.c.m. aanpassingen aan de openbare ruimte. Het restant krediet is niet meer nodig/wordt niet meer ingezet. De investering kunnen we afsluiten.	10.987	0			10.987	0	10.987	
Snelfietsroute F12 overige percelen Deze investering is toegevoegd aan "Snelfietsroute F12 traject 7&9" en kan afgesloten worden.	0	0			0	0	0	
Bruisend maken centrum Zevenaar (o.a. straten etc) De definitieve bestelling van de boombanken is ingetrokken. Dit heeft te maken met het feit dat Muldershof en De Markt heringericht worden. De voorziene boombanken hebben een nauwe relatie tot deze pleinen waardoor deze integraal in planvorming meegenomen moeten worden. De definitieve inkoop staat nog even on hold totdat de plannen van de beide pleinen meer vorm hebben. Levering en plaatsing voorzien wij in 2023. In de tussentijd kijken we samen met de centrumondernemers of op een aantal locaties losse banken geplaatst kunnen worden.	47.016	0	3.625		43.391	0	43.391	
Drukriolering bouwkundig 2018 Rijnwaarden Budget voor investeringen uit het watertakenplan van de voormalige gemeente Rijnwaarden voor het jaar 2018. In 2022 en 2023 gaan we verder met de (achterstallige) investeringen in Rijnwaarden.	72.242	0			72.242	0	72.242	

Vervangen hardware werkplekken In 2018 is € 450.000 beschikbaar gesteld voor de vervanging en flexibilisering van de huidige werkplekken. De kosten van enkele devices in 2022 zijn hoger (€ 10.000) dan waarmee rekening is gehouden. Dit leidt tot een stijging van de kapitaallasten van € 2.500. Hiervoor hebben we een begrotingswijziging opgenomen. Voor de vervanging van hardware in 2022 en verdere jaren zijn aparte vervangingsinvesteringen opgenomen.	77.571	0	87.936		-10.365	0	-10.365	
Verbetering riolering Angerlo rioolvervanging-70jr Als onderdeel van het Watertakenplan 2019-2020 is € 3.500.000 investering verstrekt voor rioleringswerkzaamheden en klimaatadaptatieve maatregelen in Angerlo. Dit is onderdeel van een project met een integrale aanpak waarbij ook wegen, groen en openbare verlichting wordt meegenomen. De afschrijvingstermijn is hierbij gewijzigd van 70 naar 60 jaar. Gezien de stijgende prijzen en het vergroten van het aantal klimaatadaptatieve maatregelen verwachten wij dat deze investering niet toereikend is. De investeringen uit het Watertakenplan 2022-2026 willen wij hier deels voor inzetten. Hier komen we bij u op terug.	1.219.532	0	23.537		1.195.995	0	1.195.995	
Tijd huisv/verhuisk aanpassing locatie Platanenlaan In juli 2019 zijn de basisscholen de Lindenhage en Het Kofschip naar de tijdelijke locaties in de G. Gezellestraat en Da Costastraat verhuisd. Vanaf het moment van verhuizing is voor de groepen 3 en 4 gymvervoer ingezet. In de zomerperiode 2020 heeft de verhuizing terug naar de locatie Platanenlaan plaatsgevonden. De definitieve afrekening heeft inmiddels plaatsgevonden.	59.534	0	59.534		0	0	0	
G Gezellestr -Sterrenschool - verkeersk aanpassingen De verkeerskundige aanpassingen voor de Sterrenschool zijn inmiddels afgerond. De investering is overschreden wat leidt tot afgerond € 1.100 hogere afschrijvingslasten. Hiervoor hebben we een begrotingswijziging opgenomen. Wij verwachten dat we deze investering bij de jaarrekening 2022 kunnen afsluiten.	154.959	0	197.737		-42.778	0	-42.778	
Fietsverbinding Duitse grens - Tolkamer We hebben een tijdelijk fietspad als overbruggingsperiode aangelegd als voorloopproject ten behoeve van de verkeersveiligheid van de schoolgaande kinderen uit Spijk. Deze investering kunnen we afsluiten.	0	0			0	0	0	
Ondergrondse restafvalcontainers Investering voor het vervangen van de ondergrondse containers voor restafval in het Gelders eiland. Wij verwachten dat het gros van de afvalcontainers in 2023 worden geplaatst. Dit is één jaar later doordat onder meer het participatietraject met de bewoners van de hoogbouw langer heeft geduurd dan was voorzien.	788.503	0	4.655		783.848	0	783.848	

Vervanging trekkenwand Musiater Deze investering is afgerond.	100.000	0	100.000		0	0	0	
Herstel inlaten Meentsestraat Giesbeek Deze investering komt voort uit het Watertakenplan 2021. In de 1e voortgangsrapportage 2022 hebben we voorgesteld om o.a. deze investering toe te voegen aan de investering 'Marktplaats Lobith'. Doordat u hiermee ingestemd heeft kunnen we deze investering afsluiten.	0	0			0	0	0	
Vervanging fietstunnel onder de weg 7Poort Dit project heeft een directe relatie met VIA15 en de aansluiting van de Hengelderweg op de A12 (aansluiting Zevenaar-Oost) en in het verlengde daarvan 7Poort. Dat is de reden dat dit project tot nu toe niet is opgestart. Als er zicht is op een planning vanuit Rijkswaterstaat dan zal dit onderdeel ingepland en opgepakt gaan worden.	32.500	0			32.500	0	32.500	
Kia e-Niro P-536-RF (477) We hebben een nieuwe bedrijfswagen aangeschaft. Deze vervangt een voertuig uit een leaseconstructie. Doordat de leasekosten hoger zijn dan de nieuwe kapitaallasten levert dit een structureel voordeel op van € 2.000. Hiervoor hebben we een begrotingswijziging opgenomen. We verwachten dat we deze investering bij de jaarrekening 2022 kunnen afsluiten.		0	33.539		-33.539	0	-33.539	

OVERZICHT BEGROTINGSWIJZIGINGEN TOT DE 2E VOORTGANGSRAPPORTAGE

Wijzigingen tot de 2e Voortgangsrapportage

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Baten				
0. Bestuur en ondersteuning				
Actualisatie gebouwenbeheer	-23	-1	-1	-1
Opbrengsten detachering GMR ten behoeve van inhuur derden	31	0	0	0
Verdeling budget inhuur derden wegens ziekte	51	0	0	0
Totaal	58	-1	-1	-1
1. Veiligheid				
Rijksbijdrage Corona Toegangs Bewijzen (CTB)	25	0	0	0
Totaal	25	0	0	0
4. Onderwijs				
Actualiseren budgetten specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid 2022	14	14	14	14
Totaal	14	14	14	14
5. Sport, cultuur en recreatie				
Actualisatie gebouwenbeheer	15	15	15	15
Bijdrage kerkenvisie termijn 3	12	0	0	0
Bijdrage Mondriaanfonds beeld Romeinse Limes	5	0	0	0
Regeling sportakkoord 2022	57	0	0	0
Totaal	88	15	15	15
6. Sociaal domein				
Project Samen Zevenaar 'Komt bij u thuis'	11	0	0	0
Totaal	11	0	0	0
7. Volksgezondheid en milieu				
Aanpak energiearmoede	454	0	0	0
Aanvullende bijdrage aanpak energiearmoede	631	0	0	0
Totaal	1.085	0	0	0
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing				
Verhoging leges en advieskosten welstand	18	0	0	0
Totaal	18	0	0	0
Totaal baten	1.300	27	27	27

Lasten

0. Bestuur en ondersteuning

Actualisatie gebouwenbeheer	-23	-1	-1	-1
Actualisatie gebouwenbeheer	-35	-35	-35	-35
Applicatie LIAS BUIG	3	6	6	6
Communicatiekosten noodherstelfonds	-5	0	0	0
Doorbelasting materieel	1	0	0	0
Doorbelasting materieel	-147	0	0	0
Doorbelasting materieel	1	0	0	0
Opbrengsten detachering GMR ten behoeve van inhuur derden	31	0	0	0
Overboeken reserve onderhoud gebouwen naar voorziening onderhoud gebouwen	-66	66	0	0

Overboeking dekking inhuur doelgroepenvervoer	53	0	0	0
Overboeking dekking inhuur doelgroepenvervoer	-25	0	0	0
Overheveling budget voor ondersteuning duurzaamheid	5	0	0	0
Overname NME door Kunstwerk! per 1 september 2022	-50	14	0	0
Verdeling budget inhuur derden wegens ziekte	51	0	0	0
Totaal o. Bestuur en ondersteuning	-207	49	-31	-31
1. Veiligheid				
Doorbelasting materieel	2	0	0	0
Rijksbijdrage Corona Toegangs Bewijzen (CTB)	25	0	0	0
Totaal 1. Veiligheid	27	0	0	0
2. Verkeer, vervoer en waterstaat				
Correctie bestemmingsreserve visie en planvorming station 7Poort	-1	0	0	0
Doorbelasting materieel	20	0	0	0
Doorbelasting materieel	2	0	0	0
Totaal 2. Verkeer, vervoer en waterstaat	21	0	0	0
3. Economie				
Communicatiekosten noodherstelfonds	5	0	0	0
Doorbelasting materieel	3	0	0	0
Totaal 3. Economie	8	0	0	0
4. Onderwijs				
Actualiseren budgetten specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid 2022	14	14	14	14
Overboeking dekking inhuur doelgroepenvervoer	-13	0	0	0
Overname NME door Kunstwerk! per 1 september 2022	50	-14	0	0
Totaal 4. Onderwijs	51	0	14	14
5. Sport, cultuur en recreatie				
Actualisatie gebouwenbeheer	15	15	15	15
Bijdrage kerkenvisie termijn 3	12	0	0	0
Bijdrage Mondriaanfonds beeld Romeinse Limes	5	0	0	0
Doorbelasting materieel	86	0	0	0
Overhevelen restant bedrag voorbereiding rivierklimaatpark	-44	44	0	0
Overheveling bijdrage aan cultuur en erfgoedpact	-8	-8	-8	0
Overheveling bijdrage aan cultuur en erfgoedpact	8	8	8	0
Regeling sportakkoord 2022	57	0	0	0
Totaal 5. Sport, cultuur en recreatie	130	59	15	15
6. Sociaal domein				
Actualisatie gebouwenbeheer	35	35	35	35
Applicatie LIAS BUIG	-3	-6	-6	-6
Doorbelasting materieel	1	0	0	0
Overboeking dekking inhuur doelgroepenvervoer	-15	0	0	0
Overhevelen budget voor collectieve verzekering AED's	8	8	8	8
Overheveling middelen hulp bij het huishouden	-972	0	0	0
Overheveling middelen hulp bij het huishouden	972	0	0	0
Project Samen Zevenaar 'Komt bij u thuis'	11	0	0	0
Totaal 6. Sociaal domein	36	37	37	37

7. Volksgezondheid en milieu

Aanpak energiearmoede	454	0	0	0
Aanvullende bijdrage aanpak energiearmoede	631	0	0	0
Doorbelasting materieel	27	0	0	0
Doorbelasting materieel	1	0	0	0
Doorbelasting materieel	4	0	0	0
Overhevelen budget voor collectieve verzekering AED's	-8	-8	-8	-8
Overheveling budget voor ondersteuning duurzaamheid	-5	0	0	0
Totaal 7. Volksgezondheid en milieu	1.105	-8	-8	-8

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Fasering besteding bestemmingsreserve initiatief woningbouw	0	500	1.000	1.000
Fasering budget Bestemmingsplan Buitengebied Gelders Eiland	-26	26	0	0
Verhoging leges en advieskosten welstand	18	0	0	0
Totaal 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-7	526	1.000	1.000
Totaal lasten	1.163	663	1.027	1.027
Saldo voor bestemming	137	-635	-1.000	-1.000

Mutaties reserves

Onttrekkingen	7.714	635	1.000	1.000
Toevoegingen	7.851	0	0	0
Totaal mutaties reserves	-137	635	1.000	1.000
Saldo na bestemming	0	0	0	0

Toelichting Wijzigingen tot de 2e Voortgangsrapportage

2. Actualisatie bestaand beleid

Bestemmen saldo jaarstukken 2021

Bij raadsbesluit van 6 juli 2022 zijn de jaarstukken 2021 vastgesteld en is conform voorstel besloten: Voor het totaal van de boekwaarde van overgenomen activa van Ataro vormen we een nieuwe bestemmingsreserve kapitaallasten sportaccommodaties en voegen we een bedrag van € 1.387.000 toe. Het restant van het voordelige resultaat 2021 van € 6.464.000 voegen we toe aan de algemene reserve.

Correctie bestemmingsreserve visie en planvorming station 7Poort

Het saldo van de reserve bedraagt € 31.000 en niet € 32.000 zoals bij de jaarrekening 2021 is aangegeven. Wij corrigeren € 1.000.

Fasering besteding bestemmingsreserve initiatief woningbouw

In de raadsvergadering van 3 november 2021 is voor de uitvoering van een plan voor woningbouw voor starters en doorstroming een bedrag van € 3.000.000 beschikbaar gesteld. Met deze begrotingswijziging ramen wij de fasering van de besteding in de jaren 2023 tot en met 2025.

Overhevelen budget voor collectieve verzekering AED's

Het beschikbare budget voor collectieve verzekering van AED's van € 7.500 wordt budgettair neutraal overgeheveld van programma Volksgezondheid (7) naar Sociaal Domein (6) - Burgerinitiatieven en vrijwilligerswerk.

Overname NME door Kunstwerk! per 1 september 2022

Op 20 april 2022 heeft u ingestemd met de overname van de NME door Kunstwerk! en voor de duur van vier

jaar een jaarlijkse subsidie te verstrekken van € 100.000. De overname van NME door Kunstwerk! is per 1 september 2022 een feit. Met deze wijziging verwerken wij de frictiekosten 2022 van € 36.000.

4. Administratieve wijzigingen

Aanpak energiearmoede

Er is een specifieke uitkering ontvangen voor de aanpak van energiearmoede.

Aanvullende bijdrage aanpak energiearmoede

Op 4 juli 2022 is een aanvullend bedrag van € 631.000 ontvangen voor uitvoering van spuk aanpak energiearmoede.

Actualisatie gebouwenbeheer

Op basis van een nadere analyse is een aantal budgetten gebouwenbeheer herverdeeld. Zo hebben we de huuropbrengsten gebouwen verlaagd doordat we de laatste jaren meer anti-kraakpanden hebben. Dit wordt gecompenseerd doordat we tegelijkertijd ook minder onderhoudskosten aan deze panden hebben. Het gaat om een budgettair neutrale wijziging.

Actualiseren budgetten specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid 2022

De van het rijk ontvangen specifieke uitkering voor het onderwijsachterstandenbeleid wordt jaarlijks bijgesteld. De ramingen zijn aangepast aan bedragen zoals vermeld in de voorlopige beschikking van het rijk (ministerie van O,C en W).

Applicatie LIAS BUIG

We schaffen software aan voor het monitoren van de BUIG budgetten. De kosten voor deze applicatie bedragen ongeveer € 5.800 per jaar. Dekking vanuit Participatiebudget.

Bijdrage kerkenvisie termijn 3

De gemeente Doesburg en de gemeente Westervoort hebben elk € 6.000 bijgedragen aan de door de gemeente Zevenaar opgestelde Kerkenvisie termijn 3.

Bijdrage Mondriaanfonds beeld Romeinse Limes

Het Mondriaanfonds heeft een subsidie verstrekt van in totaal € 49.000 voor het beeld De Romeinse Baadster bij de Limes. Hiervan is eerder al € 44.000 begroot. Deze begrotingswijziging borgt de doorbetalingsverplichting aan Erfgoed Gelderland van het resterende bedrag van € 5.000.

Communicatiekosten noodherstelfonds

De communicatiekosten noodherstelfonds worden ondergebracht bij economische zaken.

Doorbelasting materieel

De kosten materieel worden doorbelast naar de taakvelden. Dit gaat om een budgettair neutrale wijziging.

Fasering budget Bestemmingsplan Buitengebied Gelders Eiland

Het bestemmingsplan buitengebied Gelders Eiland wordt naar verwachting in het najaar 2022 ter inzage gelegd en in 2023 afgerond. Om deze reden vindt fasering plaats in het beschikbare budget.

Opbrengsten detachering GMR ten behoeve van inhuur derden

De opbrengst detachering bij de groene metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR) wordt ingezet voor de inhuur derden bij de afdeling ruimtelijke ontwikkeling.

Overboeken reserve onderhoud gebouwen naar voorziening onderhoud gebouwen

Met deze wijziging boeken wij gelden (€ 66.000) uit de reserve onderhoud gebouwen naar de voorziening onderhoud gebouwen. Vorig jaar verwachten we dat we in 2022 het beheerplan onderhoud gebouwen konden actualiseren, waarna we de reserve opheffen en alleen de voorziening gebruiken. Deze verwachten hebben we bijgesteld en doorgeschoven naar 2023.

Overboeking dekking inhuur doelgroepenvervoer

Overboeking van twee posten frictiekosten bezuinigingen naar de plek waarop de uitgaven gedaan worden.

Overhevelen restant bedrag voorbereiding rivierklimaatpark

Het bedrag dat nog beschikbaar is voor de voorbereiding rivierklimaatpark wordt naar verwachting niet besteed in 2022. Daarom wordt het overgeheveld naar 2023. Dekking vindt plaats uit de algemene reserve.

Overheveling bijdrage aan cultuur en erfgoedpact

In 2022, 2023 en 2024 wordt € 8.000 bijgedragen aan cultuur en erfgoedpact. Wij hevelen dit bedrag over naar kunst en cultuur. Daarnaast hevelen wij € 5.000 over naar een andere kostensoort binnen recreatie en toerisme. Een budgettaire neutrale wijziging van € 13.000.

Overheveling budget voor ondersteuning duurzaamheid

Met deze begrotingswijziging hevelen wij budget over van de post "milieu-beleid" naar het inhuurbudget van de afdeling ruimtelijke ontwikkeling.

Overheveling middelen hulp bij het huishouden

Budgettaire neutrale overheveling van uitvoeringskosten sociaal domein naar hulp bij het huishouden.

Project Samen Zevenaar 'Komt bij u thuis'

Voor het project Samen Zevenaar 'Komt bij u thuis' is subsidie aangevraagd en ontvangen. De middelen worden ingezet voor uitvoering van het project.

Regeling sportakkoord 2022

De aanvraag voor een uitkering op basis van de (specifieke uitkering) 'Regeling Sportakkoord 2020-2022' voor het jaar 2022 is door het rijk toegekend. De rijksbijdrage wordt ingezet voor uitvoeringskosten van het lokaal sportakkoord.

Rijksbijdrage Corona Toegangs Bewijzen (CTB)

We ramen zowel aan de inkomstenkant als aan de lastenkant de verwachte bedragen.

Verdeling budget inhuur derden wegens ziekte

Het budget voor ziektevervangingskosten aangevuld met de ontvangsten van het UWV worden verdeeld naar de afdelingen op basis van ziekteverzuim en de toegezegde vervangingen.

Verhoging leges en advieskosten welstand

Door meer bouwvergunningaanvragen verhogen wij de verwachte advieskosten en de legesopbrengsten welstand met € 18.000.